

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โครงการศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลาย
เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน
กรณีศึกษาโถงต้อนรับโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

The study Project of the families of Petunia's Temple Art for Interior
Architecture Design in case study Lobby Hall in Phetchaburi province

นิตยา มะเจียว
NITTAYA MAJIEO

รพ.
๖๕๗๓
๒๕๔๙

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 95204
วัน,เดือน,ปี..... 2.2..... ๒๕๕๒

b. 1208 1553
i.....

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา ๒๕๔๙

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) โครงการศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในกรณีศึกษา โถงต้อนรับโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

(ภาษาอังกฤษ) The study Project of the families of Petunia's Temple Art for Interior Architecture Design in case study Lobby Hall in Phetchaburi province

ชื่อนักศึกษา นางสาวนิตยา มะเจี้ยว

สาขาวิชา สถาปัตยกรรมภายใน

ภาควิชา ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม

คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ปีการศึกษา 2549

อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยโท พิรัช สดภิบาล

บทคัดย่อ

การศึกษาพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี เป็นการศึกษาดังเอกลักษณ์ของงานสถาปัตยกรรมไทยที่ทุกวันนี้อาจเลือนหายไปจากสังคมไทย โดยการศึกษาชิ้นนี้ได้เน้นการนำเอาเอกลักษณ์ของงานสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยฝีมือช่างสกุลเพชรบุรีการนำรูปแบบสถาปัตยกรรมมาพัฒนาหรือปรับปรุง ให้เหมาะสมและสอดคล้องให้อยู่กับปัจจุบันได้ ภูมิปัญญาของช่างในสมัยนั้นๆ ก็คงหยุดอยู่กับที่ แต่ถ้าเราศึกษาเราสามารถนำภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษสะสมไว้ แล้วนำมาปรับปรุงให้เข้าสู่งานสมัยใหม่ และคำนึงถึงความเหมาะสมกาลเทศะ คติความเชื่อ คงเป็นการต่อยอดทางวัฒนธรรมอีกรูปแบบหนึ่ง ที่สามารถแสดงให้ชาวต่างชาติได้รับรู้ ความรู้สึก บรรยากาศ กลิ่นอายความเป็นไทยได้อย่างไม่ย่ำใคร การพัฒนาประเทศทางด้านสถาปัตยกรรมของเรา ก็จะมีกลิ่นอายทางวัฒนธรรมผสมอยู่ควบคู่กับการพัฒนาทางเทคโนโลยีวิธีการสมัยใหม่ด้วย ไม่ต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีของทางต่างชาติทั้งหมด สำคัญสุดคือ ชาวบ้านมีงานทำสามารถนำความรู้ ทางเชิงช่างมาปรับปรุงการประกอบอาชีพอีกด้วย

ดังนั้น จึงเป็นที่มาของการเกิดโครงการศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษา โถงต้อนรับโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีความสนใจที่จะนำข้อมูลในส่วนนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในต่อไป

วิธีการวิจัย

เพื่อที่จะสามารถกำหนดแนวทางการออกแบบตกแต่งภายใน โถงต้อนรับ โรงแรมจังหวัด เพชรบุรี โดยการนำเอาเอกลักษณ์ของงานสถาปัตยกรรมไทย ในส่วนของพระอุโบสถสกุลช่าง เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลายมาทำการวิเคราะห์และปรับใช้ จึงได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาอุโบสถสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย
2. วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเข้าใจ
3. สรุปผลวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
4. เสนอแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน ส่วนโถงต้อนรับ โรงแรมในจังหวัด เพชรบุรี

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. การศึกษาการออกแบบสถาปัตยกรรมของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอน ปลายในจังหวัดเพชรบุรี ความเป็นเอกลักษณ์ของสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยสังเกตจากบัวหัวเสา และ ฐานพระอุโบสถที่มีการทำโค้งท้องสำเนา ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีอาจเห็นได้ จากลายปูนปั้นหน้าบันทั้งด้านหน้าและด้านหลังพระอุโบสถ รวมถึงตามซุ้มประตูต่างๆ ที่มีความอ่อน ช้อยและมีลวดลายไม่เหมือนใคร
2. การเสนอแนะข้อมูลวิธีการวิเคราะห์ และ ประยุกต์ใช้สู่การออกแบบตามหลักวิชา สถาปัตยกรรมภายใน ของอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี โดยข้อมูลที่นำมาทำการ วิเคราะห์ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ซึ่งให้ความคิดเห็นว่า พระ อุโบสถวัดสระบัวมีความเป็นพระอุโบสถที่มีลักษณะเป็นงานสกุลช่างเพชรบุรี และลักษณะ สถาปัตยกรรมแบบอยุธยาตอนปลายมากที่สุด รองลงมาเป็นพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม จึงเป็น ข้อสรุปว่า พระอุโบสถ 2 หลังนี้ถูกเลือกให้เป็นพระอุโบสถที่จะนำมาทำการวิเคราะห์ และนำมา ประยุกต์ใช้กับงานสถาปัตยกรรมภายใน
3. สรุปแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในส่วนโถงต้อนรับ โรงแรมในจังหวัด เพชรบุรี เป็นการนำเอาลักษณะของความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี และความเป็นเอก ลักษณ์ของงานสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย ที่ได้รับเลือกโดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมาทำการ วิเคราะห์และทำการออกแบบเพื่อให้สอดคล้องกับการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน โถงต้อนรับใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ว่าที่ ร้อยโท พิรัช สดภิบาล ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะช่วยแก้ไขปัญหาลดจนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า รวมถึงอาจารย์ปิยะ ดันศิริที่คอยให้ข้อมูลและแนวทางการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถามเป็นอย่างดี และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่การทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ อาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชา สถาปัตยกรรมภายใน ที่ให้ความรู้และคำแนะนำในการศึกษาที่ผ่านมาทำให้เกิดความสำเร็จในวันนี้

ขอขอบคุณ เพื่อนที่รู้ใจทั้งสองคน (บีค/ฝน) ที่คอยช่วยและร่วมแก้ไขปัญหาลดจนการทำปริญญาานิพนธ์ ขอขอบคุณที่คอยเป็นกำลังใจและอยู่ข้างเราเสมอ

ขอขอบคุณ เพื่อนๆจากเพาะช่างที่คอยช่วยเหลือในการทำงานแบบ สุดท้ายขอขอบคุณตัวเอง ที่มีความพยายามทำงานสำเร็จตามความหวังที่ตั้งใจไว้

สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดา มารดา ซึ่งเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนพี่น้อง และญาติทุกคนที่คอยดักเตือนให้เป็นคนดีและให้กำลังใจข้าพเจ้าตลอดมา

นิตยา มะเจี้ยว

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญรูป.....	ซ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของปริญญานิพนธ์.....	3
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
1.5 ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา.....	5
1.6 คำนิยามศัพท์.....	7
1.7 ขอบเขตของการศึกษา.....	8
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	10
2.1 สถาปัตยกรรมทางศาสนาพุทธ ที่มีผลต่อการสร้างพระอุโบสถ.....	10
2.1.1 ที่มาและมูลเหตุของการสร้างวัด.....	10
2.1.2 การสร้างอุโบสถในประเทศไทย.....	23
2.2 สถาปัตยกรรมสกุลช่างเพชรบุรี.....	48
2.2.1 ความหมายของสถาปัตยกรรมสกุลช่างเพชรบุรี.....	48
2.2.2 การศึกษางานสกุลช่างเพชรบุรี.....	49
2.2.3 สถาปัตยกรรมที่สำคัญในเมืองเพชรบุรี.....	50
2.2.4 ลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมไทยสกุลช่างเพชรบุรี ในสมัยอยุธยาตอนปลาย.....	55
2.2.5 สถาปัตยกรรมสกุลช่างเพชรบุรีในสมัยอยุธยาตอนปลาย.....	56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
2.3 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโรงแรม.....	59
2.3.1 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ โรงแรม.....	59
2.3.2 การออกแบบ โรงแรม.....	70
2.3.3 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโรงแรม.....	71
2.4 กรณีศึกษา โครงการเปรียบเทียบ โรงแรมที่นำรูปแบบสถาปัตยกรรม ทางศาสนามาใช้ในการออกแบบ โถงต้อนรับ.....	80
1. โรงแรมเดอะไทด์ รีสอร์ท.....	81
2. โรงแรมพัทยา แมริออท รีสอร์ท แอนด์สปา.....	83
3. โรงแรมกรุงศรีวิเวอร์.....	86
4. โรงแรมริเจนซี วิงชะอำ.....	91
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	93
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	100
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	100
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	104
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	116
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการจัดผังอาคาร.....	117
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านองค์ประกอบอาคาร.....	120
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านองค์ประกอบที่ใช้ใน การตกแต่งอาคาร.....	149
4.4 สรุปผลการทำแบบสอบถามความคิดเห็น.....	183
4.5 การวิเคราะห์เพื่อการออกแบบ.....	185
4.5.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและผลกระทบต่อ โครงการ.....	185
4.5.2 การวิเคราะห์พื้นที่ว่างภายในอาคารส่วนที่ออกแบบ.....	190

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4.5.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้อาคาร.....	190
4.5.4 การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ.....	195
4.5.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร.....	200
4.5.6 การแบ่งพื้นที่ใช้สอยตามการวิเคราะห์.....	207
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	208
5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	208
5.2 ผู้ให้ข้อมูล.....	208
5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	208
5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	209
5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	209
5.6 สรุปผลการวิจัย.....	209
5.6.1 สรุปเพื่อการออกแบบ.....	216
5.6.2 สรุปแนวความคิดในการออกแบบและผลงาน.....	216
5.7 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	222
บรรณานุกรม.....	223
ภาคผนวก.....	224
ประวัติผู้เขียน.....	294

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
2.1 แสดงขนาดเคาร์เตอร์ที่เหมาะสมกับขนาดของโรงแรม.....	74
2.2 เนื้อที่ใช้สอยบริเวณเคาร์เตอร์.....	74
2.3 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ติดตั้งในส่วนต่างๆ ของส่วนให้บริการส่วนหน้า.....	75
2.4 แสดงการตกแต่งและการใช้แสงภายในโถงต้อนรับ โรงแรมเดอะไทด์ รีสอร์ท.....	83
2.5 แสดงการศึกษาโครงการเปรียบเทียบส่วนล็อบบี้ โรงแรมพัทยา แมริออท รีสอร์ทแอนด์สปา.....	86
2.6 แสดงส่วนศึกษาโครงการเปรียบเทียบ LOBBY HALL โรงแรมกรุงศรีวิเวอร์.....	90
2.7 แสดงส่วนศึกษาโครงการเปรียบเทียบ LOBBY HALL โรงแรมริเจนซี่ชะอำ.....	93
3.1 การศึกษาพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม.....	108
3.2 การศึกษาพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม.....	109
3.3 การศึกษาพระอุโบสถวัดสระบัว.....	111
3.4 การศึกษาพระอุโบสถวัดเขานัน ไคอิฐ.....	113
3.5 การศึกษาพระอุโบสถวัด ฝั่ล้อม.....	115
4.1 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการจัดผังของพระอุโบสถ.....	118
4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารพระอุโบสถ.....	121
4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่นำไปใช้ในการ ตกแต่งอาคาร.....	150
4.4 สรุปผลความเหมาะสมขององค์ประกอบอุโบสถ.....	184
4.5 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอาคาร LOBBY HALL.....	188
4.6 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วน โถงต้อนรับ.....	202
4.7 การวิเคราะห์ความต้องการพื้นที่ในโครงการ.....	206
4.8 การวิเคราะห์พื้นที่เพิ่มเติมในส่วน โถงต้อนรับ.....	207
5.1 แสดงการนำองค์ประกอบอุโบสถมาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ กับงานสถาปัตยกรรมภายใน.....	210

สารบัญรูป

เรื่อง	หน้า
2.1 ภาพวิเคราะห์ลักษณะของจักรวาลในไตรภูมิพระร่วง.....	14
2.2 ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดเกาะแก้วสุทธาราม.....	15
2.3 แสดงลักษณะกำแพงแก้วล้อมรอบพระอุโบสถที่เปรียบเสมือนกำแพงแก้ว.....	16
2.4 แสดงการประดิษฐานพระพุทธรูปล้อมรอบพระอุโบสถ.....	17
2.5 ภาพจิตรกรรมฝาผนังแสดงเรื่องราวทางพุทธศาสนา	18
2.6 ลักษณะการ ใ้ตั้งท้องสำเภของฐานพระอุโบสถวัดสระบัว.....	20
2.7 ลักษณะฐานเสริมและฐานเชิง.....	29
2.8 ฐานอาคารแบบฐานหน้ากระดาน.....	30
2.9 ฐานบัวลักษณะต่างๆ.....	30
2.10 ฐานพระอุโบสถชนิดฐานสิงห์ลูกแก้ว.....	31
2.11 ชุ่มประตูปแบบบันแถลง.....	31
2.12 เสาของอาคาร.....	32
2.13 เสาहन และเสาาร่วมใน เสาประธาน.....	32
2.14 เสาพาไล เสาระเบียง.....	33
2.15 ลักษณะบัวหัวเสาแบบกลุ่มบัว บัวจกกล บัวแวง.....	34
2.16 ลักษณะหน้าบันวัดเขายัน ไดอิฐ.....	34
2.17 จั้วปีคชนิคมีลยสาหร่ายรวงผึ้ง	35
2.18 ลักษณะทรงหลังคา การนับการชันของชั้นหลังคา.....	36
2.19 รวย รวยระกา ลำยอง เครื่องลำยอง.....	36
2.20 ช่อฟ้าแบบปากครุฑและปากหงส์.....	37
2.21 แสดงตำแหน่งส่วนประกอบต่างๆ ของหางหงส์.....	37
2.22 ลักษณะของฐานชุกชี.....	38
2.23 ภาพจิตรกรรมฝาผนัง.....	38
2.24 คันทวยในรูปแบบต่างๆ.....	39
2.25 ฝั้งพื้นอุโบสถไม้ วัดโกรงกราง จังหวัดสมุทรสาคร.....	40
2.26 ด้านหน้าและด้านข้างอุโบสถไม้ วัด โกรงกราง.....	41

สารบัญรูป(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
2.27 ผังพื้นที่อุโบสถแบบจตุรมุข.....	42
2.28 ด้านหน้า อุโบสถจตุรมุข วัดเบญจมบพิตร.....	43
2.29 ด้านข้างอุโบสถแบบวัดหลวง.....	44
2.30 ลักษณะสถาปัตยกรรมในสมัยอยุธยาตอนต้น.....	45
2.31 ลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนกลาง.....	46
2.32 การประดับลายปูนปั้นตามผนังวัด ไผ่ล้อม จ.เพชรบุรี.....	47
2.33 ลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย.....	48
2.34 พระปราสาทศิลปะแบบเขมร วัดกำแพงแลง จ.เพชรบุรี.....	51
2.35 พระอุโบสถสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นของสกุลช่างเพชรบุรี.....	51
2.36 ศาลาการเปรียญศิลปะสกุลช่างเพชรบุรี.....	52
2.37 แสดงบรรยากาศการตกแต่งภายในส่วน LOBBY HALL.....	72
2.38 แสดงลักษณะ FRONT DESK บริเวณ LOBBY HALL.....	73
2.39 แสดงเครื่องใช้ในส่วนของห้อง โถงรถขึ้นกระเป่าสัมภาระ.....	79
2.40 แสดงอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนเคาร์เตอร์บริการส่วนหน้า.....	79
2.41 บริเวณทางเข้าด้านหน้า โรงแรมเดอะ ไทด์ รีสอร์ท.....	81
2.42 การวางผังส่วน โถงต้อนรับ โรงแรมเดอะ ไทด์ รีสอร์ท.....	82
2.43 การวางผังส่วน โถงต้อนรับ โรงแรมเดอะ ไทด์ รีสอร์ท.....	82
2.44 แสดงบรรยากาศและส่วนเคาร์เตอร์ต้อนรับภายใน โรงแรม.....	84
2.45 แสดงแปลน โถงทางเข้า และเคาร์เตอร์บริการส่วนหน้า.....	84
2.46 แสดงบรรยากาศส่วน โถงและชุดพักคอยภายใน โรงแรม.....	85
2.47 แสดงการจัดชุดพักคอยของส่วนล็อบบี้.....	85
2.48 แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรมภายนอกอาคาร.....	87
2.49 บรรยากาศโถงทางเข้าด้านหน้า.....	87
2.50 แสดงการจัดวางเฟอร์นิเจอร์ส่วน LOBBY HALL.....	88
2.51 แสดงบรรยากาศส่วน โถงต้อนรับ แสดงทางสัญจร.....	89
2.52 แสดงบรรยากาศบริเวณเคาร์เตอร์ต้อนรับ.....	89
2.53 สถาปัตยกรรมอาคารเปิด โถง.....	91

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
2.54 โถงทางเข้าด้านหน้า และบริเวณซุคพักคอย.....	91
2.55 การตกแต่งส่วน โถง และซุคพักคอย.....	92
2.56 บรรยากาศทางเดินเชื่อมต่อกับส่วนอื่นๆ.....	92
3.1 แผนที่จังหวัดเพชรบุรี.....	106
4.1 แสดงสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโครงการ.....	186
4.2 แสดงผลกระทบตัวอาคารจากสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ.....	186
4.3 แสดงการวิเคราะห์สภาพอากาศทางด้านทิศตะวันออก.....	187
4.4 แสดงการวิเคราะห์สภาพอากาศทางด้านทิศใต้.....	187
4.5 แสดงการวิเคราะห์สภาพอากาศทางด้านทิศตะวันตก.....	188
4.6 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ว่างภายในอาคาร.....	190
4.7 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการ.....	207
5.1 แสดงผลการวิจัยอุโบสถวัดสระบัว 1.....	214
5.2 แสดงผลการวิจัยอุโบสถวัดสระบัว 2.....	214
5.3 แสดงผลการวิจัยอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม 1.....	215
5.4 แสดงผลการวิจัยอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม 2.....	215
5.5 ภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบ.....	217
5.6 การสังเคราะห์ในส่วนโถงทางเข้า.....	217
5.7 การสังเคราะห์ในส่วน โถงต้อนรับ.....	218
5.8 แสดงการสังเคราะห์ส่วนพักคอย.....	218
5.9 แสดงการจัดวางเฟอร์นิเจอร์และผังพื้น.....	219
5.10 แสดงการจัดวางผังฝ้าเพดานและระบบ ไฟฟ้า.....	219
5.11 แสดงรูปด้าน A ในส่วนโถงต้อนรับ.....	220
5.12 แสดงรูปด้าน B ในส่วนโถงต้อนรับ.....	220
5.13 แสดงทัศนียภาพส่วน โถงต้อนรับ A.....	220
5.14 แสดงทัศนียภาพส่วนโถงต้อนรับ B.....	221
5.15 แสดงทัศนียภาพส่วน โถงต้อนรับ C.....	221
5.16 แสดงวัสดุส่วน โถงต้อนรับ.....	222

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนภูมิ

เรื่อง	หน้า
2.1 ขอบเขตโคง และความสัมพันธ์กับพื้นที่ส่วนอื่นๆ.....	60
4.1 แสดงพฤติกรรมส่วนโคงต้อนรับ 1.....	192
4.2 แสดงพฤติกรรมส่วนโคงต้อนรับ 2.....	193
4.3 แสดงพฤติกรรมของผู้มาติดต่อธุระส่วนตัว.....	194
4.4 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในโครงการ.....	198
4.5 แสดงโครงตาข่ายความสัมพันธ์ภายในโครงการ.....	199
4.6 แสดงความสัมพันธ์แบบฟองอากาศ.....	199
4.7 แสดงความสัมพันธ์ทางสัญจรในโครงการ.....	200

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในระยะเวลาห้าปีที่ผ่านมาได้มีสถาปนิกนักร้องแบบของไทย ได้พยายามนำเอาเอกลักษณ์ของชาติ สถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม มาผสมผสานในการออกแบบสถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมภายในเพื่อแสดงเอกลักษณ์ เป็นจุดขายทางธุรกิจ ในอาคารประเภทต่างๆ เช่น โรงแรม รีสอร์ท สปา ร้านอาหาร ฯลฯ อันเนื่องมาจากสังคมไทยเริ่มเห็นคุณค่า งานสถาปัตยกรรมรวมทั้งศิลปวัฒนธรรม ที่ถูกทอดทิ้งอยู่นาน กำลังจะสูญหายขาดการผสมผสานเชื่อมต่อให้คงอยู่ อันเนื่องมาจากการพัฒนาประเทศอย่างรวดเร็ว การนำเอาเทคโนโลยี วัสดุ จากต่างประเทศโดยเฉพาะสถาปนิกที่ไปเล่าเรียนจากต่างประเทศบางกลุ่ม ได้รับแนวคิดทฤษฎี จากตะวันตกมาใช้โดยไม่ประสานกลมกลืนจนเกิดสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ขึ้นอย่างต่อเนื่องในประเทศ ไม่หลงเหลือเค้าโครงรูปแบบ หรือบรรยากาศของความเป็นไทย ที่แสดงให้เห็นรากเหง้าเอกลักษณ์ของชาติที่มีคุณค่า ขณะเดียวกันประเทศในแถบเอเชีย เช่น ประเทศอินโดนีเซีย ประสบความสำเร็จในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของตน แสดงออกให้เห็นชัดเจนจนเกิดเป็นเอกลักษณ์ ที่เกาะบาหลีร่วมถึงประเทศอื่นๆ ด้วย โดยการนำรูปแบบสถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรมของตน เสนอเป็นจุดขายที่นักท่องเที่ยวต่างชาติชื่นชอบและเป็นที่นิยม จากจุดนี้เองทำให้สถาปนิก นักร้องแบบของไทยเริ่มให้ความสนใจในการนำเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรมของไทยมาปรับให้สู่งานสถาปัตยกรรมแบบร่วมสมัย สร้างบรรยากาศให้เป็นไทยมาเพื่อเน้นจุดขาย ทั้งการนำเอาแนวคิดในการวางผังแบบไทย รูปทรงของอาคารทรงไทย วัสดุ ลวดลาย สี ที่ว่าง บางแห่งใช้องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่สำคัญมาใช้ตกแต่งจำนวนมาก ทำให้เกิดความนิยมอย่างแพร่หลายในประเทศไทย

แต่การนำรูปแบบของสถาปัตยกรรมทางศาสนา นำมาใช้ในการออกแบบโรงแรมที่ละเมิด “ฐานานุสัทธิ์ในงานสถาปัตยกรรมไทย” เพราะผู้ออกแบบขาดความเข้าใจที่ลึกซึ้งในความหมาย สัญลักษณ์และบทบาทหน้าที่ของรูปแบบสถาปัตยกรรมไทย ที่มีระบบกฎเกณฑ์กำหนดว่าองค์ประกอบใดควรใช้กับงานประเภทใด หรือบุคคลสถานะใด เช่น โรงแรมนำช่อฟ้า ใบระกา ซึ่งเป็นของสูงใช้ได้เฉพาะกับวัดและวัง มาประดับตกแต่งโถงโรงแรม มีการใช้ตุ๊กตาดินเผาทำเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา ปักอยู่หน้าซุ้มร้านอาหาร มีการสร้างอาคารรูปทรงเหมือนวิหาร หอไตร ซุ้มประตูโขง บันไดนาค ฯลฯ มาตั้งประดับตกแต่งโรงแรม โดยขาดความเข้าใจว่าสิ่งเหล่านั้นควรที่จะ

ถูกสร้างขึ้น เฉพาะเพื่องานสถาปัตยกรรมทางศาสนาและพระมหากษัตริย์เพียงเท่านั้น รูปธรรมที่สะท้อนความมั่นคง ความศรัทธาในพุทธศาสนา คือ วัด ภายในวัดนั้นนับว่าสถาปัตยกรรมต่างๆ ซึ่งยังศึกษาได้ว่าอาคารหลังคาคลุม เช่น วิหาร อุโบสถ ที่ส่วนใหญ่เหลือเพียงฐาน หลักฐานดังกล่าวนี้สะท้อนปรากฏการณ์ทางประวัติศาสตร์ วัดต่างๆถูกทิ้งร้างทรุดโทรม

ภายในอาณาเขตที่เป็นดินแดนของประเทศไทยในปัจจุบันนี้ มีมรดกอันเป็นหลักฐานทางโบราณคดีและวัฒนธรรมหลายอาณาจักร และหลายสมัยสะสมไว้คอยให้ศึกษาเป็นจำนวนมากมาย วัฒนธรรมเหล่านี้มีความเก่าแก่ และมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าวัฒนธรรมของชนชาติตะวันออกกลางและยุโรป วัฒนธรรมบางกลุ่มที่เพิ่งจะมีการเปิดเผยก็มีคำมูลว่าจะเป็นวัฒนธรรมที่เก่าแก่ที่สุดในโลกด้วยอีกแห่งหนึ่ง ดังเช่นหลักฐานการขุดค้นทาง โบราณคดีที่บ้านเชียงในเขตจังหวัดอุดรธานี ในประเทศไทยนี้ มีเมืองโบราณหลายแห่งที่ยังกระจัดกระจายอยู่ในท้องดินห่างไกลทั่วไปเกือบทุกภาค ยังไม่มีการขุดค้นและศึกษารายละเอียดว่าเมืองเหล่านี้เป็นเมืองในวัฒนธรรมกลุ่มใดอย่างแน่ชัด การขึ้นทะเบียนแหล่งประวัติศาสตร์เหล่านี้ เพื่ออาศัยอำนาจกฎหมายคุ้มครองเป็นความจำเป็นที่จะต้องกระทำเป็นอันดับแรก มิฉะนั้นผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์อาจทำลายหลักฐานเหล่านี้ได้ สิ่งที่คุณทั่วไปมองเห็นว่าเป็นปัญหาในการศึกษาด้าน โบราณคดีและประวัติศาสตร์ในปัจจุบันก็คือ การที่ทางการไม่อาจทำการขุดค้น และอนุรักษ์ได้ทันกับการที่แหล่งหลักฐานนั้นต้องถูกทำลายไปอย่างน่าเสียดาย การทำงานในด้านนี้ไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควรก็เพราะต้องมิงงบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อขุดค้น แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์และ โบราณคดีแต่ละแห่ง ต้องการเวลาในการศึกษาอย่างละเอียด และที่สำคัญก็ต้องมีนักวิชาการที่เพียงพอ แต่ในปัจจุบันนี้แม้เพียงงานในด้านการอนุรักษ์โบราณสถานเท่าที่ขุดค้นและบูรณะแล้วก็ยังเกินขีดความสามารถของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เพราะทางราชการ ไม่อาจจะคงงบประมาณและบุคลากรได้ ดังนั้นแม้ว่าเราจะมีข้อมูลทาง โบราณคดีและประวัติศาสตร์อยู่ เราก็ยังไม่อาจใช้ข้อมูลนั้นได้อย่างเต็มที่นัก

อุโบสถในสมัยอยุธยาตอนปลายก็ยังคงเหลืออยู่บ้าง บางแห่งมีความสมบูรณ์และทรงคุณค่าทางวัฒนธรรม ที่สามารถแสดงออกถึงความเป็นไทย มีระเบียบวิธีการ การจัดวางผัง รูปทรง และองค์ประกอบประดับตกแต่ง ที่คงงามจากกิจกรรมในการประกอบพิธีกรรมนั้นๆ ที่ถ่ายทอดต่อกันมา มีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข จนเกิดรูปแบบที่ตายตัว สามารถบอกได้ว่าอุโบสถนั้นๆมีรูปแบบ คติ ค่านิยม ในยุคต่างๆ ได้อย่างชัดเจน

แต่ประการสำคัญประการหนึ่ง ถ้าเราไม่สามารถนำรูปแบบสถาปัตยกรรมมาพัฒนาหรือปรับปรุง ให้เหมาะสมและสอดคล้องให้อยู่กับปัจจุบันได้ ภูมิปัญญาของช่างในสมัยนั้นๆ ก็คงหยุดอยู่กับที่ แต่ถ้าเราศึกษาเราสามารถนำภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษสะสมภูมิปัญญา แล้วนำมาปรับปรุงให้เข้าสู่งานสมัยใหม่ และคำนึงถึงความเหมาะสม กาลเทศะ คติความเชื่อ คงเป็นการต่อขยายทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัฒนธรรมอีกรูปแบบหนึ่ง ที่สามารถแสดงให้เห็นว่าต่างชาติได้รับรู้ ความรู้สึก บรรยากาศ กลิ่นอายความเป็นไทยได้อย่างไม่ยอมน้อย การพัฒนาประเทศทางด้านสถาปัตยกรรมของเรา ก็จะมีกลิ่นอายทางวัฒนธรรมผสมอยู่ควบคู่กับการพัฒนาทางเทคโนโลยี วิธีการสมัยใหม่ด้วย ไม่ต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีของต่างชาติทั้งหมด ที่สำคัญสุดคือ ชาวบ้านมีงานทำสามารถนำความรู้ ทางเชิงช่างมาปรับปรุงการประกอบอาชีพอีกด้วย

อาคารพระอุโบสถ ที่พบในจังหวัดเพชรบุรี นักวิชาการได้เสนอให้เห็นถึงแบบอย่างและลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่เก่าแก่ที่สุด มีอายุอยู่ในช่วงสมัยอยุธยาตอนปลายและพบว่ากลุ่มอาคารดังกล่าวได้แสดงออกถึงลักษณะพิเศษของตนเอง จัดเป็นกลุ่มสกุลช่างสกุลหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะและมีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ทั้งนี้ จากผลของการศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อทำการวิเคราะห์และเลือกใช้งานสถาปัตยกรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์มาผสมผสานกันโดยการนำงานในอดีตมาปรับใช้กับปัจจุบัน เพื่อตอบสนองความต้องการในการใช้งานของสังคมในปัจจุบันที่มีความซับซ้อน และเริ่มที่จะหลงลืมความเป็นเอกลักษณ์ของงานสถาปัตยกรรมไทยไป และในการทำวิจัยนี้ยังเน้นการส่งเสริมฝีมืองานช่างในอดีตให้คงอยู่และสร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน รากหญ้าเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งรูปแบบงานสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของสกุลช่างเมืองเพชรบุรี โดยฝีมือช่างเพชรบุรีด้วยกันเอง

ดังนั้น จึงเป็นที่มาของการเกิด โครงการศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีความสนใจที่จะนำข้อมูลในส่วนนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของปริญญานิพนธ์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จัดทำเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาและพัฒนาการออกแบบต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดของวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

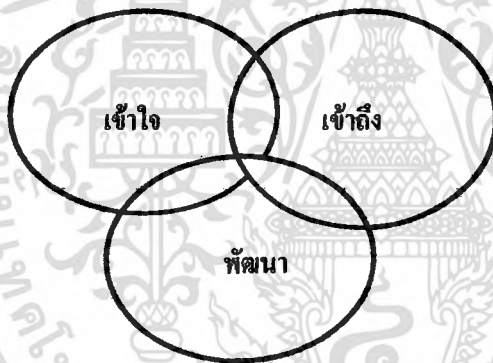
1. เพื่อศึกษาการออกแบบสถาปัตยกรรมของอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีในสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเสนอแนะข้อมูลวิธีการวิเคราะห์ และประยุกต์ใช้สู่การออกแบบตามหลักวิชาสถาปัตยกรรมภายในของอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในส่วนโถงต้อนรับโรงแรม ในจังหวัดเพชรบุรี

1.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย

โครงการศึกษาอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรีเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี เป็นการนำเอารูปแบบของอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรีมาใช้นั้น มีการดำเนินการตามกรอบแนวคิดการวิจัย King Model ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ว่าต้องการทำการค้นคว้าหาข้อมูลอย่างเข้าใจ ว่ามีอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายที่มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและยังคงสภาพพอที่จะทำการศึกษา โดยทำการคัดเลือกมา 5 หลัง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเข้าใจ จากนั้นนำข้อมูลที่วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นแล้วมาสรุป เพื่อเป็นแนวทางในพัฒนาการออกแบบโรงแรมต่อไปดังแผนผังนี้

แผนภูมิที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย King Model

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (พริชช สดภิบาล : 2549)

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ในการศึกษาอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรีนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน ในส่วนโถงต้อนรับในโรงแรม (เฉพาะที่แสดงเอกลักษณ์ความเป็นไทย ศิลปะอยุธยาตอนปลายสกุลช่างเพชรบุรี) ในจังหวัดเพชรบุรี และยังแสดงให้เห็นถึงลักษณะตำแหน่งที่ตั้งของกลุ่มอาคาร แผนผังของอาคาร รายละเอียดขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม และสิ่งตกแต่ง การศึกษาทางกายภาพดังกล่าวจะทำให้เห็นเนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางวิชาการ คือ วิธีการออกแบบ ตลอดจนคติความเชื่อและลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของงานสถาปัตยกรรมในจังหวัดเพชรบุรี

2. เนื่องจากเข้าทำการศึกษาอาคารหลายหลัง ดังนั้นจึงดราวละเอียดของข้อมูลภาพถ่ายเส้นดงบ้างบางส่วน แต่ใช้วิธีรวบรวมข้อมูลเป็นภาพถ่ายตามข้อเท็จจริงแทน

3. ในส่วนของงานศึกษาวิจัยนี้ต้องการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของการจัดกลุ่มอาคาร และลักษณะของความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรมในสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบพื้นที่การใช้งาน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะการใช้สอยและตกแต่งในปัจจุบัน มิได้มุ่งเน้นเก็บข้อมูล ในด้านตัวโครงสร้างของโบสถ์อย่างละเอียด เพียงเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตอุทยานสมัยอยุธยาตอนปลาย

1.5 ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา

โครงการศึกษาอุทยานโบราณคดีอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโดงต้อนรับโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี โดยดำเนินการตามกรอบแนวคิด มีกระบวนการศึกษาดังนี้

1.5.1 ศึกษาสถาปัตยกรรมอุทยานสมัยอยุธยาตอนปลาย

1. ศึกษาสถาปัตยกรรมของอุทยานสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี เป็นจำนวน 8 หลัง แล้วคัดเลือกเหลือ 5 หลัง จากความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ว่าอุทยานทั้ง 5 หลังนี้มีความสมบูรณ์ของงานสถาปัตยกรรมที่ชัดเจนกว่าวัดอื่นๆ และศึกษาตามกระบวนการต่อไปนี้

- Concept (แนวความคิด ในการวางตำแหน่งกลุ่มอาคาร)
- Plan (แผนผังการจัดวางกลุ่มอาคาร)
- Function (พื้นที่ใช้สอย)
- Design (รูปแบบการตกแต่ง)
- Madeira (วัสดุ)

2. ศึกษาข้อมูลสถาปัตยกรรมภายในอุทยานรวมถึงศึกษาระเบียบวิธีการที่เป็นเอกลักษณ์มาตรฐาน ที่เกี่ยวข้อง

3. ศึกษาแนวทางในการออกแบบจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาการออกแบบในยุคเก่า ให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน

1.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเข้าใจ

Concept (แนวความคิด ในการวางตำแหน่งกลุ่มอาคาร)

Plan (แผนผังการจัดวางกลุ่มอาคาร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Function (พื้นที่ใช้สอย)

Design (รูปแบบการตกแต่ง)

Materials (วัสดุ)

ข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านทางแบบสอบถาม

1. ศึกษาข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมาเป็นหลักแนวทางในการออกแบบที่เหมาะสม ในการนำมาพัฒนาการออกแบบโรงคั่วอบรับภายใน โรงแรม
2. วิเคราะห์รูปแบบทางเลือกการเสนอแบบร่างเพื่อให้ได้แบบที่สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอย และวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. ศึกษาจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ที่พักภายใน โรงแรม
4. ศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ซึ่งได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการทางด้าน โรงแรมเฉพาะส่วน โรงคั่วอบรับ

1.5.3 สรุปผลการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

1. การสรุปผลการวิจัยสถาปัตยกรรมภายในอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย
2. การศึกษาข้อมูลทางด้านสถาปัตยกรรมภายในของอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย
3. ข้อคิดเห็นการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรม

1.5.4 เสนอแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในส่วน โรงคั่วอบรับโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

ในการศึกษาลักษณะการจัดวางกลุ่มอาคารและงานสถาปัตยกรรมภายในของอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี ได้ใช้วิธีการของการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีการแสวงหาความรู้โดยการพิจารณา ลักษณะสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่เกิดขึ้น โดยใช้วิธีการสำรวจตามสภาพความเป็นจริง มีการสำรวจและเก็บข้อมูลและนำไปวิเคราะห์เพื่อนำ ไปสู่การปรับใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีการกำหนดขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.4.4.1. ขั้ววางแผนการศึกษา

การวิจัยในปริณฎณานิพนธ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินตามแนวทางในการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

1.4.4.1.1. การดำเนินการวิจัย การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นมี 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทุติยภูมิ จากการสืบค้น ค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร บทความ และอื่นๆ ทั้งแหล่งข้อมูลท้องถิ่น และข้อมูลจากส่วนกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลภาคสนาม จากการสำรวจทางด้านกายภาพ ทั้งสถาปัตยกรรมไทย สถาปัตยกรรมแบบลัทธิ ศิลปวัฒนธรรม โดยวิธีการสำรวจ แผนที่ แผนผัง ภาพถ่ายอุโบสถภายในจังหวัด เพชรบุรี

ส่วนที่ 3 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทยทางศาสนา สถาปัตยกรรมภายใน ตลอดจน ภิกษุ นักปราชญ์ และผู้อาวุโสประจำท้องถิ่น

ส่วนที่ 4 ข้อมูลจากกรณีศึกษาการเปรียบเทียบโรงแรม โดยวิธีการสำรวจ สัมภาษณ์ ภายถ่าย สังกะสี และบันทึก

1.4.4.2. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1.4.4.2.1. แบบสอบถาม

1.4.4.2.2. แบบสัมภาษณ์

1.4.4.3. การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการนำเสนอข้อมูลทั้งภาคสนาม และข้อมูลทฤษฎีภูมิมาวิเคราะห์ สรุปผล นำไปสู่การ ออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน โถงต้อนรับโรงแรม

1.6 คำนิยามศัพท์

1. **อุโบสถ** หมายถึง อาคารในงานสถาปัตยกรรมไทยประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็น สถานที่ เฉพาะ สำหรับพระภิกษุสงฆ์ใช้ทำสังฆกรรม (สมคิด จิระทัศนกุล : 2544)
2. **สมัยอยุธยาตอนปลาย** หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2173 -2310 ในรัชสมัยสมเด็จพระ เจ้าปราสาททอง ถึงพระเจ้าเอกทัศ (กรมศิลปากร : หน้า 162)
3. **สกุลช่างเพชรบุรี** หมายถึง กลุ่มที่ทำงานตามแนวคิดวิธีการออกแบบ และมีมือช่าง ในแนวทางเดียวกัน โดยทั่วไปจะผลิตผลงานที่เป็นแบบแผน และมีมือช่างเฉพาะกลุ่มของคน ดั้งนั้นงานสกุลช่างเพชรบุรีก็คือ แนวทางของการทำงานในกลุ่มดังกล่าวที่สร้างขึ้นในเมืองเพชรบุรี
4. **เอกลักษณ์** ในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายว่า “เอกลักษณ์ (Identity) คือลักษณะเหมือนกันหรือมีร่วมกัน อาจกล่าวได้ว่า เอกลักษณ์ จะทำหน้าที่บอกถึง ความเป็นตัวของ ตัวเองโดยแท้ และให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง
5. **สถาปัตยกรรม** หมายถึง ศิลปะการก่อสร้าง เป็นศิลปะที่เก่าแก่ที่สุดประเภทหนึ่งเป็นทั้ง ทัศนศิลป์ และศิลปะที่สนองความต้องการหรือความจำเป็นของมนุษย์ โดยการสร้างอาคารเคหะ สถานเพื่ออยู่อาศัย และป้องกันภัยเป็นอันดับแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. โรงแรม หมายถึง สถานที่สำหรับนักท่องเที่ยวที่ปรารถนาที่จะได้รับความสงบในช่วงเวลาหนึ่ง และสถานที่รองรับผู้ใช้บริการที่เดินทางมาพักผ่อน โดยสถานที่นั้นอาจเข้าพักโดยการเช่าชั่วคราว

7. โถงต้อนรับโรงแรม หมายถึง โถงโรงแรมที่เป็นหน้าตาและสะท้อนความเป็นปัจเจกหรือประเภทของ โรงแรม ทำหน้าที่ต้อนรับและสร้างความยินดีให้ลูกค้า(Kirishiki. 1992 : 4,8) ควรมีแบบและปฏิภูมิต่างกันตามชนิดของโรงแรม (Rutes. 1985 : 178-181)มีลักษณะ กว้างขวาง, สว่าง, สงบเงียบ (Kirishiki, 1992 : 4,8) ให้ความรู้สึกรับ (End. 1978 : 55-70) และเด่นสะดุดตา นำประทับใจที่สุดของ โรงแรม (Lawson. 1980 : 106-109)

8. แนวทางการออกแบบ หมายถึง การปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ (อรรถถาภิธาน,2521)

1.7 ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายสกุลช่างเพชรบุรี โดยผ่านการเลือกจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรม จาก 8 หลังเหลือเพียง 5 หลัง จากจำนวนทั้งหมดของจังหวัดเพชรบุรีซึ่งประกอบด้วย
  - พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม
  - พระอุโบสถวัดไผ่ล้อม
  - พระอุโบสถวัดสระบัว
  - พระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม
  - พระอุโบสถวัดเขาบันไดอิฐ
2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในอุโบสถและโรงแรมในส่วน โถงต้อนรับ
3. ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน ในส่วนโถงต้อนรับโรงแรม ที่มีการแสดงเอกลักษณ์ความเป็นไทย ศิลปะอยุธยาตอนปลายสกุลช่างเมืองเพชรบุรี
4. สรุปผลการศึกษาวิจัยในหัวข้อของการศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อนำมาเป็นแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในโถงต้อนรับโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจถึงรูปแบบของการออกแบบอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยประกอบไปด้วยอุโบสถที่ทำการศึกษา
  - พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม
  - พระอุโบสถวัดไผ่ล้อม
  - พระอุโบสถวัดสระบัว
  - พระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม
  - พระอุโบสถวัดเขมาภิรตาราม อยุธยา
2. ข้อมูลพื้นฐานวิธีการออกแบบในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในอุโบสถและโรงแรมในส่วน โถงต้อนรับ
3. เป็นแนวทางในการนำไปใช้ออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน ในส่วนโถงต้อนรับโรงแรม ที่มีการแสดงเอกลักษณ์ความเป็นไทย ศิลปะอยุธยาตอนปลายสกุลช่างเมืองเพชรบุรี
4. สามารถสรุปผลการวิจัยที่ได้ศึกษามาทั้งหมด เพื่อนำมาปรับใช้ในการออกแบบโถงต้อนรับได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการทำวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลาย สกลช่วงเพชรบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน ส่วนโถงต้อนรับในโรงแรม โดยมีสาระสำคัญที่ผู้วิจัยได้รวบรวมสรุป และนำเสนอได้ดังนี้

- 2.1 สถาปัตยกรรมทางศาสนาพุทธ ที่มีผลต่อการสร้างอุโบสถ
- 2.2 สถาปัตยกรรมสกลช่วงเพชรบุรี
- 2.3 การออกแบบโรงแรม (เน้นส่วนโถงต้อนรับ)
- 2.4 กรณีศึกษาโครงการเปรียบเทียบโรงแรมที่นำรูปแบบสถาปัตยกรรมทางศาสนามาใช้ในการออกแบบ โถงต้อนรับ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สถาปัตยกรรมทางศาสนาพุทธ ที่มีผลต่อการสร้างอุโบสถ

2.1.1 ที่มาและมูลเหตุของการสร้างวัด

พุทธศาสนามีแหล่งกำเนิดในประเทศอินเดียแล้วจึงแพร่ออกมายังลังกา และผ่านต่อไปยังประเทศอื่นๆ ในหลายประเทศทางตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ ที่นับถือพุทธศาสนาในปัจจุบัน เมื่อสมัยที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังดำรงพระชนม์ชีพและทรงจาริกเผยแผ่พระธรรมคำสั่งสอนนั้น วัดยังไม่เกิดขึ้นเป็นหลักแหล่ง มีพระภิกษุอยู่ประจำวัดเช่นในทุกวันนี้ ในครั้งพุทธกาลพระภิกษุยังมีจำนวนน้อยและต่างก็มีภาระต้องจาริกไปยังถิ่นต่างๆ เพื่อสั่งสอนพระธรรม พระภิกษุจะอยู่กันร่วมสถานที่ที่เฉพาะในพรรษาหรือหน้าฝน การที่พุทธบัญญัติให้พระภิกษุอยู่ประจำที่เท่านั้นก็เพราะก่อนหน้านั้นพระภิกษุได้เที่ยวจาริกไปไม่เป็นฤดูกาล ในเวลาที่มีการปลูกพืชผลในพื้นที่เกษตรกรรมในหน้าฝน พระภิกษุบางรูปได้จาริกเหยียบย่ำทำลายพืชผลที่ชาวบ้านปลูกไว้ให้เสียหาย ประกอบกับหนทางคมนาคมในฤดูฝนไม่สะดวกในการเดินทาง จึงได้มีพุทธบัญญัติให้พระภิกษุอยู่ประจำที่จนกว่าจะหมดหน้าฝน วัดแรกในพระพุทธศาสนาที่รู้จักกันดีก็คือ วัดเชตุวันมหาวิหาร ซึ่งทำอนาถบิณฑิกเศรษฐีซื้อที่ดินจากเจ้าชายเชตุตถวาหะเป็นทีประทับ แต่วัดในสมัยพระพุทธกาลเช่นที่กล่าวนี้ก็เป็นแต่เพียงที่พักชั่วคราวเท่านั้นเอง ต่อเมื่อสิ้นพุทธกาลแล้วมีการสร้างสถาปัตยกรรมพระบรมสารีริกธาตุขึ้นเป็นธาตุเจดีย์ และเมื่อมีการกำหนดสังเวชนียสถานขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้วจึงได้มีพระภิกษุอยู่เฝ้ารักษาสถานที่เหล่านั้นเป็นประจำ นับแต่นั้นมาวัดจึงมีลักษณะการใช้สอยคง เช่นวัดในสมัยปัจจุบัน โดยลักษณะการสร้างวัดในสมัยก่อนก็จะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

2.1.1.1 การสร้างวัดโดยใช้หลักความเชื่อ

2.1.1.1.1 ลักษณะภูมิจักรวาลตามคัมภีร์ไตรภูมิในพุทธศาสนาที่มีผลต่อการออกแบบอุโบสถ

แนวความคิดเรื่องไตรภูมิ หรือ พุทธจักรวาลวิทยาเป็นภาพทัศน์ของโลก และจักรวาลที่วิวัฒนาการในคัมภีร์บาลีของพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ในสมัยสุโขทัยเมื่อประมาณ พ.ศ. 1888 พระมหากษัตริย์ราชธานีไทยได้ทรงพระราชนิพนธ์ไตรภูมิพระร่วงหรือเตภูมิกถาขึ้น แสดงภพภูมิและชีวิตความเป็นในภพภูมิต่างๆ ทั้งในกามภูมิ รูปภูมิ และอรุภูมิ

สาระไตรภูมิ คือ การแสดงให้เห็นชีวิตที่เปลี่ยนแปลง เสวยสุขในภพภูมิต่างๆ ตามกรรมคุณค่าสำคัญของการละชั่วทำดีเพื่อให้ได้เสวยสุขในภพภูมิที่ดีขึ้น ตลอดจนความสำคัญและแนวทางปฏิบัติเพื่อความหลุดพ้นจากกระแสชีวิตในไตรภูมิสู่ภาวะพ้นทุกข์ คือ พระนิพพาน สาระหลักในพระราชนิพนธ์ไตรภูมิพระร่วงดังกล่าวมีอิทธิพลต่อแนวทางการดำเนินชีวิตด้านต่างๆ ของคนไทยในสมัยสุโขทัยและอยุธยาอย่างมาก ได้มีการนำสาระดังกล่าวมาเน้นย้ำเพื่อเป็นฐานของการสร้างศิลปกรรมในสังคมในรูปแบบต่างๆ เช่นทางวรรณกรรมและจิตรกรรม เป็นต้น (สุภาพรรณ ฌ บางช้าง , 2532)

ลักษณะภูมิจักรวาลตามที่เสนอไว้ในไตรภูมิและโลกบัญญัติ พอสรุปได้ดังนี้

อนันตจักรวาลประกอบด้วยจักรวาลที่มีองค์ประกอบเช่นเดียวกัน จักรวาลมีจำนวนนับไม่ถ้วน และหาที่สุดไม่ได้ ในจักรวาลหนึ่งๆ มีลักษณะเป็นวงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 1,203,450 โยชน์ วัดโดยรอบได้ 3,610,350 โยชน์ และมีความหนา 240,000 โยชน์ (พระสังฆราชธรรมโฆษเถระ, 2528) ดังนั้นตัวจักรวาลจึงเป็นตัวแผ่นมหาปฐพีซึ่งมีลักษณะเหมือนกลองแบน ผิวบนเป็นพิภพที่มนุษย์อาศัยอยู่ มีเขาพระสุเมรุอยู่ตรงกลาง มนุษย์ที่เรารู้จักกันอยู่ในเสี้ยว 1/4 ของแผ่นมหาปฐพีนั้น เรียกว่า ชมพูทวีป (สุภาพรรณ ฌ บางช้าง , 2532)

เขาพระสุเมรุตั้งอยู่ตรงกลางจักรวาล มีความสูงส่วนที่ฝังลงไปใต้มหาสมุทร 8,400 โยชน์ และสูงพื้นขึ้นไปจากมหาสมุทร 8,400 โยชน์เท่ากัน มีทิวเขาและทะเลล้อมรอบสลับกันเป็นชั้นๆ ได้ 7 ชั้น ทิวเขาทั้ง 7 มีชื่อต่างๆ กันโดยลำดับ คือ ยุคนธร อสินธร กรวิก สุทัศน์ เนมินธร วินันตค (วินตกะ) และอัศกรรณ ซึ่งเป็นรอบนอกสุด รวมด้วยกันเรียกว่า เขาสัตตบริภัณฑ์ ความสูงของเทือกเขาเป็นครึ่งหนึ่งของเทือกซึ่งอยู่ถัดเข้าไปข้างใน ส่วนทะเลที่ล้อมรอบอยู่ 7 ชั้นเรียกทะเลสี่พันครเป็นชื่อเดียวกันหมด ถัดทิวเขาอัศกรรณออกมาเป็นมหาสมุทรอยู่ทั่วไปทุกด้าน แล้วมีภูเขาเหล็กกั้นทะเลนี้ไว้รอบ เรียกว่า ขอบ

จักรวาลหรือกำแพงจักรวาล พื้นนั้นไปเป็นนอกขอบจักรวาล ในมหาสมุทรทางทิศใต้ของเขาพระสุเมรุมีทวีปหรือแผ่นดินเป็นเกาะใหญ่ ชื่อว่าชมพูทวีป คือโลกที่เราอยู่ (พระยาอนูมานราชชน , 2518) และเป็นเพียงทวีปเดียวเท่านั้นที่จะเป็นแผ่นดินที่มีพระพุทธเจ้ามาบังเกิดและตรัสรู้ ชมพูทวีปจึงเป็นทวีปเดียวที่มีคัมภีร์ไตรภูมิให้ความสำคัญ ส่วนทวีปอื่นๆ นั้นเป็นภูมิอุบัติของสภาวะชีวิตมนุษย์ในภูมิที่แตกต่างไปจากชมพูทวีป มิได้มีพระพุทธเจ้าไปบังเกิด และเช่นเดียวกันกับในจักรวาลอื่นๆ ทุกจักรวาลจะมีชมพูทวีปเช่นกันนั้นๆ เท่านั้นจึงจะมีพระพุทธเจ้าไปบังเกิดและตรัสรู้ (พิทักษ์ สายัณห์ , 2521)

เมืองตะวันตกของพระสุเมรุเป็นอมรโคยานทวีป เป็นแผ่นดินกว้าง 9,000 โยชน์ เมืองตะวันออกของเขาพระสุเมรุเป็นแผ่นดินใหญ่ซึ่งเรียกว่า บุรพวิเทหทวีป กว้าง 7,000 โยชน์ และทางทิศเหนือของเขาพระสุเมรุมีแผ่นดินชื่อ อุตตรกุรุทวีป กว้าง 8,000 โยชน์ (พระยาอนูมานราชชน , 2518) (แผนภูมิที่ 2)

เบื้องต่ำลงมาจากมनुสสภูมิเป็นอบายภูมิ ประกอบด้วย

- นรกภูมิ มีนรกใหญ่ 8 นรกบ่าว 16 โลกกันตนรก และมหาวเวจินรก
- ตริจจานภูมิ มีราชสิงห์ ช้าง ปลา ครุฑ และนาคพิภพ เป็นต้น
- เปรตภูมิ
- อสุรกายภูมิ

สูงขึ้นไปไกลพื้นดินแห่งโลกหรือมनुสสภูมิ เป็นที่อยู่ของเทวดา เรียกว่า จกามาพจร คือ สวรรค์ 6 ชั้น สวรรค์ชั้นแรกเรียกว่า จาคุมหาราชิกา ตั้งอยู่เหนือจอมเขาขุคนธร ถัดขึ้นไปคือสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ตั้งอยู่เหนือจอมเขาพระสุเมรุ สวรรค์ชั้นนี้เป็นเมืองของพระอินทร์ เป็นที่ประดิษฐานพระเจดีย์ จุฬามณี

ถัดขึ้นไปเป็นสวรรค์หรือเทวโลกชั้นที่ 3 4 5 และ 6 ตามลำดับ คือ ยามา ดุสิต นิมมานรดี และปรนิมมิตวสวัตติ

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้รวมอยู่ในกามาจรภูมิ ประกอบด้วย อบายภูมิ 4 กามสุคติภูมิ 7 ในกามาสุคติภูมิ ประกอบด้วยมनुสสภูมิ 1 และเทวภูมิหรือจกามาพจรภูมิ 6 รวมเป็น 11 ภูมิ

เหนือจกามาพจรภูมิขึ้นไปเป็นรูปาวจรภูมิ ที่อยู่ของรูปพรหม 16 ชั้น คือ

- พรหมปารีสัชชาภูมิ
- พรหมปุโรหิตาภูมิ
- มหาพรหมาภูมิ
- ปริตตภาภูมิ
- อัปปมาณาภูมิ
- อาภัสสราภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปริตตาสภาภูมิ
- สุกกิมหาภูมิ
- เวห้ปผลาภูมิ
- อสัณณีสัตตภาภูมิ
- อวิหาภูมิ
- อตปปาภูมิ
- สุตตสาภูมิ
- สุตตสีภูมิ
- อกนิฐฐาภูมิ

อนึ่งตั้งแต่ พรหมปารีสัชชาภูมิ ถึง มหาพรหมภูมิ เรียกว่า ปฐมฌานภูมิ

ตั้งแต่ ปริตตภาภูมิ ถึง อาภัสสราภูมิ เรียกว่า ทุตยฌานภูมิ

ตั้งแต่ ปริตตาสภาภูมิ ถึง สุกกิมหาภูมิ เรียกว่า ตุตยฌานภูมิ

ตั้งแต่ เวห้ปผลาภูมิ ถึง อกนิฐฐาภูมิ เรียกว่า จตุตถฌานภูมิ

และตั้งแต่ อวิหาภูมิ อกนิฐฐาภูมิ ยังมีชื่อเรียกว่า สุทธาวาสภูมิ

เหนืออรุปาวจรภูมิขึ้นไปเป็น อรุปาวจรภูมิ เป็นที่อยู่ของอรุปพรหม ประกอบด้วย ภูมิ 4 คือ

- อากาสนัญญาตนภูมิ
- วิญญาณัญญาตนภูมิ
- อากิญจัญญาตนภูมิ
- เนวสัณณานาสัญญาตนภูมิ

รวมเป็นภูมิใหญ่ 3 ภูมิย่อย

2.1.1.1.2 สัญลักษณ์ทางภูมิจักรวาลในการสร้างพระอุโบสถ

จุดประสงค์หนึ่งในหลายๆ ประการของการสร้างวัดในรูปของการจำลองจักรวาล คือ การสร้างจักรวาลขึ้นใหม่ เพื่อประกาศความเป็นพระจักรพรรดิราชโดยสมบูรณ์ คล้ายกับการสร้างปราสาทศิรีในวัฒนธรรมเขมร ดังนั้นองค์ประกอบในแต่ละส่วนที่ประกอบกันเป็นสถาปัตยกรรมพระอุโบสถ ล้วนแล้วแต่มีความหมายเกี่ยวข้องและเป็นสัญลักษณ์ของภูมิจักรวาลทั้งสิ้น

อาคารที่สำคัญที่สุดที่เป็นศูนย์กลางในเขตพุทธาวาสของวัด ได้แก่ ปรารักษ์ประธานนั้นเปรียบเสมือนเขาพระสุเมรุอันเป็นแกนกลางของจักรวาล เหนือยอดเขาพระสุเมรุเป็นที่ตั้งของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ซึ่งเป็นที่สถิตย์ของพระอินทร์ ตามไตรภูมิได้กล่าวไว้ว่า

“ กลางนครไตรตรึงส์หรือเมืองสวรรค์ชั้นดาวดึงส์มีไพชยนต์วิมาน หรือ ปราสาทเป็นที่ประทับของพระอินทร์ บนสวรรค์นั้นนครไตรตรึงส์ออกไปฝ่ายตะวันออกเฉียงใต้ มีพระเจดีย์องค์หนึ่ง ชื่อว่าพระเจดีย์จุฬามณี พระอินทร์ยอมเสด็จไปนมัสการพระเจดีย์นี้มีได้ขาด ”

ถ้าพิจารณาจากหลักฐานภายในคูหาปรารักษ์ประธานที่ปรากฏเป็นซากฐานก่ออิฐรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ย่อมุมไม้ 20 สันนิษฐานว่าคงเป็นฐานที่เคยมีสถูปประดิษฐานอยู่ และอาจเป็นสถูปทรงเจดีย์สี่เหลี่ยมย่อมุม ซึ่งมีความหมายถึงพระเจดีย์จุฬามณีนั่นเอง แม้ว่าตำแหน่งของพระเจดีย์นี้จะไม่ตรงตามที่กล่าวไว้ในไตรภูมิเสียทีเดียวก็ตาม ลักษณะการวางพระเจดีย์จุฬามณีไว้เหนือยอดเขาพระสุเมรุตรงกึ่งกลางหรืออยู่ที่ศูนย์กลางของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์แบบนี้ได้ปรากฏอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดไชยทิศ ธนบุรี

รูปที่ 2.2 ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดเกาะแก้วสุทธาราม จังหวัดเพชรบุรี ที่แสดงถึงสัญลักษณ์ทางภูมิจักรวาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นเราอาจเปรียบเทียบองค์ปรางค์ทั้งหมดเป็นเทวภูมิทั้ง 6 ส่วนที่อยู่ด้านล่างของอุหาปรางค์ เทียบได้กับสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา ซึ่งเป็นสวรรค์ชั้นต่ำสุด ถัดขึ้นไปคืออุหาปรางค์ เป็นสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และยอดปรางค์ที่สูงขึ้นไปเป็นระดับชั้นหมายถึง สวรรค์ชั้นที่อยู่ถัดขึ้นไป ซึ่งได้แก่ ยามา ดุสิต นิมมานรดี และปรนิมมิตรวาสวัตติ ตามลำดับ

ส่วนเขาสัตตบริภัณฑ์ที่ล้อมรอบเขาพระสุเมรุ นั้น สันนิษฐานว่าปรางค์บริวารทั้ง 4 องค์ที่ล้อมรอบปรางค์ประธานมีความหมายในเชิงสัญลักษณ์แทนเขาสัตตบริภัณฑ์ดังกล่าว โดยพิจารณาจากการย่อมุมด้านละ 7 มุมของปรางค์บริวาร แล้วโยงเส้นผ่านย่อมุมทุกมุมของปรางค์บริวารทั้ง 4 ก็จะได้แนวเส้น 7 แนวล้อมรอบปรางค์ประธานพอดีที่เทียบได้กับเขาทั้ง 7 เทือกที่ล้อมรอบเขาพระสุเมรุตามฐานของภูมิจักรวาล

เมรุทิศและเมรุรายทั้ง 8 องค์เป็นสัญลักษณ์แทนทิวปใหญ่ทั้ง 4 และทิวปเล็กอีก 4 ที่อยู่ในมหาสมุทรระหว่างเขาอัศรรณซึ่งเป็นเทือกเขาที่ทอดสุดท้ายในบรรดาเขาสัตตบริภัณฑ์กับกำแพงจักรวาล ทิวปใหญ่ทางตะวันออกแทนด้วยเมรุทิศตะวันออกหมายถึง บุรพวิเททิวป ทางทิศเหนือคือ อุตตรกรูทิวป ทางทิศตะวันตกคืออมรโคยานทิวป และทางทิศใต้คือชมพูทิวป ซึ่งแทนด้วยเมรุทิศเหนือ เมรุทิศตะวันตก และเมรุทิศใต้ ตามลำดับ ส่วนทิวปเล็กๆ อีก 4 ทิวปตั้งอยู่ระหว่างทิวปใหญ่แต่ละทิวป เรียกว่า ยูปรทิวปเหมือนกันหมด และกำแพงแก้วก็เปรียบเสมือนกำแพงจักรวาลที่ล้อมรอบจักรวาลหนึ่งๆ

รูปที่ 2.3 ภาพแสดงลักษณะกำแพงแก้วล้อมรอบพระอุโบสถที่เปรียบเสมือนกำแพงจักรวาล

การเปรียบเทียบในเชิงสัญลักษณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับความปรารถนาในการเป็นพระจักรพรรดิราชของพระเจ้าปราสาททองอย่างชัดเจน เพราะพระจักรพรรดิราชนั้นมีบุญบารมีสามารถแผ่ขยายพระราชอำนาจไปทั่ว ไม่เพียงแต่ทิวปใหญ่ 4 ทิวปเท่านั้น แต่ยังแผ่ไปยังทิวปเล็กๆ และครอบคลุมทั่วไปทั้งจัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำนานหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

वाद ดังนั้นเมรุทิศและเมรุรายจึงเปรียบเสมือนทวีปใหญ่ย่อยทั้ง 8 และการที่มีพระพุทธรูปทรงเครื่องประดิษฐานอยู่ก็เพื่อเป็นเสมือนองค์แทนพระเจ้าปราสาททองที่แผ่อำนาจไปทุกทวีปและทุกอาณาบริเวณของจักรวาล พร้อมทั้งเป็นการนำคติพุทธราชาเข้ามาเสริมพระอำนาจด้วย

ในขณะที่เดียวกันอาจเปรียบเทียบสถาปัตยกรรมของวัดในส่วนเดียวกันนี้ในเชิงสัญลักษณ์ของภูมิจักรวาลได้อีกแนวหนึ่งว่า ถ้าปราสาทบริวารทั้ง 4 หมายถึงทวีปใหญ่ที่ล้อมรอบเขาพระสุเมรุ และมีพระระเบียงเป็นเสมือนกำแพงจักรวาล ดังนั้นเมรุทั้ง 8 องค์จึงอาจหมายถึง อนันตจักรวาลหรือจักรวาลอื่นๆ ที่มีตัวแทนของพระเจ้าปราสาททองในฐานะพระจักรพรรดิราชในสัญลักษณ์ของพระพุทธรูปทรงเครื่องแผ่อำนาจไปยังจักรวาลเหล่านั้น

ส่วนพระพุทธรูปที่ประดิษฐานเรียงรายอยู่ในพระระเบียงโดยรอบนั้น อาจเป็นคติความเชื่อในเรื่องพระพุทธเจ้าขยายจินตนาการออกไปมากกว่าสาระที่มีอยู่ในพระพุทธศาสนาเถรวาท เช่น พระโพธิสัตว์นอกกาลกัมมิ เรื่องพระพุทธเจ้าห้าแสน เรื่องพระศรีอาริยมืดไถรอย คติความเชื่อเหล่านี้ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากมหายาน โดยผ่านมาจากวรรณคดีบาลีของลังการที่แต่งในพุทธศตวรรษที่ 17-18 หรืออาจหมายถึง ทศนเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าซึ่งมองว่าพระองค์มิใช่ประวัตินบุคคลผู้มีชีวิตที่ประจักษ์ เป็นชีวิตหนึ่งที่ประสูติและปรินิพพานในอินเดียเท่านั้น แต่เป็นประวัติกระแสธรรมที่พัฒนาจากโพธิสัตว์ภาวะไปสู่พุทธภาวะ พุทธภาวะของพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน พระสมณโคดมจักดำรงอยู่ในกระแสโลกตลอด 5000 ปี ต่อจากนั้นก็จะเป็นเรื่องกระแสธรรมของพระพุทธเจ้าองค์ต่อไป (สุภาพรรณ ณ บางช้าง ณ บางช้าง ,2533) จึงปรากฏเป็นพระพุทธรูปจำนวนมากล้อมรอบไม่สิ้นสุดภายในพระระเบียงกวดของวัด

รูปที่ 2.4 ภาพแสดงการประดิษฐานพระพุทธรูปล้อมรอบพระอุโบสถ

95204

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1.2 การสร้างวัดโดยใช้หลักทางศาสนา

ท่านผู้รู้หลายท่านเชื่อว่างานสถาปัตยกรรมไทยได้รับอิทธิพลมาจากเรื่องราวทางพุทธศาสนาเป็นประการสำคัญ และจากประจักษ์พยานแวดล้อมที่ปรากฏก็ทำให้น่าเชื่อว่าจะเป็นไปตามที่กล่าวมานั้นจริงๆ เพราะภาพจิตรกรรมฝาผนังไม่ว่าจะเป็นภาพสลักหินหรือภาพที่เขียนสีก็ตาม ทั้งหมดได้แสดงเรื่องราวทางพุทธศาสนา การก่อสร้างอาคารต่างๆ ก็เป็นไปตามคำแนะนำของพระสงฆ์ซึ่งได้มาจากคำภีร์อีกทอดหนึ่ง ช่างจึงได้นำความรู้จากพุทธศาสนามาแปลเป็นสถาปัตยกรรมตามรสนิยมของชนชาติไทย แต่มิได้มีการบันทึกเป็นหลักฐานเอกสารนอกจากจะเป็นการบอกเล่าสืบต่อกันมาเท่านั้น

รูปที่ 2.5 ภาพจิตรกรรมฝาผนังแสดงเรื่องราวทางพุทธศาสนาการก่อสร้างอาคาร

การศึกษาการนับถือพุทธศาสนาของชนชาติไทย จะเห็นได้ว่า ชนชาติไทยเคยนับถือพุทธศาสนา ทั้งลัทธิมหายานและเถรวาท ในฝ่ายเถรวาทนั้นกลุ่มเมืองในวัฒนธรรมมอญเป็นกลุ่มเมืองพุทธศาสนา กลุ่มแรกที่มีอิทธิพลด้านศิลปะ และสถาปัตยกรรมในดินแดนที่เป็นประเทศไทยในปัจจุบันนี้ตลอดภาคกลางของประเทศไปจนถึงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับในท้องที่ภาคเหนือและภาคใต้บางส่วน นับตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 13 เป็นต้นมาจนถึงประมาณพุทธศตวรรษที่ 18 จนกระทั่งสมัยสุโขทัย อิทธิพลศิลปะและสถาปัตยกรรมจึงได้เปลี่ยนไปเป็นแบบลังกา แม้ว่าต่อมาสุโขทัยจะเข้าร่วมกับอยุธยาในพุทธศตวรรษที่ 20 ก็ตาม แต่แบบศิลปะและสถาปัตยกรรมก็ยังคงมีอิทธิพลของพุทธศิลปะแบบลังกาเป็นแนวทางตลอดมาจนกระทั่งถึงสมัยรัตนโกสินทร์ในพุทธศตวรรษที่ 24 และที่ 25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับพุทธศาสนาเถรวาทนั้นก็ได้เคยมีอิทธิพลต่อศิลปะและสถาปัตยกรรมของชนชาติไทยมาแล้วก่อนการก่อตั้งกรุงสุโขทัยเช่นกัน ดังที่ปรากฏหลักฐานอิทธิพลของศิลปะและสถาปัตยกรรมตามแบบมหายานที่เมืองเชียงแสนเก่าในดินแดนภาคเหนือ ในภาคกลางก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยา และในดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ว่าแม้ชนชาติไทยจะหันมานับถือพุทธศาสนาเถรวาทกันเป็นส่วนใหญ่ในภายหลังแล้วก็ตาม คติความเชื่อการปฏิบัติบางประการในแบบเถรวาทก็ยังคงมีปะปนอยู่ในความเชื่อและการปฏิบัติด้วย แม้ว่าในเรื่องของศิลปะและสถาปัตยกรรมถึงแม้จะปรากฏว่าคนส่วนใหญ่หันไปนับถือพุทธศาสนาตามลัทธิเถรวาท จนถือเป็นศาสนาและลัทธิของทางราชการ แต่ก็ยังมีคนบางกลุ่มที่ยังปฏิบัติศาสนกิจและมีวัดในแบบของมหายานอยู่เป็นจำนวนไม่น้อย

จากการวิเคราะห์ลักษณะสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นต่างๆ ไปนั้นมีที่มาจากไตรภูมิในพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท แต่คำสอนฝ่ายเถรวาทมิได้กำหนดแบบอย่างของอาคารในพุทธศาสนาไว้ในที่ใด ตรงกันข้ามพระพุทธองค์กลับทรงแนะนำให้ภิกษุครองชีวิตอย่างง่าย ไม่เป็นภาระต่อผู้อื่น ทรงแนะนำให้ภิกษุผู้ศึกษาธรรมเลือกสถานที่อยู่จากถ้ำ ในป่าตามโคนไม้ หรือเรือนร้าง แม้แต่พระองค์เองก็ได้มีที่ประทับที่แน่นอนเพราะทรงจาริกโปรดสัตว์ในท้องถิ่นต่างๆ เพื่อสอนธรรม การจาริกสั่งสอนธรรมและถือธุดงค์วัตรของพระภิกษุย่อมแสดงถึงความไม่ติดอยู่กับที่ใดที่หนึ่ง แต่เราก็ได้พบว่าวัดอารามประกอบไปด้วยอาคารที่ประดับประดาอย่างงดงามและมีศิลปะอันประณีต ซึ่งลักษณะนี้ขัดแย้งเป็นอย่างยิ่งกับสิ่งที่พระพุทธองค์ทรงปฏิบัติและสั่งสอนในสมัยพุทธกาล ดังจากพระสูตรในลัทธิมหายานซึ่งเชื่อว่าน่าจะมีเค้าเงื่อนที่สร้างอิทธิพลต่อศิลปวัฒนธรรมไทย คือ มหาชมพูบดีสูตร และสุขาวดีสูตร มหาชมพูบดีสูตรนั้นนับเป็นพระสูตรสำคัญที่ก่อให้เกิดศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมที่เป็นฝ่ายอาณาจักร ส่วนสุขาวดีสูตรนั้นน่าจะเป็นพระสูตรสำคัญต่อศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมฝ่ายพุทธจักร

ในสุขาวดีสูตรของลัทธิมหายาน ได้กล่าวถึงที่ประทับของพระอมิตภพุทธในสวรรค์ชั้นสุขาวดีว่าเป็นอาคารที่ประทับที่มีความงดงามยิ่ง มีชัชวาลที่ประดับด้วยกระดิ่งแขวนทำให้เกิดเสียงไพเราะเมื่อเวลาลมพัด รอบอาคารที่ประทับก็มีกำแพงแก้วก่อด้วยรัตนชาติแวดล้อมสะท้อนแสงอย่างแพรวพราว ลักษณะที่ประทับที่งดงามประณีตเช่นนี้น่าจะทำให้ช่างเกิดความบันดาลใจมีจินตนาการสร้างโบสถ์ วิหารหรือสถาปัตยกรรมพุทธศาสนา เพื่อถ่ายทอดลักษณะที่ประทับในสวรรค์ชั้นสุขาวดีเสมือนที่กล่าวไว้ในพระสูตรให้เห็นเป็นรูปจำลองบนพื้นโลก เป็นความพยายามของพุทธศาสนิกชนที่จะสร้างศาสนวัตถุเพื่อถวายบูชาต่อพุทธศาสนาด้วยความศรัทธาอย่างแรงกล้า

ลักษณะที่สะท้อนคติของฝ่ายมหายานที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในอาคารที่เป็น โบสถ์ หรือวิหารอีกประการหนึ่งก็คือการใช้รูปฐานอาคารแบบ โฉงท้องสำเภา ที่นิยมกันในปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาและสมัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นรัตนโกสินทร์ คติที่เข้าใจว่าจะมีที่มาจากปณิธานของพระโพธิสัตว์ที่จะพามวลสัตว์โลกข้ามพ้นวิภูสงสารให้ได้มากที่สุดก่อนที่จะทรงปรารณาพระนิพาน จากข้อคิดนี้ทำให้เกิดการพยายามที่จะมองหาสัญลักษณ์ของพาหนะที่จะพาสัตว์โลกข้ามวิภูสงสาร และในอดีตนั้นก็ไม่มีพาหนะใดจะดีกว่าสำภา ดังนั้นช่างไทยจึงนำโค้งของห้องสำภามาทำเป็นสัญลักษณ์ประกอบอาคารทางศาสนา

รูปที่ 2.6 ลักษณะการโค้งห้องสำภาของฐานพระอุโบสถ วัดสระบัว จังหวัดเพชรบุรี เป็นศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย

2.1.1.3 การสร้างวัดเนื่องจากพระมหากษัตริย์

ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราชในสมัยพุทธศตวรรษที่ 3 พระพุทธศาสนาเริ่มเผยแพร่ออกไปนอกประเทศอินเดียมากขึ้น การเผยแพร่พุทธศาสนาในระยะนี้มีลักษณะพิเศษคือนิยมมีการอันเชิญพระบรมสารีริกธาตุไปประดิษฐานในดินแดนที่พุทธศาสนาเริ่มเจริญขึ้นด้วย หลังจากนั้นมา ที่ใดพระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองที่นั่นก็มักจะมีสถูปบรรจุพระสารีริกธาตุประดิษฐานเป็นประธานดังที่ วัดไชยาลพบุรี สุโขทัย ล้านนา และอยุธยา หรือที่พระธาตุพนมซึ่งบางท่านเชื่อว่าเป็นเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย ต่อมาเมื่อชนชาติไทยรับพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติแล้ว พุทธจักรกับอาณาจักรก็ได้รวมกันจนเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ออกมาจนกระทั่งสมัยปัจจุบัน ถ้าเราสังเกตดูการตั้งอาณาจักรไทยในอดีตแล้วก็จะเห็นว่าเมืองที่เรียกกันว่าเมืองราชธานีทุกเมืองจะมีวัดมหาธาตุ หรือวัดพระศรีมหาธาตุ ตั้งเป็นประธานของเมืองอยู่ตลอดเวลา เช่น วัดมหาธาตุลพบุรี วัดมหาธาตุราชบุรี และเพชรบุรี ฯลฯ วัดเหล่านี้ล้วนอยู่ในเมืองที่สำคัญที่เคยเป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมของไทยในยุคสมัยต่างๆ ในอดีตและนี่เป็นธรรมเนียมการสร้างวัดสำคัญคู่บ้านคู่เมืองของชนชาติไทยที่นิยมปฏิบัติกันตลอดเวลา

คติที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำการเผยแพร่พระศาสนานั้นก็คงจะทำตามธรรมเนียมของอินเดียคือถือเอาพระเจ้าอโศกมหาราชผู้ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภกเป็นตัวอย่าง เพราะฉะนั้นจึงเห็นพระนามของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระมหากษัตริย์หลายพระองค์แปลความหมายได้ทำนองเดียวกันกับพระเกียรติคุณของพระเจ้าอโศก
มหาราช

ในสมัยก่อน ผู้ที่มีกำลังทำนุบำรุงพระศาสนามักจะเป็นผู้ปกครองอาณาจักร คือพระมหากษัตริย์
และเชื้อพระวงศ์ใกล้ชิด หรือพระภิกษุสำคัญที่เป็นผู้นำฝ่ายศาสนา ส่วนกำลังสร้างนั้นเป็นสิ่งแน่นอนว่า
จะต้องมาจากฝ่ายปกครองอาณาจักรที่จะจัดหากำลังสร้างให้แก่ฝ่ายศาสนา และก็เป็นธรรมเนียมด้วยว่า
เมื่อสร้างวัดขึ้นมาแล้วก็มักอุทิศครัวหรือครวทาสาไว้เป็นกำลังดูแลวัดแต่ละวัดที่สร้างขึ้น นอกเหนือ
จากวัดที่ราษฎรสร้างขึ้นด้วยแรงศรัทธาแล้ว จะเห็นได้ว่ามูลเหตุจูงใจในการสร้างวัดเท่าที่ทำกันมาโดย
ตลอดนั้นยังมีอีกหลายประการด้วยกัน คือ

1. ในกรณีที่เป็นวัดสำคัญของบ้านเมือง ผู้มีอำนาจปกครองหรือพระมหากษัตริย์มักจะเป็นผู้
ถวายที่ดินเป็นที่ประดิษฐานศาสนวัตถุที่ถือว่าเป็นสิ่งคู่บ้านคู่เมือง เช่นพระบรมสารีริกธาตุหรือพระพุทธร
ูปสำคัญ จะพบตัวอย่างวัดเช่นนี้ได้จากการสร้างวัดมหาธาตุซึ่งมีสถูปเจดีย์หรือพระปรางค์บรรจุพระบรม
สารีริกธาตุและมีวัดเช่นนี้ในเมืองราชธานีมาทุกยุคทุกสมัย จนถือเป็นประเพณีที่นิยมกระทำตลอดมา
2. วัดที่สร้างขึ้นเพื่อพระมหากษัตริย์จะทรงประกอบพระราชกุศลโดยเฉพาะ วัดประเภทนี้มัก
จะอยู่ใกล้พระราชวังเพื่อสะดวกในการเสด็จพระราชดำเนิน เช่น วัดมหาธาตุสุโขทัย วัดพระศรีสรรเพชญ
ในสมัยอยุธยา หรือวัดพระศรีรัตนศาสดารามในสมัยรัตนโกสินทร์
3. วัดที่สร้างขึ้นในที่ดินเป็นนิवासสถานเดิมของบุพการีของพระมหากษัตริย์ พระราชวงศ์ชั้นสูง
หรือของคหบดี การอุทิศถวายนิवासสถานเดิมเพื่อสร้างเป็นวัดนี้น่าจะมีมูลเหตุว่าเมื่อสิ้นบุญของบุพการี
แล้ว พระมหากษัตริย์หรือผู้ใดก็ตามที่มีสถานที่อยู่ใหม่แล้ว ต้องการอุทิศที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในที่ดิน
นั้นให้เป็นประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาเพื่อให้เป็นบุญกุศลบังเกิดแก่ผู้วายชนม์สืบไปหรืออาจจะโดยเหตุ
ผลว่าไม่ประสงค์ให้ที่นั้นๆ ตกทอดไปสู่ผู้ที่อาจจะกระทำการใดๆ ให้เสื่อมเสียไปถึงเจ้าของเดิมได้ จึงได้
อุทิศที่ดินนั้นสร้างเป็นวัด
4. วัดที่สร้างขึ้นบนพื้นที่ที่เคยเป็นที่ถวายพระเพลิงพระศพหรือพระบรมศพ การอุทิศพื้นที่เช่น
นี้เพื่อสร้างเป็นวัดก็เพื่อต้องการให้เป็นส่วนกุศลแก่ผู้ที่สิ้นพระชนม์ชีพไปแล้วประการหนึ่ง และเพื่อให้
เป็นอนุสรณ์สถานอีกประการหนึ่ง ตัวอย่างเช่น วัดพระรามที่สร้างขึ้นบนที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระเจ้าบรมไตรโลกนาถแห่งกรุงศรีอยุธยา วัดราชบูรณะสร้างขึ้นบนที่ถวายพระเพลิงพระศพเจ้าอภัยมณี
และเจ้าอภัยมณีในสมัยกรุงศรีอยุธยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. วัดที่จัดอยู่ในประเภทวัดอนุสาวรีย์ เช่นวัดที่สร้างขึ้นบนสถานที่ที่ปรากฏเหตุการณ์สำคัญ เช่น วัดที่ตั้งเจดีย์พุทธหัตถิที่เมืองตากสมัยอาณาจักรสุโขทัย หรือวัดที่สร้างเจดีย์พุทธหัตถิที่ตำบลหนองสาหร่ายที่จังหวัดสุพรรณบุรี

6. วัดที่มีลักษณะเป็นอนุสรณ์สถานอีกประเภทหนึ่งก็คือ วัดที่สร้างขึ้นเพื่อพระภิกษุที่ทรงคุณธรรมเป็นที่เคารพสักการะของบุคคลทั่วไป วัดชนิดนี้จะเจาะจงใช้ชื่อของภิกษุนั้นๆ โดยตรง เช่น วัดพรหมรังษี จังหวัดสระบุรีที่ให้ชื่อตามสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังษี เป็นต้น

ลักษณะพุทธสถาน

สถาปัตยกรรม โบราณหรือพุทธสถานที่หลงเหลืออยู่ในประเทศไทย ส่วนใหญ่ได้แก่ สถูปเจดีย์ อุโบสถ วิหาร พระปรารค์ ศาลาการเปรียญ หอไตร กุฏิ เป็นต้น สำหรับสถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนา หรือพุทธสถานนั้น ในยุคแรกๆ เช่น ทวารวดี ศรีวิชัย และลพบุรี ไม่ปรากฏร่องรอยของอาคารต่างๆ อย่างเด่นชัด จึงไม่สามารถกำหนดหน้าที่ของซากฐานอาคารได้ว่าเป็นอาคารประเภทใดบ้าง เหมือนกับที่สามารถกระทำได้ในสมัยหลังๆ เช่น สุโขทัย ล้านนา อโยธยา และรัตนโกสินทร์ ซึ่งจะมีการแบ่งเขตเป็นพุทธาวาสกับสังฆารามที่แน่นอน โดยมีพัฒนาการไปตามความนิยมในแต่ละยุคสมัย โดยขึ้นอยู่กับปัญหาการใช้สอย สำหรับพุทธสถานสมัยสุโขทัยที่เป็นเขตพุทธาวาสนั้น จะสร้างพระสถูปเป็นประธานอยู่ด้านหน้าวิหาร โดยมีลานประทักษิณคั่นเพื่อได้ใช้เป็นที่พักพระภิกษุและบำเพ็ญการกุศล การสร้างวิหารนั้น โดยปกติจะหันด้านสกัดด้านใดด้านหนึ่ง ไปยังพระสถูปหรือที่คนไทยในสมัยสุโขทัยและอยุธยาตอนต้นเรียกว่า เจดีย์ และวางศูนย์กลางให้อยู่ในแนวเดียวกัน ส่วนโบสถ์ก็มีขนาดเล็กเพื่อพระสงฆ์จำนวน 21 รูป ตามที่ปรากฏในวินัยมุขมารวมใช้ประกอบสังฆกรรมโดยเฉพาะ ไม่ปะปนกับฆราวาสโดยจะอยู่ห่างออกไป และหันหน้าออกไปคนละทิศกับวิหาร โดยตั้งเป็นเอกเทศ การวางผังพุทธาวาสในสมัยหลังได้เปลี่ยนแปลงไป โดยโบสถ์จะมีขนาดใหญ่ขึ้น จะสร้างอยู่ใกล้กับวิหาร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการทำกิจกรรมและพิธีกรรมได้สะดวก นอกจากนี้พระเจดีย์ที่สร้างขึ้น ในสมัยหลังก็มีใช้ธาตุเจดีย์ เพราะไม่มีพระบรมสารีริกธาตุบรรจุอยู่ ด้วยพระบรมธาตุในประเทศไทยเป็นของที่หาได้ยาก จึงมีประธานอยู่แต่ในพระสถูปโบราณ หรือเฉพาะองค์สำคัญ ดังนั้นพระเจดีย์ในสมัยต่อมาจึงลดความสำคัญลงไป แต่วิหารเริ่มมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะฆราวาสมีส่วนร่วมในพิธีกรรมมากขึ้น และต่อมาในสมัยอยุธยาตอนปลายถึงรัตนโกสินทร์ โบสถ์กลับมีความสำคัญที่สุดมีการสร้างให้ใหญ่โตและมีการประดับตกแต่งด้วยลวดลายวิจิตรแต่ขนาดของโบสถ์และวิหารนั้น ไม่มีกำหนดแน่ชัดว่าโบสถ์จะมีขนาดใหญ่กว่าวิหาร หรือวิหารจะมีขนาดใหญ่กว่าโบสถ์ แต่อาคารที่มีขนาดใหญ่ขึ้นจะมีการตั้งเสารองรับน้ำหนักเป็นแถวอยู่ภายในและ

หรือโดยรอบภายนอก อาคารโบราณจะไม่มีการตีฝ้าเพดาน ดังนั้นจึงสามารถเห็นเครื่องบนของหลังคา หลังคาอาคารจะมุงด้วยกระเบื้องเคลือบ กระเบื้องดินเผาหรือแผ่นไม้ ทั้งนี้ยอมแล้วแต่วัสดุที่ทำได้ง่ายและความนิยมในท้องถิ่นนั้น สำหรับการตกแต่งภายนอกนั้น ผนังจะฉาบปูนเรียบ และประดับด้วยลวดลายบัวปูนปั้น หรือไม้จำหลัก ตามฐานเสา ขอบหน้าต่าง ประตู หัวเสา และหน้าบัน ส่วนช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ ปกติแล้วสร้างด้วยไม้ แต่สมัยสุโขทัยจะใช้ช่อฟ้าที่ทำด้วยเครื่องปั้นดินเผาเคลือบซึ่งเรียกว่าเครื่องสังคโลก สำหรับลวดลายต่างๆ ในสมัยต่อมาได้เพิ่มความวิจิตรพิสดารยิ่งขึ้นด้วยการลงรักปิดทองประดับกระจกหรือประดับด้วยเศษถ้วยชาม ส่วนภายในอาคารจะตกแต่งด้วยภาพเขียนหรือที่เรียกว่าจิตรกรรมฝาผนัง เรื่องพระพุทธรูปประวัติและชาดก บนผนังทั้งสี่ด้าน เครื่องบนภายใน โดยการทาสีแดงชาด และปิดทองเป็นลวดลายต่างๆ ซึ่งวิวัฒนาการมาจากลายผ้า เช่น ลายก้านแย่ง ลายกรวยเชิง และลายดาว

2.1.2 การสร้างอุโบสถในประเทศไทย

สถาปัตยกรรมที่ปรากฏตามวัดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสถูปเจดีย์ องค์ปรางค์ อุโบสถ ในปัจจุบันถือว่ามีค่าสำคัญ เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นวัดนั้น ๆ คนไทยนับถือพุทธศาสนามานานนับพันปี มีความสัมพันธ์กันแทบแยกกันไม่ออก พลังสร้างสรรค์รวมเข้ากับความเชื่อมั่นและแรงศรัทธาในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ก่อให้เกิดรูปแบบทางศิลปกรรมอย่างต่อเนื่อง มีความงดงามและทรงคุณค่าในคติความหมายอย่างลึกซึ้ง การศึกษาศิลปะในประเทศไทยส่วนใหญ่จะเห็นว่าเป็นการมุ่งเน้นในศิลปกรรมในวัดแทบทั้งสิ้น นอกจากจะเป็นการศึกษาเรื่องราวความเป็นมาและแนววิวัฒนาการทางด้านรูปแบบและสุนทรียศาสตร์แล้ว ยังให้ความกระจ่างทางด้านปรัชญาความเชื่อและคติความหมายในการสร้างได้เป็นอย่างดี อีกทั้งสามารถทำให้เข้าใจถึงการให้และรับอิทธิพลซึ่งกันและกัน ในระหว่างกลุ่มชนที่อยู่ใกล้เคียงหรือห่างไกลกันแม้ว่าจะมีความแตกต่างทั้งในด้านถิ่นฐาน วัฒนธรรมและสังคมก็ตามการศึกษาเกี่ยวกับโบสถ์ตามวัดต่างๆ ในประเทศไทย ถือได้ว่าเป็นความสำคัญต่อความเข้าใจในวิวัฒนาการของศิลปกรรม อันเนื่องจากศาสนาแขนงหนึ่งได้เป็นอย่างดีเพราะมีการสร้างต่อๆ กันมาโดยตลอด

อุโบสถหรือโบสถ์เป็นอาคารที่พระภิกษุใช้กระทำสังฆกรรม แต่เดิมนั้นเมื่อยังมีภิกษุจำนวนน้อย การทำสังฆกรรมแต่ละครั้งพระภิกษุจะกำหนดเขตขึ้นเป็นการชั่วคราวเมื่อหมดภารกิจแล้วก็ทิ้งร้างไป ต่อเมื่อการบวชเรียนเป็นที่นิยมจนพระภิกษุมีจำนวนมากขึ้น ดังเช่นในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถแห่งกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 1991 – 2031) ซึ่งทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาด้วยความศรัทธาถึงกับเสด็จออกทรงผนวชชั่วระยะเวลาหนึ่งจนเกิดเป็นธรรมเนียมให้คนส่วนมากนิยมบวชเรียนตามโดยถือกันต่อๆ มาว่าคนที่ได้บวชเรียนเท่านั้นที่จะเป็นผู้มีความรู้ เป็น “บัณฑิต” หรือ “ทิด” ตามที่

เรียกติดปากมาจนปัจจุบันและถือเป็นประเพณีว่าผู้ชายไทยควรบวชเมื่อมีอายุครบ 21 ปี นับแต่นั้นมาจึงได้มีการสร้าง โบสถ์เป็นอาคารถาวร

กล่าวกันว่า การสร้างโบสถ์นั้นจะต้องพิถีพิถันเลือกพื้นที่เป็นพิเศษ พื้นที่นั้นจะต้องบริสุทธิ์ สะอาดปราศจากมลทินทั้งปวง อันที่จริงนั้นการก่อสร้างใดๆ ก็ตามในพุทธศาสนานั้นมักจะมีการเลือกพื้นที่ที่สะอาดบริสุทธิ์ด้วยกันทั้งสิ้น แม้แต่องค์พระเจดีย์เองก็ปรากฏกล่าวถึงในตำนานโบราณเสมอว่า ในการเลือกที่สร้างนั้นต้องพิจารณาแม้เนื้อดินตลอดจนกลิ่นและสีของดินด้วยซ้ำไป เช่นที่มีกล่าวไว้ในคัมภีร์อุปัฏฐกตำนานว่าด้วยการสร้างพระสถูปเจดีย์ เป็นต้น แต่ที่กล่าวมานี้เป็นการเลือกชนิดดินในทางวัตถุเท่านั้น ดังได้กล่าวมาแล้ว สำหรับการสร้างโบสถ์นั้นต้องคำนึงถึงความบริสุทธิ์ของพื้นดินให้ลึกซึ้งมากกว่านั้น สถานที่ที่จะสร้างโบสถ์จะต้องมีความบริสุทธิ์ในการใช้สอยก่อนหน้านี้มาด้วย เช่น ไม่เคยเป็นสุสานหรือเป็นเชิงตะกอนมาก่อน ไม่เคยเป็นที่ประหาร หรือไม่เคยเป็นที่ใดๆ ที่มีการใช้งานที่เป็นอับมงคลมาก่อน เรามักจะเห็นในการสร้างโบสถ์ใหม่ทุกครั้งพระสงฆ์จะต้องประกอบพิธีถอดความไม่บริสุทธิ์ใดๆ ที่อาจมีในพื้นที่นั้นเสียก่อน ถ้าไม่อาจหาพื้นดินที่บริสุทธิ์ได้ก็จะกระทำสังฆกรรมกันกลางน้ำโดยชักสะพานหรือสิ่งที่ทอดข้ามติดต่อกันระหว่างโบสถ์น้ำหรืออุทกเขปกับฝั่งออกเพื่อตัดการเชื่อมโยงระหว่างพื้นดินที่ไม่บริสุทธิ์กับแพหรือเรือที่ใช้ทำสังฆกรรมในกรณีที่ใช้โบสถ์เก่าก็มักจะทำให้บริสุทธิ์ขึ้นมาใหม่ด้วยการสวดหรือผูกสีมาทับซ้อนของเดิม ดังนั้นเราจึงเห็นวัดโบราณบางวัดมีหลักสีมาสองหรือสามหลัก การสร้างโบสถ์บางแบบในอดีตมีลักษณะปิดทึบ ไม่มีช่องลมและหน้าต่างมีแต่ประตูเข้าออกเพียงด้านหน้าด้านเดียว โบสถ์แบบนี้เป็นแบบที่อับทึบไม่ถูกสุขลักษณะก็จริง แต่ก็นิยมสร้างกันสำหรับวัดที่มีประวัติขลังทางอาคม

โบสถ์ก็เช่นเดียวกับวิหาร มักนิยมสร้างกำแพงแก้วล้อมรอบนอกสีมาการทำกำแพงแก้วนั้นเข้าใจว่าทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องประดับเกียรติของอาคาร ในคติเดียวกันกับการทำกำแพงแก้วล้อมรอบวิหารซึ่งสันนิษฐานว่ามีที่มาจากสุชาวาศิสูตรของมหายาน

2.1.2.1 คติการสร้างอุโบสถในประเทศไทย

สถานที่หรือโรงสำหรับพระสงฆ์ใช้ทำสังฆกรรม เช่น การบวช, การรับกฐิน, การสวดปาติโมกข์ประจำทุกวัน 15 ค่ำ การกระทำยัตติกรรมที่สงฆ์จะต้องเห็นพ้องเป็นเอกฉันท์ต่างๆ เช่น การยกผ้ากฐินถวายต่อพระภิกษุที่สมควร การกล่าวโทษภิกษุผู้ต้องอธิกรณ์หรือ การยกโทษให้ภิกษุผู้ต้องอธิกรณ์ให้กลับมีศีลบริสุทธิ์ดั้งเดิม เป็นต้น ในปัจจุบันองค์สงฆ์ตามพุทธบัญญัติจะต้องประกอบด้วยพระภิกษุไม่น้อยกว่า 21 รูป เพราะฉะนั้นขนาดของโบสถ์จึงต้องมีขนาดอย่างน้อยพอที่จะบรรจุภิกษุไม่น้อยกว่า 21 รูป ดังบัญญัติไว้ในวินัยมุขว่า “...หัตถบาซของภิกษุ 21 รูป และให้มีขนาดกว้างไม่ใหญ่กว่า 3 โยชน์ โดย

ปริณิเทศ...” แต่โบสถ์ในสมัยแรกๆ นั้น “...วัดที่สร้างยุคแรกมีแต่พระสถูปเจดีย์กับวิหารเป็นประธาน น้อยวัดที่จะมีโบสถ์ โบสถ์ที่สร้างในยุคนั้นก็เป็นอย่างเล็กๆ ขนาดพอจุพระสงฆ์ทำสังฆกรรมได้สัก 10 รูป...” (สาส์นสมเด็จพระสังฆราช เล่มที่ 18, หน้า 141-142) คังวัดต่างๆ ในสมัยสุโขทัย เช่น วัดมหาธาตุ วัดอรัญญิก เชียงเขาพระบาทน้อย วัดช้างล้อม เมืองกำแพงเพชร เป็นต้น

ในสมัยทวารวดีไม่ปรากฏว่ามีโบสถ์ เพราะ “... พระสงฆ์ยังมีน้อย การทำสังฆกรรมไม่ขัดข้องด้วยเขตสีมา...” (สาส์นสมเด็จพระสังฆราช เล่มที่ 18, หน้า 141-142) โบสถ์เริ่มมีในสมัยสุโขทัยเมื่อลัทธิลังกาวงศ์ ซึ่งนิยมให้มีการบวชเข้ามาแล้ว แต่ก็ยังไม่มีความสำคัญเท่าใดนักและมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับขนาดและความสำคัญของวิหาร ดังที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงวินิจฉัยไว้ว่า “... ชั้นแรกมักทำเป็นหลังเล็กๆ เหมือนอย่างว่าอาศัยปลูกไว้ในที่ซึ่งไม่คิดวางสิ่งสำคัญของวัดมีแต่พระสถูปเจดีย์และวิหาร..หนึ่ง เห็นเป็นตัวอย่างเป็นอย่างดี ยังมีอยู่ที่วัดพระฝาง เมืองสว่างคนบุรี มีพระสถูปเจดีย์เป็นศูนย์กลาง ข้างหน้ามีพระวิหารหลวงหลังใหญ่ 9 ห้อง แต่ส่วนโบสถ์นั้น ไปสร้างไว้ที่มุมกำแพงข้างหลังวัดเป็นหลังน้อย...” และบางวัดไม่มีโบสถ์เลย

คตินิยมในการสร้างโบสถ์ในสมัยเริ่มแรกที่มีนั้น ส่วนใหญ่เป็นทรงโถงไม่มีฝาผนังสันนิษฐานว่ามีสาเหตุมาจาก

1. โบสถ์เป็นที่ประกอบศาสนกิจสำหรับสงฆ์ แต่คตินิยมของลังกาวงศ์มีลักษณะเปิดเผยแก่สัพบุรุษเพื่อร่วมเจริญศรัทธา อีกทั้งเป็นที่เฉพาะสำหรับสงฆ์ สัพบุรุษไม่สามารถล่วงล้ำเข้าไปได้ (เขตวิสุงคามสีมา) การสร้างให้เป็นทรงโถง ต้องการให้ญาติโยมของผู้บวชได้แลเห็นและร่วมเจริญศรัทธาได้ตลอดจากภายนอกอาคาร
2. โบสถ์ในสมัยก่อนใช้เป็นที่สำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปสำหรับเป็นประธานในศาสนกิจเท่านั้น ไม่มีการประดับด้วยสิ่งมีค่าเหมือนสมัยปัจจุบัน และเพื่อประโยชน์ใช้สอยอย่างเต็มที่ของสงฆ์และสัพบุรุษ จึงไม่จำเป็นต้องมีฝาผนัง
3. เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพลมฟ้าอากาศ ไม่ให้เกิดความอบอ้าวภายในอาคารขณะเป็นที่ชุมนุมสงฆ์ในการอุโบสถกรรม

โบสถ์เริ่มมีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ เห็นได้ชัดในสมัยอยุธยาตอนกลางในรัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. 1991 – 2031) ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ศรัทธาในพุทธศาสนาถึงกับเสด็จออกบวชชั่วระยะหนึ่ง จึงเกิดเป็นธรรมเนียมและประเพณีนิยมว่าลูกชายต้องบวชเรียน ทำให้พระสงฆ์มีเพิ่มมากขึ้น นับเป็นการเริ่มมีโบสถ์อย่างถาวรตามแต่ละวัด เพราะการอุปสมบทต้องกระทำภายในขอบเขตขันฑสีมา ซึ่งก็คือ ภายใน โบสถ์นั่นเอง แตกต่างจากทางภาคเหนือที่นิยมการบรรพชาสามเณร ซึ่ง

ไม่จำเป็นต้องกระทำภายในโบสถ์ อาจถือได้ว่าโบสถ์กลายเป็นอาคารสำคัญแทนวิหารอย่างเด่นชัดใน
อยุธยาตอนปลาย และสืบเนื่องมาจนถึงรัตน โกสินทร์ และปัจจุบันตามลำดับ

การสร้างโบสถ์เป็นประธานแทนวิหารภายในวัด สมัยสุโขทัยและอยุธยาตอนปลายหลังจากที่
เพิ่มความสำคัญตามลำดับมานั้น “...สันนิษฐานว่าแต่โบราณทำกัน 3 อย่าง คือ

อย่างที่ 1 รื้อโบสถ์เดิมสร้างใหม่ให้ใหญ่โต ตัวอย่างมีอยู่ที่วัดพุทธไสยาจารย์พระนครศรีอยุธยาแห่ง 1 วัด
พระศรีรัตนมหาธาตุเมืองลพบุรีแห่ง 1 วัดพระพุทธชินราช ณ เมืองพิษณุโลกแห่ง 1 และวัดมหาธาตุเมือง
นครศรีธรรมราชด้วยอีกแห่ง 1 ส่วนมีโบสถ์ใหญ่อยู่นอกบริเวณพระเจดีย์วิหารทั้ง 4 แห่ง

อย่างที่ 2 สร้างโบสถ์เพิ่มขึ้นใหม่ในพระเจดีย์วิหาร ตัวอย่างมีที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ พระนครศรีอยุธยา
แห่ง 1 และเข้าใจว่าที่วัดมหาธาตุเมืองสุโขทัยอีกแห่ง 1

อย่างที่ 3 ผูกสีมาวิหารเดิม แปลงเป็นโบสถ์ สังเกตดูวัดชั้นเก่าบางวัดมีโบสถ์อยู่หน้าพระเจดีย์วิหาร ตัว
อย่างดั่งเช่น วัดมเหยงค์และวัดกุฎีขาว ที่กรุงศรีอยุธยา และมีบางวัดที่ในเมืองสุโขทัย และเมืองศรีสัชนา
ลัย ชวนให้เห็นว่า เมื่อแรกสร้างเป็นวิหารตามแบบเดิม ต่อมาภายหลังเมื่อใครจะให้มีโบสถ์ขึ้น ในวัดจึง
แปลงวิหารเดิมเป็นโบสถ์ เพราะสะดวกกว่าการสร้างโบสถ์ใหม่ และคงเป็นต้นแบบอย่างของการที่สร้าง
วัด มีโบสถ์เป็นประธานแทนที่วิหารเดิม ถ้าหากจะสร้างวิหารด้วยก็ไปสร้างทางข้างด้านหลังพระเจดีย์...”
ตามข้อวินิจฉัยนี้เราสามารถพบหลักฐานได้ เช่น วัดในสมัยสุโขทัย คือ วัดพระแก้ว กำแพงเพชร โดยที่
วิหารเดิมนั้นเป็นสถาปัตยกรรมตามแบบสุโขทัย ต่อมาในสมัยอยุธยาได้มีการแปลงให้เป็นโบสถ์ไปเสีย
หรืออย่างเช่นในวัดในภาคเหนือซึ่งไม่นิยมการสร้างโบสถ์ วัดใดไม่มีโบสถ์จะไปประชุมสังฆกรรมร่วม
กับวัดที่มีในบริเวณใกล้เคียงกัน กรณีจะใช้วิหารให้เป็นโบสถ์จะทำโดยปักหลักเขตแสดงขัณฑสีมาไว้
ตามมุมทั้ง 8 หรือเพียงมุมเดียว เช่น โบสถ์หรือวิหารเก่าวัดบวรกรกหลวง จ.เชียงใหม่ เป็นต้น

ในสมัยรัตน โกสินทร์ โบสถ์ถือเป็นหลักประธานของวัดแทนพระสถูปเจดีย์และวิหารอันเป็น
คติเนื่องมาจากอยุธยาตอนปลายและถือเป็นขนบประเพณีนิยมในการสร้างวัดในปัจจุบัน

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าโบสถ์และวิหารมีความแตกต่างกันอย่างมากในด้านค
นิยมการสร้างและประโยชน์การใช้สอย ในวัดหนึ่งๆ ถ้ามีทั้งโบสถ์และวิหารสร้างอยู่คู่กัน ในขนาดที่ใกล้
เคียงกันเราแทบจะมองไม่เห็นความแตกต่างกันเลย ทั้งนี้เพราะรูปแบบการสร้างโบสถ์ก็เริ่มมาจากวิหาร
นั่นเอง อย่างไรก็ตามข้อแตกต่างของโบสถ์และวิหารสามารถแยกออกเป็นข้อๆ เพื่อความสะดวกต่อการเข้า
ใจ ดังนี้

1. โบสถ์ใช้เป็นที่ประกอบสังฆกรรม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีขอบเขตที่แน่นอนที่เรียกว่าสีมา ตามข้อบัญญัติของสงฆ์ ส่วนวิหารนั้น เป็นสถานที่อยู่อาศัยของภิกษุสงฆ์มาแต่เดิมจึงไม่จำเป็นต้องมีสีมา กำหนดขอบเขต

2. ภายใน โบสถ์และวิหาร เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปเป็นประธานเหมือนกันแต่ในสมัยปัจจุบัน พระประธานภายในโบสถ์มักเป็นพระพุทธรูปประทับนั่งแสดงปางมารวิชัยของค์เดียวและเห็นเด่นชัด ส่วนภายในวิหารจะประดิษฐานพระพุทธรูปได้หลายองค์ ปางต่างๆ เช่นวิหารพระพุทธไสยาสน์ พระพุทธรูปปางลีลา ปางมารวิชัย ประทับยืน ปางประทานอภัย หรือปางห้ามสมุทร เป็นต้น

3. โบสถ์เป็นอาคารสำหรับประกอบพิธีทางศาสนา สามารถใช้ได้ทั้งพระสงฆ์ร่วมกับฆราวาส พระสงฆ์ใช้เป็นที่ลง โบสถ์เป็นประจำ (เรียกว่า อุโบสถกรรม) ตลอดจนการกราบปาติโมกษ์ การอุปสมบท การทำกิจพิธีทางสงฆ์ในวันสำคัญทางศาสนา และการรับกฐิน ส่วนฆราวาสสามารถใช้เป็น ประชุมฟังเทศน์ในวันพระได้ สำหรับบริหารนั้นฆราวาสจะไม่มีกิจเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย เพราะถือเป็นที่พักอาศัยของพระสงฆ์

4. วัดหนึ่งๆ จะมีโบสถ์ได้เพียงแห่งเดียว แม้ว่าบางวัดจะมีโบสถ์เก่า ก็สามารถสร้างโบสถ์ใหม่ขึ้นแทนแต่ใช้เป็นที่ประกอบสังฆกรรมแห่งเดียว ส่วนวิหารนั้นแต่ละวัดสามารถมีได้หลายหลังหรือไม่มีก็ได้

5. โบสถ์และวิหาร นิยมสร้างหันหน้าไปทางทิศตะวันออก เพื่อตั้งพระพุทธรูปให้หันพระพักตร์ไปทางทิศนั้น การที่นิยมทำเช่นนี้ เนื่องจากความเชื่อที่ว่า ทิศที่ประสูติตรัสรู้ และปรินิพพานของพระพุทธเจ้าอยู่ทางทิศตะวันออก เมื่อพุทธศาสนิกชนเข้าไปสักการะพระพุทธรูปประธานภายในโบสถ์หรือวิหาร ก็จะเป็นการสักการะพระองค์ด้วย แต่ต่อมาภายหลังได้มีข้อยกเว้นในการตั้งแนวทิศของ โบสถ์หรือวิหาร เฉพาะในกรณีที่อยู่ใกล้ทางสัญจร ไม่ว่าจะป็นทางน้ำหรือทางบก จะหันไปสู่เส้นทางดังกล่าวเนื่องเพราะต้องการให้โบสถ์หรือวิหารมีความสำคัญและมีความสง่างามเมื่อมองดูจากภายนอกเส้นทางคมนาคมที่ผ่านด้านหน้า

6. วัดโดยมากจะมีโบสถ์และวิหารอยู่คู่กัน นอกเสียจากบางวัดที่เป็นเขตพุทธาวาสเป็นวัดที่ไม่มีพระสงฆ์อยู่ เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม จึงไม่มีการสร้างวิหารเพราะอยู่ในเขตพระราชฐาน แต่หลักเกณฑ์นี้มิได้เป็นที่ยึดถือตายตัว เพราะในสมัยอยุธยาบางวัด เช่น วัดพระศรีสรรเพชญ์ อันเป็นวันในเขตพระราชวัง ก็มีวิหารใหญ่เป็นที่ประดิษฐานพระศรีสรรเพชญ์ โบสถ์มีขนาดเล็กเพราะอยู่ในช่วงสมัยของประธานวัดอยู่ที่พระสถูปเจดีย์

7. สำหรับวัดบางแห่งมีสีมา 2 ชั้น เช่น วัดมกุฏกษัตริยาราม และวัดโสมนัสวิหาร สามารถเรียกประชุมพระภิกษุทำสังฆกรรมที่โบสถ์หรือวิหารก็ได้ เพราะถือว่าต่างก็อยู่ในเขตสีมาเดียวกัน คือ มหาสีมา แต่ถ้าทำในวิหาร พระสงฆ์ทั้งหมดที่อยู่ภายในวัดต้องลงประชุม รูปใดอาพาธ ไม่สามารถลงประชุมร่วมได้ จะต้องเข้าไปอยู่ภายในโบสถ์ซึ่งอยู่ในเขตขันฑสีมา และขณะที่พระสงฆ์ประกอบสังฆกรรมภายในวิหาร จะต้องให้สามเณรหรือเด็กวัดคอยเฝ้าประตูวัด เพื่อมิให้พระสงฆ์จากที่อื่นล่วงล้ำเข้ามา ในเขตมหาสีมาของวัด ถ้ามีพระสงฆ์เข้ามาในขณะนั้น จะถือว่าการประชุมสังฆกรรมครั้งนั้น ใช้ไม่ได้ เพราะพระวินัยบัญญัติไว้ว่า ภิกษุทุกรูปอยู่ในเขตสีมาเดียวกัน ต้องเข้าประชุมพร้อมเพรียงกันฉะนั้นวิหาร จึงเป็นที่ประกอบสังฆกรรมเพียงรับรพกฐินเพียงอย่างเดียว หรือบางวัดจะไม่ใช้ทำอะไรเลยนอกจากประดิษฐานพระพุทธรูป สังฆกรรมอื่นๆ จะกระทำภายในโบสถ์เพราะบริเวณแคบดูแลง่าย

2.1.2.2 ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอุโบสถในประเทศไทย

อุโบสถและวิหารในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นหรือช่วงอยุธยาตอนปลาย มักจะสร้างอยู่คู่กัน ในขนาด รูปร่างและทรวดทรงที่คล้ายคลึงกัน บางสมัยโบสถ์ก็คือ วิหารเก่าที่นำมากำหนดขอบเขต คือ สีมานั้นเอง และเปลี่ยนการใช้สอยตามการบัญญัติไว้ในพระวินัยคั่งข้อสันนิษฐานข้างต้น ในสมัยก่อนหน้านี้ขึ้นไป โบสถ์วิหารจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปรวมทั้งความสำคัญทางด้านคติ อันมีผลต่อรูปร่าง ลักษณะด้วยเช่นกัน วิหารจะมีแนววิวัฒนาการที่ยาวนานกว่าเพราะเป็นเสนาสนะที่เกิดขึ้นครั้งแรกพร้อมกับพระปฐมเจดีย์ประธานของวัด อย่างไรก็ตามในการศึกษาในขั้นนี้ จะขอกล่าวควบคู่กันไปในด้านของรูปแบบ เพราะเอาเข้าจริงแล้วรูปแบบของโบสถ์นั้นก็คือ แนววิวัฒนาการอย่างหนึ่งของวิหารนั่นเอง

ตามหลักฐานซึ่งสันนิษฐานจากการขุดค้นที่ โบราณสถานหมายเลข 16 ที่ อ.เมืองอุททอง จ.สุพรรณบุรี ดูจะเป็นวิหารที่เก่าที่สุด มีรูปแบบและแผนผังเป็นอาคารที่มีฐานรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ก่อด้วยแลงวางเป็นระเบียบ สร้างตามแนวทิศเหนือ-ใต้ หลังคาอาจเป็นเสาประดับบัวหัวเสา หลังคาทรงจั่ว ทำชั้นลดหน้าและหลัง มุงด้วยกระเบื้องดินเผาหรือกระเบื้องเคลือบ หน้าบันกรุไม้ทำเป็นช่องลูกฟักปะกน กรอบหน้าบันประกอบด้วยป้านลมรวระยะกาและตัวเหงา ไม่นิยมกรุฝาเพดานแลเห็นเครื่องบนเป็น “เครื่องประดับ” ชัดเจน ลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ มักเป็นอาคารโถง ไม่มีผนัง ในยุคท้ายจะมีผนังด้านข้างเจาะเป็นช่องลูกกรงเล็กๆ แทนหน้าต่างเป็นช่วง ๆ ของขนาดห้อง ที่วัดนางพญาตามช่องลูกกรงประดับด้วยลายปูนปั้นที่มีความงดงามเป็นที่เลื่องลือ แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าลวดลายปูนปั้นเหล่านั้นนับวันจะสูญหายไปทุกที สำหรับโบสถ์ จะมีขนาดเล็กมาก รูปแบบจะคล้ายๆ กับวิหาร ส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนฐานเดี่ยว ผนังก่ออิฐถือปูน ประตูเข้าออกทางเดียว หน้าต่างถ้าไม่ทำเป็นช่องลูกกรง จะเจาะเป็นช่องหน้าต่างเล็กๆ ด้านละ 1-3 บาน หรือบางทีไม่มีหน้าต่าง

องค์ประกอบของพระอุโบสถ

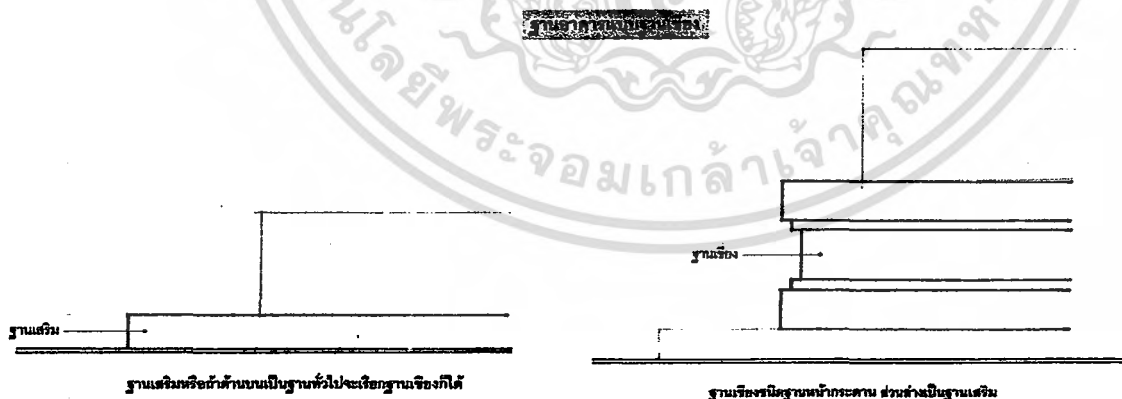
อุโบสถ ส่วนใหญ่ผนังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า บางแห่งอาจมีระเบียงโดยรอบ หรือมีระเบียงเฉพาะด้านหน้าและด้านหลัง หรือมีระเบียงเฉพาะด้านหน้าหรือด้านหลังเพียงด้านเดียว หรือไม่มีระเบียงเลยก็ได้

ฐานอาคาร

ฐานของอุโบสถ มีความสูงและรูปแบบแตกต่างกันไป ถ้าเป็นสถาปัตยกรรมแบบก่ออิฐถือปูน ทุกๆ หลัง ก่อนที่จะเป็นตัวอุโบสถ ส่วนล่างจะต้องมีฐานรองรับ จะไม่มีอุโบสถหลังใดที่ตัวอุโบสถตั้งอยู่บนพื้นดิน ฐานที่รองรับอุโบสถจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันหลายรูปแบบ และจะมีความแตกต่างกันแต่ละสมัยของสถาปัตยกรรม แม้ในฐานแบบเดียวกันก็ยังมีรายละเอียดในรูปแบบแตกต่างกันด้วย ฐานแบบต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในสถาปัตยกรรมไทยมีลำดับรูปแบบพอสังเขปดังนี้

ฐานเสริม เป็นฐานแบบบางๆ ไม่มีลวดลายหรือรายละเอียดขององค์ประกอบ จะมีทั้งที่รองรับตัวอุโบสถโดยตรง และที่เป็นฐานรองรับฐานที่อยู่ชั้นบนขึ้นไปก่อนที่จะเป็นตัวอุโบสถ บางทีจะเรียกฐานแบบนี้ว่า ฐานเชิง ก็ได้

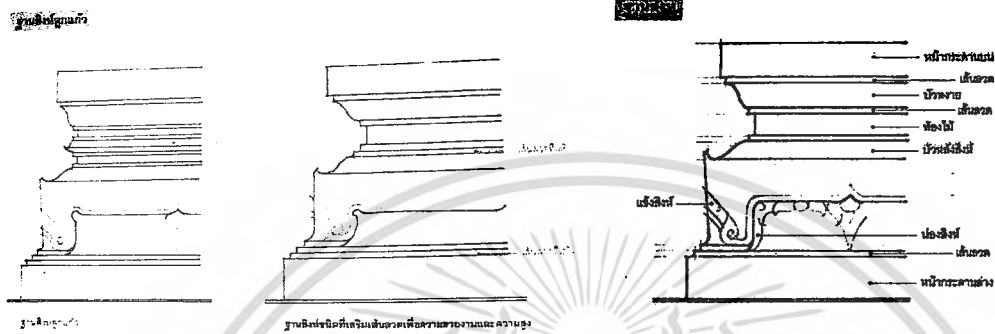
ฐานเชิง เป็นฐานที่มีรูปร่างรายละเอียดเพิ่มขึ้นจากที่เป็นฐานเรียบๆ แบบฐานเสริม ฐานเชิงนี้มีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ดังนี้ บนสุดจะเป็นหน้ากระดานบน ล่างลงมาเป็นเส้นลวด ท้องไม้เส้นลวดแล้วก็เป็นหน้ากระดานล่างอันเป็นองค์ประกอบที่อยู่ต่ำสุด ฐานเชิงนี้จะมีทั้งที่ตั้งอยู่กับพื้นเพื่อรองรับตัวอุโบสถโดยตรง หรือฐานเชิงแบบฐานหน้ากระดานจะตั้งอยู่บนฐานเสริมก็มี

รูปที่ 2.7 ลักษณะฐานเสริมและฐานเชิง

ทำให้ห้องไม้มีความว่างเปล่า ดังนั้นตรงห้องไม้ที่เพิ่มขึ้นต้องใส่ลูกแก้วเข้าไปโดยมีเส้นลวดกำกับหรือ ขนาบทั้งด้านบนและด้านล่าง เรียกรานสิงห์แบบนี้ว่า รานสิงห์ลูกแก้ว ในการเพิ่มลูกแก้วของรานสิงห์นี้ จะเพิ่มเพียงลูกแก้วเดียว จะไม่พบรานสิงห์ลูกแก้วที่มีลูกแก้วสองชั้นแบบการเพิ่มลูกแก้วของรานบัวเลย

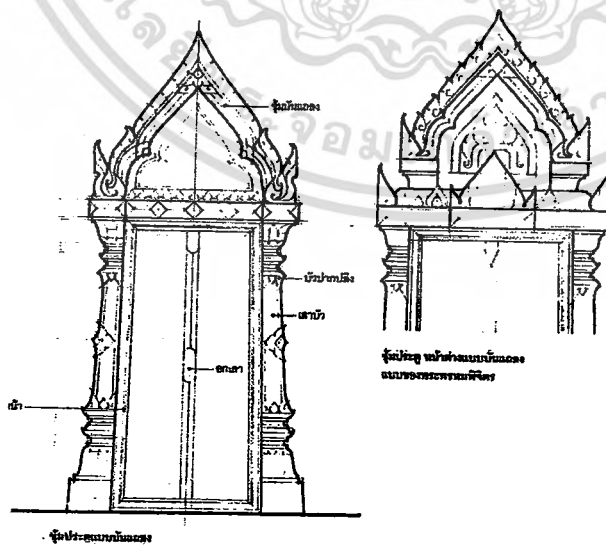

รูปที่ 2.10 รานพระอุโบสถชนิดรานสิงห์ลูกแก้ว

ซุ้มประตู ซุ้มหน้าต่าง

ประตูอุโบสถ ส่วนใหญ่จะอยู่ทางด้านหน้าและด้านหลัง ที่ประตูและหน้าต่างมักจะมีซุ้มลักษณะต่างๆ เช่น ซุ้มบันแถลง ซุ้มทรงมงกุฎ ซุ้มทรงมณฑป บางแห่งอาจไม่มีซุ้ม แต่ตกแต่งเหนือประตูหน้าต่างเป็นลวดลาย เช่น ลายดอกไม้ ช่องหน้าต่างจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความนิยมของสมัยและความจำเป็น

ซุ้มแบบบันแถลง นีตรงของซุ้มเป็นแบบทรงจั่ววางอยู่บนกรอบริคเกล้า ซุดตกแต่งจั่วมีทั้งเป็นแบบตัวรอยและตัวรำยอง มีหางหงส์ มีช่อฟ้าแบบเรียบๆ ที่เรียกว่า ช่อฟ้ามอญ บางอุโบสถซุ้มแบบบันแถลงนี้จะมีการซ้อนของซุ้มแบบหลังคาชนิดสองชั้น

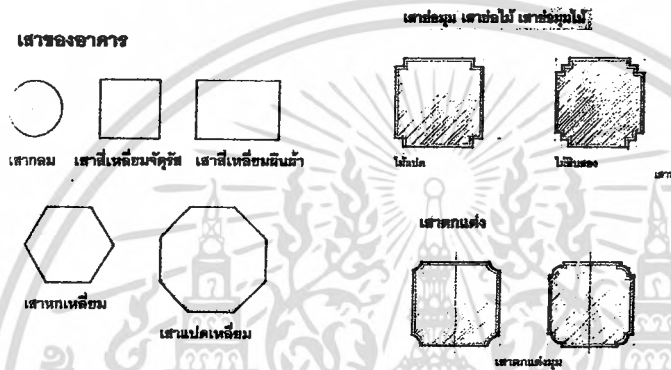

รูปที่ 2.11 ซุ้มประตูแบบบันแถลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

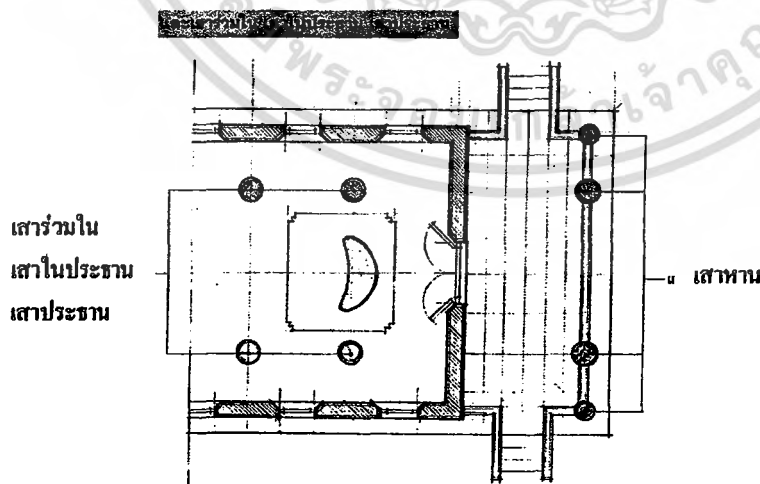
เสา

เสาของอุโบสถทั่วไปมี 2 ชนิด คือ เสาลอย ได้แก่ เสาที่ไม่ติดกับผนัง และเสาเก็จ ได้แก่ เสาติดผนัง เสาอุโบสถนั้นจะมีลักษณะแตกต่างกัน มีทั้งทรงกลม สี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมคี่น้า หกเหลี่ยม แปดเหลี่ยม เสาสี่เหลี่ยมย่อมุมหรือย่อไม้ ปลายสุดของเสานิยมตกแต่งเป็นบัวหัวเสาเพื่อความสวยงาม และบัวหัวเสานี้ยังบอกถึงสมัยของสถาปัตยกรรมด้วย เช่น บัวกลุ่มหรือบัวโถงที่นิยมในสมัยอยุธยา บัวจงกลและบัววงที่นิยมกันในสมัยรัตนโกสินทร์

รูปที่ 2.12 เสาของอาคาร, เสาตกแต่ง, เสาขอม

เสาหอน เป็นเสาลอย คือเสาที่ตั้งอยู่โดยโดดเดี่ยวไม่มีผนังมาประชิด เช่น เสด้านหน้าด้านหลังของอุโบสถที่เป็นหน้ามุข โดยโคนเสาจะใหญ่และมีปลายเสาสอบเล็ก ส่วนมากจะมีบัวหัวเสาอยู่ที่ปลายเสา เสาร่วมใน เสาในประธาน เสาประธาน เป็นเสาที่รองรับช่อเอกหรือช่อประธานของโครงสร้างหลังคาประธาน ถ้าเป็นอุโบสถก่ออิฐถือปูน เสาร่วมในนี้ก็จะเป็เสาก่ออิฐถือปูนด้วย

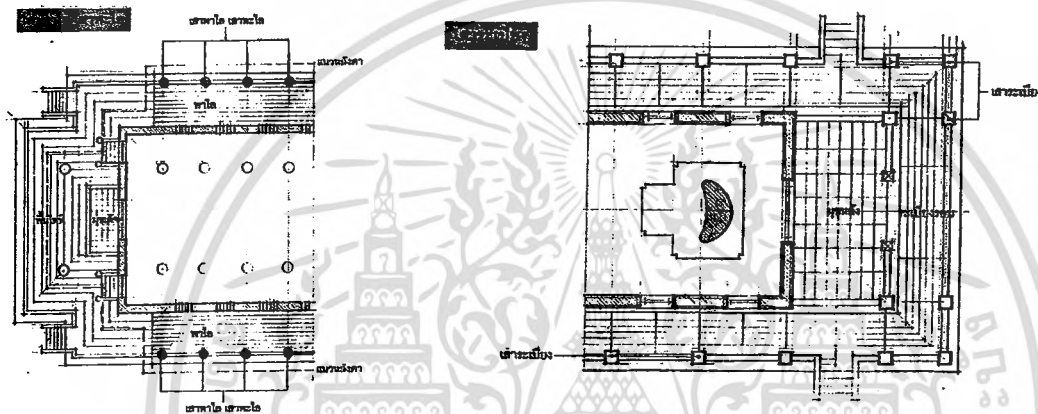

รูปที่ 2.13 เสาหอน และเสาร่วมใน เสาในประธาน เสาประธาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสาพาไล เสาพะไล เป็นเสาที่รองรับหลังคาพาไลที่ค้ำยันออกมาจากตัวอุโบสถเพื่อคลุมพื้นที่พาไล เสาพาไลเท่าที่พบจะมีทั้งเสากลมและเสาแปดเหลี่ยม และมักจะมีบัวหัวเสา

เสาระเบียง เป็นเสาที่ตั้งเรียงรายรอบอุโบสถเพื่อรับหลังคาส่วนที่คลุมพื้นที่ระเบียงโดยรอบ เสาระเบียงนี้จะมีบันทึกระเบียงบรรจุอยู่เพื่อเป็นของเขตของระเบียง ถ้าเป็นเสาระเบียงจะมีหน้าตัดกลม หกเหลี่ยม แปดเหลี่ยม หรือสี่เหลี่ยมย่อมุม ส่วนมากจะมีบัวหัวเสา แต่ถ้าเป็นเสาระเบียงซึ่งมีขนาดใหญ่และมีหน้าตัดสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้าแล้วจะไม่มีบัวหัวเสา

รูปที่ 2.14 เสาพาไล เสาพะไล

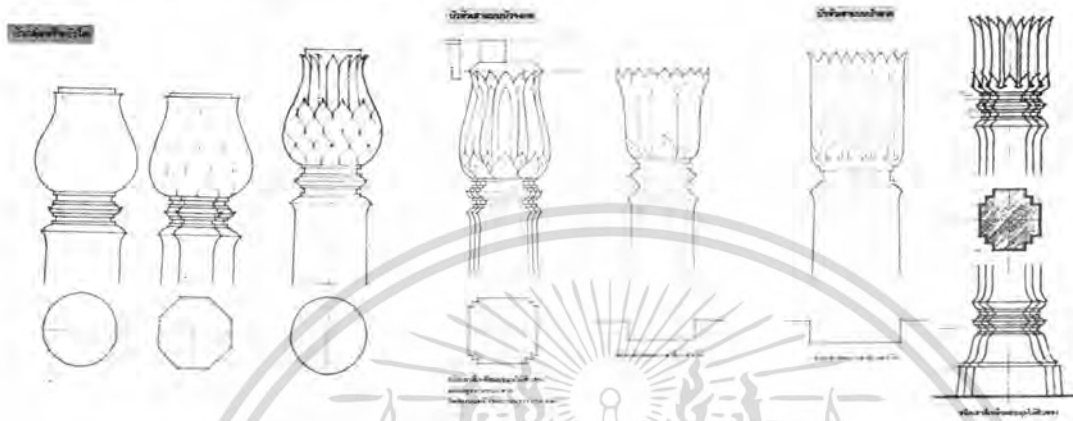
บัวหัวเสา

บัวกลุ่มหรือบัวโถ เป็นแบบของบัวหัวเสาที่นิยมกันมากในสมัยอยุธยา มีทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กแล้วแต่ขนาดของเสาและขนาดของอุโบสถ บัวหัวเสาแบบบัวกลุ่มนี้มีรูปแบบทรงกลมคล้ายดอกบัวที่กำลังขยายกลีบ มีกลีบขนาดเล็กจำนวนมากซ้อนกันหลายชั้น ส่วนมากกลีบจะปั้นด้วยปูน องค์ประกอบของกลุ่มบัวมีดังนี้ ได้บัวจะเป็นเส้นลวด ท้องไม้เส้นลวดกำกับลูกแก้วอกไก่ทั้งบนและล่างท้องไม้

บัวจกกล บัวหัวเสาแบบบัวจกกลนี้จะเป็นบัวหัวเสาของเสาสี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมย่อมุมไม้แปด ไม้สิบสอง และเสากลม บัวแบบนี้จะมีลักษณะเป็นดอกบัวกำลังบานเต็มที่ ปลายกลีบแต่ละกลีบจะงอหรือโค้งเข้า โคนกลีบมักจะมีกลีบเล็กโดยรอบ ได้บัวจะประกอบด้วยเส้นลวด ท้องไม้ ลูกแก้วอกไก่ โดยมีเส้นลวดกำกับทั้งบนและล่าง ส่วนเสาย่อมุมไม้สิบสอง บัวหัวเสาจะเป็นบัวจกกลชนิดกลม กลีบยาว ปลายดอกจะคอดเล็ก ปลายกลีบผายออกเล็กน้อย ส่วนมากจะเป็นบัวหัวเสาในสมัยอยุธยาตอนปลาย

บัวแวง บัวหัวเสาแบบบัวแวงนี้ส่วนมากจะเป็นบัวหัวเสานิคเสาลอย ทั้งสี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมย่อมุม รวมทั้งเสาหลอด เสาอิง หรือเสาเก็จที่เป็นเสาสี่เหลี่ยมหรือเสาสี่เหลี่ยมย่อมุมด้วย รูปแบบของบัว

จะเป็นบัวกลีบยาว ส่วนมากกลีบจะตรง ปลายกลีบจะบานออกและจะไม่โค้งเข้า และโดยเฉพาะเสาลอยชนิดสี่เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสองจะมีบัวที่โคนเสาดด้วย

รูปที่ 2.15 ลักษณะบัวหัวเสาแบบกลุ่มบัว บัววงกล บัวแฉก

หน้าบัน

หน้าบัน คือ แฉงที่ปิดหน้าจั่ว มีทั้งที่ทำด้วยแผ่นไม้และก่ออิฐถือปูน การตกแต่งลายหน้าบันที่เป็นแผ่นไม้ทำโดยการแกะสลักลวดลายลงบนหน้าบัน แต่ถ้าหน้าบันเป็นแบบก่ออิฐถือปูนก็จะใช้วิธีปั้นปูนลงบนหน้าบัน ลายหน้าบันทำเป็นลวดลายและรูปต่างๆ เช่น รูปนารายณ์ทรงครุฑ ลายดอกไม้ ลายเทพนม วัดหลวงบางวัดมีตราประจำองค์พระมหากษัตริย์ที่ทรงสร้าง เช่น วัดที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้าง มีตรามงกุฎประดับอยู่ที่หน้าบัน ตัวอย่างเช่น ที่พระอุโบสถวัดมกุฏกษัตริยาราม และวัดโสมนัสวิหาร ส่วนหน้าบันของพระอุโบสถแบบพระราชนิยมในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 เป็นแบบก่ออิฐถือปูน ประดับลวดลายด้วยเครื่องเคลือบหรือกระเบื้องถ้วย

รูปที่ 2.16 ลักษณะหน้าบันวัดเขานัน ไคอิฐ จ.เพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้น้ำบันอาจมีปีกนกหรือก้นสาดยื่นออกมา ถ้าไม่มีมักทำเป็นลายกระจังฐานพระ ได้กระจังฐานพระมีแผงแรคอสองเพื่อตกแต่งให้สวยงามและใช้บังแสงด้วย แผงแรคอสองที่งดงาม เช่น ที่พระอุโบสถวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม ถ้าไม่มีแผงแรคอสองมักทำลวดลายประดับเป็นรูปสามเหลี่ยมกล้อยรวมฝั่ง เรียกว่า ลายรวงผึ้ง และลายสาหร่าย ห้อยประดับลงมาตามเสาทั้ง 2 ข้าง ลายรวงผึ้งและลายสาหร่ายที่งดงาม เช่น ที่ปราสาทพระเทพบิดรและพระที่นั่งอาภรณ์พิโมกษ์ ลวดลายประดิษฐ์ที่อยู่ใต้หลังคาประดับที่ 2 เรียกว่า ลายหน้าอุคปีกนก และได้หลังคาประดับที่ 3 ที่อยู่เหนือเด้ารับชายคา เรียกว่า ลายอุคหน้าเด้า ชายคาที่ยื่นออกไปโดยมีเด้ารับนั้น ถ้ายื่นมากมักจะมีกั้นทวยรองรับ

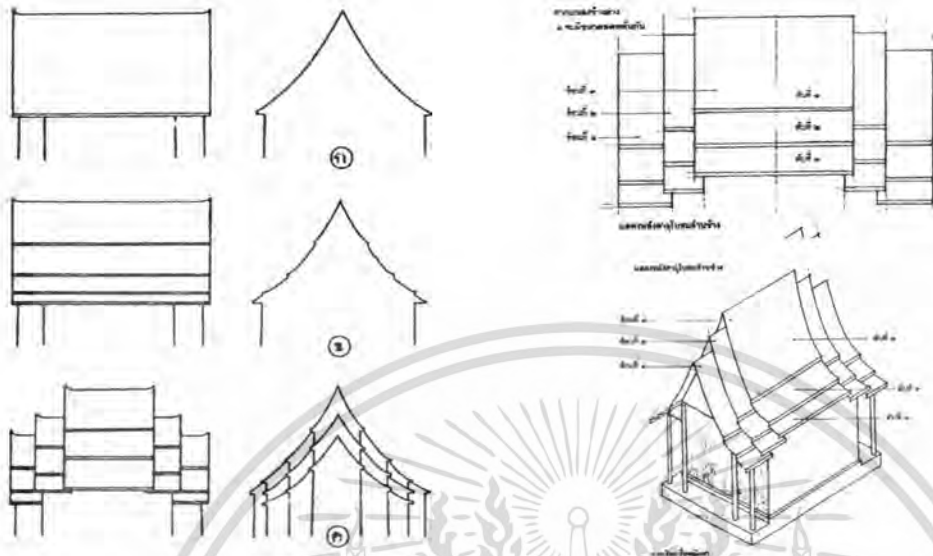

รูปที่ 2.17 จั่วเปิดชนิดมีลายสาหร่ายรวงผึ้ง จั่วเปิดชนิดมีแผงแรหนืออุคา

หลังคา

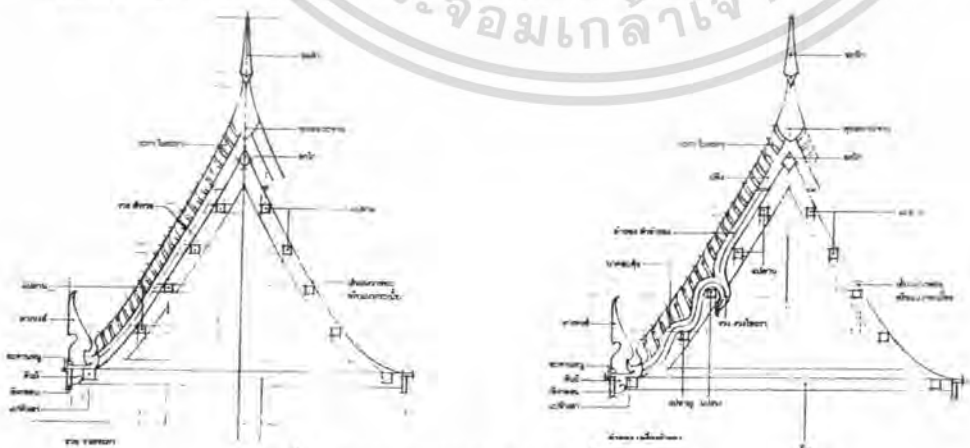
ทรงของหลังคาอุโบสถ ถือเป็นประเพณีนิยมว่าจะต้องทำหลังคาทรงสูงชัน และทำหลังคาหลายชั้น จำนวนชั้นของหลังคาเรียกว่า ชั้น โดยชั้นที่ 1 จะอยู่ล่างสุด หลังคาแต่ละชั้นประกอบด้วยหลังคาหลายผืน แต่ละผืนของหลังคาเรียกว่า คับ โดยนับคับบนสุดเป็นคับที่ 1 หลังคาตรงที่ขึ้นออกมาจากหน้าบัน เรียกว่า เชราน้ำบัน ตรงขอบนอกของไขราจะมีสิ่งปิดกระเบื้องเพื่อกันไม่ให้ลมตีกระเบื้องเปิด เครื่องปิดนี้ทำหน้าที่เช่นเดียวกับปิ่นลมของเรือนไทยภาคกลาง แต่ตกแต่งให้สวยงาม มีชื่อเรียกส่วนต่างๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.18 ลักษณะทรงหลังคา การนับการซ้อนของชั้นหลังคา

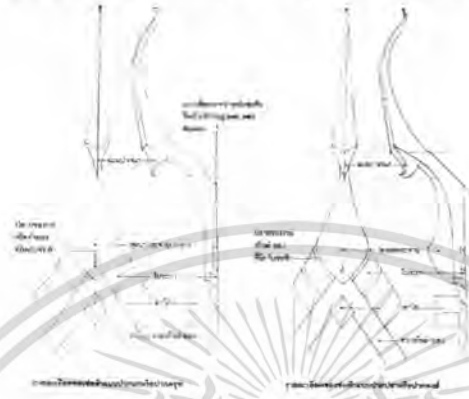
- ก. รวยระกา ประกอบด้วยรวยกับแฉวใบระกา รวยได้แก่ แผ่นไม้หนาลักษณะคล้ายลำคัพพูนานที่ทอดตัวตรงจากแปหัวเสาขึ้นไปตามแนวหลังคาบนแปลานจนถึงใต้หลังคาบนแปลานจนถึงใต้ข้อฟ้า ทำหน้าที่ปิดเครื่องมุง
- ข. ล้ายอง คือ รวยที่ทอดตัวขึ้นจากแปหัวเสาพักอยู่บนแปลานเรียกส่วนนี้ว่า นาคสะดุ้ง แล้วไปเกี่ยวกระหวัดกับแปลานตัวถัดขึ้นไป ส่วนของตัวล้ายองที่มีลักษณะคล้ายวงช้างแต่มีปลายแหลมเกี่ยวกระหวัดอยู่กับแปเรียกว่า งวง หรือ งวงไอยรา และแปที่มีงวงเกี่ยวอยู่ เรียกว่า แปงวง จากแปงวงตัวล้ายองจะทอดตรงขึ้นไปจนถึงใต้ข้อฟ้า บนตัวล้ายองตั้งแต่หางหงส์จนถึงข้อฟ้ามีใบระกาประดับอยู่ตลอดนั้น รวมเรียกว่า เครื่องล้ายอง

รูปที่ 2.19 รวย รวยระกา ล้ายอง เครื่องล้ายอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ค. ข้อฟ้า ส่วนที่ประดับปลายสุดของราวหรือตัวลี้ของทั้ง 2 ข้างมาบรรจบกันอยู่เหนือออกไถ่ โดยทั่วไปมีรูปร่างเหมือนหัวนก ที่ดัดแปลงเป็นรูปหัวนาคหรืออื่นๆ ก็มี

รูปที่ 2.20 ข้อฟ้าแบบปากครุฑและปากหงส์

- ง. หางหงส์ ส่วนปลายล่างสุดของราวหรือตัวลี้ของ โดยทั่วไปวางอยู่เหนือแปหัวเสา มีรูปร่างคล้ายหัวพญานาค

รูปที่ 2.21 แสดงตำแหน่งส่วนประกอบต่างๆ ของหางหงส์

ฐานชุกชี

ภายในอุโบสถ ตามปกติมีพระประธานองค์หนึ่ง นอกจากนั้นยังอาจมีพระพุทธรูปอื่นๆ และพระสาวกประกอบอีกตามสมควร พระประธานนิยมสร้างเป็นปางมารวิชัยหรือปางสมาธิ ประดิษฐานบนรัตนบัลลังก์ ที่มีลวดลายลงรักปิดทองประดับกระจกสวยงามรัตนบัลลังก์นี้อาจตั้งอยู่บนฐานใหญ่อีกชั้นหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ฐานชุกชี ถัดจากพระประธานลงมามีส่วนที่ยกพื้นจากพื้นอุโบสถเพื่อเป็นที่นั่งของสงฆ์ เรียกว่า อาสน์สงฆ์ เพราะเป็นธรรมเนียมว่าพระสงฆ์ต้องนั่งสูงกว่าบุคคลธรรมดา

ฐานชุกชี เป็นฐานที่อยู่ส่วนล่างของรัตนบัลลังก์ที่รองรับพระพุทธรูปโดยทั่วไป หรือที่รองรับพระประธาน ฐานชุกชีนี้จะไม่เป็นฐานที่สูงมากนัก ส่วนมากจะเป็นฐานหน้ากระดาน มีทั้งชนิดขอมและ

ย่อเก็จฐานชุกชีนอกจากจะทำหน้าที่รองรับรัตนบัลลังก์แล้ว ยังทำหน้าที่รองรับสิ่งต่างๆ อีก เช่น พระพุทธรูปที่เป็นพระสาวก เครื่องบูชา กระจ่างรูป เจริญเทียน

รูปที่ 2.22 ลักษณะของฐานชุกชี

ภาพจิตรกรรมฝาผนัง

ผนังของอุโบสถ นิยมเขียนภาพประดับ เรียกว่า จิตรกรรมฝาผนัง ซึ่งมีก็จะเป็นภาพเกี่ยวกับเรื่องราวทางพระพุทธศาสนา และมีประเพณีที่ยึดถือกันเป็นแบบอย่างสืบทอดกันมาว่า ผนังด้านหลังของพระประธานนิยมเขียนภาพเกี่ยวกับเรื่องไตรภูมิ ผนังด้านพระประธานนิยมเขียนภาพมารผจญ ผนังด้านข้างทั้ง 2 ด้าน ส่วนมากจะเขียนเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาตามความนิยมของแต่ละยุคสมัย แตกต่างกันไปแต่อุโบสถ โดยทั่วไปจะเริ่มต้นเรื่องจากมุมใดมุมหนึ่งของอุโบสถ แล้วเขียนเวียนขวาตามเข็มนาฬิกาไปตามผนังจนเต็ม หรือจะเริ่มต้นจากด้านหลังหรือด้านข้างพระประธานทั้ง 2 ข้าง โดยดำเนินเรื่องติดต่อกันออกมาจนสุดผนังด้านหน้า

รูปที่ 2.23 ภาพจิตรกรรมฝาผนัง

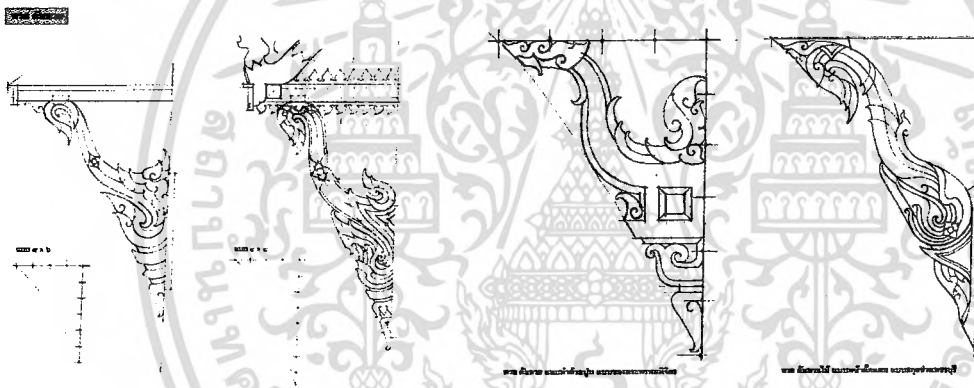
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บานประตูและบานหน้าต่าง

บานประตูและบานหน้าต่าง ส่วนใหญ่นิยมตกแต่งด้วยลวดลายรดน้ำ ลายปั้นแกะสลักลายเขียนสี ลายประดับมุก หรืออาจเป็นภาพทวารบาลและภาพอื่นๆ

เครื่องรองรับชายคา

การขึ้นหลังคาตบสุดท้ายนออกไปนอกอาคารก็เพื่อใช้ทำหน้าที่กันแดดกันฝน หลังคาตบสุดท้ายจะต้องมีโครงสร้างรับ ทำให้ต้องมีค้ำยื่นออกจากผนังรับหลังคา แต่ในทางโครงสร้างค้ำจะใช้โคนฝังอยู่ในผนังเท่านั้น ความแข็งแรงหรือกำลังไม่เพียงพอที่จะรองรับหลังคาได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีโครงสร้างที่รับหรือค้ำโครงสร้างที่ชื่อค้ำได้ โครงสร้างที่รับหรือค้ำค้ำนี้ ตอนเริ่มแรกคงต้องเป็นไม้แบบธรรมดาต่อมาจึงได้ดัดแปลงตกแต่งให้มีรูปร่างที่สวยงาม และมีรูปแบบกลมกลืนไปกับโครงสร้างหรือองค์ประกอบอื่นๆ ของอุโบสถด้วย ดังนั้นจึงทำให้เกิดทวยหรือคันทวยแบบต่างๆ กันในด้านรูปแบบและลวดลาย

รูปที่ 2.24 คันทวยในรูปแบบต่างๆ

กำแพงแก้ว

กำแพงแก้ว เครื่องแสดงเขตของอุโบสถหรือวิหาร ถือเป็นกำแพงไม่สูงมากนัก รูปแบบของกำแพงแก้วจะแตกต่างกันตามแต่ละยุคแต่ละสมัยของสถาปัตยกรรม และมีทั้งกำแพงโปร่งและกำแพงทึบ ลักษณะของกำแพงแก้ว คือ สันกำแพงทำเป็นบัวหลังเจียดต่ำลงมาเป็นหน้ากระดาน เส้นลวดบัวหงาย ตัวกำแพง และส่วนที่เป็นฐานมีเส้นลวด บัวคว่ำ หน้ากระดาน

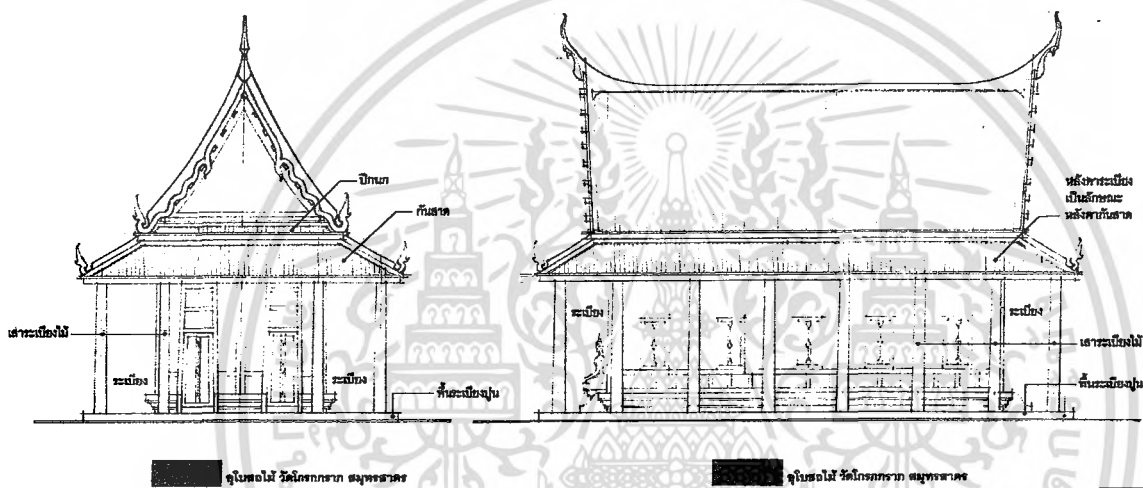
สีมา

สีมา เครื่องหมายบอกเขตอุโบสถทั้ง 8 ทิศ ที่ได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์ โดยแยกออกเป็นเขตต่างหากจากบ้าน เรียกว่า วิสุคามสีมา ใบสีมาส่วนใหญ่เป็นแผ่นหินยกค้ำรูปกลีบบัวโดยทั่วๆ ไปมักจะสร้างล้อมรอบใบสีมาไว้

รูปหน้าอุโบสถนี้พุทธศาสนิกชนจะกราบไหว้บูชาขณะที่อุโบสถปิด หรือถ้าอุโบสถเปิดก็จะกราบบูชา ก่อนที่จะเข้าไปภายในอุโบสถ

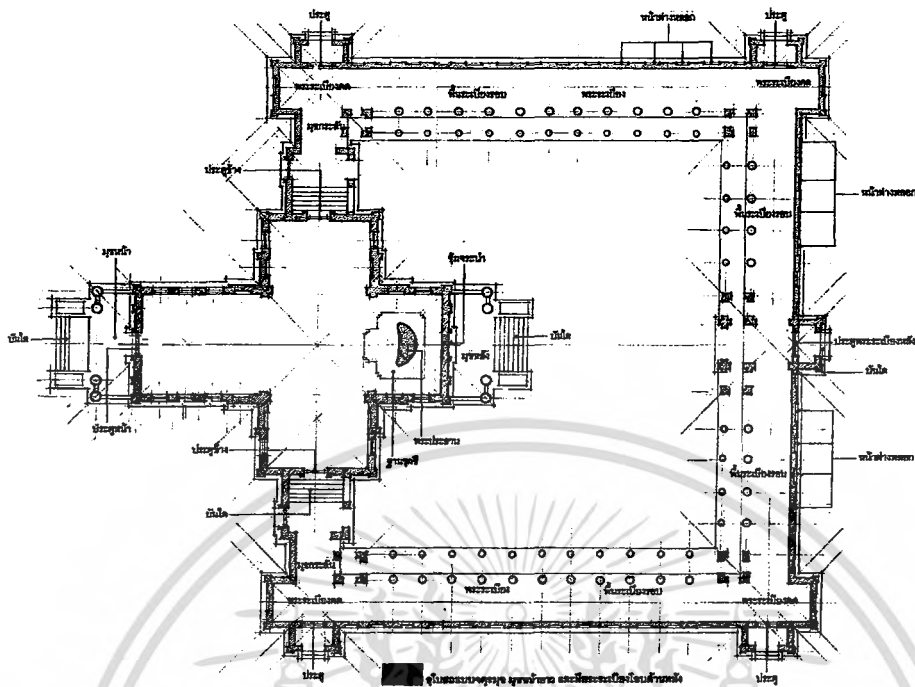
รูปแบบของอุโบสถไม้มีขนาดจะไม่ใหญ่โตสัดส่วนพอเหมาะพอดีกับการใช้สอยของพุทธศาสนิกชนในสมัยก่อนซึ่งมีไม่มากนัก หลังคาเป็นแบบไม่มีช่อมน มีพื้นหลังคาสองคืบ คืบที่สองเป็นพื้นหลังคา กั้นสาดครอบคลุมระเบียง ใต้หน้าบันมีหลังคาเป็นปีกนก เครื่องตกแต่งหลังคาเป็นเครื่องลำยอง มีนาคสะดุ้งถึงสามครั้ง สันตะเข้ของหลังคา กั้นสาดมีใบระกาและหางหงส์หรือนาคปีกประดับอยู่

รูปที่ 2.26 ด้านหน้าและด้านข้าง อุโบสถไม้ วัดโกรงกราง จังหวัดสมุทรสาคร

ลักษณะอุโบสถแบบวัดหลวง

รูปแบบอันเป็นเอกลักษณ์ของอุโบสถวัดหลวง รูปแบบจะเป็นอุโบสถที่มีขนาดใหญ่โต ทรุหรา เพราะส่วนมากจะเป็นวัดที่สร้างขึ้น โดยพระมหากษัตริย์ หรือเชื้อพระวงศ์ ส่วนใหญ่จะเป็นปูน มีลักษณะที่ต่างจากวัดราษฎร์ตรงที่ความใหญ่โตและสวยงามมากกว่า เป็นสถาปัตยกรรมที่ถูกสร้างขึ้น โดยช่างฝีมือจากเมืองหลวง เช่น วัดกษัตริย์ราช วัดหน้าพระเมรุราชิการาม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตัวอย่างอุโบสถวัดหลวงในที่นี้ ยกตัวอย่างอุโบสถวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม กรุงเทพมหานคร

รูปที่ 2.27 ผังพื้น อุโบสถแบบจตุรमुख มุขหน้ายาว และมีพระระเบียงโอบค้ำด้านหลัง

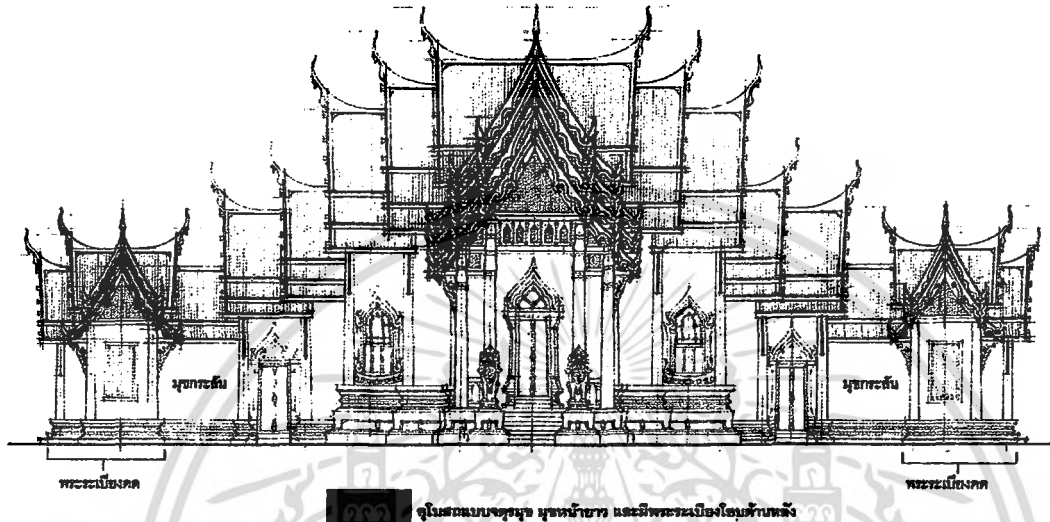
พระอุโบสถวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม เป็นผลงานฝีมือพระหัตถ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ หรือพระนามที่ใช้เรียกขานกันในหมู่ช่างว่า สมเด็จฯ หรือ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศ ทรงออกแบบพระอุโบสถหลังนี้ด้วยพระปรีชาสามารถ และนับได้ว่าเป็นพระอุโบสถที่มีผังพื้นรูปทรง โครงสร้างองค์ประกอบที่สวยงามสมบูรณ์แบบทางสถาปัตยกรรมไทยที่สุดหลังหนึ่งในประเทศไทย

ผังพื้นจะเป็นแบบจตุรमुख มุขหน้ายาวห้าห้อง มุขด้านข้างและด้านหลังยาวด้านละสามห้อง ก่อนเข้าภายในพระอุโบสถจะมีมุขโถงทุกๆมุข มุขด้านหน้ามีหน้าค้ำด้านละสามหน้าค้ำ มุขด้านข้างและด้านหลังมีหน้าค้ำด้านละหนึ่งหน้าค้ำ ทุกๆห้องของทุกมุขที่ผนังของอุโบสถหักเป็นมุมฉาก หรือข้างบางท่านเรียกว่า รักแร้ จะเป็นผนังตัน ไม่มีหน้าค้ำ

เนื่องจากมีพระพุทธรูปปางต่างๆ เป็นจำนวนมากที่จะต้องประดิษฐาน จึงต้องมีพระระเบียงสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปดังกล่าว การที่จะต้องมีระเบียงโอบค้ำด้านหลังและเชื่อมต่อกับตัวพระอุโบสถ ดังนั้นการเชื่อมค่อระหว่างตัวพระอุโบสถกับพระระเบียงจึงต้องมี มุขกระสันเป็นตัวเชื่อม และการที่ต้องการให้พระระเบียงโอบล้อมด้านหลังทำให้เกิดพระระเบียงที่หักเป็นข้อศอก เรียกตรงนี้ว่า ระเบียงคด หรือ พระระเบียงคด พระระเบียงนี้ด้านนอกทั้งหมดเป็นระเบียงที่บิ ผนังด้านนอกจะมีหน้าค้ำหกลอกทุกๆช่วงเสา พระระเบียงตรงที่หักมุมจะเป็นลักษณะที่ตัวอาคารตัดกัน มีมุขยื่นออกทางด้านนอก ผังพื้นด้านในจะมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

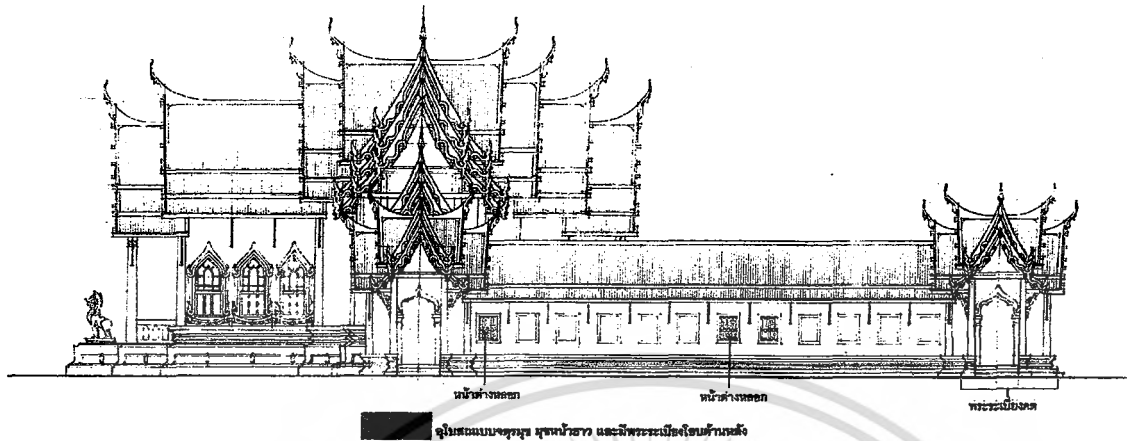
เสาพระระเบียงเรียงรายรับหลังคาสองแถว พื้นพระระเบียงจะมีสองระดับ ศูนย์กลางของพระระเบียงซึ่งตรงกับศูนย์กลางของพระอุโบสถจะเป็นทางออกของลานที่พระระเบียง โอบอ้อมออกไปยังด้านนอก

รูปที่ 2.28 ด้านหน้า อุโบสถจตุรมุข วัดเบญจมบพิตร

รูปทรงของพระอุโบสถหลังนี้มีความสูง โปร่งสว่าง รูปทรงด้านหน้าของทุกมุขจะเป็นแบบหน้าจั่วเปิด จะมองเห็นจั่วหระของคารวางทรงของหน้าจั่ว การแบ่งตัวของหลังคา การซ้อนของหลังคาแต่ละชั้นอย่างสวยงาม มุขหน้าจะยาวกว่ามุขอื่นๆ โดยจะมีมุขโถงก่อนที่จะเข้าตัวพระอุโบสถ มีเสาทันจำนวนสี่เสา เสาทันคู่ในจะรับช่อเอกโดยมีบัวหัวเสาซ้อนกันสามชั้น เสาทันคู่นอกจะรับหลังคาปีกนกหรือดับที่สอง มีบัวหัวเสาซ้อนกันสองชั้น ได้กระจิงฐานพระมีแผงแรเพื่อความงามและป้องกันแสงแดดส่องและฝนสาด ด้านหน้าจะมีจำนวนหลังคาซ้อนกันสี่ชั้น ชั้นที่หนึ่งจะเป็นส่วนที่คลุมหลังคาส่วนที่เป็นมุขโถง ชั้นที่สองจะคลุมหลังคาตัวพระอุโบสถจำนวนสามห้องที่มีหน้าต่าง ชั้นที่สามจะคลุมตัวอุโบสถหนึ่งห้องของส่วนที่มีผนังตัน และชั้นที่สี่จะเป็นหลังคาส่วนที่คลุมพื้นที่อาคารตัดกัน คือตรงศูนย์กลางของอุโบสถ

มุขด้านข้างจะมีหลังคาจำนวนห้าชั้น โดยชั้นที่หนึ่งจะคลุมส่วนที่เป็นส่วนเชื่อมกับมุขกระสัน ชั้นที่สองจะคลุมส่วนที่เป็นบันได ทั้งชั้นที่หนึ่งและชั้นที่สองจะมีลักษณะเป็นมุข ชั้นที่สามจะเป็นหลังคาคลุมส่วนที่เป็นห้องที่มีหน้าต่าง ชั้นที่สี่จะเป็นหลังคาคลุมห้องที่เป็นผนังตัน และชั้นที่ห้าคือหลังคาระดับเดียวกับชั้นที่สี่ของด้านหน้า

รูปที่ 2.29 ด้านข้างอุโบสถแบบวัดหลวง

มุขด้านหลังจะมีหลังคาจำนวนสี่ชั้น โดยชั้นที่หนึ่งจะคลุมส่วนที่เป็นมุขโถง ชั้นที่สองจะคลุมห้องที่มีหน้าต่าง และชั้นที่สี่ก็จะเป็หลังคาระดับเดียวกับชั้นที่สี่ของมุขหน้าและชั้นที่ห้าของมุขด้านข้าง

ส่วนด้านหลังซึ่งถูกโอบล้อมด้วยพระระเบียงนั้นก็มีลักษณะฐานเช่นเดียวกับด้านหน้า ส่วนผนังซึ่งเรียกว่าท้ายระนา นั้นจะเป็นผนังที่ปิดไม่มีประตู แต่จะทำเพียงซุ้มทรงเดียวกับซุ้มประตูด้านหน้าเรียกซุ้มระนา และจะประดิษฐานพระพุทธรูปอยู่ภายในซุ้มนี้ (รศ.สมใจ นิ่มเล็ก:2547)

2.1.2.3 รูปแบบอุโบสถสมัยอยุธยา

อาณาจักรกรุงศรีอยุธยา มีอายุยืนนานกว่า 400 ปี รูปแบบทางศิลปกรรมต่างๆ ย่อมแสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการที่มีอย่างต่อเนื่องเด่นชัด โบสถ์ก็เช่นกัน ในสมัยอยุธยา นี้ อุโบสถเริ่มปรากฏให้เห็นว่ามีความสำคัญมากขึ้นกว่าแต่ก่อนเป็นลำดับๆ รูปแบบการสร้างจะเป็นการเลียนแบบวิหารเสียเป็นส่วนใหญ่ สามารถจัดแบ่งแนวของวิวัฒนาการได้ดังนี้

สมัยอยุธยาตอนต้น (พ.ศ. 1893 -2031 ในรัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 รัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ)

จัดเป็นช่วงสมัยของอยุธยาตอนต้น (ตามรูปแบบของศิลปกรรม) ผนังตัวอาคารก่ออิฐถือปูน รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าสูงระดับเดียวกัน ฐานก่อสูงเล็กน้อยประดับด้วยลวดลายปูนปั้น ลักษณะการวางผัง วิหารหลวงในยุคนั้นก่อไว้ทางตะวันออก ต่อเนื่องไปจากด้านหน้าของเจดีย์ประธาน มุขโถงของวิหารหลวงอยู่ทางด้านหน้า ท้ายวิหารยื่นล้ำเข้ามา ในระเบียงคดที่กั้นขอบเขตบริเวณของเจดีย์ประธาน อุโบสถที่มีขนาด

เล็กกว่าก่อไว้ทางทิศตะวันตกถัดจากเจดีย์ประธานด้านหน้าของอุโบสถหันไปทางทิศตะวันตก อุโบสถเจดีย์ประธาน และวิหารจึงเรียงกันเป็นแกนหลักของวัด มีการเจาะผนังด้านข้างเป็นช่องยาวในแนวตั้งเรียงกันเป็นชุดคล้ายผนังลูกกรง ทำให้มีพื้นที่ที่เฉลี่ยรับน้ำหนักหลังคาได้ดี สืบเนื่องจากการทำผนังเช่นนี้ชวนให้คิดต่อไปได้ว่า ชายคาของอาคารย่อมต้องแผ่คลุมตัวอาคาร ได้มากเพียงพอที่จะป้องกันฝนสาดเข้าทางช่องลูกกรง

ซี่ลูกกรงของผนัง วิหารหลวงวัดมหาธาตุ ประดับเป็นจังหวะในแนวตั้งด้วยดอกเหลี่ยม งานประดับผนังลูกกรงเช่นนี้อาจมีอยู่ในยุคต้นหรือทำขึ้นในคราวบูรณะในยุคกลาง แต่ย่อมไม่ใช่งานที่เกิดขึ้นในคราวบูรณะในยุคปลาย เพราะงานประดับแบบนี้ซึ่งเรียกในที่นี้ว่า ผนังลูกกรงมะหวดเหลี่ยม หรือลูกกรงประดับดอกเหลี่ยม มีมาแล้วอย่างช้ำในยุคกลาง

รูปที่ 2.30 ลักษณะสถาปัตยกรรมในสมัยอยุธยาตอนต้น พระวิหารวัดไชย จังหวัดลพบุรี

สมัยอยุธยาตอนกลาง (พ.ศ. 2034 – 2171 ในรัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ถึงรัชสมัยพระเจ้าทรงธรรม)

รูปทรงของโบสถ์ จะมีลักษณะคล้ายกับตอนต้นเป็นส่วนใหญ่ คือตัวอาคารประกอบด้วยเสาด้านหน้าและด้านหลัง ด้านละ 4 ต้น ผนังด้านนอกไม่มีการตกแต่งหันมาตกแต่งภายในเพื่อลดความคับแคบของตัวอาคารภายใน ลักษณะที่เปลี่ยนไปบ้าง ก็คือระบบเสารายเป็นพาไลหายไป ตัวอาคารมีขนาดเล็กลง ใช้ระบบเสาด้านข้าง มีการนำเอาทวยมาติดตั้งรับน้ำหนักที่ชายคาปีกนก แต่ทวยยังมีลักษณะใหญ่เทอะทะ เช่น วัดกษัตริย์าราม หน้าต่างยังคงเจาะเป็นช่องลมคล้ายซี่ลูกกรงตามเดิมในบางวัด ผนังนิยมก่อทึบหนา เพราะไม่มีเสากลางใน จึงต้องใช้ผนังรองรับน้ำหนักของเครื่องบน บางครั้งมีการเจาะช่องหน้าต่างเล็กๆ ตอนกลางเพียง 1-3 บาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.31 ลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนกลาง วัดพนมศรีอาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมัยอยุธยาตอนปลาย (พ.ศ. 2173 – 2310 รัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ถึงพระเจ้าเอกทัศ)

สมัยอยุธยาตอนปลายนี้ รูปแบบของโบสถ์ ได้รับการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก อันเกิดจากคตินิยมและอิทธิพลจากตะวันตก โดยเฉพาะในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199- 2231) ซึ่งยังพอมีหลักฐานอยู่หลายแห่งในลพบุรี และอยุธยา และส่งผลต่อรูปแบบในสมัยต่อๆ มา

ช่วงก่อนสมัยพระนารายณ์ ๕ ลักษณะบางประการได้เปลี่ยนไปบ้างแล้ว เช่นในสมัยพระเจ้าทรงธรรม หน้าอาคารด้านข้าง เปลี่ยนจากการเจาะช่องกลม เป็นช่องหน้าต่างเล็กๆ เว้นระยะห่างกันมาก ทวยที่ผนังด้านข้างสำหรับรับน้ำหนักที่ชายคาปีกนกมีขนาดเล็กลงและในสมัยพระเจ้าปราสาททอง เสาภายในอาคารได้มีการนำกลับมาใช้อีก แต่เปลี่ยนจากเสากลมหรือเสาแปดเหลี่ยมเป็นเสาสี่เหลี่ยมย่อมุมสิบสอง (น.ฉ.ปากน้ำ : 2520)

ตั้งแต่รัชสมัยพระนารายณ์๕ เป็นต้นมา รูปแบบของโบสถ์มีอิทธิพลจากยุโรป ลักษณะที่สำคัญๆ คือ เริ่มมีอาคารสองชั้นแบบตึก เจาะหน้าต่างโค้งแหลมและมักไม่มีซุ้มหน้าต่าง เช่น โบสถ์วัดตะเว็ด และวัดตึก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิบูลย์ สีธารส : 2525) นิยมเจาะช่องเล็กๆ ไว้ตามผนังด้านใน อาคารก่อผนังด้านตัด (ผนังหุ้มกลอง) ถึงส่วนบนสุดออกโค้ง หน้าบันประดับลายปูนปั้นลายเทสรวมทั้งหน้าบันปีกนกสองข้างด้วย ภายในอาคารไม่มีเสากลางแถวสำหรับน้ำหนักเหมือนเดิม เพราะโครงสร้างเครื่องบนแข็งแรง หน้าต่างอาร์ตโค้งสมัยต่อมาเปลี่ยนเป็นหน้าต่างสี่เหลี่ยม เช่น โบสถ์วัดบรมพุทธาราม และวัดกุฎีดาว จ.อยุธยา เป็นต้น ในอาคารที่มีขนาดกว้างขวางขึ้น จำเป็นต้องมีเสาสองแถวภายในอาคารก็จะหันกลับมาใช้เสากลมและเสาแปดเหลี่ยมเช่นเดิม แต่หน้าบันยังคงเป็นแบบเก่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในรัชสมัยพระเจ้าบรมโกศ ตัวอาคารเริ่มเปลี่ยนไป รูปทรงขยายกว้าง หลังคาลาดต่ำ หน้าบันประดับลายปูนปั้นทั้งด้านหน้าและด้านหลังซึ่งมีขนาดกว้างใหญ่ขึ้นตามแนวของหลังคาที่ลาดต่ำลงมาก ลักษณะของลวดลายปูนปั้นนี้เป็นที่นิยมแพร่หลายออกไปในจังหวัดใกล้เคียงต่าง ๆ เช่น วัดยางสุทธาวาส, วัดแจ้งร้อน ธนบุรี, วัดกลาง สมุทรปราการ, วัดท่าหลวง จ.อ่างทอง, วัดชมพู จ.นนทบุรี, วัดธรรมาราม จ.อยุธยา และวัดบางขุนเทียนนอก กรุงเทพฯ เป็นต้น นอกจากนี้ยังหันกลับมาประดับซุ้มประตูหน้าต่างอย่างวิจิตรพิสดารเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญแก่เสาโดยประดับลายปูนปั้นตามส่วนต่าง ๆ เช่น หัวเสา ฐานและบนตัวเสา ตลอดจนตามผนังอาคารด้านนอก เช่น ผนังวิหาร วัดมหาธาตุ นครศรีธรรมราช และผนังโบสถ์วัดไผ่ล้อม จ.เพชรบุรี เป็นต้น

รูปที่ 2.32 การประดับลายปูนปั้นตามผนังวัดไผ่ล้อม จังหวัดเพชรบุรี

วิวัฒนาการขั้นต่อมาของรูปทรงอาคาร คือ มีการเสริมหลังคาด้านหน้า มีลักษณะคล้ายกับเพิงลาดลงมา หรือทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เสาที่รองรับเพิงนี้ เป็นเสาอุมมลิบสอง หัวเสาเป็นบัวกลุ่มหรือบัวกลีบขาว มีบันไดออกด้านข้างของซุ้มที่ยื่นออกมาทั้งสองด้าน มีทวยรับชายคาปีกนก ฐานอาคารเป็นฐานบัวและตกแต่งซุ้มหรือแอ่นโค้งสำเภา เช่น วัดสระบัว จ.เพชรบุรี

ลักษณะอื่นๆ นอกเหนือจากการกล่าวข้างต้นอันแสดงถึงเอกลักษณ์ของโบสถ์อยุธยาตอนปลาย คือ ตัวอาคารตั้งอยู่บนฐานสิงห์และฐานปัทม์ที่แอ่นโค้ง ทรวดทรงชะลูดสอบขึ้นข้างบน อาคารด้านหน้าเข็ญคล้าย ๆ กับรูปทรงของเรือสำเภา ลวดลายที่ตกแต่งตามส่วนต่าง ๆ ของอาคารจะมีความอ่อนช้อยและเป็นธรรมชาติมากกว่าลวดลายต่าง ๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ที่เป็นลายประดิษฐ์ ตัวอย่างของโบสถ์ในยุคนี้ นอกเหนือไปจากในอยุธยาแล้ว ยังมีอิทธิพลแพร่หลายออกไปตามที่ต่าง ๆ ในสมัยเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น โบสถ์วัดเขามันไคอิฐ จ.เพชรบุรี โบสถ์วัดกลาง และวิหารวัดพระแทนศิลาอาสน์ จ.อุตรดิตถ์ เป็นต้น

รูปที่ 2.33 ลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย วัดเขามันไคอิฐ จังหวัดเพชรบุรี

2.2 สถาปัตยกรรมสกุลช่างเพชรบุรี

คำว่าสถาปัตยกรรม พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงบัญญัติจากภาษาอังกฤษ ว่า (ARCHITECTURE) ซึ่งพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า สถาปัตยกรรม คือ ศิลปะ หรือ วิชาว่าด้วยการก่อสร้างส่วนพจนานุกรมทางการศึกษาของ คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า คือ ศิลปะและศาสตร์ที่ว่าด้วยการออกแบบและการก่อสร้างอาคาร ซึ่งยึดถือความงาม ความรู้ย่อมมีลักษณะ เหตุผล (มุสตี ทิพทัส : 2530) จึงเห็นได้ว่าสถาปัตยกรรมสามารถตอบสนองประโยชน์ใช้สอยของมนุษย์ได้อย่างถูกต้องตามความต้องการ และเกิดความงามแก่ผู้พบเห็นไปพร้อมกันสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นในประเทศไทยนั้นมีหลายรูปแบบซึ่งพอจะแบ่งได้หลายประเภท เช่น สถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องในศาสนา เป็นสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นตามความศรัทธา ความเชื่อต่อศาสนา เช่น สถูป เจดีย์ โบสถ์วิหาร ศาลาการเปรียญ หอไตร เมรุ สี่มา ประสาทและพระปรางค์ เป็นต้น (กรมศิลปากร : 2533)

2.2.1 ความหมายของสถาปัตยกรรมสกุลช่างเพชรบุรี อาจารย์ ประยูร อุตุชาฎะ กล่าวถึงความหมายของสกุลช่างว่าใช้เรียกชื่อช่างที่สร้างสรรค์งานศิลปะแต่ละสมัยว่าสกุลช่าง เช่น สกุลช่างสุโขทัย สกุลช่างรัตนโกสินทร์ เป็นต้น (ประยูร อุตุชาฎะ : 2530) ฉะนั้นงานสถาปัตยกรรมสกุลช่างเพชรบุรี หมายถึงกลุ่มช่างที่ทำงานตามแนวคิดวิธีการออกแบบ และมีมือช่างในแนวทางเดียวกัน โดยทั่วไปจะผลิตผลงานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นแบบแผน และมีมือทางช่างเฉพาะกลุ่มของคน ดังนั้นงานสกุลช่างเพชรบุรีก็คือ แนวทางของการทำงานในกลุ่มดังกล่าวที่ทำขึ้นในเมืองเพชรบุรี (สุรศักดิ์ รอดเพราะบุญ : 2538)

2.2.2 การศึกษางานสกุลช่างเพชรบุรี เบื้องต้นแนวทางการศึกษาในเรื่องดังกล่าว เป็นเพียงรายงานประเภทบันทึกส่วนบุคคลที่กล่าวถึงแต่เพียงตัวอย่างงานศิลปกรรมที่พบในเมืองเพชรบุรี หลักฐานนี้ ได้แก่

1. พระราชหัตถเลขา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อคราวเสด็จประพาสสมณกาล ราชบุรี ในปีระกา พ.ศ. 2542 พระราชทานให้มณฑลราชบุรินทร์ (พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) ที่กล่าวอยู่ในพระราชหัตถเลขาฉบับที่ 5 ลงวันที่ 15 กันยายน ร.ศ.128 ทรงกล่าวถึงฝีมือช่างที่วัดใหญ่สุวรรณารามมีเสามืดทรงมันมุมกำแพง พระระเบียงล้อมพระอุโบสถที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ โดยขุนศรีวังยศ ช่างชาวเพชรบุรี ตลอดจนช่างในวัดนี้มีมาตั้งแต่พระครูเป็นต้นไป ภาพจิตรกรรมลวดลายต่างๆ ในพระอุโบสถ ศาลาการเปรียญ ธรรมาสน์เทศน์ และสังเค็ดพระสวด โดยทรงสรุปให้เห็นคุณค่าของตัวอย่างงานดังกล่าวว่า

“ที่เพื่อพรรณนาถึงเรื่องวัดใหญ่ลงไว้นั้น เพราะเหตุที่เห็น ไม่มีผู้ใดชอบ ฝีมืออย่างละเอียดชนิดนี้แล้ว เห็นเป็นอย่างเก่าเรอว่าไป คงไม่มีผู้ใดสามารถ ที่จะคิดปฏิสังขรณ์ จึงได้ว่าไว้เสียพอให้มีจดหมายลงไว้ ว่าของดีมีอยู่ในวัดนั้นๆ”

(อ้างจาก จดหมายเหตุของพวกคณะบาทหลวงฝรั่งเศส)

2. สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงลงเป็นจดหมายเหตุและความทรงจำเอาไว้ในระหว่างทรงปฏิบัติหน้าที่ทางราชการในมณฑลเมืองราชบุรี ซึ่งรวมเอาเมืองเพชรบุรีไว้ด้วย พระองค์ได้เสด็จไประหว่างวันที่ 3 ถึง 13 มีนาคม ร.ศ. 121 (พ.ศ.2445) และเนื่องจากความสนพระทัยทางด้านงานช่างศิลปะต่างๆ ของไทยและฐานะของพระองค์ตลอดจนวิถีในการจดบันทึกโดยส่วนพระองค์ที่สะท้อนให้เห็นทรงใช้วิจารณ์ของผู้อื่นในพระทัยในงานศิลปกรรม จึงได้กลายเป็นตัวอย่างของงานบันทึกทางศิลปกรรมที่พระองค์ทรงเห็นมีคุณค่าเป็นแบบอย่างที่ควรจดจำไว้ให้เห็นจำนวนมากที่พบในเมืองเพชรบุรีอีกแห่งหนึ่ง (สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ : 2526)

อย่างไรก็ตาม แม้เป็นเพียงงานบันทึกดังกล่าวที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีผู้รู้คุณค่าของแบบศิลปกรรมในเมืองเพชรบุรีค่อนข้างจำกัด แต่โดยฐานะและศักดิ์ในด้านภูมิรัฐในแต่ละพระองค์ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชาวเมืองเพชรบุรีในเวลาต่อมาเพิ่มความกวดขันในการที่จะรักษาของเก่าเหล่านี้ จนกระทั่งการศึกษา งานศิลปกรรมอย่างเป็นระบบ อันดับแรก ก็คือ ผลงานการศึกษาของศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ได้เสนอผลงานวิจัยเรื่องจิตรกรรมฝาผนังสกุลช่างเมืองนนทบุรี (ศิลป์ พีระศรี : 2506) ซึ่งได้ให้ข้อมูลของแหล่งจิตรกรรมฝาผนังกลุ่มหนึ่งในเขตจังหวัดนนทบุรี มีการสร้างงานเป็นแบบอย่างของตนเอง ท่านจึงจัดให้แบบศิลปะดัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กล่าวเป็นกลุ่มสกุลช่างอีกกลุ่มหนึ่ง โดยท่านกล่าวอาศัยข้อมูลเปรียบเทียบการทำงานประเภทเดียวกันกับกลุ่มสกุลช่างที่เพชรบุรี ต่อมาการศึกษาในเรื่องจิตรกรรมฝาผนังเช่นกัน ศาสตราจารย์ฌอง บวสเซอริเย (Jean Boisselier) ท่านได้กล่าวสรุปไว้ว่า งานทางด้านจิตรกรรมและประติมากรรมประดับอาคารของสกุลช่างดังกล่าวเป็นงานศิลปกรรมที่มีแบบฉบับเป็นของตนเอง และมีคุณค่าไม่ยิ่งหย่อนกว่างานช่างหลวงที่อยุธยาเลยทีเดียว (Jean Boisselier : 2526) รองศาสตราจารย์อนุวิทย์ เจริญสกุล ได้เสนอผลงานการศึกษาเบื้องต้นในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมในส่วนขององค์ประกอบตกแต่ง และยอมรับเช่นเดียวกันว่า เมืองเพชรบุรีมีกลุ่มช่างทำงาน ในแนวความคิดเดียวกัน และกล่าวสรุปว่า นอกจากจิตรกรรมฝาผนังแล้ว ประติมากรรมและสถาปัตยกรรมที่พบในเมืองเพชรบุรีก็มีลักษณะเฉพาะเป็นกลุ่มสกุลช่างอย่างเดียวกัน แต่ น่าเสียดายที่ท่านไม่ได้ชี้ให้เห็นลักษณะเฉพาะของสถาปัตยกรรมชัดเจนนัก นอกจากประติมากรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบสถาปัตยกรรมนั้น ช่างเมืองเพชรบุรีมีลักษณะเฉพาะตัว เช่น งานปูนปั้นหน้าบันและฐานเสมา (อนุวิทย์ เจริญสกุล : 2521)

2.2.3 สถาปัตยกรรมที่สำคัญในเมืองเพชรบุรี นั้น มีอยู่ด้วยกันหลายแห่งตั้งก่อสร้าง ต่างๆ ล้วนมีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์เป็นอย่างมาก เพราะในเมืองเพชรบุรีมีความสำคัญมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยทวารวดี ลพบุรี สุโขทัย อยุธยา จนถึงสมัย รัตนโกสินทร์ จึงได้เกิดมีการก่อสร้างอาคารทั้งที่เป็นอาคารทางศาสนา และที่อยู่อาศัยที่สำคัญเป็นจำนวนมาก ในที่นี้ผู้วิจัยจึงขอแบ่งประเภทงานสถาปัตยกรรมที่สำคัญที่ทรงคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์

2.2.3.1 สถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นเนื่องในศาสนา วัดจัดเป็นศูนย์รวมของสถาปัตยกรรมหลายๆ รูปแบบไว้ด้วยกัน

พระปรางค์ ในเมืองเพชรบุรีพบพระปรางค์ที่มีอายุเก่าแก่คือ พระปรางค์ หรือปราสาทแบบอิทธิพล สถาปัตยกรรมเขมรที่วัดกำแพงแลง สร้างด้วยศิลาแดง เป็นรูปปรางค์ 5 องค์ อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ปั้นลวดลาย และภาพพระพุทธรูปประดับ ส่วนต่างๆ นอกจากนี้มีพระปรางค์วัดมหาธาตุ เป็นปรางค์ 5 ยอด เป็นโบราณสถานขนาดใหญ่แต่มีการบูรณะปฏิสังขรณ์ อยู่ตลอดรูปทรงฐานเดิมจึงเปลี่ยนไปทำให้ไม่ทราบรูปแบบและประวัติการก่อสร้างที่ชัดเจน และในสมัย รัตนโกสินทร์ยังมีการก่อสร้างพระปรางค์ขนาดเล็ก ที่สำคัญอีก 1 องค์ คือ ปรางค์แดง วัดพระแก้วน้อย บนยอดเขาสมณะในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.34 พระปรางค์ศิลปะแบบเขมรวัดกำแพงแดง จังหวัดเพชรบุรี

เจดีย์ สถาปัตยกรรมประเภทเจดีย์ในเมืองเพชรบุรีเท่าที่ค้นพบส่วนใหญ่เป็นเจดีย์ขนาดเล็กไม่ใหญ่โตมากนัก ที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดนั้น พบเจดีย์แปดเหลี่ยมสมัยทวารวดี ภายในถ้ำเขาหลวง ส่วนในสมัยอื่นๆ พบเจดีย์ทรงเครื่องขนาดเล็กที่โบราณสถานวัดไผ่ล้อม เป็นเจดีย์สมัยอยุธยาที่มีทรวดทรงสวยงาม ทรงระฆังสี่เหลี่ยมเพิ่มมุมยังเหลือเต็ม ในขณะที่ส่วนยอดหักหายไปแล้ว ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้น นอกจากนี้พบเจดีย์ทรงกลมภายในวัดมหาธาตุฯ วัดเกาะแก้วสุทธารามและวัดอื่นๆ อีกหลายวัด แต่รูปแบบทางสถาปัตยกรรมไม่โดดเด่นเช่น สถาปัตยกรรมประเภทอื่นๆ

พระอุโบสถ ถือเป็นสถาปัตยกรรมที่สำคัญ มีรูปแบบและโดดเด่นตามลักษณะงานสกุลช่างเพชรบุรีที่ชัดเจน เช่น พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม วัดเกาะแก้วสุทธาราม วัดสระบัว วัดเขานันไดอิฐ เป็นต้น พระอุโบสถที่สำคัญส่วนใหญ่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลายมีรูปทรงและสัดส่วนสวยงาม ตกแต่งด้วยงานศิลปกรรมทั้งงานปูนปั้น งานสลักไม้ งานจิตรกรรม และงานศิลปกรรมอื่นๆ อย่างสวยงาม ส่วนในสมัยรัตนโกสินทร์ พระอุโบสถส่วนใหญ่ยังมีการตกแต่งด้วยงานศิลปกรรมประเภทต่างๆ สืบต่อมา

รูปที่ 2.35 พระอุโบสถสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นของสกุลช่างเพชรบุรี วัดเกาะแก้วสุทธาราม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระวิหาร ถือได้ว่าเป็นสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญรองลงมาจากพระอุโบสถ พระวิหารในเมืองเพชรบุรีพบทั้งที่สร้างในสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ ที่สำคัญ เช่น วิหารหลวงวัดมหาธาตุฯ เป็นวิหารขนาดใหญ่ ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้น และภาพจิตรกรรมฝาผนังภายใน ที่วัดมหาธาตุฯ นี้พบว่าวิหารมีลักษณะโดดเด่นกว่าพระอุโบสถ แต่วัดอื่นๆ พระวิหารมีความสำคัญรองลงมา เช่น วิหารวัดเกาะแก้วสุทธาราม วิหารวัดเขابัน ไคอิฐ เป็นต้น

ศาลาการเปรียญ วัดใหญ่สุวรรณารามมีศาลาการเปรียญสมัยอยุธยา ขนาดใหญ่สร้างด้วยไม้ ตามประวัติกล่าวว่า เป็นพระราชฐานของพระมหากษัตริย์สมัยอยุธยานำมาถวายสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ ทรู ทรงทางสถาปัตยกรรมมีความงดงามเป็นอย่างมาก มีงานศิลปกรรมประเภทต่างๆ ตกแต่งทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ยังมีศาลาการเปรียญวัดอื่นๆ ที่สำคัญอีกหลายวัด เช่น ศาลาการเปรียญสมัยอยุธยาวัดกลางใน อำเภอบ้านแหลม ศาลาการเปรียญวัดเกาะแก้วสุทธาราม เป็นต้น

รูปที่ 2.36 ศาลาการเปรียญวัดใหญ่สุวรรณาราม ศิลปะสกุลช่างเพชรบุรี

หอไตร เป็นที่เก็บพระไตรปิฎก หอไตรที่มีลักษณะโดดเด่นมีอยู่ด้วยกันหลายวัด เช่น หอไตร 3 เสา วัดใหญ่สุวรรณาราม หอไตรวัดคงคาราม ส่วนใหญ่สร้างขนาดไม่ใหญ่โตมากนักแต่ตกแต่งองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมอย่างสวยงาม เช่นกัน

หอรขัง ที่พบในเมืองเพชรบุรีมีทั้งที่สร้างด้วยไม้ และก่ออิฐ สอปูน ตกแต่งลวดลายตามลักษณะศิลปกรรมเมืองเพชรบุรี เช่นเดียวกับสถาปัตยกรรมประเภทอื่นๆ

ห่มกุฏิสงฆ์ ส่วนใหญ่พบได้เกือบทุกวัด มักนิยมสร้างเป็นแบบเรือนไทยภาคกลาง เป็นห่มขนาดใหญ่ โดยจะมีหอนั้น และหอสวนมนต์อยู่ตรงกลาง เช่น วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดคงคาราม วัดเกาะแก้วสุทธาราม เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมรุ เป็นที่เผาศพ สำหรับประวัตินี้ความเป็นมาของการเริ่มต้นสร้างเมรุชั่วคราวในรูปแบบเมรุของกลุ่มช่างเพชรบุรีนั้นมีมานานแล้วจนสามารถสืบค้น ได้ว่านิยมกันมาตั้งแต่เมื่อไร แต่แบบแผนการทำเมรุดังกล่าว ได้สืบทอดกันมาจนมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มช่างเพชรบุรีอย่างชัดเจน ลักษณะเด่นของการทำเมรุสำหรับเผาศพ ทั้งสามัญชนและพระภิกษุสงฆ์นั้น คือ ทำเป็นเมรุกลางแจ้งชั่วคราวสำหรับเผาศพแต่ละครั้งไป รูปทรงจะทำเป็นทรงประสาทเรือนยอด มีทั้ง 5 ยอด 7 ยอด และ 9 ยอด วัสดุที่ใช้ส่วนใหญ่ มักจะทำโครงสร้างด้วยไม้ตกแต่งลวดลายด้วยกระดาษสีและเครื่องสด ใช้สีสันทันและลวดลายที่วิจิตรบรรจงของงานกระดาษเป็นงานตกแต่งให้โดดเด่นออกมา รูปแบบการทำเมรุดังกล่าวถือได้ว่ามีแบบแผน และโดยเด่นในงานสถาปัตยกรรมสกุลช่างเพชรบุรีอีกประเภทหนึ่ง

นอกจากนี้สถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นเนื่องในศาสนานั้นยังมีอีกหลายรูปแบบ เช่น วิหารราย ระเบียบงคด กำแพงแก้ว เสนา เป็นต้น ลักษณะรูปแบบทางสถาปัตยกรรมและรายละเอียดการตกแต่งต่างๆ มีทั้งที่เป็นเอกลักษณ์ของงานช่างเมืองเพชรบุรี งานกลุ่มช่างอื่นผสมกัน

2.2.3.2 ความสำคัญของสถาปัตยกรรมไทย สกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลาย
สถาปัตยกรรมในเมืองเพชรบุรีนั้นมีหลายรูปแบบหลายลักษณะ สถาปัตยกรรมเหล่านี้มีทั้งที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและค้อยคุณค่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวแปรและปัจจัยต่างๆ ทั้งเงื่อนไขทางด้านรูปแบบ เวลา สถานที่ จุดประสงค์การใช้งาน และอื่นๆ ในการศึกษา ผู้วิจัยเลือกศึกษาความสำคัญของสถาปัตยกรรมไทย สกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลายเฉพาะอุโบสถ เพราะอาคารทางศาสนาเป็นอาคารที่ทรงคุณค่า และถูกสร้างอย่างมีแบบแผน มีลำดับวิวัฒนาการที่สามารถศึกษาวิเคราะห์หาหลักฐานเอกสารอ้างอิงได้อย่างชัดเจน อีกทั้งงานศิลปกรรมที่เป็นองค์ประกอบตกแต่งสถาปัตยกรรมมีลักษณะโดดเด่น ทำทาบให้ศึกษาเพื่อหาข้อสรุปถึงความสำคัญของงานศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมนั้น โดยเฉพาะงานอุโบสถ สกุลช่างเพชรบุรี

สุรศักดิ์ รอดเพราะบุญ ได้กล่าวถึงสถาปัตยกรรมที่สำคัญ โดยเฉพาะอาคารทางศาสนาที่มีรูปแบบ สมัยอยุธยาตอนปลาย ที่พบในเมืองเพชรบุรี และสถาปัตยกรรมเหล่านี้ยังทรงคุณค่าที่สมบูรณ์ ไม่ถูกตัดแปลง ซ่อมแซมไปมาก มีลักษณะและพัฒนาการที่แสดงถึงความเป็นกลุ่มช่างเฉพาะตน ที่ค่อนข้างชัดเจน ที่เรียกได้ว่าสกุลช่างเพชรบุรีนั้น ปรากฏด้วยกัน 6 วัดคือ

1. วัดมหาธาตุวรวิหาร
2. วัดใหญ่สุวรรณาราม
3. วัดไผ่ล้อม
4. วัดเกาะแก้วสุทธาราม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. วัดสระบัว

6. วัดเขามันไคอิฐ (สุรศักดิ์ รอดเพราะบุญ : 2538)

ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างการศึกษาดังกล่าว เพราะเห็นว่าสถาปัตยกรรมส่วนใหญ่ที่ปรากฏในวัดดังกล่าวข้างต้นมีพระอุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ และเจดีย์ สถาปัตยกรรมดังกล่าวล้วนสำคัญ และเป็นแนวทางอย่างกว้าง ที่จะนำไปสู่การศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กล่าวไว้แล้วในตอนต้น โดยมีประเด็นดังนี้

มีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลายที่ชัดเจน สมัยอยุธยาตอนปลาย หมายถึงระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2173 -2310 ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ถึงพระเจ้าเอกทัศ (กรมศิลปากร : หน้า 162) พระอุโบสถและพระวิหารสมัยนี้ ฐานอาคารเป็นฐานสิงห์หรือฐานปัทม์ที่แอ่นโค้ง ทรวด ทรง ชะลูดสอบขึ้นข้างบน อาคารด้านหน้าเจ็ดคูคล้ายๆ กับรูปเรือสำเภา (กรมศิลปากร : หน้า 162) มีการเจาะหน้าต่างเพิ่มมากขึ้น เพราะระบบโครงสร้างรับเครื่องบนแข็งแรงบางวัดก็ใช้ เสาภายในรับโครงสร้างหลังคาอยู่ เช่น พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม และพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม ลวดลายปูนปั้นประดับส่วนต่างๆ ของอาคารมีความอ่อนช้อย และมีลักษณะเป็นลวดลายแบบประดิษฐ์มากขึ้น เช่น ลายหน้าบันพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม พระอุโบสถวัดเขามันไคอิฐ เป็นต้น

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม และงานศิลปกรรมตกแต่งมีคุณค่าด้านต่างๆ อย่างสมบูรณ์ องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมทั้งที่เป็นองค์ประกอบส่วน โครงสร้างและองค์ประกอบทางศิลปกรรม ล้วนมีคุณค่าด้านต่าง ๆ ทั้งสิ้น เช่น คุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ คุณค่าทางด้านแบบอย่าง ลวดลายหน้าบัน พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม ปั้นเป็นลายก้านขดช่อหางโค มีตัวภาพอยู่ตรงกลางถือเป็นลวดลายปูนปั้นที่มีรูปแบบสมัยอยุธยาตอนปลายสกุลช่างเพชรบุรี อย่างสมบูรณ์และในขณะเดียวกันส่งอิทธิพลให้หน้าบันพระอุโบสถวัดอื่นๆ ในแถวเดียวกัน เช่น หน้าบันพระอุโบสถวัดสระบัว พระอุโบสถวัดเขามันไคอิฐ เป็นต้น เสมาวัดสระบัว เป็นเสมาที่ช่างได้ออกแบบฐานอย่างสมบูรณ์ทั้งด้านคติ ความหมายและความงดงาม

สถาปัตยกรรมและองค์ประกอบด้านศิลปกรรมไม่เคยถูกซ่อมเปลี่ยนแปลง หรือเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ในการปฏิสังขรณ์โบราณสถานที่ดีที่สุดนั้น คือ การรักษารูปแบบโบราณสถานนั้นให้เหมือนเดิมที่สุด เพื่อรักษาคุณค่าในด้านต่างๆ เอาไว้ให้มากที่สุด สถาปัตยกรรมและงานศิลปกรรมสมัยอยุธยาในเมืองเพชรบุรีนั้นยังปรากฏสภาพเดิมมากที่สุด และยังคงแสดงรูปแบบสมัยอยุธยาที่ชัดเจนนั้น พบที่วัดดังกล่าวจำนวน 6 วัด ในข้างต้น สถาปัตยกรรมภายในวัดมหาธาตุวรวิหาร แม้ว่าจะถูกซ่อมแซมเปลี่ยนแปลงไปมาก แต่ที่สำคัญยังคงรักษาสภาพแผนผังเดิม และโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมแบบสมัยอยุธยาเอา

ไว้ได้อย่างสมบูรณ์ ศาลาการเปรียญวัดใหญ่สุวรรณารามแม้ว่าเป็นศาลาไม้ที่มีอายุเก่าแก่ แต่ยังคงสภาพที่สมบูรณ์ แม้ว่าจะถูกซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดแต่ก็ไม่ทำให้เสียรูปแบบทางสถาปัตยกรรมในด้านงานศิลปกรรมตกแต่ง เช่น งานจิตรกรรมฝาผนังทั้งภายในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม และในพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม จะมีสภาพชำรุดด้วยเหตุปัจจัยต่างๆ แต่ก็ยังคงสภาพสมบูรณ์ที่ยังคงรูปแบบจิตรกรรมของเดิมไว้ได้อย่างชัดเจน อีกประการหนึ่งจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม มีเทคนิคและวิธีการเขียนที่แปลกกว่าที่อื่นๆ เป็นลักษณะโครงสีบาง เขียนแบบใช้น้ำสี น้ำสีจึงซึมเข้าไปฝังในเนื้อปูน ซึ่งมีการเตรียมผนังปูนเป็นอย่างดีทำให้จิตรกรรมอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ ไม่หลุดร่อนอย่างอื่น ลักษณะดังกล่าวนี้จึงถือได้ว่า มีความสำคัญทางด้านศิลปกรรม

มีรูปแบบและการพัฒนาตามลักษณะสกุลช่างเพชรบุรีที่ชัดเจน สถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลายในงานสกุลช่างเพชรบุรีนั้น โดยเฉพาะพระอุโบสถ พระวิหารนั้น ถือได้ว่าเป็นสถาปัตยกรรมประเพณีที่มีศักดิ์ และพัฒนาการ สถาปนิกเมืองเพชรบุรีมีวิธีและระเบียบในทางการออกแบบไปในทางเดียวกัน สามารถจัดเป็นกลุ่มช่างเดียวกันได้ (สุรศักดิ์ รอดเพราะบุญ : หน้า 426) มีความงามของสัดส่วนและการตกแต่งทางด้านศิลปกรรม มีลักษณะพิเศษ ที่แตกต่างจากกลุ่มช่างอื่นๆ อย่างชัดเจน เช่น งานประติมากรรมปูนปั้น ประดับส่วนต่างๆ ของอาคาร งานจิตรกรรมฝาผนังตกแต่งภายในมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่น โดยผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาในส่วนเฉพาะพระอุโบสถของวัดจากจำนวนทั้งหมด 6 หลังเหลือเพียง 5 หลัง ซึ่งประกอบด้วย

1. วัดใหญ่สุวรรณาราม
2. วัดไร่ล้อม
3. วัดเกาะแก้วสุทธาราม
4. วัดเขานัน ไคอิฐ
5. วัดสระบัว

2.2.4 ลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมไทยสกุลช่างเพชรบุรีในสมัยอยุธยาตอนปลาย

สถาปัตยกรรมที่มีรูปแบบเป็นงานสถาปัตยกรรมไทยที่พบในจังหวัดเพชรบุรีนั้น มีพระอุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ สรูปเจดีย์ และอื่นๆ อีกหลายอย่างซึ่งมีลักษณะเด่นที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของสกุลช่างเพชรบุรี งานสถาปัตยกรรม เหล่านี้ยังประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการตกแต่ง เช่น งานจิตรกรรม งานประติมากรรมและไม้ งานประติมากรรมปูนปั้น งานศิลปกรรมเหล่านี้แม้จะถูกสร้างขึ้นพร้อมกับตัวโครงสร้างสถาปัตยกรรม หรือมาสร้างขึ้นภายหลัง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าล้วนเป็นองค์

ประกอบสำคัญของงานสถาปัตยกรรมทั้งสิ้นความหลากหลายของสถาปัตยกรรมสกุลช่างเพชรบุรีนี้ และจะสรุปความโดดเด่นของสถาปัตยกรรมได้ดังนี้

1. การวางผัง แม้ว่าสถาปัตยกรรมภายในวัดต่างๆ ส่วนใหญ่จะถูกตัดแปลงซ่อมแซมเปลี่ยนแปลงไป แต่ลักษณะแผนผังทั้งแผนผังส่วนรวมและแผนผังพระอุโบสถยังคงเหลือแบบแผนการก่อสร้างที่ถูกออกแบบมาอย่างมีระบบ เช่น แผนผังส่วนบริเวณพุทธาวาสวัดมหาธาตุวรวิหาร แผนผังพระอุโบสถวัดสระบัว และแผนผังพระอุโบสถวัดเขaben ไคอิฐ เป็นต้น การวางผังล้วนยึดแนวแกนและความสมดุลอย่างมีสัดส่วน

2. รูปแบบทางสถาปัตยกรรม ยังคงรูปแบบสมัยอยุธยาอย่างชัดเจน สถาปัตยกรรมส่วนใหญ่ มีขนาดไม่ใหญ่โตมากนักแต่รูปทรงมีความโดดเด่นและสง่างามได้สัดส่วน เช่น พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม ศาลาการเปรียญวัดใหญ่สุวรรณาราม และสิ่งก่อสร้างในเขตพุทธาวาสวัดสระบัว เป็นต้น

3. การตกแต่งด้วยงานศิลปกรรม สามารถแบ่งรูปแบบงานศิลปะได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ งานจิตรกรรม งานประติมากรรม และงานประณีตศิลป์ ทั้งพระอุโบสถ พระวิหาร ศาลาการเปรียญ เจดีย์ หรือ สถาปัตยกรรมอื่นๆ สมัยอยุธยาในสกุลช่างเพชรบุรี ล้วนมีงานศิลปกรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และมีเอกลักษณ์โดดเด่น เช่น พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม พบทั้งงานจิตรกรรมฝาผนัง ประติมากรรมปูนปั้น ประติมากรรมสลักไม้และงานประณีตศิลป์ประเภทลวดลายลงรักปิดทอง หรือ หน้าบันพระอุโบสถวัดเขaben ไคอิฐ ปั้นลวดลายก้านขดช่อหางโตประดับทั้งโครงสร้างอาคาร และรายละเอียดรูปลาย ล้วนแสดงถึงลักษณะเฉพาะของงานปั้นสกุลช่างเพชรบุรีอย่างแท้จริง

2.2.5 สถาปัตยกรรมสกุลช่างเพชรบุรีในสมัยอยุธยาตอนปลาย

สืบเนื่องจากหลักฐานตามอายุที่พบทั้งหมดอยู่ในรูปของพุทธศาสนสถานซึ่งประกอบด้วย สถาปัตยกรรมประเภท สถูป เจดีย์และอาคารโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ และโดยลักษณะพิเศษของ สถาปัตยกรรมไทยประเภทดังกล่าวมีส่วนประกอบขององค์ประกอบตกแต่งตามตำแหน่งที่สัมพันธ์กันกับ รูปทรงสถาปัตยกรรมนั้นด้วย จึงทำให้องค์ประกอบเหล่านี้ มีความพิเศษทางเชิงช่าง จัดเป็นส่วนของงานศิลปกรรมที่สามารถระบอบอายุของการสร้างได้ตามยุคตามสมัย และเนื่องจากศาสนสถานดังกล่าว ถูกสร้างขึ้นตามคติความเชื่อและพิธีกรรมทางศาสนา ดังนั้นเชิงช่างของแบบศิลปกรรมดังกล่าวจึงรวมถึง ประติมากรรมรูปเคารพ ได้แก่ พระพุทธรูป และอื่นๆ เช่น ธรรมาสเทศน์ สังเกตสวด โดยปกติจะถูกสร้างขึ้นพร้อมกับงานสถาปัตยกรรมนั้น ผู้วิจัยจึงได้แบ่งตามสถานที่และประเภทของงานสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมที่พบในสถานที่นั้น คือ

1. วัดมหาธาตุ

สถาปัตยกรรม พบในเขตพุทธาวาส มีพระวิหารหลวงที่มีพระวิหารเล็กขนานทั้งสองข้าง พระอุโบสถ (ที่ยังปรากฏโบสถารุ่นเก่าก่อนสมัยอยุธยาตอนปลาย) แต่เนื่องจากที่วัดมหาธาตุเป็นวัดสำคัญไม่เคยถูกทิ้งร้างเลย จึงปรากฏการซ่อมแปลงซ่อมเสริมในคราวบูรณะปฏิสังขรณ์หลายครั้งหลายสมัย จากนั้นยังปรากฏการก่อสร้างอาคารใหม่ๆ ในบริเวณนี้ (อาคารเอนกประสงค์) อย่างไรก็ดี พระอุโบสถ พระวิหารหลวง และพระวิหารเล็กที่สร้างขนาน (ปัจจุบันถูกรื้อไปหลังหนึ่ง ด้านที่ทำศาลาเอนกประสงค์) ก็ไม่ได้ถูกรื้อสร้างขึ้นใหม่ ดังนั้นจึงยังคงปรากฏแบบสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย แบบอาคารที่นิยมสร้างในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์ฯ เป็นหลักฐานอีกแห่งหนึ่ง ส่วนองค์พระปรมาภิไธยมีความเก่าแก่ก่อนสมัยอยุธยาตอนปลายได้พังทลายหลายครั้งจนต้องสร้างขึ้นใหม่ในปัจจุบัน คุณค่าทางสถาปัตยกรรมจึงไม่สามารถนำมาเป็นหลักฐานที่อาจจะถูกซ่อมแปลงทำขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลายได้

ศิลปกรรม ส่วนใหญ่ของศิลปกรรมไทยมักอยู่ในรูปขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ที่เข้าใจโดยทั่วไปก็ได้แก่ ส่วนตกแต่งของอาคารโบสถ์ วิหาร และสถูปแบบต่างๆ ก็อยู่ในสภาพเดียวกันกับสถาปัตยกรรม ทั้งหมดได้ถูกซ่อมแปลงและซ่อมเสริมจนไม่สามารถนำแบบศิลปกรรมนั้นวินิจฉัยได้ตามแบบศิลปะที่ทำในสมัยอยุธยาตอนปลาย นอกจากแบบศิลปกรรมของพระพุทธรูปขนาดใหญ่หลายองค์

2. วัดใหญ่สุวรรณาราม

สถาปัตยกรรม พบในเขตพุทธาวาส ได้แก่ ตัวพระอุโบสถ ศาลาการเปรียญ และหอไตรที่สร้างอยู่ในสระน้ำข้างโบสถ์ สถาปัตยกรรมดังกล่าวเป็นหลักฐานที่มีความสมบูรณ์มากตามอายุสมัยที่แรกสร้าง

ศิลปกรรม พบอยู่ในรูปขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ได้แก่ ลวดลายภาพปูนปั้นที่อยู่บนหน้าบันพระอุโบสถ และหน้าบันแกะสลักไม้ศาลาการเปรียญ โบสถ์ องค์ประกอบตามหน้าที่ใช้สอย เช่น องค์ประกอบของช่องประตู เป็นต้น ตัวอย่างสำคัญ ได้แก่ ภาพจำหลักไม้บานประตูของศาลาการเปรียญ ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในโบสถ์และศาลาการเปรียญ

3. วัดไผ่ล้อม

สถาปัตยกรรม เนื่องจากเป็นวัดร้าง ปัจจุบันเหลือเพียงซากปรักหักพังของสิ่งก่อสร้างที่เคยอยู่ในเขตพุทธาวาส ที่สำคัญคือ พระอุโบสถ แม้จะชำรุดไม่สมบูรณ์ แต่ยังคงแสดงสัดส่วน รูปทรง และแบบสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลายได้ดี เนื่องจากไม่เคยถูกเปลี่ยนรูปทรงเลย นอกจากนั้นก็ ได้แก่ วิหารขนาดเล็ก และเจดีย์ย่อมุมองค์หนึ่งที่อยู่หน้าโบสถ์

ศิลปกรรม พบอยู่ในรูปขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ได้แก่ ลวดลายภาพปูนปั้นที่อยู่บนหน้าบัน ลวดลายเทคนิคเดียวกันที่ปรากฏอยู่ที่ตัวพระอุโบสถ โบสถ์ หน้าบัน วิหารเล็ก และลวดลาย

คกแต่งที่เจดีย์ย่อมุมดังกกล่าว นอกจากนั้นพบภาพปูนปั้นบนผนังห้องด้านหลังพระประธานทำขึ้นแทนภาพจิตรกรรมฝาผนัง พระพุทธรูปประธานในโบสถ์ ลวดลายปูนปั้นฐานพระ ที่ยังคงใช้ศึกษาเป็นแบบศิลปะอันทำขึ้นในช่วงเวลานี้ได้

4. วัดเกาะแก้วสุทธาราม

สถาปัตยกรรม พบในเขตพุทธาวาส ที่ยังคงเหลืออยู่ก็คือ พระอุโบสถสถาปัตยกรรมดังกล่าว ถูกซ่อมเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย

ศิลปกรรม พบอยู่ในรูปขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ได้แก่ ลวดลายปูนปั้นซุ้มประตู บางช่อง จิตรกรรมฝาผนังที่สมบูรณ์ ซึ่งระบุปีที่เขียนไว้ด้วย และใบเสมา

5. วัดสระบัว

สถาปัตยกรรม พบในเขตพุทธาวาส ที่ยังคงเหลืออยู่ก็คือบริเวณ เขตพระอุโบสถที่มีกำแพงแก้ว ตัวพระอุโบสถ และพระปรารักษ์ด้านหน้าพระอุโบสถ

ศิลปกรรม พบอยู่ในรูปขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ได้แก่ องค์ประกอบภายนอกและภายในของพระอุโบสถ มีลวดลายปูนปั้นหน้าบัน ส่วนตกแต่งตัวอาคาร ช่องประตู ภายในได้แก่ ภาพจำหลักที่ท้องฟ้าเพดาน ลวดลายปิดทอง ภาพเขียนที่บานประตู เป็นต้น พระประธานในพระอุโบสถ ลวดลายปูนปั้นฐานพระ (ปัจจุบันถูกซ่อมโดยรักษารูปแบบเดิม) ฐานเสมามีรูปปูนปั้นประดับและใบเสมา ลวดลายปูนปั้นตกแต่งปรารักษ์ด้านหน้าพระอุโบสถ

6. วัดพระนอน

สถาปัตยกรรม พบในเขตพุทธาวาส ที่ยังคงเหลืออยู่ก็คือ พระวิหารใหญ่ที่ครอบพระนอนอยู่ หลักฐานสำคัญที่แสดงถึงตัวอาคารที่สร้างในสมัยนั้นก็คือ แบบของเสาและแนวเสาที่เห็นในปัจจุบัน และอาจจะรวมถึงผนังบางส่วนที่เหลือ แต่ถ้าถือตามหลักฐานทางเอกสารที่เห็นสมบูรณ์อยู่ในปัจจุบัน ก็ได้แก่ รายงานการสร้างหลังคาครอบในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และใช้สังกะสีแทนกระเบื้องมุงในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ศิลปกรรม ที่เหลือก็ได้แก่ พระพุทธรูปไสยาสน์ขนาดใหญ่ภายในพระวิหารและลายเส้นบนพื้นทองที่ฝาพระบาทพระนอนนั้น (เห็นได้ชัดว่าการที่พระปิดทองและปรากฏเพียงลายเส้นแบบพระพุทธรูปบาทที่พระองค์นั้นเป็นแบบศิลปะที่ทำขึ้นในสมัยนี้ แสดงว่าพระนอนองค์ใหญ่นี้มิได้สร้างขึ้นกลางแจ้ง การที่ยังคงปรากฏลายเส้นดังกล่าวแสดงว่า แต่เดิมเมื่อล่วงพ้นสมัยมาแล้วส่วนบนของหลังคายังคงอยู่แต่ค่อยๆ พังลงไป) นอกจากนั้นก็ ได้แก่ พระพุทธรูปทรงเครื่องข้างวิหารพระนอนด้วย

7. วัดเขานันไดอิฐ

สถาปัตยกรรม พบในเขตพุทธาวาสเช่นเดียวกัน ได้แก่ พระอุโบสถ พระวิหาร และพระเจดีย์ที่อยู่ตรงกลางระหว่างโบสถ์และพระวิหารนี้จึงแยกออกจากกลุ่มสังฆาวาสโดยเด็ดขาด ทางขึ้นเขตพุทธาวาสนี้มีสองทาง คือ ทางที่แยกขึ้นมาทางด้านหน้าของแนวถนนโบราณ เจดีย์ที่ให้ขึ้นมาทางด้านนี้เพราะมีการก่อบันไดเป็นระเบียบขึ้นมา จะพบกับพื้นที่ว่างอีกส่วนหนึ่งซึ่งช่างเขาออกแบบให้มรเจดีย์ประธานและลานประทักษิณชั้นหนึ่งก่อน ถ้าเดินขึ้นไปจึงจะไปบรรจบทางขึ้นไปสู่โบสถ์และวิหาร แล้วจึงจะมีทางลงข้ามไปยังไหล่เขา ที่บริเวณหน้าถ้ำเขานันไดอิฐจะมีกลุ่มกุฏิสงฆ์อยู่ และมีทางที่สะดวกเดินขึ้นไปถึงยอดเขาบริเวณกุฏิอาจารย์แสงได้ ซึ่งมีเจดีย์และวิหารขนาดเล็กอยู่บนยอดเขานั้น ปัจจุบันทางขึ้นอีกทางหนึ่งรถยนต์สามารถวิ่งขึ้นได้ คือ ทางด้านกุฏิสงฆ์เลย

ศิลปกรรม พบอยู่ในรูปขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม มีที่สมบูรณ์อยู่เพียงแต่พระอุโบสถหลังเดียว ประกอบด้วย ลวดลายปูนปั้นบนหน้าบันทั้งด้านหน้าและด้านหลัง

2.3 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโรงแรม

2.3.1 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโรงแรม

ความหมายแต่เดิมนั้น คำว่า “โรงแรม” คือ เป็นสถานที่รองรับนักท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นที่พักแรมระหว่างการเดินทางของนักท่องเที่ยวเท่านั้น

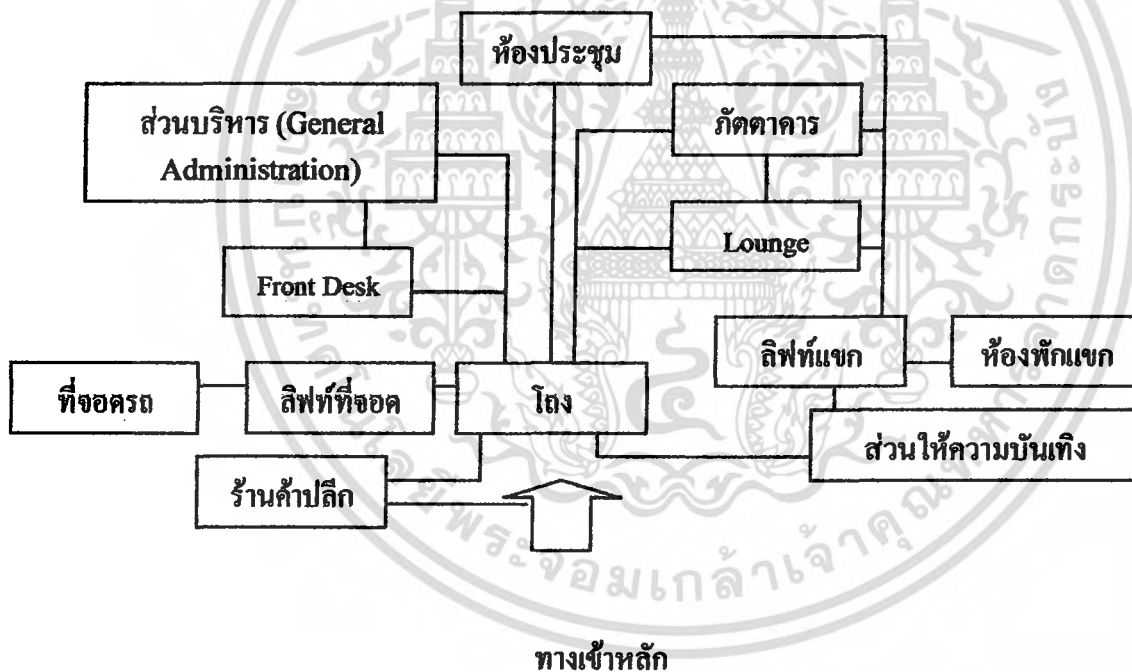
สำหรับในปัจจุบัน โรงแรมได้เพิ่มความสะดวกสบายมีการให้บริการด้านต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยมีองค์ประกอบหลายอย่างมากมายที่จะเป็นขั้นตอนประกอบเป็น โรงแรมขึ้นมา เริ่มจากสถานที่ เงินสนับสนุน การออกแบบวางผังอาคาร การออกแบบตกแต่งภายในที่เหมาะสมและถูกต้อง การดำเนินการในส่วนอื่นๆที่จะสนับสนุนเป็นองค์ประกอบของโรงแรม โรงแรมในปัจจุบันมีรูปร่าง รูปทรง และโครงสร้างที่มั่นคงสวยงามเพื่อดึงดูดลูกค้า รวมทั้งการให้บริการที่มีต่อลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญ ในการดำเนินการธุรกิจโรงแรมค่อนข้าง ไชโยรวมทั้งธุรกิจอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน จะเห็นได้ว่าความสำคัญของโรงแรมนั้นมิได้เป็นเพียงสถานที่รองรับการเดินทางเช่นในอดีตที่ผ่านมา หากแต่ความหมายของโรงแรมในปัจจุบัน ครอบคลุมไปถึงการทำธุรกิจ การติดต่อการพบปะสังสรรค์และการใช้ประโยชน์ทางด้านอื่นๆ ได้อีกมากมาย

2.3.1.1 พื้นที่ โรงแรม ประกอบด้วย ส่วนสำนักงาน (ประกอบด้วย Front desk หรือ Front office , ฝ่ายการเงิน , ฝ่ายบริหาร และ ฝ่ายขาย-จัดหา (Rutes. 1985 : 197-200) และส่วนบริการ โดยส่วน

บริการจะถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน หลักคือ ส่วนห้องพักและส่วนสาธารณะ ซึ่งประกอบด้วย ทางเข้า , โถง หรือ ส่วนต้อนรับ , Lounge, บาร์ , ห้องประชุม , ห้องรับฝากหิ้วและห้องน้ำ เป็นต้น (Hayes. 1970)

ภาพแรกที่ปรากฏต่อสายตาของแขกเมื่อเดินทางมาถึงโรงแรม คือ ทางเข้า ที่ติดต่อกับที่จอดรถ และที่พักรถ (Hayes. 1970 : 55-70 ; Lawson. 1980 : 100) ซึ่งในโรงแรมขนาดใหญ่อาจมีหลายทางเข้า ได้แก่ 1. ทางเข้าหลัก 2. ทางเข้าห้องประชุมและจัดเลี้ยง 3. ทางเข้าบ่อน , บาร์ , ภัตตาคาร, ไนท์คลับ 4. ทางเข้าจากรถทัวร์ และ 5. ทางเข้าห้องสูทหรืออพาร์ทเมนท์ (Rutes. 1985 : 178-181)

โถง หรือส่วนต้อนรับ เป็นจุดประทับใจแรกที่แขกได้จากภายในโรงแรม (End. 1978 : 55-70) และเป็นศูนย์กลางการสัญจรหลัก นำแขกของ โรงแรมเข้าออกจาก โรงแรมและเชื่อมส่วนต่างๆ ของ โรงแรม (Lawson. 1980 : 106-109 ; Rutes. 1985 : 178-181) โถงจึงควรอยู่ติดทางเข้าหลัก เป็นลำดับแรก และ เข้าถึงสะดวกจากรถและที่จอดรถ (Lawson. 1980 : 106-109) ดังภาพ

แผนภูมิที่ 2.1 ขอบเขตโถง และความสัมพันธ์กับพื้นที่ส่วนอื่น (Rutes. 1985 : 179;End. 1978 : 189)

Lawson (1980 : 106-109) อ้างว่า บริเวณล็อบบี้ประกอบด้วยพื้นที่ย่อย ได้แก่ Front desk สำหรับ เช็คน-เช็เอาท์ รับกระเป๋าและดูแลลูกค้า (Lawson. 1980 : 106-109 ; Krirshiki. 1992 : 4) ทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้า, ทางเข้าสำนักงาน, ลิฟท์ ทางสัญจร , จุดบริการ (station) ที่วางรถและห้องเก็บของ , ส่วนสนับสนุน (ได้แก่ ห้องน้ำ โทรศัพท์ แผนที่หรือป้ายบอก (Rutes. 1985 : 178-181) พื้นที่บริการ (ได้แก่ โต๊ะต้อนรับ พื้นที่นั่ง ร้านกาแฟ (Krisshiki. 1992 : 8) ร้านค้าของที่ระลึก ที่วาง หนังสือพิมพ์ Lounge สวน) เป็นต้น

2.3.1.2 ผู้ใช้แบ่งเป็น 2 ประเภท หลักคือ

2.3.1.2.1 เจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย ระดับบริหาร (ได้แก่ ผู้จัดการ , ผู้ช่วยผู้จัดการ, ผู้บริหารงาน) และ ระดับพนักงาน ซึ่งจะแบ่งย่อยตามฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ฝ่ายขาย , ฝ่ายต้อนรับ , ฝ่ายแม่บ้าน , ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม , ฝ่ายการเงิน , ฝ่ายบุคคล และฝ่ายซ่อมบำรุง (อนุพันธ์ กิจพันธ์พานิช. 2538 : 22)

2.3.1.2.2 ลูกค้ำหรือแขก ประกอบด้วย 2 ประเภทหลัก คือ ลูกค้ำหรือแขกที่พักค้างคืน (ได้แก่ นักท่องเที่ยวช่วงสั้น , นักธุรกิจที่เดินทางมาก เป็นต้น) และผู้เยี่ยมชมหรือลูกค้ำที่ไม่พักค้างคืน (ได้แก่ นักวางแผนการประชุม , นักจัดเลี้ยง เป็นต้น) (Grattaroti. 1994)

2.3.1.3 เกณฑ์การแบ่งประเภทโรงแรม โรงแรมแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะตัวต่างกัน (Hayed. 1970 : 33-34; Rutes. 1985 : 29-32) สะท้อน ขนาด ระดับและประเภท ของโรงแรม (ดังนั้น โรงแรมหนึ่งอาจจัดอยู่ในหลายประเภท) (Rutes. 1985)

การแบ่งระดับของโรงแรม (HOTEL CLASSIFICATION)

การแบ่งระดับของโรงแรม เพื่อให้แขกสามารถมองสภาพโรงแรมอย่างกว้างๆ เป็นแนวทางให้แขกเลือกโรงแรมที่จะเข้าพักได้ตามต้องการ การแบ่งระดับโรงแรมแตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศ บางแห่งใช้วิธีการแบบง่ายๆ โดยเน้นจุดสำคัญ เช่น ราคาห้องพัก ขนาดของโรงแรมแต่บางประเทศ คำนึงจุดสำคัญมากมาย

วิธีการจัดระดับของโรงแรมที่นิยม อันเป็นแนวทางอย่างกว้างๆ พิจารณาจากสิ่งเหล่านี้ คือ

1. ราคา คือ ราคาต่อห้องต่อคืนเพื่อเป็นแนวทางให้แขกมองอย่างกว้างๆ ตามกำลังเงินที่จะต้องจ่าย
2. สถานที่ตั้ง อาจจะใช้พื้นฐานการจัดระดับตามเขตอันเป็นสถานที่ตั้งของ โรงแรม เช่น อยู่ใจกลางเมือง ขานเมืองรอบนอก ชายทะเล เป็นต้น
3. ขนาดของโรงแรม ขนาดของโรงแรมเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางให้แขกรู้ว่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากน้อยเพียงใด เช่น โรงแรมขนาดใหญ่มักจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกกว่า โรงแรมขนาดเล็ก แต่แขกบางกลุ่มอาจชอบโรงแรมขนาดเล็ก เนื่องจากจะได้รับการบริการที่อบอุ่นกว่า โรงแรมขนาดใหญ่ๆ

4. สิ่งอำนวยความสะดวกประเภทต่างๆ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการแขกเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการเลือกใช้บริการของแขก โรงแรมจึงจำเป็นต้องแจ้งให้ทราบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส ห้องอาหาร บาร์ ห้องประชุม เป็นต้น

5. มาตรฐาน มาตรฐานเป็นสิ่งที่ยากกว่าราคา ไม่เหมือนกับราคา ขนาดของโรงแรม หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งสามารถบ่งชี้คุณภาพของโรงแรมได้อย่างชัดเจน คุณภาพของการให้บริการแก่แขก อาหารที่เสิร์ฟ การต้อนรับ เป็นเครื่องตัดสินว่ามีมาตรฐานเพียงใด โรงแรมที่มีมาตรฐานที่ดี ประเทศหนึ่งอาจมีมาตรฐานกลางของอีกประเทศหนึ่งก็ได้ ฉะนั้นมาตรฐานของการบริการของ โรงแรมต่างๆ จึงนิยมเปรียบเทียบกับประเทศนั้นๆ

การแบ่งกลุ่มโรงแรมตามขนาด

ขนาดหรือจำนวนห้องพักที่โรงแรมมีอยู่เป็นวิธีจัดกลุ่มหรือแยกประเภทโรงแรม ได้ง่ายๆ วิธีหนึ่งโดยทั่วไปนิยมจัดกลุ่มโรงแรมออกเป็น 4 กลุ่ม ตามจำนวนห้องพักที่มีมากน้อยกว่ากันดังนี้

1. ต่ำกว่า 150 ห้อง
2. 150-299 ห้อง
3. 300-600 ห้อง
4. มากกว่า 600 ห้อง

การแบ่งกลุ่มโรงแรมตามจำนวนห้องพักนี้ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ในด้านต่างๆ ระหว่างโรงแรมที่มีขนาดใกล้เคียงกัน ได้ง่ายขึ้น

การแบ่งกลุ่มโรงแรมตามกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด

โรงแรมสมัยใหม่จะต้องหาทางกำหนดกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด (Target Markets) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือจะต้องกำหนดว่าจะขายให้แก่แขกประเภทใดหรือมาจากที่ไหน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการวิจัย ตลอดจนใช้เครื่องมือและกลยุทธ์ทางการตลาดเข้ามาช่วยเสียก่อนแล้วจึงพยายามเจาะตลาดกลุ่มเป้าหมายนั้น

แนวโน้มในระยะหลังนี้ โรงแรมจะกำหนดหรือเจาะกลุ่มย่อยจากตลาดที่อยู่ภายในกลุ่มเป้าหมายขนาดใหญ่มากขึ้น และพยายามปรับบริการของตนให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายย่อยนั้น การแบ่งตลาดออกเป็นส่วนย่อยๆ นี้ ในภาษาอังกฤษเรียกว่า Market Segmentation ซึ่งในกิจการอื่นๆ ก็มีการดำเนินการในทำนองเดียวกัน

อย่างไรก็ดี โรงแรมส่วนใหญ่จะไม่กำหนดกลุ่มเป้าหมายเพียงกลุ่มเดียวหากแต่มองไว้หลายกลุ่ม ดังนั้นในการกำหนดประเภทโรงแรม จึงใช้วิธีดูจากกลุ่มเป้าหมายหลักเป็นเกณฑ์

การแบ่งประเภทของ โรงแรมตามกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดดังกล่าวจะสามารถแบ่งอย่างกว้างๆ ได้ดังนี้

1. โรงแรมประเภทธุรกิจ (Commercial Hotels)

โรงแรมประเภทธุรกิจโดยทั่วไป จะตั้งอยู่ในตัวเมืองหรือเขตที่มีร้านค้า / บริษัทธุรกิจตั้งอยู่หนาแน่น ซึ่งเป็นบริเวณที่สะดวกต่อการติดต่อกิจการของแขกซึ่งคือนักธุรกิจ โรงแรมประเภทนี้มีจำนวนโรงแรมมากกว่าประเภทอื่นๆ และมุ่งขายห้องพักแก่นักธุรกิจเป็นหลัก นักท่องเที่ยวที่มาเป็นกรุ๊ปนักท่องเที่ยวทั่วไปและกลุ่มประชุมสัมมนาที่ชอบโรงแรมประเภทนี้ด้วยเหมือนกัน ในสมัยก่อนโรงแรมประเภทธุรกิจนี้ถือว่าเป็นโรงแรมประเภทพักรั่วคราวหรือ Transient Hotels เพราะระยะเวลาพักของแขก (Length of Guest Stays) สั้นกว่าโรงแรมประเภทอื่น

ส่วนใหญ่บริการสำหรับแขกในโรงแรมประเภทธุรกิจ จะมีหนังสือพิมพ์ให้ฟรี เสริฟกาแฟตอนเช้า มีโทรศัพท์ โทรทัศน์ระบบเคเบิลทีวี วิทยุ บริการให้เช่ารถ บริการรับ-ส่ง ที่สนามบิน คีอพีที่ห้องอาหารกึ่งทางการและค็อกเทลเลาจน์ นอกจากนี้ส่วนใหญ่จะมีห้องประชุม ห้องพักแบบห้องชุด และบริการจัดเลี้ยง และบางโรงแรมอาจมีศูนย์สุขภาพ ห้องอาบน้ำแบบเขาวัว ฯลฯ

2. โรงแรมประจำท่าอากาศยาน (Airport Hotels)

ตั้งอยู่ใกล้กับท่าอากาศยาน โดยเฉพาะท่าอากาศยานนานาชาติ ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจ ผู้โดยสารเครื่องบินที่จำเป็นต้องพักค้างคืนเพราะมีการยกเลิกเที่ยวบินหรือเครื่องบินมีปัญหาขัดข้องต้องเลื่อนกำหนดออกหรือผู้โดยสารที่จำเป็นต้องพักรอเพื่อต่อเที่ยวบินอื่นตลอดจนเจ้าหน้าที่สายการบินต่างๆ โรงแรมประเภทนี้จะมีรถบริการระหว่างสนามบินกับโรงแรมและส่วนใหญ่จะมีห้องประชุมเพื่อบริการแก่แขกที่เดินทางมาประชุมแต่ไม่ต้องการเสียเวลาในการเดินทางเข้าเมือง ซึ่งจะประหยัดทั้งค่าใช้จ่ายและเวลา

3. โรงแรมประเภทห้องชุด (Suite Hotels)

นับว่าเป็น โรงแรมประเภทที่เพิ่งได้รับการพัฒนาขึ้นมาล่าสุดและกำลังได้รับความนิยมอย่างมาก โรงแรมประเภทนี้จะมีห้องพักที่เป็นห้องชุดล้วนๆ คือ เป็นห้องพักที่มีห้องรับแขกแยกออกจากห้องนอน

บางแห่งก็อาจจะมีห้องครัวเล็กๆ ให้ การที่ให้เนื้อที่ใช้สอยสำหรับภายในห้องพักแขกมากขึ้น ทำให้มีเนื้อที่สาธารณะภายในโรงแรมน้อยลงกว่าปกติ

โรงแรมประเภทนี้ได้รับความนิยมจากแขกหลายกลุ่ม กลุ่มหนึ่งคือพวกที่กำลังเปลี่ยนที่อยู่ ซึ่งใช้โรงแรมเป็นที่พักชั่วคราว ส่วนกลุ่มคนที่ต้องเดินทางบ่อยๆ ก็ชอบโรงแรมประเภทนี้เพราะให้ความรู้สึกเหมือนอยู่บ้าน พวกที่มาพักผ่อนก็ชอบเพราะเห็นว่ามีความเป็นส่วนตัวและก็สะดวกดี ส่วนคนที่ทำงานเป็นนักบัญชี ทนายความ หรือนักบริหารก็ชอบโรงแรมประเภทนี้ ตรงที่มีห้องรับแขกอยู่ใกล้ห้องนอน ซึ่งเขาจะใช้เป็นที่ทำงานหรือรับแขกก็ได้

4. โรงแรมประเภทพักอาศัย (Residential Hotels)

โรงแรมประเภทนี้ให้เช่าพักช่วงยาวแก่แขกที่ส่วนใหญ่มาพักคนเดียว โดยมีบริการต่างๆ ที่ค่อนข้างจำกัดกว่าโรงแรมทั่วไป โรงแรมประเภทนี้ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ในระยะหลังได้รับความนิยมลดลง เนื่องจากมีที่พักประเภทคอนโดมิเนียมและโรงแรมแบบห้องชุดเข้ามาแทนที่ ห้องพักของโรงแรมประเภทนี้จะมีลักษณะใกล้เคียงกับ โรงแรมประเภท Suite Hotels มากทีเดียว

5. โรงแรมเพื่อการพักผ่อน (Resort Hotels)

บุคคลที่ต้องการไปพักผ่อน หรือใช้เวลาช่วงวันหยุดพักผ่อนประจำปี จะเลือกไปพักยังโรงแรมประเภท Resort Hotels ซึ่งจะตั้งอยู่ใกล้ภูเขา บนเกาะใดเกาะหนึ่ง หรือเป็นทำเลซึ่งอยู่ห่างไกลจากชุมชน และมีทิวทัศน์สวยงาม บริการต่างๆ ของโรงแรมจะเน้นกิจกรรมด้านบันเทิงมากเป็นพิเศษ เช่น จัดให้มีการเล่นเทนนิส เล่นกอล์ฟ เทนนิส จิมน้ำ เดินป่า สกี และการว่ายน้ำ โดยเน้นให้มีบรรยากาศแบบสบายๆ และให้แขกเกิดติดใจกับกิจกรรมที่สนุกสนานต่างๆ เพื่อจะได้กลับมาพักอีก

6. โรงแรมประเภทให้บริการที่พักกับอาหารเช้า (Bed and Breakfast Hotels)

บางทีก็เรียกย่อๆ ว่า B&B ประเภทนี้ได้แก่บ้านหรืออาคารขนาดเล็กที่มีไม่กี่ห้อง นำมาดัดแปลงที่พักรถคันของผู้เดินทาง เจ้าของสถานที่จะพักอยู่ในโรงแรมนั่นเองและเป็นผู้จัดการด้านอาหารเช้าให้แก่แขกด้วยตนเอง บริการอาหารมื้ออื่นส่วนมากจะไม่ค่อยมีบริการให้ ด้วยบริการแบบง่ายๆ เช่นนี้ ราคาห้องพักจึงค่อนข้างจะย่อมเยากว่าโรงแรมทั่วไป แยกส่วนหนึ่งก็ชอบโรงแรมประเภทนี้เพราะรู้สึกว่ามีความเป็นกันเองดี

7. โรงแรมประเภทแบ่งเวลาและประเภทคอนโดมิเนียม (Time-Share and Condominium Hotels)

โรงแรมประเภทที่กำลังขยายตัวได้แก่โรงแรมแบบแบ่งเวลา (Time-Share Hotels) ซึ่งมีลักษณะเป็นการซื้อความเป็นเจ้าของห้องพักเป็นบางช่วงเวลา ซึ่งปกติจะเป็นระยะเวลา 1 หรือ 2 สัปดาห์ต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นห้องพักในคอนโดมิเนียม เจ้าของห้องอาจจะนำห้องพักของตนไปให้คนอื่นเช่าก็ได้โดยผ่านบริษัทที่บริหารโรงแรมนั้นอยู่ โดยที่บริการต่างๆ ก็เหมือนโรงแรมทั่วไปนั่นเอง ทำให้แขกไม่ทราบว่ที่ตนมาพักอยู่นั้นเป็นโรงแรมประเภท Time-Share โรงแรมประเภทนี้จะเป็นที่นิยมมากเป็นพิเศษในกรณีที่ตั้งอยู่ในท้องที่ห่างไกล ซึ่งเจ้าของห้องอาจจะไปพักเพียงปีละ 2-3 สัปดาห์เท่านั้น จึงคุ้มกว่าที่จะซื้อไว้เป็นเจ้าของคนเดียว

โรงแรมแบบคอนโดมิเนียมก็คล้ายคลึงกับประเภทแบ่งเวลา ต่างกันคือ แบบคอนโดมิเนียมแต่ละห้องจะมีเจ้าของคนเดียว ในขณะที่แบบแบ่งเวลาจะมีเจ้าของหลายคน

8. โรงแรมกาสิโน (Casino Hotels)

โรงแรมที่มีบริการด้านการพนันจะจัดอยู่ในกลุ่มโรงแรมกาสิโนห้องพักและห้องอาหารของโรงแรมประเภทนี้จะค่อนข้างหรูหรา เป็นกิจการส่วนที่ยังเป็นรองกิจการด้านการพนัน

โรงแรมกาสิโนซึ่งแขกมาพักได้ด้วยเรื่องการพนันและกิจกรรมบันเทิง ส่วนใหญ่จะมีห้องอาหารพิเศษต่างๆ และการแสดงฟลอร์โชว์ชั้นดี และบางแห่งอาจจัดเที่ยวบินเหมาลำไปรับแขกที่ประสงค์จะมาเล่นการพนัน กิจการด้านการพนันของโรงแรมบางแห่งเปิดวันละ 24 ชั่วโมงและปีละ 365 วัน โดยไม่มีวันหยุด โรงแรมกาสิโนบางแห่งใหญ่โตมากขนาดมีห้องพักถึง 4,000 ห้อง โดยห้องพักทั้งหมดอยู่ในอาคารหลังเดียวกัน

9. ศูนย์การประชุม (Conference Centers)

ธุรกิจของศูนย์ประชุมมุ่งที่การจัดประชุมกลุ่มใหญ่ๆ ส่วนมากก็จะให้บริการด้านที่พักด้วย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการประชุม

ศูนย์ประชุมมักจะไปตั้งอยู่นอกตัวเมืองและมีบริการด้านความบันเทิงและการพักผ่อนต่างๆ ให้ด้วย เช่น มีสนามกอล์ฟ สระว่ายน้ำแบบในร่มและกลางแจ้ง ศูนย์สุขภาพ ห้องอบน้ำแร่ ที่วิ่งออกกำลังกาย ฯลฯ สำหรับค่าบริการก็มักจะคิดราคาแบบเหมารวมทุกอย่าง ซึ่งได้แก่ ค่าห้อง ค่าอาหาร ค่าใช้ห้องประชุม ค่าเช่าอุปกรณ์ต่างๆ และบริการที่เกี่ยวข้องอื่นๆ แต่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับแขกจะมีไม่มากอย่างโรงแรม

10. โรงแรมเพื่อการประชุม (Convention Hotels)

โรงแรมเพื่อการประชุมเป็นโรงแรมประเภทหนึ่งที่กำลังเติบโต โดยปกติโรงแรมประเภทนี้จะมีขนาดใหญ่กว่าโรงแรมทั่วไปมาก คืออาจจะมีจำนวนห้องพักถึง 2,000 ห้องก็ได้ เพื่อให้บริการอย่างเพียงพอสำหรับการประชุมขนาดใหญ่ที่มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนมาก โรงแรมประเภทนี้จะมีห้องนิทรรศการ ห้องจัดเลี้ยงขนาดใหญ่ (Ballrooms) และห้องประชุมขนาดกลางและเล็กอีกจำนวนมาก มีบริการห้องอาหารแบบต่างๆ ทั้งแบบบริการตนเอง (Self-Serve Restaurants or Cafeterias) และแบบมีคนมาบริการถึงโต๊ะ ถูกค้าส่วนใหญ่ได้แก่นักธุรกิจ ดังนั้นจึงมีบริการอำนวยความสะดวกแก่นักธุรกิจในด้านต่างๆ ด้วย เช่น การประชุมทางโทรศัพท์ (Teleconferencing) บริการด้านเลขานุการ การแปลเอกสารและเครื่องส่งโทรสาร (Facsimile Machines) และอันที่จริง โรงแรมกาสิโนก็มีบริการคล้ายคลึงกันนี้เหมือนกัน

โดยทั่วไปลูกค้าที่มาประชุมจะเป็นสมาคม สโมสร และ บริษัทต่างๆ ที่จัดประชุมเจ้าหน้าที่หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติ การวางแผนหรือการจองบริการของโรงแรมประเภทนี้จะต้องกระทำล่วงหน้าเป็นปี ถ้ายังเป็นงานประชุมที่มีขนาดใหญ่มาก ยิ่งต้องจองล่วงหน้านาน บางครั้งเป็นเวลาหลายปีทีเดียว

ระดับมาตรฐานของโรงแรมและการให้ “ดาว”

วิธีจัดกลุ่มโรงแรมอีกแบบหนึ่งคือการแบ่งตามระดับมาตรฐานของบริการ ระดับมาตรฐานของบริการได้จากการวัดผลประโยชน์ต่างๆ ที่ให้แก่แขก เรื่องมาตรฐานของบริการนี้ไม่เกี่ยวกับขนาดของโรงแรมหรือว่าเป็นโรงแรมประเภทไหน และในโรงแรมเดียวกันก็อาจจะมีระดับบริการหลายระดับก็ได้ ระดับมาตรฐานของบริการนั้นโดยทั่วไปจะพอรู้ได้จากอัตราค่าห้องพักนั่นเอง ในสหรัฐอเมริกา มีองค์กรหลายแห่งที่จัดการประเมินและให้คะแนนบริการของโรงแรม และกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เดินทาง ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักที่สุด ได้แก่ สมาคมยานยนต์สหรัฐฯ (The American Automobile Association หรือ AAA) และหนังสือคู่มือการเดินทางของโมบิล (The Mobil Travel Guide) โรงแรมที่ AAA ให้คะแนนไว้สูงสุดจะได้รับเพชร 4 หรือ 5 เม็ด (Diamonds) ส่วน Mobil Travel Guide จะให้ดาว 4 หรือ 5 ดวงแก่โรงแรมที่ได้คะแนนสูงสุด ส่วนในประเทศไทย มีหน่วยงานหลายแห่งที่ทำการจัดกลุ่มโรงแรมและร้านอาหารแล้วกำหนด “ดาว” หรือ เครื่องหมายรับรองคุณภาพอย่างอื่นให้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้เดินทางหรือนักท่องเที่ยวได้เลือกใช้บริการตามแบบที่ตนต้องการ เช่น สมาคมยานยนต์ หรือ Automobile Association (AA) และราชยานยนต์สโมสร หรือ Royal Automobile Club (RAC) เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดกลุ่มโดยวิธีให้ดาวนั้น แต่ละกลุ่มมีลักษณะแตกต่างกันดังนี้

- กลุ่มดาวเดียว ★** หมายถึง โรงแรมซึ่งมีขนาดเล็กๆ ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกและเฟอร์นิเจอร์แบบง่ายๆ และพอใช้ได้ ห้องพักทุกห้องมีน้ำร้อนและน้ำเย็นพร้อมห้องอาบน้ำและห้องส้วมพอเพียง (เป็นแบบที่แขกหลายห้องใช้ห้องน้ำร่วมกัน) มีบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มสำหรับผู้พักแต่อาจไม่บริการแก่นักเดินทางนอก โรงแรมกลุ่มนี้จะมีบรรยากาศเป็นกันเอง และส่วนมากเจ้าของโรงแรมจะเป็นผู้ดูแลบริหารงานเอง
- กลุ่มสองดาว ★★** ได้แก่โรงแรมที่มีมาตรฐานด้านห้องพักสูงกว่ากลุ่มดาวเดียว มีห้องพักที่มีห้องอาบน้ำในตัวอยู่บ้างในห้องพักอาจมีโทรศัพท์และโทรทัศน์ ให้ด้วยมีอาหารให้เลือกมากกว่า แต่ก็อาจไม่ให้บริการแก่นักเดินทางนอกเช่นเดียวกับกลุ่มดาวเดียว
- กลุ่มสามดาว ★★★** ได้แก่โรงแรมที่ตกแต่งดี ห้องพักกว้างขึ้นและมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มากขึ้นส่วนใหญ่จะมีห้องน้ำในตัวโดยมีอ่างอาบน้ำด้วย มีบริการด้านอาหารครบเครื่องขึ้น แต่อาจไม่เปิดจำหน่ายแก่นักเดินทางนอกสำหรับมือเที่ยงและในวันสุดสัปดาห์
- กลุ่มสี่ดาว ★★★★** โดยทั่วไปจะเป็นโรงแรมขนาดใหญ่ที่ตกแต่งดีเป็นพิเศษ มีมาตรฐานสูงในด้านบริการ และความสะอาดสบายอาจมีห้องอาหารมากกว่า 1 ห้อง
- กลุ่มห้าดาว ★★★★★** โรงแรมขนาดใหญ่ประเภทหรู ซึ่งมามาตรฐานสากลระดับสูงสุดในทุกด้าน คือทั้งห้องพัก อาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

หากไม่ใช้วิธีพิจารณาจากดาวก็พอจะแบ่งมาตรฐานของโรงแรมอย่างกว้างๆ ออกเป็น 3 ระดับ คือ ค.ระดับโลกหรือโรงแรมชั้น ๑, ระดับกลางหรือโรงแรมชั้น 2 และ ค.ระดับประหยัดหรือโรงแรมชั้น 3 สำหรับโรงแรมระดับโลกอนุโลมรวมประเภทหรู ดียี่ห้อซึ่งได้รับ 5 เพชร หรือ 5 ดาว กับระดับ 4 เพชร หรือ 4 ดาวเข้าด้วยกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก.โรงแรมระดับโลก

ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจระดับสูงสุด คารา นักแสดง นักการเมืองระดับสูงและเศรษฐี ในโรงแรมมีห้องอาหารหลายห้องหลายแบบและเป็นระดับชั้นดี ราคาแพง บริการเยี่ยม ส่วนในห้องพัก สิ่งของเครื่องใช้ ก็จะมีคุณภาพดีเป็นพิเศษ เช่น ผ้าเช็ดตัวชนิดเนื้อหนาและเปลี่ยนให้ใหม่วันละ 2 ครั้ง มีการเปิดเตียงให้ทุกคืน มีนิตยสารและหนังสือพิมพ์มาส่งให้อ่านทุกวัน

จุดที่โรงแรมระดับนี้จะเน้นมาก คือการดูแลเอาใจใส่แขกเป็นส่วนตัว (Personal Attention) อัตราส่วนของจำนวนพนักงานต่อแขก 1 คนจะสูงกว่าปกติ โรงแรมประเภทนี้ส่วนใหญ่จะมี พนักงานตำแหน่ง Concierge ซึ่งพูดได้หลายภาษา และ คอยช่วยเหลือแขกเป็นพิเศษ

บางโรงแรมจะกำหนดห้องพักบางชั้นไว้ต่างหากเพื่อให้บริการที่พิเศษกว่าปกติ เรียกว่า Executive Floor หรือ Tower Concept ซึ่งจะมีห้องพักที่ ใหญ่และหรูหรา มีบริการเครื่องคั้ม ผ้าเช็ดตัว สාරอง ผลไม้ และดอกไม้สด นอกจากความพิเศษภายในห้องพักแล้ว อาจมี Concierge ประจำอยู่ในแต่ละชั้นก็ได้ การขึ้นลิฟท์มายังชั้นพิเศษเหล่านี้ก็ต้องใช้กุญแจลิฟท์ที่ทำไว้เป็นพิเศษ ส่วนมากในแต่ละชั้น จะจัดให้มีห้องนั่งเล่นซึ่งแขกจะใช้นั่งพัก อ่านหนังสือพิมพ์ รับแขก ประชุมย่อย หรือรับประทานอาหารก็ได้ นอกจากนี้ก็อาจจะมีบริการด้านเลขานุการให้ มีการลงทะเบียนเข้าพักและเช็คเอาท์แบบพิเศษด้วย

โรงแรมที่มีบริการอยู่ในระดับกลางนับว่าได้รับความนิยมสูงสุด เพราะแม้จะไม่หรูหราแต่ก็ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นจริงๆ อย่างพอเพียง แขกที่มาพักได้แก่นักธุรกิจ ผู้เดินทางที่มาเป็นกลุ่มและผู้ที่มาเป็นครอบครัว อัตราค่าห้องพักจะต่ำกว่าโรงแรมระดับโลก พวกที่วางแผนจัดประชุมสัมมนาจะชอบโรงแรมระดับนี้มาก

ค.โรงแรมระดับล่าง

โรงแรมแบบนี้กำลังได้รับความนิยมและเพิ่มจำนวนขึ้นมากโดยเฉพาะในสหรัฐฯ เพราะว่า ห้องพักสะอาด อยู่สบาย แต่ไม่แพง มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่แขกต้องการอย่างเพียงพอ คนที่ชอบประหยัด และคนที่มีงบประมาณจำกัดก็มี จำนวนมากจึงนิยมใช้บริการ โรงแรมระดับนี้ ลูกค้าได้แก่ผู้ที่เดินทางมาเป็นครอบครัว นักท่องเที่ยว นักธุรกิจ คนที่กำลังท่องเที่ยวระหว่างพักร้อน คนที่เกษียณอายุ และกลุ่มประชุมสัมมนา

โรงแรมระดับนี้มักจะไม่มีห้องอาหารชนิดเต็มรูปแบบแขกจะต้องออกไปรับประทานอาหารข้างนอกที่อยู่ใกล้ๆ กับโรงแรม แต่ส่วนใหญ่จะมีอาหารเช้าแบบง่ายๆ บริการให้ฟรี

สำหรับในเมืองไทย ไม่ปรากฏว่ามีหน่วยงานไหนจัดให้มีการให้ “ ดาว ” หรือวิธีอื่นใดที่บอกถึงระดับมาตรฐานหรือประเภทของโรงแรมต่างๆ แต่ก็นิยมพูดถึงระดับมาตรฐานของ โรงแรมด้วยจำนวนความเช่นกัน หากเป็นการกำหนดด้วยความรู้สึกของผู้พูดเอง จึงไม่มีเกณฑ์ที่ค่อนข้างแน่นอนหรือเชื่อถือได้ ซึ่งล้วนเป็นการให้คาความพอใจของคนโดยไม่มีสถาบันที่น่าเชื่อถือรับรองทั้งสิ้น

2.3.1.4 รูปแบบของการออกแบบ ได้แก่

- โปสท์โมเดิร์นสไตล์ ผสมหลายสไตล์เข้าด้วยกัน (Bangert and Riewoldt. 1993 : 9-11) มีลักษณะของสถาปัตยกรรมในอดีต และเน้นรายละเอียดโดยการประดับประดา (อรรถพร เพชรานนท์. 2539 : 67) คำนี้ถึงรสนิยมและความคิดของลูกค้า มากกว่าของสถาปนิกฝ่ายเดียว (Kirishiki. 1992 : 4)
- แบบประเพณีนิยม มีประสิทธิภาพในการรวมการตกแต่งภายในและการให้แสง ในสไตล์ที่เหมาะสมที่สุด (Kirishiki. 1992 : 4)
- โมเดิร์นสไตล์ รูปทรงบริสุทธิ์ มีเหตุผล สนองประโยชน์ใช้สอย และไม่มีการตกแต่งประดับประดา (อรรถพร เพชรานนท์. 2539 : 67) มีโถงที่สร้างความต่าง , ความประทับใจในแง่บวก เช่น โถงเอเทรียมมีปริภูมิใหญ่ เพดานเป็นช่องแสงธรรมชาติ (Kirishiki. 1992 : 4)
- แกรนด์สไตล์ ห้องขนาดใหญ่โต เพดานสูง มีการประดับประดาตามแบบประเพณีนิยมเพื่อลดความทึบตัน (อรรถพร เพชรานนท์. 2539 : 61-62)

2.3.1.5 ที่ตั้ง ทั่วไปโรงแรมจะมีมาตรฐานและลักษณะพิเศษเฉพาะตัวแตกต่างกันตามที่ตั้ง แต่โรงแรมบางเช่นมีเอกลักษณ์เด่นชัด ไม่ขึ้นอยู่กับที่ตั้ง (End. 1978 : 43-44) สามารถแบ่งโรงแรมตามที่ตั้งได้เป็น กลุ่มติดถนน , กลุ่มริสอร์ท เน้นความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมธรรมชาติ และกลุ่มในเมือง ซึ่งให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมภายในเป็นหลัก ลูกค้านักธุรกิจนักท่องเที่ยว คนรวยหรือชนชั้นสูง (End. 1978 : 43-44; Rutes. 1985 : 29-32)

2.3.1.6 ลักษณะพิเศษ (Bangert and Riewoldt. 1993 : 9-11) ได้แก่

- Designer Hotel ทุกรายละเอียดของสภาพแวดล้อมภายใน มีความสำคัญและเป็นสัญลักษณ์ ทุกองค์ประกอบในโรงแรมเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงสถานะและความเฉพาะของความเป็นลูกค้ายุคใหม่แบบร่วมสมัย
- Salon Hotel เป็นแบบร่วมสมัย ที่ใช้ของทันสมัยและเน้นปฏิภูมิ เป็น โรงละครของชีวิต ที่รวมศิลปะทุกสไตล์ ที่เป็นเลิศ มีรูปทรงที่ละเอียดแต่ไม่ฟุ่มเฟือย (ตัดบรรยากาศและของที่ใช้บ่อยจนน่าเบื่อออกไป) ให้ความสำคัญส่วนตัวกว่าแบบ atrium ให้ความรู้สึกเชื้อเชิญ (welcoming) และเป็นมิตร (friendly) เป็นสัญลักษณ์ของโลกความหรูหรา ทำหน้าที่ระบบเซมิโอดิก) ตอบสนองความพอใจในสถานภาพและรูปทรง
- Art Hotel ผสม โรงแรมกับศิลปะ การออกแบบภายในและสถาปัตยกรรมมีหน้าที่บริการแขกและศิลปะ เป็นจากการจัดแสดงศิลปะ ที่มีการเปลี่ยนแปลงนิทรรศการเสมอ โดยคนเป็นส่วนหนึ่งของชิ้นงานศิลปะ
- Artium Hotel สร้างลานกลางเมืองใน โรงแรม โดยมีชั้นแกลเลอรี หรือห้องพักรวมรอบ โถง
- Resort and Fantasy Hotel

2.3.2 การออกแบบโรงแรม

โรงแรมเป็นกิจการที่ขายความยินดี มีบรรยากาศหรือ ปฏิภูมิเป็นสิ่งเร้าความรู้สึก (End. 1978 : 11-19; Rutes. 1985 : 22-23) แสดงถึงสัญลักษณ์และกลุ่มเป้าหมาย (Bangert and Riewoldt. 1993 : 9-11) ดังนั้น การออกแบบโรงแรมที่ประสบผลสำเร็จต้องเข้าใจความต่างระหว่างโรงแรมแต่ละประเภท เช่น โรงแรมในเมืองและชานเมือง ใช้โถงหรือเอเทรียมปฏิภูมิเป็นที่มองผู้คน , รีสอร์ท ใช้สระว่ายน้ำคาดฟ้าเป็นที่มองคน , โรงแรมหรู ใช้ lounge เป็นที่มองคน เป็นต้น (Rutes. 1985)

โรงแรมจะประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจ ต้องมีการวางแผนและออกแบบด้านหน้าที่ใช้สอย (ทางกายภาพ) และความงาม (ทางจิตวิทยา) ตามความต้องการและคาดหวังของลูกค้า (Hayes. 1970 : 33-34; End. 1978 : 11-19; Rutes. 1985 : 27; Grattaroti. 1994) ตามประเภทลูกค้าและภาพพจน์การจัดการร่วมกับค่านำของนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง (เช่น ผู้เชี่ยวชาญ ทางอาหารและเครื่องดื่ม) (Hayes. 1970 : 33-34; Rutes. 1985 : 27) โดยอาจสนองความต้องการลูกค้าในทุกส่วนของตลาดโรงแรม (Grattaroti. 1994) หรือ สนองความพอใจแก่ลูกค้าเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย (Hayes. 1970 : 33-34) เช่น แอค

คอร์ แบ่งเป็น 4 เซ็น ตามรสนิยมของแขก คือ โซฟิตเทล (แบบคุณภาพ), โนวเทล (แบบมาตรฐานชั้นกลาง), เมอร์เคียว (แบบริมถนน) และ โอบิส (แบบประหยัด) (Rutes. 1985 : 26-27)

การออกแบบโรงแรมต้องทำให้ห้องตา เกิดความยินดี มีลักษณะพิเศษที่กลมกลืน ให้ “ความแปลกใหม่” ด้วยประเพณีที่งดงาม (End. 1978 : 11-19; Rutes. 1985 : 22-23) บรรยากาศน่าสนใจ เป็นหนึ่งเดียว (Hayes. 1970 : 33-34; End. 1978 : 11-19) เช่น ศตวรรษที่ 20 นิยมออกแบบโรงแรม ให้มีรูปทรงใหม่และกระตุ้นความเบิกบานใจ, ยุค 90 นิยมสร้าง โรงแรมที่มีความเป็นหนึ่งเดียว (unique) , ยอดเยี่ยมและเร้าใจ (Bangert and Riewoldt. 1993 : 9-11)

โถงโรงแรม เป็นหน้าตาของโรงแรม สะท้อนความเป็นปัจเจกหรือประเภทของโรงแรม ทำหน้าที่ต้อนรับและสร้างความยินดีให้ลูกค้า (Kirishiki, 1992 : 4,8) ควรสื่อข่าวสารไปยังผู้ใช้อาคารอย่างแม่นยำ เพราะผู้เช่าหรือลูกค้าที่มีศักยภาพ จะก่อความประทับใจบนมูลฐานบางส่วนของกรออกแบบพื้นที่ที่ต้อนรับ (Ind. 1990; McNeilly. 1986 cited in Omstein. 1992 : 85-110) ควรมีแบบและปฏิภูมิต่างกัน ตามชนิดของโรงแรม (Rutes. 1985 : 178-181) มีลักษณะ กว้างขวาง, สว่าง, สงบเงียบ (Kirishiki, 1992 : 4,8) ให้ความรู้สึกรับ (End. 1978 : 55-70) และเด่นสะดุดตา น่าประทับใจที่สุดของ โรงแรม (Lawson. 1980 : 106-109)

2.3.3 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโรงแรม

2.3.3.1 หลักการออกแบบตกแต่งภายในโรงแรม

ในการออกแบบตกแต่งภายในโรงแรม คำนึงถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ โดยต้องวิเคราะห์ส่วนต่าง ๆ อาจจำแนกได้เป็นส่วน ๆ ดังนี้

ห้องโถงหรือส่วนของล็อบบี้ (MAIN LOBBY)

ลักษณะเป็นห้องพักรอขนาดใหญ่อยู่ด้านหน้า ประกอบด้วยบริเวณนั่งพักรอไปจนถึงส่วนต้อนรับ แคชเชียร์ประชาสัมพันธ์ รวมถึงบริเวณที่มีการเดินไปมาโดยทั่วไป และหน่วยอื่น ๆ ที่คอยให้บริการแก่แขกผู้มาเข้าพักในโรงแรม ห้องโถงควรจะเป็นส่วนที่แขกสามารถไปใช้บริการห้องอาหารหรือบริการอื่น ๆ ได้ และโรงแรมโดยทั่วไปจะใช้ห้องโถงเป็นจุดศูนย์รวมใจกลางของการหมุนเวียนของแขก ดังนั้นห้องโถงจึงเป็นจุดแรกและจุดสำคัญที่จะทำให้แขกได้รับความรู้สึกเกี่ยวกับโรงแรมนั้นๆ จึงเป็นส่วนที่มีการตกแต่งไว้สวยงามทุกส่วน และเนื่องจากห้องโถงมีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์โรงแรม จึงควรออกแบบให้มีความสวยงามจากด้านนอกอีกด้วย

รูปที่ 2.37 แสดงบรรยากาศการตกแต่งภายในส่วน LOBBY HALL

ขนาดห้องโถง (SIZE OF LOBBY)

ขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดของ โรงแรมนั้นๆ ห้องโถงควรรวมกับบริเวณนั่งพักผ่อนที่ขึ้นไปสู่ทางเดินเพื่อลดอัตราส่วนของพื้นที่ที่ไม่มีรายได้ลง ในการออกแบบห้องโถงนี้ ต้องคำนึงถึงบริเวณนี้ด้วยว่าควรจะให้ความรู้สึก และความเหมาะสมในขณะที่แขกนั่งพักรออยู่และควรทำให้มีการรู้จักโรงแรมในด้านการบริการอื่น ๆ อีกด้วย

การออกแบบห้องโถง (LOBBY DESIGN)

เพื่อเน้นความสำคัญของห้องโถง ดังนั้นการตกแต่งจึงต้องให้ดูสง่าเด่น เป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับโรงแรม บรรยากาศ และการกำหนดจุดที่ตั้งของกลุ่มพักคอย จะต้องไม่เป็นการสร้างปัญหาทางด้านการสัญจรที่ไม่สะดวก การจัดวางชุดรับแขกในลักษณะเดี่ยว และอยู่กันเป็นกลุ่ม เพื่อว่าแขกที่มานั่งพักคนเดียวสามารถเข้าไปนั่งพักได้โดยไม่ก่อความรู้สึกเก้อเขิน จึงควรเป็นเก้าอี้นั่งสบายเพียงสำหรับ 1 ที่นั่งด้วย

เคาน์เตอร์บริการส่วนหน้า (FRONT DESK)

คือหน่วยงานส่วนใหญ่ของ FRONT OFFICE ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับห้องโถงพักคอยมาก เพราะการติดต่อต้อนรับแขกจะอยู่บริเวณส่วนหนึ่งส่วนใดของห้องโถง การลงทะเบียนแขกเช็คอิน และ ประชาสัมพันธ์จะอยู่ติดต่อกันตลอดก็ได้ และมีพนักงานเก็บเงินส่วนหน้า ทำหน้าที่รับเงินค่าห้องพัก ค่าอาหารจากแขก ซึ่งคือฝ่ายการเงินและบัญชี แต่ทำงานอยู่ในแผนกบริการส่วนหน้า พนักงานหลังเคาน์เตอร์สามารถไปสู่ห้องทำงาน FRONT OFFICE ซึ่งอยู่ด้านหลังได้อย่างสะดวก และรวดเร็วที่สุด แผนกต้อนรับควรมีการติดต่อกับแขกที่มาติดต่อ โดยตรงทันทีที่แขกเข้ามาด้านในห้องโถง โรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบเคาน์เตอร์ส่วนหน้า

ลักษณะโดยทั่วไป เป็นเคาน์เตอร์ตามยาว อาจแบ่งตามช่วงเสา ควรจัดให้เห็นเป็นกลุ่มของแผนกนี้ด้วย ควรโชว์ด้านหน้าของเคาน์เตอร์ที่มีการออกแบบตกแต่ง และควรลดระดับความสูงของเพดานเพื่อเน้นให้เกิดความสำคัญของเคาน์เตอร์ และมีสัดส่วนอาณาเขตที่ชัดเจน

รูปที่ 2.38 แสดงลักษณะ FRONT DESK บริเวณ LOBBY HALL

สัดส่วนเคาน์เตอร์

ลักษณะของเคาน์เตอร์ควรเป็น 2 ระดับ คือ ส่วนด้านหน้าสำหรับแขกยื่นเขียนสูงประมาณ 1.10 เมตร ช่วงด้านในนี้ควรเว้นให้มีทางเดินสำหรับพนักงานกว้างประมาณ 1.00 เมตร สำหรับความต้องการความกว้างของเคาน์เตอร์เพื่อสะดวกในการยื่นของไปมา ควรกว้างประมาณ 0.60-0.65 เมตร ส่วนหลังเคาน์เตอร์จะเป็นแผงแสดงห้องพัก ช่องใส่กุญแจ ช่องใส่จดหมาย บอร์ดประชาสัมพันธ์ ควรจัดให้อยู่ในที่ที่สามารถมองเห็นได้ง่าย และไม่ควรถูกให้เคาน์เตอร์ช่องเก็บเงินให้แขกเห็นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงขนาดเคาน์เตอร์ที่เหมาะสมกับขนาดของโรงแรม

(ที่มา : หนังสือ HOTEL MOTEL AND CONDOMINIUM)

จำนวนห้องพักของโรงแรม (จำนวนห้อง)	ขนาดเคาน์เตอร์ (เมตร)	เนื้อที่สำหรับ Front Desk (ตร.เมตร)
50	3.00	5.50
100	4.50	9.50
200	7.50	18.50
400	10.50	30.00

สำหรับพื้นที่ Front Desk ของโครงการคือ 9.50 ตารางเมตรขนาดของเคาน์เตอร์คือ 4.50 เมตร

ตารางที่ 2.2 เนื้อที่ใช้สอยบริเวณเคาน์เตอร์

(ที่มา : หนังสือ HOTEL MOTEL AND CONDOMINIUM)

เนื้อที่	ยาว (ซม.)	ลึก (ซม.)
สำหรับเขียนหนังสือ	75	60
สำหรับแขกยื่นด้านหน้าและสัมภาระ	90	90
สำหรับการเดินทางผ่านของแขกและสัมภาระ		180
สำหรับพนักงานพร้อมตู้เอกสาร และส่วนประกอบอื่นๆ	150	60
สำหรับหลังเคาน์เตอร์ของพนักงานในการทำงานและ ทางเดิน		150

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ติดตั้งในส่วนต่างๆของส่วนให้บริการส่วนหน้า
ตั้งเพื่อประกอบการออกแบบตัวเคาน์เตอร์ โดยสามารถจัดเป็นส่วนดังนี้

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ติด

- 1) ส่วนธุรการ
- 2) ส่วนติดต่อสื่อสาร
- 3) ส่วนแคชเชียร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ติดตั้งในส่วนต่างๆของส่วนให้บริการส่วนหน้า

อุปกรณ์ Equipment	ประโยชน์ใช้สอย Function
1.) ส่วนธุรการ ชั้นตั้งแผงแสดงห้องพัก ROOM RACK	แสดงถึงห้องพักที่มีคนพัก ห้องที่จองแล้ว ห้องที่ยังว่าง การตกแต่ง อาจใช้แผ่นโด้ด ที่เรียกว่า Reservation Slip ในแผ่นนี้จะประกอบด้วยสีถึง 3 สี ซึ่งมีความหมายต่างกันเพื่อที่จะเห็นง่าย
ชั้นแสดงข้อมูลการประชาสัมพันธ์ INFORMATION RACK	จัดเรียงข้อแจกที่มาพักตามลำดับตัวอักษร ให้คู่กับ Reservation Slip เพื่อรู้ว่าแจกห้องพักไหน และสะดวกในการค้นหา เก็บเอกสารการจองล่วงหน้าหรือการลงทะเบียน
ลิ้นชักเก็บแฟ้มเรื่องการจอง RESERVATION RACK CABINET	เก็บเอกสารการจองห้องล่วงหน้าหรือบริการลงทะเบียน
คลังเก็บรักษากุญแจห้องพัก	เป็นที่เก็บกุญแจที่รับคืนจากแจก
ช่องจำหน่ายเอกสาร SALES TICKER BOXES	กล่องใส่เอกสารของแต่ละห้อง เพื่อจะให้คู่ได้สะดวกกว่าห้องไหนมีแจกจองไว้แล้ว หรือห้องไหนว่างอยู่
ไปรษณีย์ภัณฑ์และกุญแจ MAILS & KEYS	ช่องใส่จดหมาย หรือเอกสารต่าง ๆ และ กุญแจวางอย่างมีระเบียบ ตามหมายเลขห้องพัก เมื่อเวลาแจกออกไปข้างนอกกุญแจห้องควรเก็บให้ห่างจากแจก
ถาดหรือกล่องรับกุญแจห้องพัก	เป็นที่สำหรับมอบรับกุญแจที่แจกฝากหรือคืนกับทางโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

อุปกรณ์ Equipment	ประโยชน์ใช้สอย Function
ตู้เก็บเอกสาร FILLING CABINETS	สำหรับเก็บฟอร์มและอุปกรณ์ต่างๆ
Function ชั้นเก็บแฟ้ม BROCHURES RACK	จัดตั้งไว้ในส่วนแขกลงทะเบียน โดยมักจะเป็น แคตตาล็อกแนะนำเรื่อง ต่างๆ เกี่ยวกับโรงแรม
2.) ส่วนติดต่อสื่อสาร เครื่องพิมพ์โทรพิมพ์	ใช้ในการต้อนรับและส่งข้อมูลข่าวสาร เก็บบันทึกโทรศัพท์ทางไกลนำเรื่องจาก เคาน์เตอร์ส่วนหน้าส่งต่อไปยังแผนก อื่น ๆ เพื่อ รวบรวมบัญชี
แผนกโทรศัพท์ TELEPHONE OPERATOR	เป็นแผนกที่ทำหน้าที่รับส่งข่าวสารระหว่าง บุคคลภายนอกกับภายในช่วยติดต่อธุรกิจ ระหว่างแขกที่พักกันคนละห้องหรือแขกกับ แผนกต่าง ๆ
ที่เก็บเงินของ CASHIER	เป็นลิ้นชักสำหรับใส่เงินสดและเอกสารสำคัญ อื่น ๆ
แผนกกระจายเสียง SOUND & MESSAGE RELAYS	ทำหน้าที่บริการเสียงเพลงและดนตรีเพื่อเสริม สร้างบรรยากาศของโรงแรมและยังทำหน้าที่ กระจายเสียงเพื่อเรียกแขก หรือ ประกาศต่าง ๆ มักอยู่ด้านหลัง Front office
3.) ส่วนแคชเชียร์ เครื่องคิดเลข	เพื่อคิดเงินรวม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ แขก ถ้าเป็นโรงแรมขนาดใหญ่จะใช้เครื่อง คอมพิวเตอร์
ช่องเก็บบัญชี	บันทึกใบสั่งต่าง ๆ ของแขกแขกตาม เลขห้องเพื่อสะดวกในการอ้างอิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

อุปกรณ์ Equipment	ประโยชน์ใช้สอย Function
มาตรวัดโทรศัพท์ TELEPHONE MITERS	มิเตอร์บันทึกจำนวนการใช้บริการโทรศัพท์ของแขก เพื่อที่ได้คัดลงบัญชี
ช่องฝากของมีค่า SAFE DEPOHIT BOX	ใช้สำหรับเก็บของมีค่าของแขก บาง โรงแรม อาจแยกเป็นห้องไว้เฉพาะเพื่อความปลอดภัยในการฝาก
ห้องนิรภัย SAFE	ห้องนิรภัยใหญ่เพื่อเก็บบัญชีประจำวัน ภายในจะมีบริเวณสำหรับนั่งตรวจสอบ บัญชีแยกต่างหากจากส่วนสำนักงาน

ห้องน้ำสำหรับแขก (TOILET FOR GUEST)

นับว่าเป็นส่วนสร้างความสุขสบายให้แขกที่มาใช้บริการในด้านความสะอาด ถูกอนามัย และสวยงามจากการตกแต่ง แต่การมองจากภายนอกเป็นเรื่องที่ควรระวังในการวางตำแหน่งของทางเข้าห้องน้ำ การออกแบบควรจัดให้มีห้องเฉลี่ยงเล็ก หรือทางผ่านสำหรับห้องน้ำสุภาพสตรีเพื่อสามารถแต่งหน้าได้ ไม่ควรจัดให้บริเวณนี้อยู่กับแผนกอาหาร หรือเครื่องใช้สอยอื่นๆ

ลักษณะสำคัญในการออกแบบ (DESIGN FEATURE)

มาตรฐาน (STANDARD)

จำนวนของส้วมชักโครก ที่ปีสสาวะ อ่างล้างหน้า จะต้องขึ้นกับจำนวนผู้ใช้ และความกว้างของบริเวณนี้ขึ้นอยู่กับการวางตำแหน่ง และจำนวนอุปกรณ์ติดตั้ง

แสงสว่าง (LIGHTING)

การให้แสงสว่างที่ดีเพื่อลดความเสียหาย อุบัติเหตุ และความสะอาด ควรจะติดไฟให้แสงสว่างพอประมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การก่อสร้าง (CONSTRUCTION)

ผนัง กวรวัดกั้วศุควิฆมัน หรือ โฆเสก แต่พื้นมักห้ามปูหินอ่อน หรทอศิวซ์คมัน เพราะจะทำให้ ลิ่นเวลาเบี่ยกน้ำ เพดานอาจนาบหรือทาสี เพื่อลดเสียง และช่วยกั้นกรองอากาศ ผนังที่กั้นระหว่างส้วม ภายในอาจนาบด้วย พลาศติกลามินศ เพื่อสะดวกในการทำความสะอาด ช่วงล่างควรวสูงจากพื้นถึงไว้ใช้ เป็นช่วงประมาณ 15 เซนติเมตร และสูงไม่ควรวเกิน 2.00 เมตร

การลดระดับเสียง

ใช้ผนังก่ออิฐกันห้อง เพื่อกันเสียงซั๊ก โครค และเสียงจากท่อน้ำ ส่วนประตุควรวเป็นประตุ ที่สวริงกลับเอง โดยอัด โนมัศ เพดานบุด้วยวัสดุกันเสียง

การระบายอากาศ

เป็นเรื่งจำเป็นที่ต้องมีอากาศหมุนเวียนอยู่ตลอดเวลา ไม่ให้เกิดการอับทีบ อาจใช้พัด ลมศูดอากาศช่วย

อุปกรณ์ที่ติดตั้งและส่วนประกอบอื่น ๆ

สำหรับส่วนสาธารณะ อุปกรณ์ที่ใช้ในห้องน้ำควรวมีความแข็งแรงทนทานกว่าส่วนห้อง พัก การซ่อมแซม ต้องทำได้ง่ายสะดวกสบาย ตกแต่งแบบเรื่งง่ายกว่าส่วนห้องพัก

บริเวณให้สัมปทานหรือบริเวณแบ่งให้เช่า (CONCESSION SPACE & SUB RENTAL)

คือเนื้อที่ส่วนร้านค้าต่าง ๆ ของโรงแรมเพื่อบริการแขกผู้เช่าพักและแขกอื่น ๆ ด้วย เช่น

- ร้านขายของประเภท DRUG STORE คือขายของใช้กระจุกกระจิกไปจนถึงซองจด

หมายและแสดมปี

- ร้านตัดผมผู้ชาย
- ร้านเสริมสวย
- ร้านขายของประเภทปลอดภานี

บริเวณนี้จะถูกตกแต่งเอง โดยการจ้ดหน้าร้านของผู้มาเช่าสัมปทาน ซึ่งทำให้ทางเดินชมศู แปลกตาและน่าสนใจขึ้นอีก ทั้งทางเดินที่ได้จ้ดให้มีแสงไฟส่งให้รู้สึกความอบอุ่นเป็นระยะแล้วพื้นทาง เดินหน้าร้านก็ใช้พรมปูตลอดอีกเช่นกัน จึงควรวจ้ดให้บริเวณนี้อยู่ใกล้กับห้องโถง สามารถไปมาได้ อย่าง สะดวก และรู้สึกปลอดภัย

รูปที่ 2.39 แสดงเครื่องใช้ในส่วนของห้องโถง รถเข็นกระเป๋าสัมภาระ

เซฟส่วนบุคคลในห้องพัก

ตู้ฝากของมีค่า ควบคุมด้วยระบบแมคคาทรอนิกส์

- A. เครื่อง printer
- B. แผงใส่สัญญาณ
- C. เครื่องคอมพิวเตอร์
- D. ช่องใส่จดหมาย
- E. บริเวณ Check - In
- F. บริเวณ Check - Out
- G. ตู้ฝากของมีค่า

รูปที่ 2.40 แสดงอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนเคาน์เตอร์บริการส่วนหน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 กรณีศึกษาโครงการเปรียบเทียบโรงแรมที่นำรูปแบบสถาปัตยกรรมทางศาสนามาใช้ในการออกแบบโถงต้อนรับ

เหตุผลในการเลือกโครงการเปรียบเทียบเพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและองค์ประกอบภายใน ส่วน โถงต้อนรับของ โรงแรม เพื่อนำมาสรุปหาแนวทางในการออกแบบ โดยเลือกเอาโครงการเปรียบเทียบดังนี้

เหตุผลในการเลือกศึกษา

- เป็น โรงแรมที่ใช้ลักษณะเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมไทย มาใช้ในการตกแต่งส่วนโถงต้อนรับ
- สถานที่ตั้งของ โรงแรมมีลักษณะภูมิประเทศคล้ายกับของ โครงการที่ทำ
- เป็น โรงแรมซึ่งสามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติได้
- เพื่อศึกษารูปแบบและบรรยากาศในการตกแต่งภายใน

จากเหตุผลในการศึกษาโครงการเปรียบเทียบ จึงได้เลือกโถงต้อนรับภายใน โรงแรมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับ โครงการ ดังนี้

- โรงแรมเดอะไทด์ รีสอร์ท
- โรงแรมพัทยา แมริออท รีสอร์ท แอนด์ สปา
- โรงแรมกรุงศรีวิเวอรี่
- โรงแรมริเจนซี วิงชะอำ

วัตถุประสงค์การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ

1. เพื่อศึกษาการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในส่วน โถงต้อนรับ ที่มีลักษณะการนำเอาสถาปัตยกรรมไทยมาใช้ในการออกแบบ โถงต้อนรับ
2. เพื่อศึกษาวิธีการสังเคราะห์ และประยุกต์ใช้สู่การออกแบบสถาปัตยกรรมภายในส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรม
3. เพื่อศึกษาลักษณะการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน โถงต้อนรับ เพื่อเป็นแนวทางในการทำปริญญาานิพนธ์ในหัวข้อ โครงการศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับใน โรงแรมใน จังหวัดเพชรบุรี

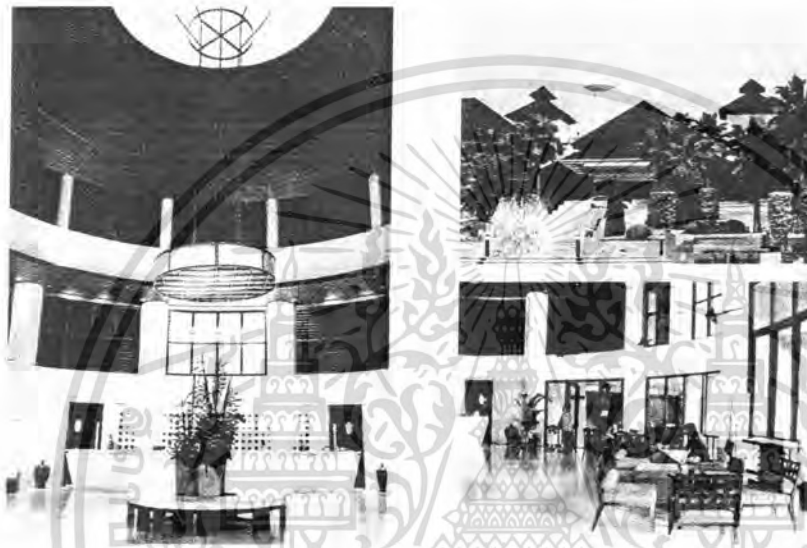
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. โรงแรม เดอะไทด์ รีสอร์ท

ที่ตั้ง เลขที่44/1 ถนนบางแสน สาย 1 ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง
จังหวัดชลบุรี

ลักษณะโครงการเป็น โรงแรมและรีสอร์ทเพื่อการท่องเที่ยวตากอากาศ

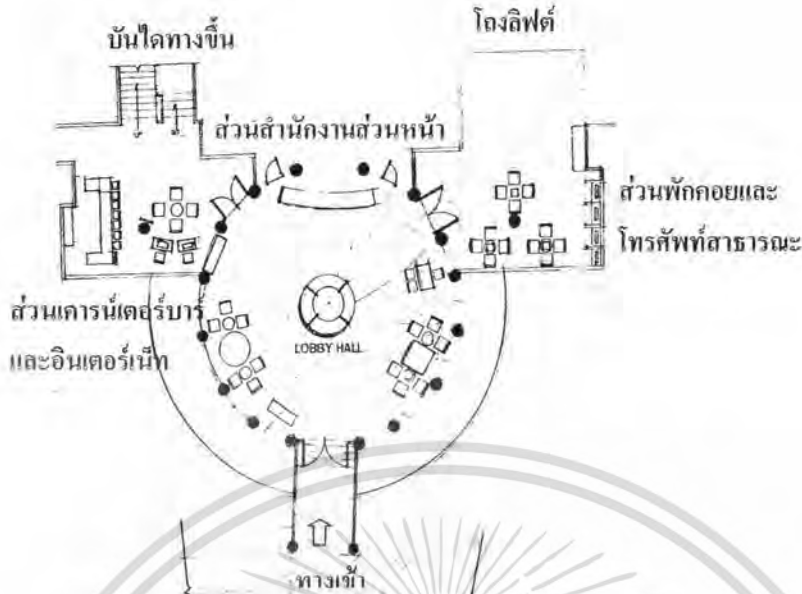

รูปที่ 2.41 บริเวณทางเข้าด้านหน้าโรงแรมเดอะ ไทด์ รีสอร์ท

แนวความคิดในการออกแบบ

1. เป็นสถานที่ต้อนรับแขกผู้ที่ต้องการเดินทางมาพักผ่อนอย่างแท้จริง และการตกแต่งภายในยังนำเอกลักษณ์ของโครงสร้างแบบตะวันตกแต่ตกแต่งแบบไทยโดยการใช้ไม้ และผสมผสานกับการใช้เฟอร์นิเจอร์แบบตะวันออกได้อย่างลงตัว
2. โรงแรมเดอะไทด์ รีสอร์ท เป็นโรงแรมเพื่อการท่องเที่ยวและตากอากาศ เจ้าของโครงการอยากให้ผู้ใช้บริการรู้สึกสบายๆ เมื่อมาถึงโรงแรม และให้ความรู้สึกถึงความเป็นกันเองระหว่างแขกผู้มาเยือนและพนักงานผู้ให้บริการ
3. การออกแบบส่วนโถงต้อนรับนั้นมีส่วนที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ คือ
  - เส้นทางสัญจรของผู้ใช้บริการ ที่แบ่งแยกชัดเจนระหว่างทางเดินไปยังส่วนอื่นๆ โดยที่ไม่ต้องให้พนักงานเดินนำ ทำให้เกิดความสะดวกสบายมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.42 การวางผังส่วนโถงต้อนรับโรงแรมเดอะโคท รีสอร์ท

การวางผัง

การตกแต่งในส่วน LOBBY HALL นี้เน้นที่ความโอ้อ่า โปร่งตาโดยตัวอาคารมีรูปทรงกลมเปิดโล่งสู่ชั้นบน การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ทรงกลมรับกับตัวอาคาร ภายในเป็นโถงเปิดโล่ง หลังคาทรงโดมแบบตะวันตกแต่ให้ความรู้สึกแบบไทยๆ โดยการตกแต่งฝ้าเพดานด้วยไม้ระแนงเกิดระนาบแนวนอนที่ต่อเนื่องกันเป็นวงกลม อาคารส่วนกลางในส่วนนี้สถาปนิกจัดให้เป็นลิโอบบี้ และส่วนต้อนรับโดยที่มีการจัดวางชุดโต๊ะเก้าอี้ให้อิงแอบแนบเข้าไปกับผนัง ไม้กรุกระฉก เพื่อดึงจุดจตุรรมสายตาไปที่เคาน์เตอร์ฝ่ายต้อนรับซึ่งอยู่ด้านในสุด ประกอบกับเพดานที่สูงโปร่ง ทำให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลายเป็นอย่างมาก ลักษณะการจัดแปลนจะเชื่อมต่อกับส่วนต่างๆเช่นส่วนของบาร์และอินเทอร์เน็ตและส่วนของโทรศัพท์สาธารณะ

ลักษณะการใช้แสงเป็นการนำแสงของธรรมชาติมาใช้โดยการเปิดผนังให้โปร่งออกโดยการใส่กระฉกใส และมีการเน้นกรอบกระฉกโดยใช้ไม้สีเข้ม เพื่อเพิ่มความเด่นชัด

รูปที่ 2.43 การวางผังส่วนโถงต้อนรับโรงแรมเดอะโคท รีสอร์ท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการตกแต่งส่วนโถงต้อนรับ

ตารางที่ 2.4 แสดงการตกแต่งและการใช้แสงภายใน โถงต้อนรับ โรงแรมเดอะไทด์ รีสอร์ท

ศึกษาลักษณะการตกแต่งภายใน	โถงต้อนรับ (LOBBY HALL)
การใช้สี	สีเป็นสีของไม้ที่ใช้ตกแต่งโดยใช้โทนน้ำตาลแดง และสีขาวเป็นส่วนใหญ่ และมีการเน้นสีเฟอร์นิเจอร์ด้วยสีสดสร้างความรู้สึกโปร่งสบายสดใส
แสงสว่าง	เนื่องจากเป็นอาคารเปิดโล่งช่วงกลางวันจึงได้รับแสงธรรมชาติมาก การใช้แสงมีการใช้ไฟดาวน์ไลท์ ในส่วนที่เป็นการตกแต่งบนผนัง และเสายจะมีไฟส่องเฉพาะจุดส่องให้เกิดความโดดเด่น มีการใช้ไฟกิ่งส่องเสาตอมึงด้านบน
เฟอร์นิเจอร์	เฟอร์นิเจอร์เป็นไม้เป็นรูปแบบสไตล์ตะวันออกร่วมสมัยเฟอร์นิเจอร์ส่วนใหญ่จะมีลักษณะรูปแบบที่หลากหลาย
วัสดุ	ใช้ไม้เป็นในส่วนตกแต่งผนัง พื้นปูด้วยไม้และกระเบื้องในส่วนที่เดิน ส่วนที่นั่งรับประทานอาหาร ไม้และหวาย ผ้าที่ใช้ร่วมจะเป็นผ้าฝ้าย

2. โรงแรมพัทยา แมริออท รีสอร์ท แอนด์ สปา

ที่ตั้ง เป็นโรงแรมตากอากาศ ตั้งอยู่พัทยาใต้ ถนนเลียบชายหาด อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี อาคารเย็นสบายแต่จะไม่ค่อยมีลมทะเลพัดเข้า ส่วนล่างอาคาร

ลักษณะอาคาร รูปแบบตัวอาคารเป็นแบบสถาปัตยกรรมประยุกต์ โดยเน้นจุดสนใจภายในตัวของตัวอาคาร ตัวอาคารเป็นแบบเปิดและสามารถ

เชื่อมเข้ากับส่วนพลาซ่า

ลักษณะโครงการ เป็นโรงแรมที่พักตากอากาศเพื่อการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในการออกแบบ

1. รูปแบบการตกแต่งเป็นสไตล์ไทยมีประยุกต์บ้างโดยผสมกับรูปแบบทรอปิคอล เน้นบรรยากาศแบบสวนไทย มีศาลาริมน้ำ และสวนโดยรอบอยู่กลางคอร์ท วัสดุการตกแต่งแบบไทยส่วนมาก รวมถึงการใช้เฟอร์นิเจอร์ด้วย

2. โรงแรมแห่งนี้เปิดต้อนรับกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักธุรกิจ ที่จะมาสัมมนา และนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จะมาพักมากช่วงหน้าร้อนที่มีคลื่นลมจากทะเลเพื่อมาพักผ่อน อาบแดด และเล่นกีฬาทางน้ำ เจ้าของโครงการเลือกที่จะตกแต่งและให้บรรยากาศของโถงต้อนรับเป็นกันเองมากที่สุด

รูปที่ 2.44 แสดงบรรยากาศและส่วนเคาน์เตอร์ต้อนรับภายในโรงแรม

รูปที่ 2.45 แสดงแปลนโถงทางเข้า และเคาน์เตอร์บริการส่วนหน้าของส่วนลือบบี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางผัง

การตกแต่งภายในส่วนโถงต้อนรับของโรงแรมพญา แมริออท รีสอร์ท แอนด์ สปา เน้นส่วนโถงที่เปิดโล่งในบางส่วนเพื่อให้บรรยากาศของกลิ่นไอทะเลได้เข้ามาสู่ภายใน ในส่วนของเคาน์เตอร์ต้อนรับเน้นการออกแบบที่เรียบง่าย อยู่ส่วนหน้าสุดเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างสะดวก และเป็นจุดที่เชื่อมต่อกับส่วน ล็อบบี้ไลอัน และส่วนพลาซ่า โดยมีโถงต้อนรับเป็นส่วนกลาง ชุดพักคอยแบ่งออกเป็น 3 ชุด นำลักษณะของเฟอร์นิเจอร์แบบไทยๆ มาใช้ในการตกแต่งเน้นเฟอร์นิเจอร์ที่ไม่มีพนักพิงเพื่อให้ระดับสายตาดูเปิดโล่งและโปร่งมากขึ้น

ส่วนการตกแต่งที่เน้นการนำเอาของตกแต่ง เช่น แผ่นไม้แกะสลัก รูปปั้นโลหะ หินแกะสลักร่วมถึงการตกแต่งเพดานด้วยการกรุไม้และใช้แสงไฟเพื่อเพิ่มความสวยงาม คูหรรุ่ แบบไทยๆผสมรูปแบบทรอปิคอลให้ความรู้สึกเป็นกันเอง

รูปที่ 2.46 แสดงบรรยากาศส่วนโถงและชุดพักคอยภายในโรงแรม

รูปที่ 2.47 แสดงการจัดชุดพักคอยของส่วนล็อบบี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการตกแต่งส่วนโถงต้อนรับ

ตารางที่ 2.5 แสดงการศึกษาโครงการเปรียบเทียบส่วนล็อบบี้ Pattaya Marriott Resort & Spa

ศึกษาลักษณะการตกแต่งภายใน	ส่วนล็อบบี้
การใช้สี	การใช้สีเป็นสีธรรมชาติหนักไปทางสีโทนเอเซีย สีของไม้ ของอิฐ ของกระเบื้องดินเผา ซึ่งจะออกโทนน้ำตาล แดง ครีม สร้างความอบอุ่นเป็นกันเอง และหรูหรา
แสงสว่าง	การใช้แสงมีการใช้ไฟดาวน์ไลท์ และมีการซ่อนไฟได้ฝ้า ในส่วนที่เป็นการตกแต่งบนผนังและเสาจะมีไฟส่องเฉพาะจุดส่องให้เกิดความโดดเด่น ใช้ไม้ในส่วนตกแต่งผนังและเฟอร์นิเจอร์
วัสดุ	กระเบื้องเคลือบดินเผา วัสดุไม้แกะสลัก ฝ้าที่ใช้ร่วมจะเป็นฝ้าฝ้ายและฝ้าใหม่ไทย
เฟอร์นิเจอร์	เฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทั้งชุด ซึ่งเป็นรูปแบบสไตล์ไทย ฝ้าบุจะเป็นฝ้าใหม่ไทย มีการตกแต่งประดับด้วย โองังและโหงขนาดใหญ่เป็นเครื่องเคลือบดินเผา

3. โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ (KRUNGSRI RIVER)

ที่ตั้ง โรงแรม กรุงศรี ริเวอร์ ตั้งอยู่ที่ใจกลางเมืองพระนครกรุงศรีอยุธยา่าน
ธุรกิจและการท่องเที่ยว ตั้งอยู่ติด ถนน โรจนะ ต.กะมัง อ.พระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ระยะเวลาการให้บริการ เปิดบริการตั้งแต่ วันที่ 2 ตุลาคม 1993 จนถึงปัจจุบัน
คือ ปี 2004 หรือ นับเป็นเวลา 12ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะอาคาร รูปแบบตัวอาคารเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่อาคารสูง 9 ชั้น ตัวอาคารมีลักษณะอาคารแบบปิด ภายในติดตั้งระบบปรับอากาศทางเข้าสู่อาคารสามารถเข้าได้จากทางด้านหน้าอาคารเพียงทางเดียว

รูปที่ 2.48 แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรมภายนอกอาคาร โรงแรมกรุงศรีริเวอร์

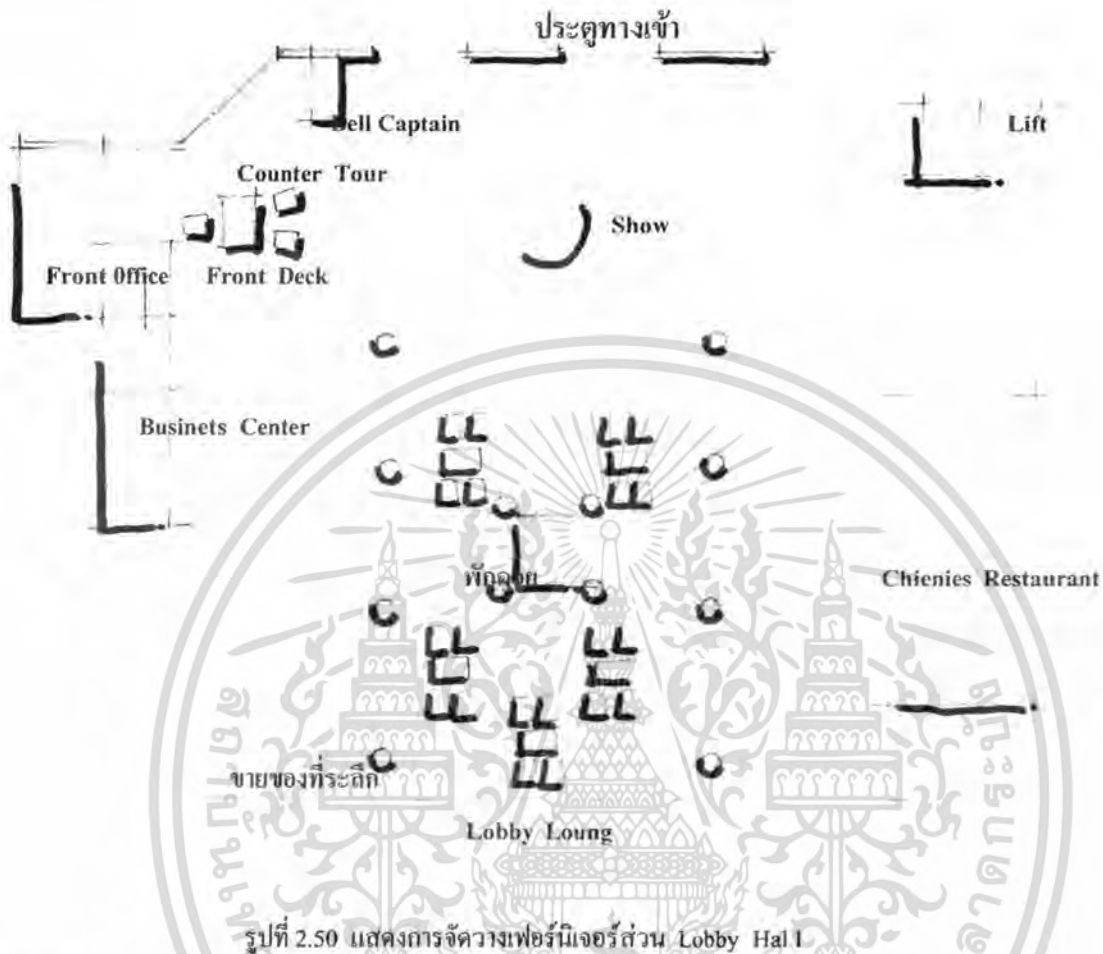
แนวความคิดในการออกแบบ

1. รูปแบบการตกแต่งโดยเน้นการนำเอกลักษณ์ของวัดในจังหวัดอยุธยามาใช้ โถงสำหรับต้อนรับแขกที่เข้ามาพักหรือใช้บริการส่วนต่างๆ ที่นั่งประมาณ 26 ที่ องค์กรประกอบภายใน เคาน์เตอร์ Front Desk, เคาน์เตอร์พนักงาน, Information, Group Tour, ส่วน โทรศัพท์, ชุดพักผ่อน ทุกส่วนถูกเชื่อมเข้าหากัน
2. อาคาร โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ มากมาย มีลิฟต์บริการ 3 จุด ระบบปรับอากาศแบบ CENTRAL AIR , มีเครื่องปรับอากาศแต่ละห้อง ระบบป้องกันไฟแบบ AUTOMATIC โดยมี SMOKE DETECTOR เป็นตัวจับสัญญาณ ระบบโทรทัศน์แบบอัตโนมัติ ระบบเสียง และทีวี ประจำแต่ละห้องครบถ้วน เป็นการเน้นระบบความปลอดภัยและความสะอาดสบายแก่แขกผู้มาพัก
3. กลุ่มลูกค้าที่เข้ามาพักใน โรงแรมส่วนมากเป็นนักธุรกิจนักท่องเที่ยวและหน่วยงานราชการชาวไทย และ ชาวต่างชาติ ประกอบกับสถานที่ตั้งเป็นแหล่งธุรกิจของจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวเช่น โบราณสถานต่างๆหรือวัดไม่ต่ำกว่า30แห่ง และสถานบันเทิงยามราตรีมากมาย

รูปที่ 2.49 ภาพแสดงบรรยากาศโถงทางเข้าด้านหน้า แสดงตำแหน่งเคาน์เตอร์บริการ และ ยกสัมภาระบริเวณประตูทางเข้าด้านหน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดวางผัง

ส่วนโถงล็อบบี้ ทางเข้าอาคารใช้ประตูแบบบานเลื่อนอัตโนมัติลักษณะพื้นปูด้วยหินแกรนิต ในส่วนที่นั่งพักคอยมีการยกระดับพื้นและปูพรมเพื่อแสดงทางสัญจรอย่างชัดเจน ให้มีลักษณะแบ่งทางเดินอย่างชัดเจน เพื่อแยกส่วนของเคาน์เตอร์กับส่วนพักคอย ไม่ให้ปะปนกัน จัดกลุ่มเก้าอี้พักคอยเป็นกลุ่มๆ ส่วนเคาน์เตอร์สามารถเห็นได้ชัดเจนและมีขนาดที่พอเหมาะต่อพื้นที่และมีการจัดแสงตรงเคาน์เตอร์ให้มีจุดเด่นสะดุดตาสำหรับคนเข้าใช้บริการเป็นอย่างดีและพื้นที่แต่ละที่มีความต่อเนื่องกันได้เป็นอย่างดี ลักษณะการตกแต่งภายใน การตกแต่งเรียบง่ายใช้ศิลปะไทยสมัยอยุธยามาดัดทอนเห็นได้ชัดจากเสากลมยกหัวเสาเป็นปูนปั้นรูปบัวหงายตามแบบนิยมของศิลปะสมัยอยุธยา การออกแบบเน้นส่วนระเบียบชั้นลอยของชั้นที่ 2-3 รับกันเป็นจังหวะเจาะช่องซ่อนไฟดาวไลท์ โดยรวมให้ความรู้สึกโอโถงกว้างขวาง การใช้สี ส่วนมากเป็น ขาว/ครีม สีไม้ น้ำตาล ให้ความรู้สึกอบอุ่น โอโถงในสเปซที่โล่งถึงชั้นที่ 2 โทนมสีโดยรวมค่อนข้างสะอาดตาและดูเป็นธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดวางผังแบ่งได้เป็น 2 ส่วน

1. ส่วนผู้ให้บริการ ได้แก่ สำนักงานส่วนหน้า
2. ส่วนรับบริการ ได้แก่ พักคอย

- สำนักงานส่วนหน้ามีการจัดแบ่งสัดส่วนเป็น 3 ส่วน คือ ด้านซ้ายเป็น CASHER ตรงกลางเป็นส่วน RECEPTION ด้านขวาเป็น INFORMATION เพื่อสะดวกในการแยกใช้บริการ

- ส่วนพักคอยมีการจัดวางเฟอร์นิเจอร์โดยรวมเป็นแบบสี่เหลี่ยมมีการวาง ปูพรมตามจุดต่างๆ เพื่อเน้นทางเดินที่กว้างขวางจัดเป็นกลุ่มๆ รวมทั้งหมด 24 ที่นั่ง

รูปที่ 2.51 แสดงบรรยากาศส่วนโถงต้อนรับ มีความสูง 2 ชั้นของตัวอาคารลักษณะเป็นโถงสูง แสดงทางสัญจร และตรงกลางมีเวทีสำหรับเล่นดนตรีไทย

รูปที่ 2.52 แสดงบรรยากาศบริเวณเคาน์เตอร์ต้อนรับ ซึ่งมีการเน้นความสนใจด้วยแสงและเจาะผนัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการตกแต่งส่วนโถงต้อนรับ

ตารางที่ 2.6 แสดงส่วนศึกษาโครงการเปรียบเทียบ LOBBY HALL โรงแรมกรุงศรีวิเวอร

ศึกษาลักษณะการตกแต่ง ภายใน	LOBBY HALL
การใช้สี	ใช้สีน้ำตาลอ่อนน้ำตาลเข้มและขาวให้เกิดความรู้สึกร่วมสมัย อบอุ่นและใกล้ชิดธรรมชาติ และมีการเน้นจุดเด่นโดยใช้สีแดงและ ทอง
แสงสว่าง	ใช้แสงธรรมชาติจากนอกอาคารส่วนตอนกลางคืนจะใช้แสงไฟ จาก DOWN LIGHT แสงธรรมชาติจากทางกระจกทางเข้าด้านหน้า และด้านบนเป็นกระจกใส , แสงประดิษฐ์จากโคมไฟ และ ไฟระย้า / Down light มีการจัดไฟในส่วนที่เน้นให้เกิดความน่าสนใจ เช่นใน ส่วน ประติมากรรม และส่วนลงทะเบียนฯลฯ
วัสดุ	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นกระเบื้องหินอ่อน และหินแกรนิต และพรม - ผนังฉาบปูนทาสีขาวและกรุไม้ทำสีธรรมชาติ - เพดาน ฝ้าเพดานส่วนลงทะเบียนนิพซัมบอร์ด ส่วนพักคอย เป็นกระจกใสทะลุชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 3 รับแสงธรรมชาติ
เฟอร์นิเจอร์	เฟอร์นิเจอร์ส่วนใหญ่เป็นวัสดุจากธรรมชาติ เช่น ไม้, และวัสดุแบบ สาน และหุ้มด้วยผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. โรงแรมรีเจนซี่ วัชชะอำ

ที่ตั้งของโครงการ เป็น โรงแรมระดับ 5 ดาว ตั้งอยู่ ณ ถนนเพชรเกษม ตำบล
แสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
ประเภทของโครงการ เป็น โรงแรมตากอากาศ

รูปที่ 2.53 ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นอาคารเปิดโล่ง มีลักษณะการลดหลั่นตัวอาคาร

แนวความคิดในการออกแบบ

1. รูปแบบการตกแต่งโดยเน้นการนำเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมแบบไทยมาใช้ โถงสำหรับต้อนรับแขกที่เข้ามาพักหรือใช้บริการส่วนต่างๆ ที่นั่งประมาณ 20 ที่ องค์กรประกอบภายใน เคา์นเตอร์ Front Desk, เคา์นเตอร์พนักงาน, Information, Group Tour, ส่วนโทรศัพท์, ชุดพักผ่อน ทุกส่วนถูกเชื่อมเข้าหากัน
2. กลุ่มลูกค้าที่เข้ามาพักในโรงแรมส่วนมากเป็นนักธุรกิจนักท่องเที่ยวและหน่วยงานราชการชาวไทย และ ชาวต่างชาติ ประกอบกับสถานที่ตั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย

รูปที่ 2.54 โถงทางเข้าด้านหน้า และบริเวณชุดพักผ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางผัง

การตกแต่งภายในส่วนโถงต้อนรับของโรงแรมริเจนซี่ ริงชะอำ เน้นส่วนโถงที่เปิดโล่งเพื่อให้บรรยากาศของกลิ่นไอทะเลได้เข้ามาสู่ภายใน ในส่วนของเคาร์เตอร์ต้อนรับเน้นการออกแบบที่เรียบง่าย อยู่ส่วนด้านในสุดเพื่อให้บริการแก่ลูกค้า และเป็นจุดที่เชื่อมต่อกับส่วน ล็อบบี้เลาน์ โดยมีโถงต้อนรับเป็นส่วนกลาง ชุดพักคอย นำลักษณะของเฟอร์นิเจอร์แบบไทยๆ มาใช้ในการตกแต่งเน้นเฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากหวาย และผ้าไหมไทย

การตกแต่งอาคารแบบเปิดโล่งจึงเลือกใช้วัสดุที่มีพื้นผิวที่ทนต่อกราดน้ำฝน สามารถทำความสะอาดได้ง่ายลักษณะรูปแบบในการตกแต่งผสมผสานรูปแบบ SPATE ทางด้านสถาปัตยกรรมอย่างลงตัว

รูปที่ 2.55 ลักษณะการตกแต่งส่วนโถง และชุดพักคอย

รูปที่ 2.56 บรรยากาศทางเดินเชื่อมต่อกับส่วนอื่นๆ กับส่วนพักคอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการตกแต่งส่วนโถงต้อนรับ

ตารางที่ 2.7 แสดงส่วนศึกษาโครงการเปรียบเทียบ LOBBY HALL โรงแรมริเจนซี่ ริงชะอำ

ศึกษาลักษณะการตกแต่งภายใน	ส่วนล็อบบี้
การใช้สี	การใช้สีเป็นสีธรรมชาติหนักไปทางสีโทนเอเชีย สีของไม้ ของอิฐ ของกระเบื้องดินเผา ซึ่งจะออกโทนน้ำตาล แดง ครีมน สร้างความอบอุ่น เป็นกันเอง และหรูหรา
แสงสว่าง	เป็นการใช้แสงจากธรรมชาติในเวลากลางวันเพราะลักษณะอาคารเป็นแบบเปิดโล่งส่วนในเวลากลางคืนใช้แสงจากควาไลท์ ในส่วนที่เป็นการตกแต่งบนผนังและเสาจะมีไฟส่องเฉพาะจุดส่องให้เกิดความโดดเด่น ใช้ไม้ในส่วนตกแต่งผนังและเฟอร์นิเจอร์
วัสดุ	กระเบื้องเคลือบดินเผา พื้นไม้ขัดมัน วัสดุไม้แกะสลัก ผ้าที่ใช้จะเป็นผ้าฝ้ายและผ้าไหมไทย
เฟอร์นิเจอร์	เฟอร์นิเจอร์เป็นไม้ทั้งชุด ซึ่งเป็นรูปแบบสไตล์ไทย ผ้าบุจะเป็นผ้าไหมไทย มีการตกแต่งประดับด้วยโองและโหงขนาดใหญ่เป็นเครื่องเคลือบดินเผา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การออกแบบพระอุโบสถและพระวิหารสมัยอยุธยาตอนปลาย ในเมืองเพชรบุรี
2. การออกแบบพระอุโบสถและพระวิหารแบบไทยประเพณี สมัยอยุธยาตอนปลาย (พ.ศ. 2173-2310)
3. สถาปัตยกรรมภายในพระอุโบสถและพระวิหารสมัยอยุธยาตอนปลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การศึกษาการออกแบบพระอุโบสถในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
5. การศึกษางานจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี
6. การศึกษางานปูนปั้นสกุลช่างเพชรบุรี : กรณีตัวอย่าง วัดสระบัว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

โดยงานวิจัยในหัวข้อเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในการสนับสนุนหัวข้อ การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบโครงสร้างภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี และยังเป็นข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอีกด้วย โดยได้นำบทคัดย่อมาเสนอให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันต่องานวิจัยที่นำมาศึกษา

สรุปคดี รอดพระระบุญ (2538 : บทคัดย่อ) จากผลของการศึกษา การออกแบบพระอุโบสถและพระวิหารสมัยอยุธยาตอนปลายในเมืองเพชรบุรี ทำให้ทราบว่าในงานสถาปัตยกรรมแบบประเพณี ซึ่งถือเป็นอาคารที่มีศักดิ์และเป็นพัฒนาการของการออกแบบโครงสร้างอาคารไทยชั้นสูง โดยในช่วงสมัยอยุธยาตอนปลายนี้การทำงานของสถาปนิกกลุ่มช่างเมืองเพชรบุรีมีวิธีและระเบียบในทางการออกแบบอยู่แนวทางเดียวกัน สามารถจัดเป็นกลุ่ม สกุลช่างหนึ่งได้ แต่ ณ ที่นี้ ก็ยังไม่ได้หมายความว่าลักษณะการออกแบบสถาปัตยกรรมดังกล่าว จะมีลักษณะพิเศษ แตกต่างจากกลุ่มช่างอื่นๆ ในทางการออกแบบหรือไม่ ? (นอกจากแบบศิลปะ ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนและมีการศึกษาเปรียบเทียบกันอย่างกว้างขวางพอสมควร ของกลุ่มสกุลช่างเมืองเพชรบุรี)

สำหรับการออกแบบทางสถาปัตยกรรมกลุ่มสกุลช่างเมืองเพชรบุรี ในสมัยอยุธยาตอนปลายนี้ ความมั่งคั่งของสัดส่วน (ซึ่งถือเป็นแม่โครงหลักในการสร้างก่อนที่จะเป็นอาคารสมบูรณ์ ที่ใส่องค์ประกอบตกแต่งอื่นๆ ตามตำแหน่ง หรือ การใช้องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมเข้ามาผสมผสานในภายหลัง) เกิดจากการออกแบบที่กำหนดความสัมพันธ์ทางโครงสร้างกับรูปทรงเข้าไว้ด้วยกัน โดยเฉพาะความเข้าใจเรื่องรูปทรงพื้นฐานของอาคารที่ประกอบด้วยโครงหลังคาแบบทรงจั่วสูง และการให้ความสำคัญของศักดิ์อาคารที่ให้พิเศษสูงสุด เริ่มตั้งแต่การกำหนดขนาดของอาคาร การจัดระเบียบทางโครงสร้าง เช่น การทำชั้นซ้อนตำแหน่งต่างๆ ของคันทวยหลังคา ตลอดจนรสนิยมของการนำข้อจำกัดทางโครงสร้างในแบบต่างๆ เข้ามาผสมผสาน ตัวอย่างเช่น วิธีนำเส้นโค้งต่างๆ มาปรับเข้ากับโครงสร้างมีส่วนของหลังคาและตัวอาคาร ในส่วนขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งมีรายละเอียดของสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นการกำหนดให้เกิดรูปทรงทางภายนอกทั้งสิ้น

อานนท์ เรื่องกาญจนวิทย์ (2545 : บทคัดย่อ) วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษางานออกแบบอาคารอุโบสถและวิหารแบบไทยประเพณีสมัยอยุธยาตอนปลาย ซึ่งมีจำนวนตัวแบบทั้งสิ้น 22 ตัว

แบบ แบ่งเป็นอุโบสถ 18 หลัง และวิหาร 4 หลัง ซึ่งกระจายตัวในเขตจังหวัด อุรุยา อ่างทอง ลพบุรี กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และเพชรบุรี

อาคารประเพณีที่สร้างในสมัยอยุธยาตอนปลายมีลักษณะเฉพาะของยุคสมัย แผนผังอาคารได้ยุติการใช้เจดีย์เป็นประธานของแผนผังอีกต่อไป แต่ใช้อุโบสถหรือวิหารเป็นประธานของแผนผังนั้นแทน แล้วใช้กำแพงแก้วเป็นแนวล้อมเพื่อเน้นอาคารและเน้นเจดีย์ประธานแยกออกจากเจดีย์รายซึ่งมีขนาดใกล้เคียงกัน การกำหนดขนาดอาคารกลับเล็กลงกว่าอุโบสถและวิหารที่สร้างในสมัยอยุธยาตอนต้นและตอนกลาง เนื่องจากกฎหมาย “ข้าหมื่นเจ้าไพร่หมื่นนาย” ซึ่งออกในสมัยอยุธยาตอนต้น (พ.ศ.1899) เป็นแรงสนับสนุนทำให้เกิดการสร้างวัดของชุมชน เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นวัดขนาดกลาง และอาคารที่สร้างขึ้นก็เป็นอาคารขนาดกลางด้วย มีพื้นที่ประมาณ 57-100 ตารางเมตร ส่วนวัดขนาดใหญ่จะสร้างเป็นวัดของท้องถิ่น ซึ่งมีจำนวนน้อยมากและเพื่อให้เป็นศูนย์กลางของท้องถิ่นนั้น

การออกแบบอาคารเหล่านั้น จะกำหนดสร้างโดยยึดถือรูปแบบอาคารเป็นอันดับแรก ต่อมาจึงเป็นการกำหนดขนาดอาคารตามแต่ละโครงการ เมื่อขนาดอาคารกว้างเกินกว่าความยาวและหน้าตัดของข้อประธานที่สามารถหาได้แล้ว ก็จะกำหนดโครงสร้างเสาร่วมในเพื่อเพิ่มความกว้างอาคารขึ้นอีก และหรือเพิ่มจำนวนห้องอาคาร จากนั้นจึงกำหนดรูปทรงอาคาร พบว่าแบบโครงสร้างที่ไม่มีเสาร่วมในช่วงจะกำหนดเส้นฐานของหลังคา โดยกำหนดขึ้นจากขอบผนังรับน้ำหนักทั้งสองด้าน จากนั้นนำสัดส่วน 2 ใน 3 ของเส้นฐานหลังคานี้ไปกำหนดความสูงของหลังคาและส่วนห้องอาคารต่อไป ทำให้สัดส่วนความสูงของห้องอาคารกับหลังคาเมื่อวัดจากเส้นฐานหลังคานี้เป็นแบบ 1:1 เรียกรูปทรงอาคารนี้ว่า รูปทรงมูลฐาน ส่วนแบบโครงสร้างที่มีเสาร่วมในช่วงจะใช้สัดส่วน 2 ใน 3 ของฐานหลังคาวัดเข้ากับความสูงของเสาร่วมในแทนส่วนหลังคาวัดเช่นเดียวกัน การออกแบบรูปทรงหรือการปรับทรง จะเป็นการปรับเพิ่มหรือลดความสูงของหลังคาและส่วนห้องอาคารจากสัดส่วนนี้

จากนั้นจึงเป็นการให้รายละเอียดของอาคารด้วยองค์ประกอบตกแต่งต่างๆ เช่น ฐาน บัวหัวเสา หน้าบัน เป็นต้น ในส่วนของการกำหนดฐานอาคารพบว่า เนื่องจากความสูงของอาคารเพิ่มมากขึ้นจึงต้องเพิ่มความสูงของฐานด้วย โดยการรักษาสัดส่วนของฐานหลักไว้แล้วนำฐานเชิงมาซ้อนด้านล่างอีกชั้นหนึ่งวิธีการกำหนดฐานเช่นนี้ยังช่วยในการแก้ปัญหาเรื่องฐานจมในการทำฐานหย่อนเสาอีกด้วย

จุฬาทิพย์ อินทราไสย (2545 : บทคัดย่อ) วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบขององค์ประกอบสถาปัตยกรรมภายในพระอุโบสถและพระวิหารสมัยอยุธยาตอนปลาย อันเกิดจากแผนผัง และรูปแบบทางสถาปัตยกรรม รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดพื้นที่ว่างกับองค์ประกอบภายในที่

ปรากฏ โดยแบ่งองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายในออกเป็น องค์ประกอบโครงสร้าง และองค์ประกอบตกแต่ง

พระอุโบสถและพระวิหารที่นำมาศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 33 หลัง ในพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ อุรุษยา ลพบุรี กรุงเทพฯ นนทบุรี อ่างทอง นครปฐม เพชรบุรี และสมุทรสงคราม ซึ่งเป็นชุมชนที่มีความสำคัญมาแต่อดีตในสมัยอยุธยาตอนปลายเขตวัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ในการศึกษาเน้นรูปแบบขององค์ประกอบที่สัมพันธ์กับพื้นที่ว่างภายในอาคารเป็นประเด็นสำคัญ ซึ่งการลำดับอายุการสร้างพระอุโบสถและพระวิหารดังกล่าวนี้เป็นเพียงการกำหนดอายุโดยสังเขปเท่านั้น เนื่องจากปัญหาทางด้านข้อมูล และหลักฐานไม่มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านประวัติการสร้าง การบูรณะเปลี่ยนแปลงทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ผลการศึกษารูปแบบองค์ประกอบสถาปัตยกรรมภายในพระอุโบสถและพระวิหารในสมัยอยุธยาตอนปลายที่สัมพันธ์กับแผนผังและพื้นที่ว่างภายในอาคาร แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาคารขนาดเล็ก มีพื้นที่น้อยกว่า 70 ตารางเมตร , กลุ่มอาคารขนาดกลาง มีพื้นที่ 70-100 ตารางเมตร และกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ มีพื้นที่ 100 ตารางเมตรขึ้นไป มีผังภายในอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีทั้งที่เป็นแบบมีเสาร่วมใน และไม่มีเสาร่วมใน โดยให้ความสำคัญกับพระอุโบสถเป็นประธานหลักของวัด ขนาดของที่ว่างภายในอาคารจะสัมพันธ์กันกับการจัดวางฐานชุกชีรวมถึงองค์พระประธานที่หันหน้าไปทางทิศตะวันออก และทางสัญจร มีการเจาะช่องหน้าต่างเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีการเล่นระดับของระนาบของเพดานที่สัมพันธ์กับการจัดวางฐานชุกชีแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและลำดับศักดิ์ในการใช้พื้นที่ของฆราวาสและพระภิกษุ ขนาดของพื้นที่ภายในดังกล่าวจึงขึ้นอยู่กับจำนวนและปริมาณของกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบองค์ประกอบสถาปัตยกรรมภายในพระอุโบสถและพระวิหาร ได้แก่ ประโยชน์ใช้สอย เรื่องราวทางพุทธศาสนา คติความเชื่อ ตลอดจนกระบวนการทางการช่าง ส่งผลให้รูปแบบองค์ประกอบรวมถึงที่ว่างภายในอาคารมีระเบียบกฎเกณฑ์ถูกควบคุมรูปแบบไว้ ไม่เปลี่ยนแปลงมาตลอดเวลาในช่วงปลายของอยุธยา หรือเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะเฉพาะบางส่วนที่ไม่กระทบต่อลักษณะเฉพาะในแต่ละพื้นที่

ศุภชัย อาริรุ่งเรือง (2544 : บทคัดย่อ) การศึกษาการออกแบบพระอุโบสถในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษารูปแบบของศิลปะสถาปัตยกรรมที่มีผลต่อการออกแบบ ปัจจัยที่มีส่วนกำหนดแนวความคิด จนถึงรูปแบบ ลักษณะ และองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม และพัฒนาการทางความคิด โดยมีวิธีศึกษาจากข้อมูลทางเอกสาร และข้อมูลการศึกษาทางกายภาพของสถานที่จริง จำนวน 12 แห่ง นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบอันทำให้ทราบข้อสรุปสุดท้าย

จากการศึกษาวิจัยพบว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงศึกษางานสถาปัตยกรรม อย่างเป็นระบบเนื่องจากได้รับการปลูกฝังจากพระบิดา จากครูชาวตะวันตก รวมทั้งได้ทรงมีโอกาสเดินทางไปยุโรปถึง 2 ครั้ง ได้พบปะกับสถาปนิก ศิลปินต่างๆ โดยพระองค์เองซึ่งเป็นประสบการณ์ตรง และได้นำมาเป็นแบบอย่างในการนำมาพัฒนาบ้านเมือง ซึ่งต่างจากรัชกาลก่อนหรือต่างจากที่ผ่านมาก็ได้มีการส่งราชทูตไปแทน จึงเป็นผลทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนทางด้านความเชื่อ แนวความคิด อุดมคติที่มีผลต่อสถาปัตยกรรมอย่างรุนแรง และสิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนี้ก็มาจากปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ที่ต้องการให้มีเศรษฐกิจเพื่อเป็นสิ่งที่หล่อเลี้ยงสภาพคล่องภายในประเทศ รวมทั้งทรงมีพระราชนิมิตส่วนพระองค์อันเกิดจากการรับรู้ที่ได้ศึกษามาจากสถานที่ต่างๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศของพระองค์ จนส่งผลถึงพระอารามที่พระองค์ทรงสร้าง ซึ่งล้วนมีเหตุผลมาจากการสร้างวัดคู่วัง โดยมีการให้ความสำคัญสนับสนุนพุทธศาสนา ทางฝ่ายธรรมยุติกนิกายเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล และพัฒนาประเทศอันเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการก่อรูปทางสถาปัตยกรรมทั้งในส่วนพระนคร และขยายออกสู่ภูมิภาค

ลักษณะทางสถาปัตยกรรมและองค์ประกอบสถาปัตยกรรม ยังคงเป็นการสืบต่อมาจากรัชกาลที่ 4 ในช่วงต้นรัชกาล แต่สิ่งที่ทำให้เกิดจุดเปลี่ยนทางสถาปัตยกรรมนั้น ได้เกิดขึ้นเมื่อมีการสร้างวัดนิเวศธรรมประวัติซึ่งอยู่ในช่วงต้นรัชกาล โดยที่เป็นการออกแบบโดยสถาปนิกชาวตะวันตก ซึ่งได้ส่งผลกระทบในเรื่องของแนวความคิดในการออกแบบของสถาปนิกไทย ที่จากเดิมมีพื้นฐานในด้านรูปแบบประเพณี ตลอดจนความเชื่อ ที่ปรากฏในองค์ประกอบสถาปัตยกรรมส่วนต่างๆ ของพระอุโบสถในช่วงต้นรัชกาล ถึงปลายรัชกาลซึ่งมีรูปแบบที่ยังคงเป็นการเลียนแบบศิลปะสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก ครั้งถึงช่วงปลายรัชกาลรูปแบบได้คลี่คลาย ผสมผสานแนวความคิดระหว่างตะวันตก กับของไทยเช่นที่ พระอุโบสถวัดเบญจมบพิตร

บัณฑิต อินทร์คง (2543 : บทคัดย่อ) วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตรกรรมฝาผนังกับสถาปัตยกรรม โดยศึกษาเฉพาะจิตรกรรมฝาผนังที่เขียนขึ้นภายในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งน่าจะเขียนขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลาย จากการศึกษาจิตรกรรมมีลักษณะเด่นหลายประการดังนี้

1. การออกแบบจัดองค์ประกอบภาพทำขึ้นอย่างมีแบบแผนมีการพัฒนาจากจิตรกรรมฝาผนังในก่อนหน้านั้น และยังส่งอิทธิพลต่อจิตรกรรมฝาผนังในสมัยต่อมา

2. รูปแบบจิตรกรรมมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะสกุลช่างอย่างชัดเจน ผู้ออกแบบเขียนภาพพยายามแสดงรายละเอียดคลวคล้ายประกอบภาพ ให้มีลักษณะไม่ซ้ำกับรูปแบบศิลปกรรมจึงมีลักษณะแตกต่างจากกลุ่มหรือสกุลช่างอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด

3. ภาพจิตรกรรมสื่อความหมายในด้านต่างๆ ต่อตัวอาคารและพระประธานภายในพระอุโบสถ ในมิติที่ซับซ้อน

เนื้อหาของภาพเขียนขึ้น 3 เรื่องใหญ่ๆ คือ เทพชุมนุม พุทธประวัติตอนมารผจญ และทวารบาล เนื้อหาดังกล่าวได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงจากจิตรกรรมฝาผนังในสมัยอยุธยาตอนต้นที่นิยมเขียนภาพอดีตพุทธบนฝาผนังกรุพระปราสาท มาเขียนบนฝาผนังพระอุโบสถ ภาพจิตรกรรมจึงถูกออกแบบให้สัมพันธ์และแสดงบทบาทต่อตัวอาคารมากขึ้น ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่าจิตรกรรมฝาผนังมีความสัมพันธ์และมีบทบาทหน้าที่ต่อตัวอาคารในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ภาพจิตรกรรมถูกออกแบบให้มีความสัมพันธ์ตามพื้นที่ ผืนแผ่นดิน โดยกำหนดสัดส่วนและจัดองค์ประกอบตามลักษณะผนังได้อย่างลงตัว

2. เรื่องราวที่เขียน ถูกวางตำแหน่งให้สัมพันธ์ที่สื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์ในด้านต่างๆ ต่อตัวพระอุโบสถ พระประธานภายในพระอุโบสถ และส่งผลกระทบต่อการใช้ห้องภายในพระอุโบสถในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ

3. ภาพจิตรกรรมฝาผนังมีบทบาทหลักเพื่อตกแต่งพระอุโบสถให้มีความงดงามสมบูรณ์และสร้างบรรยากาศภายในให้ศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันยังส่งผลกระทบต่อหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องต่อการใช้สอยห้องภายในด้วย เช่น การนำภาพเทพชุมนุมมาเขียนบนฝาผนังด้านข้าง ทั้งนี้อาจแสดงความหมายในเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับการอัญเชิญหมู่เทพยดามาเป็นสักขีพยานในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ โดยการออกแบบเป็นรูปสัญลักษณ์ในงานจิตรกรรมฝาผนัง ส่วนภาพมารผจญอาจแสดงความหมายในลักษณะสัญลักษณ์ที่มีบทบาทต่อพระประธาน อาจหมายถึงทางเลือกหนึ่งที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าหันหน้าสู่การบรรลุพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ซึ่งอาจแสดงความหมายขึ้นให้ผู้อุปสมบทกรรมภายในพระอุโบสถ หลังจากเปลี่ยนสถานะตัวเองเป็นพระภิกษุเพื่อต่อสู้กับกิเลสตัณหาต่างๆ เพื่อบรรลุธรรมอย่างพระพุทธองค์ต่อไป ส่วนภาพทวารบาลนั้นมบทบาทหน้าที่ในทางด้านความหมายชัดเจน คือ หมายถึง ผู้ปกป้องรักษาประตูทางเข้าพระอุโบสถจากสิ่งชั่วร้ายต่างๆ

กัลยา เครือฉุยชัย (2537 : บทคัดย่อ) งานประติมากรรมปูนปั้นของจังหวัดเพชรบุรี เป็นงานศิลปกรรมแขนงหนึ่งในจำนวนงานศิลปะหลายประเภทที่ปรากฏอยู่ในจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรมประติมากรรม สถาปัตยกรรม เป็นต้น งานปูนปั้นนับเป็นหลักฐานทางโบราณคดีที่มีความสำคัญมากใน

หลายๆ ด้าน อาทิเช่น คุณค่าทางด้านศาสนา ศิลปะ โบราณคดี ประวัติศาสตร์ หรือคุณค่าในตัวเองอีกหลายรูปแบบ รวมทั้งเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญในด้านการศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปะ หรือประวัติความเป็นมาของอาคารนั้น งานปูนปั้นที่วัดสระบัว นับเป็นแหล่งงานปูนปั้นอีกแห่งหนึ่งที่มีความสำคัญควรศึกษา เพื่อให้ได้ประโยชน์และความรู้ในด้านต่างๆ ดังกล่าวไปแล้วข้างต้น เนื่องจากเป็นวัดที่มีความเก่าแก่หากแต่ยังคงความสมบูรณ์ทางด้านศิลปกรรมไว้อย่างมาก อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความเป็นพื้นเมืองของสกุลช่างเพชรบุรีไว้อย่างน่าสนใจ ซึ่งมีการสืบเนื่องของช่างปูนปั้นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอย่างไม่ขาดระยะ ทั้งในด้านรูปแบบของลวดลาย เทคนิควิธีการสร้างงาน ทำให้ศิลปะปูนปั้นไม่หายไปจากเมืองเพชรบุรี โดยวัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. เพื่อศึกษาวิธีการทำงานปูนปั้นของช่างเพชรบุรี โดยละเอียด
2. เพื่อศึกษาและกำหนดอายุงานปูนปั้นที่วัดสระบัว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางในการอนุรักษ์งานปูนปั้นสกุลช่างเพชรบุรี

ในปัจจุบันเมื่อมีการนำวิธีการอนุรักษ์งานปูนปั้นโดยใช้หลักการอนุรักษ์ทางโบราณคดี สิ่งที่ต้องพิจารณาก่อนที่จะเริ่มงานในการอนุรักษ์เป็นประการแรก คือ วัสดุที่เป็นส่วนผสมของปูนดำ เพราะจุดเริ่มต้นขั้นพื้นฐานทั้งหมดของปูนปั้น ซึ่งหากได้ศึกษาอย่างชัดเจนในรายละเอียดของวัสดุที่นำมาเป็นส่วนผสม ผนวกกับปัจจัยแวดล้อมด้านอื่นๆ จะทำให้เราสามารถทราบถึงสาเหตุในการเสื่อมสลาย รวมทั้งสามารถหาวิธีในการป้องกันและการอนุรักษ์ได้อย่างถูกต้อง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยโครงการศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาจากการลงพื้นที่จริงในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ศึกษาจากการใช้แบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการออกแบบภายในส่วนโถงต้อนรับในโรงแรม จากสถาปนิกผู้เชี่ยวชาญ

การที่จะเข้าศึกษาอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลาย สกุลช่างเพชรบุรีในปัจจุบัน นอกเหนือจากทราบแหล่งข้อมูลที่ตั้ง ที่จะเป็นแนวทางในการใช้ในการสำรวจเบื้องต้นแล้วจะต้องทราบถึงลักษณะภูมิประเทศ และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปในด้านต่าง ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี เพื่อจะได้นำข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมนี้ ไปประกอบการวิเคราะห์ที่มีผลกระทบต่อการวางผังพระอุโบสถในลักษณะต่าง ๆ และการศึกษาวิจัยอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลาย สกุลช่างเพชรบุรีนี้ ได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงกำหนดขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญในงานออกแบบสถาปัตยกรรมไทย และกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแนวความคิดเห็นมาทำการศึกษาเพื่อนำไปสู่การออกแบบ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

สถาปัตยกรรมในเมืองเพชรบุรีนั้นมีหลายรูปแบบหลายลักษณะ สถาปัตยกรรมเหล่านี้มีทั้งที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและคือคุณค่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวแปรและปัจจัยต่างๆ ทั้งเงื่อนไขทางด้านรูปแบบ เวลา สถานที่ จุดประสงค์การใช้งาน และอื่นๆ ในการศึกษา ผู้วิจัยเลือกศึกษาความสำคัญของสถาปัตยกรรมไทย สกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลายเฉพาะอุโบสถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะอาคารทางศาสนาเป็นอาคารที่ทรงคุณค่า และถูกสร้างอย่างมีแบบแผน มีลำดับวิวัฒนาการที่สามารถศึกษาวิเคราะห์หาหลักฐานเอกสารอ้างอิงได้อย่างชัดเจน อีกทั้งงานศิลปกรรมที่เป็นองค์ประกอบตกแต่งสถาปัตยกรรมมีลักษณะโดดเด่น ทำทนายให้ศึกษาเพื่อหาข้อสรุปถึงความสำคัญของงานศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมนั้น โดยเฉพาะงานอุโบสถ สกุนตรางค์เพชรบุรี

สุรศักดิ์ รอดเพราะบุญ ได้กล่าวถึงสถาปัตยกรรมที่สำคัญ โดยเฉพาะอาคารทางศาสนาที่มีรูปแบบ สมัยอยุธยาตอนปลาย ที่พบในเมืองเพชรบุรี และสถาปัตยกรรมเหล่านี้ยังทรงคุณค่าที่สมบูรณ์ ไม่ถูกคัดแปลง ซ่อมแซมไปมาก มีลักษณะและพัฒนาการที่แสดงถึงความเป็นกลุ่มช่างเฉพาะตน ที่ค่อนข้างชัดเจน ที่เรียกได้ว่าสกุนตรางค์เพชรบุรีนั้น ปรากฏด้วยกัน 6 วัดคือ

1. วัดมหาธาตุวรวิหาร
2. วัดใหญ่สุวรรณาราม
3. วัดไผ่ล้อม
4. วัดเกาะแก้วสุทธาราม
5. วัดสระบัว
6. วัดเขานันไดอิฐ

ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างการศึกษาดังกล่าว เพราะเห็นว่าสถาปัตยกรรมส่วนใหญ่ที่ปรากฏในวัดดังกล่าวข้างต้นมีพระอุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ และเจดีย์ สถาปัตยกรรมดังกล่าวล้วนสำคัญและเป็นแนวทางอย่างกว้าง ที่จะนำไปสู่การศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กล่าวไว้แล้วในตอนต้น สถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลายในงานสกุนตรางค์เพชรบุรีนั้น มีรูปแบบและการพัฒนาตามลักษณะสกุนตรางค์เพชรบุรีที่ชัดเจน โดยเฉพาะพระอุโบสถ พระวิหารนั้น ถือได้ว่าเป็นสถาปัตยกรรมประเพณีที่มีศักดิ์ และพัฒนาการ สถาปนิกเมืองเพชรบุรีมีวิธีและระเบียบในทางการออกแบบไปในทางเดียวกัน สามารถจัดเป็นกลุ่มช่างเดียวกันได้ (สุรศักดิ์ รอดเพราะบุญ : หน้า 426) มีความงามของสัดส่วน และการตกแต่งทางด้านศิลปกรรม มีลักษณะพิเศษ ที่แตกต่างจากกลุ่มช่างอื่นๆ อย่างชัดเจน เช่น งานประติมากรรมปูนปั้น ประดับส่วนต่างๆ ของอาคาร งานจิตรกรรมฝาผนัง ตกแต่งภายในมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่น โดยผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาในส่วนเฉพาะพระอุโบสถของวัดจากจำนวนทั้งหมด 6 หลังเหลือเพียง 5 หลัง ซึ่งประกอบด้วย

1. วัดใหญ่สุวรรณาราม
2. วัดไผ่ล้อม
3. วัดเกาะแก้วสุทธาราม
4. วัดเขานันไดอิฐ
5. วัดสระบัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้เชี่ยวชาญในด้านสถาปัตยกรรมไทย

ชื่อ ศาสตราจารย์ ดร. สันติ เล็กสุขุม

หน่วยงาน ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อ รองศาสตราจารย์ สมคิด จิระทัศนกุล

หน่วยงาน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อ อาจารย์ ทศพร โสคาบรณู

หน่วยงาน สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อ อาจารย์ ติ้เอียง แซ่ปึง

หน่วยงาน สาขาวิชาออกแบบตกแต่งภายใน คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือ ผู้ที่ทำการวิจัยยึดหลักในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาขอบเขตเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ต่างๆ ภายในโครงการ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบอย่างเหมาะสม , และการจัดวางรวมทั้งศึกษางานที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นรากฐานในการนำมาวิเคราะห์ และนำมาใช้ในการออกแบบที่เหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสำรวจ โดยสร้างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหาสาระในการทำวิจัย ซึ่งรายละเอียดในการทำเครื่องมือมีดังนี้

แบบสำรวจ ที่ใช้เป็นการสำรวจที่ศึกษาถึงสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโครงการของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อต้องการทราบถึงสภาพแวดล้อมภายในปัจจุบันของโครงการ โดยแบ่งเนื้อหาการสำรวจออกเป็น 4 หมวดดังนี้

1.แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐาน

1.1 แบบสำรวจในการเก็บข้อมูลพื้นฐานในการสำรวจพื้นที่

1.2 แบบสำรวจพื้นที่ ประโยชน์ใช้สอย

1.3 แบบสำรวจ การออกแบบพื้นที่, ผนัง , เพดาน , ประตู , หน้าต่าง , เครื่องเรือน

1.4 แบบสำรวจวัสดุที่ใช้ในการออกแบบพระอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลาย สกลช่างเพชรบุรี

2. แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2.1 แบบประเมิน ลักษณะ แปลน ที่เหมาะสมนำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการ ออกแบบ โถงต้อนรับภายใน โรงแรมได้

2.2 แบบประเมิน รูปแบบ พื้น

2.3 แบบประเมิน รูปแบบ ผนัง

2.4 แบบประเมิน รูปแบบ เพดาน

2.5 แบบประเมิน รูปแบบประตู หน้าต่าง

2.6 แบบประเมิน วัสดุ

2.7 แบบประเมิน การตกแต่งอาคาร

เครื่องมือที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คือ แบบสอบถาม (QUESTION NAIRE) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย ส่วนของการแสดงความคิดเห็นในการเลือกองค์ประกอบของพระอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลาย สกลช่างเพชรบุรี ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดแสดงความคิดเห็นอื่น ๆ โดยแบ่งเป็นชุดสอบถามดังนี้

ชุดที่ 1. สำหรับผู้เชี่ยวชาญ เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการนำองค์ประกอบของ อุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลาย สกลช่างเพชรบุรี มาออกแบบดังนี้

1.1 แบบสอบถามที่ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดวางผังของอุโบสถสมัย อยุธยาตอนปลาย สกลช่างเพชรบุรี ในด้านหลักการและความเหมาะสมที่จะ นำมาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

1.2 แบบสอบถามที่ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบอาคาร ของอุโบสถ สมัยอยุธยาตอนปลาย สกลช่างเพชรบุรี ในด้านหลักการและความเหมาะสม ที่จะนำมาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

1.3 แบบสอบถามที่ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่ง อาคาร ของอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลาย สกลช่างเพชรบุรี ในด้านหลักการ และความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีค่าการวัด ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ในการดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. กำหนดกรอบของคำถามเกี่ยวกับอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลาย ด้านการจัดวางผัง องค์ประกอบอาคาร องค์ประกอบตกแต่งอาคาร เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นที่จะถามเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. กำหนดรูปแบบของแบบสอบถามเพื่อให้คำถามมีความชัดเจน คอบง่าย มีความกระชับรัดกุม โดยให้มีจำนวนคำถาม ไม่มากนักตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์และตัวแปร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการตอบ และคำนึงถึงข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
3. สร้างแบบสอบถามสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโท และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำการตรวจและปรับปรุงแก้ไข โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย อาจารย์ ทศพร โสคาบรรณ หน่วยงานสาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วพบอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย เพื่อพิจารณาก่อนนำไปใช้ในการสอบถามผู้เชี่ยวชาญต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากได้ข้อมูลต่าง ๆ มาทั้งหมดแล้วจะถูกรวบรวมแล้วนำไปวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นมาใช้ในการออกแบบและสรุปผล เพื่อใช้เป็นแนวทางหนึ่งสำหรับการพิจารณาในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในส่วน โถงต้อนรับภายในโรงแรม ในจังหวัดเพชรบุรี

มีขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
2. ติดต่อประสานงานกับท่านเจ้าอาวาสหรือผู้ดูแล ประจำวัดต่างๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.1 วัดใหญ่สุวรรณาราม
  - 2.2 วัดเกาะแก้วสุทธาราม
  - 2.3 วัดเขามัน ไคอิฐ
  - 2.4 วัดสระบัว
  - 2.5 วัด ไผ่ล้อม
3. ลักษณะการเก็บข้อมูลใช้การถ่ายภาพ สมุดจด และการสังเกต แล้วนำผลที่ได้มาทำการสรุป เพื่อหาแนวทางในการนำไปพิจารณาในการวิเคราะห์การออกแบบสถาปัตยกรรมภายในส่วน โถงต้อนรับ ในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

3.1 กระบวนการดำเนินการศึกษา

การศึกษาลักษณะของภูมิประเทศของจังหวัดเพชรบุรี

3.1.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี

เพชรบุรี เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์เก่าแก่ นับเนื่องไปได้เป็นพันปี จากหลักฐานทางโบราณคดี ที่บ่งว่าเคยมีคนอาศัยอยู่ เป็นชุมชนถาวรนั้น มีอายุย้อนไปถึงยุคทวารวดีเลขที่เดียว

ในยุคที่ขอมเรืองอำนาจ อยู่ในดินแดนบางส่วนที่เป็นประเทศไทยในปัจจุบันนี้ คือ ในราว 800 ปีมาแล้วนั้น มีจารึกพระขรรค์ ที่กล่าวถึงเมืองเมืองหนึ่ง ที่ชื่อว่า ศรีวิชัยปุระ เมืองนี้ นักวิชาการหลายท่านเชื่อว่า หมายถึงเมืองเพชรบุรี ด้วยเหตุที่คำว่า วัชรปุระ นั้น เมื่อแผลงอักษร ว เป็น พ ก็จะได้เป็นพัชร หรือ เพชร และ ปุระกับบุรี ก็มีความหมายเหมือนกัน ดังนั้น วัชรปุระ กับ เพชรบุรี ก็คือ คำคำเดียวกันนั่นเอง ร่องรอยของผู้คนในอดีตในเขตจังหวัดเพชรบุรี ปรากฏหลักฐานในรูปของ โบราณวัตถุ โบราณสถาน แหล่งที่อยู่อาศัยหลงเหลืออยู่ทั่วไปตั้งแต่ในช่วงที่เป็นชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์พบหลักฐานแถบภูเขาทางตะวันตกในเขตอำเภอท่ายาง จวบจนสังคมพัฒนาขึ้นภายใต้วัฒนธรรมแบบทวารวดี ก็พบร่องรอยของชุมชนเหล่านี้ในหลายพื้นที่ เช่น กลุ่มผลิตรูปเคารพทองปรง ในเขตอำเภอเขาชัย้อย กลุ่มบ้านหนองพระเนินโพธิ์ใหญ่ เนินดินแดงวัดป่าเป็นในเขตอำเภอบ้านลาด กลุ่มเขากระฉิว ในเขตอำเภอท่ายาง กลุ่มทุ่งเศรษฐีในเขตอำเภอชะอำ แต่ในกลุ่มแม่น้ำเพชรบุรีก็ยังไม่พบหลักฐานของเมืองที่มีคูน้ำคันดินล้อมรอบแบบเมืองทวารวดีที่พบทั่วไปในกลุ่มแม่น้ำสำคัญอื่นๆในแถบภาคกลางของไทยแต่ก็พบหลักฐาน

โบราณวัตถุแบบทวารวดี คือธรรมจักรหินในบริเวณชุมชนเก่าทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเพชรบุรี

ในสมัยต่อมา เพชรบุรี ยังคงมีชื่อปรากฏเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ไทยอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย พระมหากษัตริย์ แต่ความสำคัญของเมืองเพชร กลับกลายจากเมืองทางยุทธศาสตร์ มาเป็นเมืองที่ประทับ ในการเสด็จแปรพระราชฐาน ของพระมหากษัตริย์ ถึงสามรัชกาลติดต่อกัน คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 รัชกาลที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และรัชกาลที่ 6 ร่องรอยที่เป็นนามธรรม และรูปธรรม ที่ยังคงเหลืออยู่ ได้แก่ ความทรงจำที่เล่าขานกันสืบมา อย่างภาคภูมิใจ ในหมู่ชาวเมืองเพชร และพระราชวังสำคัญสามแห่ง คือ พระนครคีรี พระรามราชนิเวศน์ และพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ที่ยังคงอยู่คู่เมืองเพชรบุรี

3.1.2 อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

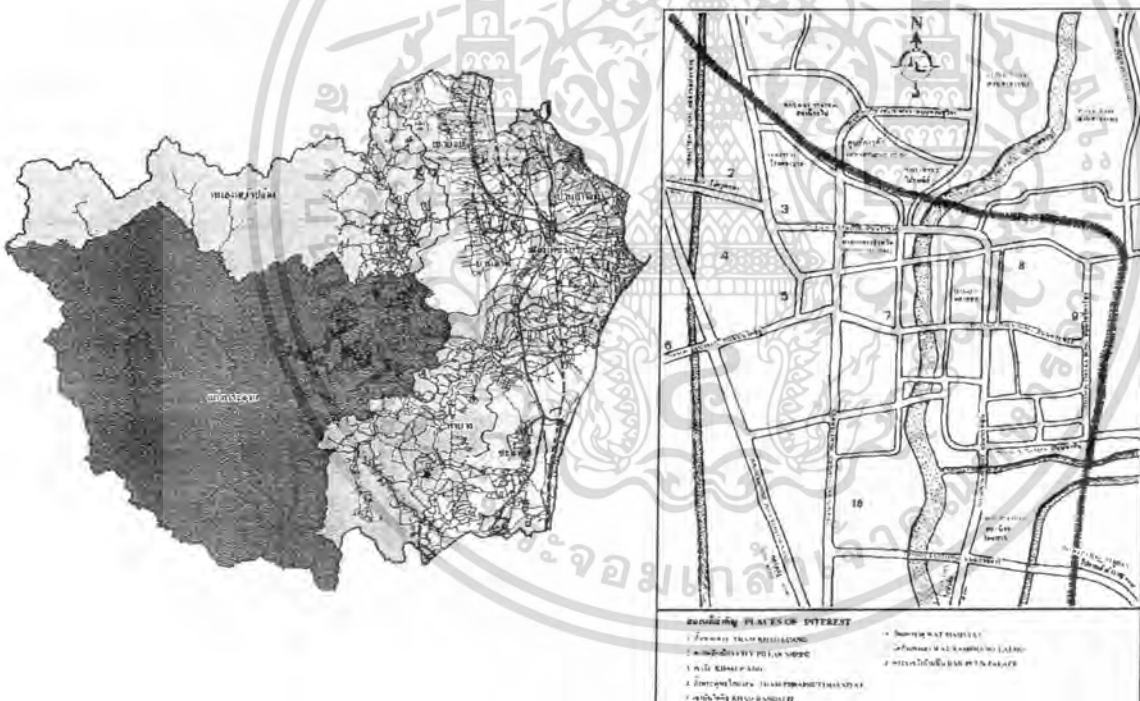
ทิศตะวันออก ติดต่อชายฝั่งทะเลอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับสหภาพพม่า

จังหวัดเพชรบุรีแบ่งการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ คือ

อำเภอเมือง อำเภอเขาชัย้อย อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอบ้านแหลม อำเภอบ้านลาด

อำเภอท่ายาง อำเภอแก่งกระจาน และอำเภอชะอำ

รูปที่ 3.1 แผนที่จังหวัดเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

เพชรบุรี เป็นจังหวัดในภาคกลางที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอ่าวไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เป็นระยะทาง 123 กิโลเมตร เป็นเมืองเก่าแก่ที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน โดยมีชื่อปรากฏอยู่ในศิลาจารึกหลักที่หนึ่งสมัยสุโขทัยและมีหลักฐานทางโบราณคดี ซึ่งมีอายุย้อนไปถึงสมัยขอมและสมัยทวารวดี ทั้งยังคงเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญชั้นเมืองลูกหลวงในสมัยอยุธยา

เพชรบุรีมีพื้นที่ 6,255.138 ตารางกิโลเมตร สภาพภูมิประเทศทางด้านทิศตะวันตกเป็นป่าเขาสลับซับซ้อน มีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นเส้นกั้นอาณาเขตระหว่างไทยกับสหภาพพม่า เฉพาะในเขตจังหวัดเพชรบุรีมีความยาวประมาณ 120 กิโลเมตร ส่วนทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบไปจนถึงชายฝั่งทะเลอ่าวไทยซึ่งมีความยาวจากเหนือจดใต้ ประมาณ 80 กิโลเมตร พื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีมีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำเพชรบุรี มีความยาวตลอดสาย 227 กิโลเมตร แม่น้ำบางกลอย มีความยาว 44 กิโลเมตร และแม่น้ำบางตะบูน มีความยาว 18 กิโลเมตร

ประชากรจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีการทำนา สวนผลไม้ ทำน้ำตาล โคนม เลี้ยงสัตว์ และทำการประมง

3.1.4 ศึกษาลักษณะของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลาย จากทั้งหมดในจังหวัดเพชรบุรีเหลือเพียง 5 หลังด้วยกัน

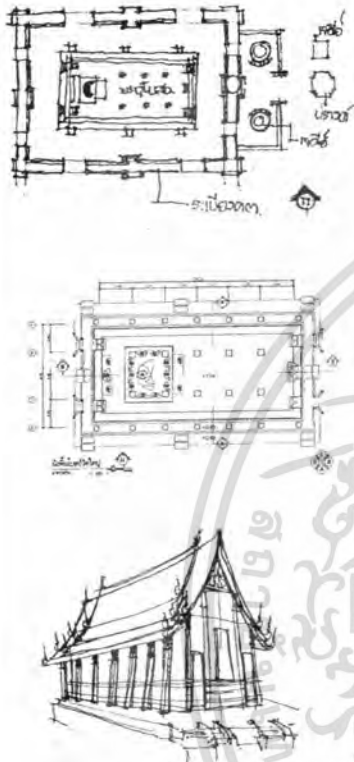
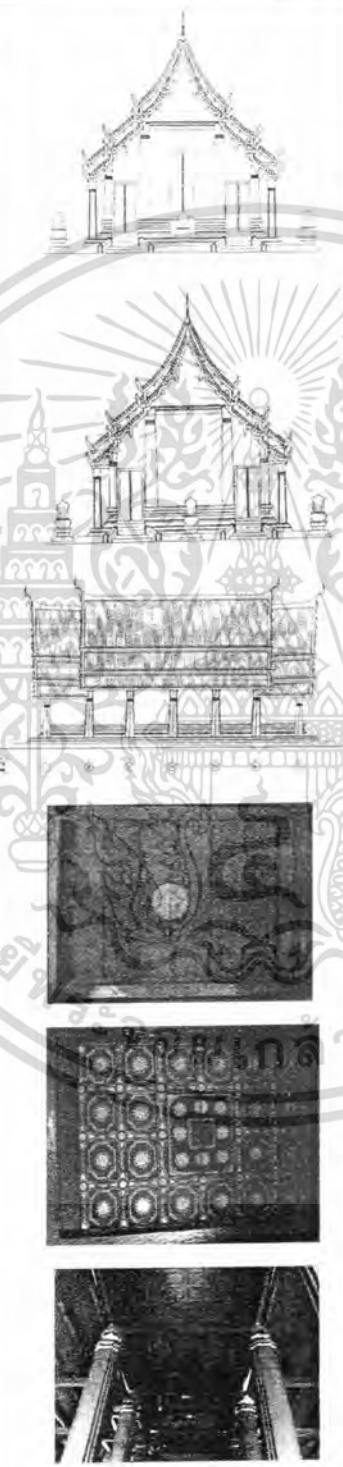

3.1.4.1 พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ประวัติความเป็นมา

วัดใหญ่สุวรรณาราม ตั้งอยู่ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลาย แต่มีบางท่านให้ความเห็นว่า อาจสร้างก่อนสมัยอยุธยาก็ได้ โดยพิจารณาจากใบสีมาคู่ศิลาทรายแดง รอบอุโบสถที่น่าจะเก่ากว่าสมัยอยุธยา รวมทั้งพระพุทธรูปอีกองค์หนึ่งซึ่งอยู่บนฐานชุกชีด้านหลังพระประธานในปัจจุบัน ซึ่งเข้าใจว่าเป็นพระ ประธานองค์เดิม ตามประวัติของวัด เดิมเรียกว่าวัดใหญ่ ต่อมาเมื่อพระสุวรรณมุนีหรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชขณะสำคัญรูปหนึ่งของจังหวัดเพชรบุรี ในสมัยสมเด็จพระเจ้าศรีสรรเพชญ์(สมเด็จพระเจ้าเสือ) ได้ปฏิสังขรณ์วัดนี้ขึ้น แล้วเปลี่ยนชื่อเป็นวัดสุวรรณาราม แต่ชาวบ้านก็ยังคงเรียกว่าวัดใหญ่เช่นเดิมทำให้เกิดการเรียกรวมกันในสมัยหลังว่า “วัดใหญ่สุวรรณาราม” จนกลายเป็นชื่อในปัจจุบัน ส่วนพระอุโบสถคงสร้างขึ้นครั้งแรกในสมัยพระเจ้าปราสาททอง ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการปฏิสังขรณ์และสร้างพระระเบียงครอบพระอุโบสถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 การศึกษาพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

การจัดผังบริเวณและผังพื้น	องค์ประกอบอาคาร	องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร
		

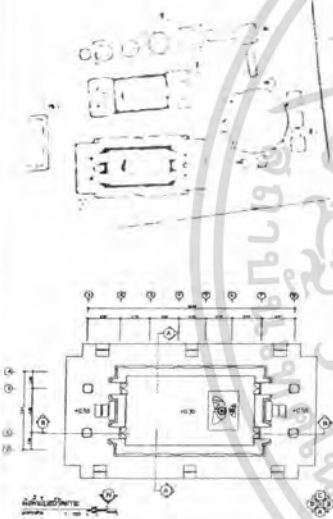

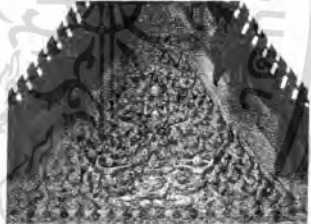

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.4.2 พระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม

ประวัติความเป็นมา

วัดเกาะแก้วสุทธาราม ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งวัดไม่ปรากฏในพงศาวดารหรือตำนานมาก่อน คาดว่าสร้างขึ้นในสมัยอยุธยา โดยพบหลักฐานที่อาจารระบุปีการสร้างที่จิตรกรรมภายในอุโบสถว่า เขียนขึ้นในปี พ.ศ. 2277 ตรงกับสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ จึงยืนยันได้ว่าอย่างน้อยในสมัยนั้น อุโบสถวัดเกาะแก้วก็ถูกสร้างขึ้นแล้ว

ตารางที่ 3.2 การศึกษาอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม

การจัดผังบริเวณและผังพื้น	องค์ประกอบอาคาร	องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร
 	 	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ)ตารางที่ 3.2 ศึกษาอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม

การจัดผังบริเวณและผังพื้น	องค์ประกอบอาคาร	องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร
		

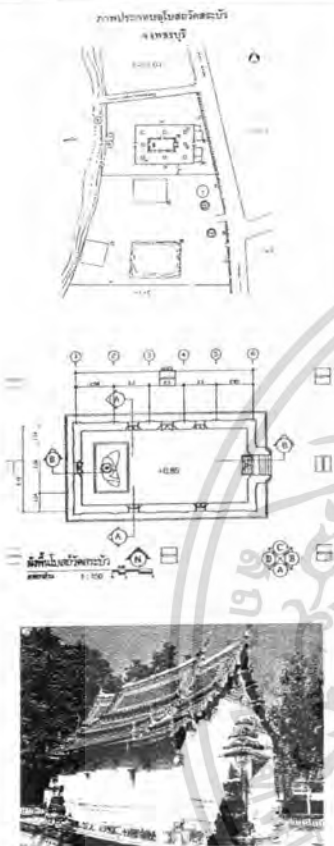

3.1.4.3 พระอุโบสถวัดสระบัว

ประวัติความเป็นมา

วัดสระบัว ไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่นอนว่าสร้างขึ้นในสมัยใด แต่จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น พระอุโบสถ นักวิชาการให้ความเห็นว่าเป็นอาคารในสมัยอยุธยาตอนปลาย ในส่วนของรายละเอียดองค์ประกอบ เช่น ส่วนลายประดับหน้าบัน ได้รับแบบอย่างมาจากหน้าบันของอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม ซึ่งเป็นงานอาคารในสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือ นอกจากนี้ค้นพบยังจำลองแบบมาจากศาลาการเปรียญของวัดใหญ่นี้ด้วย พิจารณาได้อย่างกว้างๆ ว่าอุโบสถวัดสระบัว คงสร้างระหว่าง พ.ศ. 2250-2300

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 ศึกษาอุโบสถวัดสระบัว

การจัดผังบริเวณและผังพื้น	องค์ประกอบอาคาร	องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร
 <p>ภาพประกอบของอุโบสถวัดสระบัว จังหวัดบุรีรัมย์</p> <p>ผังบริเวณ</p> <p>ผังพื้น</p> <p>วัดสระบัววัดสระบัว มาตรา 1:100</p>		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 3.3 ศึกษาอุโบสถวัดสระบัว

การจัดผังบริเวณและผังพื้น	องค์ประกอบอาคาร	องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร
		

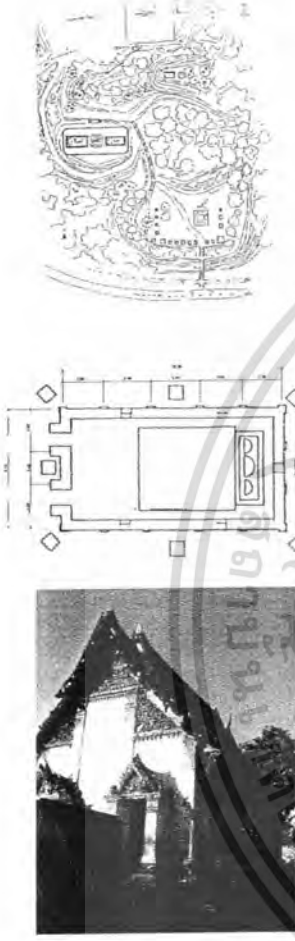

3.1.4.4 พระอุโบสถวัดเขานัน ไคอิฐ

ประวัติความเป็นมา

วัดเขานัน ไคอิฐ ในสมัยกรุงศรีอยุธยา นั้น เจ้าอธิการแสงแห่งวัดเขานัน ไคอิฐมีชื่อเสียงในด้านกรรมฐานมาก สมเด็จพระเจ้าเสือเคยฝากตัวเป็นศิษย์ วัดเขานัน ไคอิฐได้รับการยอมรับในฝีมือมาก ดำเนินที่เล่าลือต่อกันมา “มีเศรษฐีผู้หนึ่งมีภรรยา 2 คน ได้บริจาคเงินเพื่อสร้างอนุสรณ์กันคนละอย่าง ภรรยาสร้างโบสถ์ ภรณาน้อยสร้างวิหารส่วนเศรษฐีเองสร้างเจดีย์เชิงไปทางวิหารที่ภรณาน้อยสร้างแสดงว่าเศรษฐีรักภรณาน้อยมากกว่า

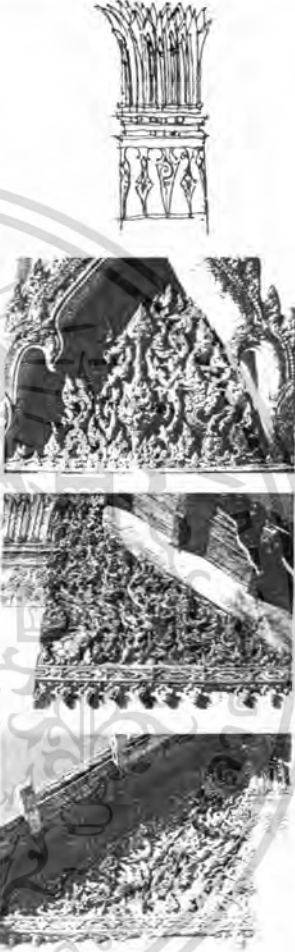
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.4 ศึกษา โบสถวัดเขวบัน ไดอิฐ

การจัดผังบริเวณและผังพื้น	องค์ประกอบอาคาร	องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร
 <p>This column contains architectural drawings and photographs. At the top is a site plan showing the temple's location within a larger area. Below it is a floor plan of the main hall. At the bottom is a photograph of the temple's exterior, showing its traditional Thai architectural style with a gabled roof and a central entrance.</p>	 <p>This column features architectural drawings and photographs of the building's structure. It includes a cross-section drawing of the roof and walls, a perspective drawing of the temple with a sunburst behind it, a perspective drawing of the main hall, a photograph of the temple's exterior from a different angle, and a photograph of the interior showing the wooden floor and ceiling structure.</p>	 <p>This column displays architectural drawings and photographs of decorative elements. It starts with a drawing of a decorative finial or roof ornament. Below are three photographs: one showing a close-up of the roof's decorative details, another showing a view of the temple's exterior with a decorative archway, and a final photograph of a decorative doorway or entrance.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 3.4 ศึกษาอุโบสถวัดเขานันไดอิฐ

การจัดผังบริเวณและผังพื้น	องค์ประกอบอาคาร	องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร
		

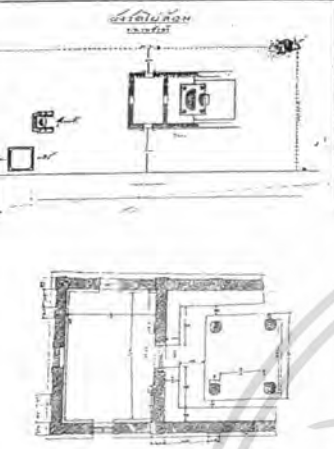

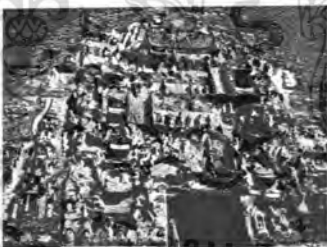

3.1.4.5 อุโบสถวัดไผ่ล้อม

ประวัติความเป็นมา

วัดไผ่ล้อม เป็นวัดเก่าแก่ที่มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย สร้างขึ้นในเขตเมืองเพชรบุรีเก่า ปัจจุบันเป็นวัดร้างแต่ชาวบ้านใกล้เคียงยังคงใช้เป็นสถานที่ส่วนหนึ่งประกอบพิธีทางศาสนาในบางครั้ง ทางทิศเหนือสิ่งที่เหลืออยู่ คือ ตัวโบสถ์เป็นอาคารก่ออิฐถือปูนมีลักษณะพิเศษคือ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนหน้าประดิษฐานพระพุทธรูป ส่วนหลังเป็นห้องกั้นผนังด้านหลังเป็นลายปูนปั้นเต็มผนัง และเจดีย์ทรงรายขนาดย่อม 1 องค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.5 ศึกษาอุโบสถวัดไผ่ล้อม

การจัดผังบริเวณและผังพื้น	องค์ประกอบอาคาร	องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร
 	 	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ติดต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย เพื่อขอสัมภาษณ์ความคิดเห็นและทำแบบสอบถาม
5. หลังจากเก็บข้อมูลได้เรียบร้อยครบถ้วนแล้วรับแบบสอบถามความคิดเห็นกลับคืน โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ค่าสถิติต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามที่มีข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจึงนำมารวบรวมและเรียบเรียงแนวความคิดของผู้เชี่ยวชาญ แล้วทำการวิเคราะห์โดยจำแนกตามความคิดเห็นที่รวบรวมมา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่ผ่านการกรอกให้ครบถ้วนสมบูรณ์
2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบต่างๆ ของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลาย มาทำการปรับใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในโถงต้อนรับ ในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี โดยทำเป็นภาพทุกด้าน นำเสนอในรูปแบบตารางและคำบรรยายประกอบ โดยแบ่งเกณฑ์ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ข้อมูลทางสถิติประกอบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมไทย นำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อการออกแบบสถาปัตยกรรม โถงต้อนรับใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการจับวางผังพระอุโบสถ

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและได้วิเคราะห์ข้อมูลการวางผังของพระอุโบสถที่ถูกเลือก 5 หลัง และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสถาปัตยกรรมไทยให้ความคิดเห็น มีผลดังนี้

จากตารางที่ 4.1 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทย มีผลดังนี้

ผังอุโบสถแบบที่ 1 ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบความสัมพันธ์กัน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความเหมาะสมด้านแบบแผนการจับวาง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามของระเบียบแบบแผนการจับวาง ความถูกต้องของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป)

ผังอุโบสถแบบที่ 2 ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบความสัมพันธ์กัน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความเหมาะสมด้านแบบแผนการจับวาง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมไทย ความถูกต้องของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป)

ตารางที่ 4.1 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการจัดผังของพระอุโบสถ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรม ในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ผังวัดใหญ่สุวรรณาราม			ผังวัดเกาะแก้วสุทธาราม			ผังวัดสระบัว		
	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบโดยรวม	4.25	0.96	มาก	4.25	0.50	มาก	4.00	0.82	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.00	0.82	มาก	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.00	1.41	มาก
5. ความเหมาะสมด้านแบบแผนการจัดวาง	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก
รวม	4.20	0.19	มาก	4.35	0.23	มาก	4.15	0.40	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.75	0.50	มากที่สุด	4.00	0.82	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.50	1.73	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง	3.50	1.73	มาก
3. ความสวยงามของระเบียบแบบแผนการจัดวาง	4.50	0.58	มากที่สุด	3.75	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก
4. ความถูกต้องตามลักษณะการจัดวางผังแบบศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.25	0.96	มาก	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
5. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.25	0.96	มาก	3.50	0.58	มาก	4.25	0.50	มาก
รวม	4.25	0.49	มาก	3.60	0.39	มาก	4.25	0.54	มาก

(ต่อ) ตารางที่ 4.1 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการจัดผังของพระอุโบสถ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ผังวัดเขาวัง ไตอิฐ			ผังวัด ไร่ล้อม		
	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย						
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.50	มาก	4.00	0.82	มาก
2. ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบโดยรวม	4.00	0.82	มาก	2.50	1.29	น้อย
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.25	0.50	มาก	3.50	0.58	ปานกลาง
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.25	0.96	มาก	4.00	0.82	มาก
5. ความเหมาะสมด้านแบบแผนการจัดวาง	4.25	0.50	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง
รวม	4.20	0.22	มาก	3.45	0.26	ปานกลาง
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย						
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.00	0.82	มาก	3.75	0.50	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	1.22	ปานกลาง	2.75	1.26	ปานกลาง
3. ความสวยงามของระเบียบแบบแผนการจัดวาง	4.00	0.82	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง
4. ความถูกต้องตามลักษณะการจัดวางผังแบบศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.50	0.58	มากที่สุด	3.50	0.58	มาก
5. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	3.50	1.50	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	3.80	0.37	มาก	3.40	0.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.1 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทย มีผลดังนี้

ผังอุโบสถแบบที่ 3 ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความเหมาะสมด้านแบบแผนการจัดวาง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามของระเบียบแบบแผนการจัดวาง ความถูกต้องของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป)

ผังอุโบสถแบบที่ 4 ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบ ความสัมพันธ์กัน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความเหมาะสมด้านแบบแผนการจัดวาง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามของระเบียบแบบแผนการจัดวาง ความถูกต้องของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป)

ผังอุโบสถแบบที่ 5 ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมด้านสถาปัตยกรรมไทย การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านองค์ประกอบอาคาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและได้วิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสถาปัตยกรรมไทยให้ความคิดเห็น มีผลดังนี้

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	พื้นที่ภายใน			พื้นที่ภายนอก			ผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1.ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	3.00	0.82	ปานกลาง	3.75	1.50	มาก	4.00	0.82	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	3.25	0.96	ปานกลาง	4.00	1.41	มาก	3.75	1.26	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	2.50	1.29	ปานกลาง	3.50	1.73	มาก	3.75	1.26	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	3.75	0.96	มาก	3.50	1.91	มาก	4.00	1.41	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.00	0.82	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง
รวม	3.10	0.19	ปานกลาง	3.55	0.22	มาก	3.75	0.25	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	2.25	1.26	น้อย	3.50	1.73	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.25	0.96	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	2.00	1.41	น้อย	3.25	2.06	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	2.00	1.41	น้อย	3.00	1.15	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก
รวม	2.38	0.22	น้อย	3.13	0.38	ปานกลาง	3.94	0.23	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	2.00	1.41	น้อย	3.25	2.06	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	2.25	1.26	น้อย	3.50	1.73	มาก	4.00	0.82	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.00	1.15	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
รวม	2.42	0.13	น้อย	3.33	0.57	ปานกลาง	3.64	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม มีผลดังนี้

พื้นที่ภายในอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$)

พื้นที่ภายนอกอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาดมรายชื่อ ความเหมาะสมกับการใช้งาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$)

ผนังภายนอก (ด้านหน้าด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรม ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาดมรายชื่อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ผนังภายนอก(ด้านข้าง)			ผนังภายใน(ด้านหน้า+ด้านหลัง)			ผนังภายใน(ด้านข้าง)		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1.ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	3.75	0.96	มาก	3.75	0.96	มาก	3.75	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	3.75	0.96	มาก	3.50	1.29	มาก	3.75	0.96	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	3.75	1.26	มาก	3.75	0.96	มาก	3.75	1.26	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	3.75	1.50	มาก	4.00	1.15	มาก	4.25	0.96	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.25	0.96	ปานกลาง	3.50	1.00	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง
รวม	3.65	0.25	มาก	3.70	0.15	มาก	3.75	0.13	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก	4.00	1.41	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.25	0.50	มาก	4.25	0.96	มาก	4.00	1.41	มาก
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก
รวม	3.81	0.38	มาก	3.94	0.23	มาก	3.81	0.23	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	3.75	0.96	มาก	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	3.75	0.96	มาก	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	3.25	1.71	ปานกลาง
รวม	3.50	0.26	มาก	3.67	0.35	มาก	3.92	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม มีผลดังนี้

พนักงานนอก (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$)

พนักงานใน (ด้านหน้า/ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

พนักงานใน (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม วัดเกาะแก้วสุทธาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	โครงสร้างหลังคาภายใน			เพดานภายใน			ค้ำยัน(คันทวย) วัดเกาะแก้วสุทธาราม		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.00	0.82	มาก	3.75	0.96	มาก	4.00	1.41	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.25	0.96	มาก	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.00	1.15	มาก	4.00	1.15	มาก	4.25	0.96	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.00	1.15	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง	3.50	1.00	มาก
รวม	3.85	0.17	มาก	3.85	0.12	มาก	4.15	0.35	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.00	0.82	มาก	3.75	1.26	มาก	4.25	0.50	มาก
รวม	3.75	0.30	มาก	3.81	0.23	มาก	4.00	0.48	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.00	1.15	มาก	4.50	1.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเรื่องช่างและลักษณะพิเศษ	4.00	1.15	มาก	4.25	0.96	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.00	1.83	ปานกลาง	3.25	1.71	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
รวม	3.67	0.39	มาก	4.00	0.42	มาก	4.17	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม/พระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม มีผลดังนี้

โครงสร้างหลังคาภายใน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

เพดานภายใน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป)

ก้ำยัน (คันทวย) วัดเกาะแก้วสุทธาราม ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	พื้นที่ภายใน			พื้นที่ภายนอก			ผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	4.00	0.00	มาก	4.00	0.00	มาก	4.00	0.82	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	3.75	0.50	มาก	3.75	0.50	มาก	3.50	1.29	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	3.50	0.58	มาก	3.50	0.58	มาก	3.75	0.96	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.75	0.50	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.25	0.96	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก	3.50	0.58	มาก
รวม	3.85	0.34	มาก	3.85	0.34	มาก	3.80	0.26	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	3.00	1.15	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง	4.25	0.50	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	2.75	0.96	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	2.50	1.75	ปานกลาง	2.50	1.73	ปานกลาง	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	2.75	1.50	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง	3.75	0.50	มาก
รวม	2.75	0.35	ปานกลาง	2.69	0.33	ปานกลาง	3.94	0.22	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	2.75	1.71	ปานกลาง	2.50	1.29	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	2.50	1.29	ปานกลาง	2.25	1.50	น้อย	4.00	0.82	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	2.75	0.96	ปานกลาง	2.75	1.26	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
รวม	2.67	0.38	ปานกลาง	2.50	0.13	ปานกลาง	3.67	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม มีผลดังนี้

พื้นที่ภายในอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาดมรายชื่อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$)

พื้นที่ภายนอกอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาดมรายชื่อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$)

ผนังภายนอก (ด้านหน้า/ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรม ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาดมรายชื่อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับ ภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ผนังภายนอก(ด้านข้าง)			ผนังภายใน(ด้านหน้า+ด้านหลัง)			ผนังภายใน(ด้านข้าง)		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	4.25	0.50	มาก	4.25	0.96	มาก	3.62	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	3.75	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก	3.75	0.96	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.25	0.50	มาก	4.25	0.96	มาก	4.00	1.15	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.25	0.58	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.50	0.58	มาก	3.25	0.50	ปานกลาง	3.25	0.50	ปานกลาง
รวม	4.05	0.19	มาก	4.20	0.43	มาก	3.87	0.30	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.25	1.30	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.00	0.82	มาก	4.25	0.50	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
รวม	4.06	0.34	มาก	4.25	0.50	มาก	4.31	0.49	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.25	0.50	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.00	1.22	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง	3.50	1.73	มาก
รวม	3.75	0.36	มาก	4.08	0.53	มาก	4.25	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม มีผลดังนี้

ผนังภายนอก (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

ผนังภายใน (ด้านหน้า/ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00-5.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.75$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$)

ผนังภายใน (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.75$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	โครงสร้างหลังคาภายใน			เพดานภายใน			เพดานภายนอก		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.00	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.00	0.82	มาก	4.25	0.50	มาก	4.25	0.96	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก	4.00	0.96	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงทวดลายและสี	3.50	0.58	มาก	3.50	0.58	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	4.00	0.19	มาก	4.05	0.21	มาก	4.10	0.20	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.00	0.00	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	1.41	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	3.75	0.50	มาก	3.75	0.50	มาก	3.75	1.26	มาก
รวม	3.94	0.43	มาก	3.81	0.65	มาก	3.81	0.23	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.00	1.41	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.00	1.41	ปานกลาง	4.25	1.71	มาก	3.00	1.41	ปานกลาง
รวม	3.67	0.35	มาก	4.08	0.65	มาก	3.75	0.26	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม มีผลดังนี้

โครงสร้างหลังคาภายใน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

เพดานภายใน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

เพดานภายนอก ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดสระบัว เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโค้งต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	พื้นที่ภายใน			พื้นที่ภายนอก			ผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	3.25	0.50	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง	4.25	0.50	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	2.75	0.50	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	3.00	0.82	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง	4.25	0.50	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	3.50	1.29	มาก	3.50	1.29	มาก	4.25	0.96	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.50	0.58	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง	4.25	0.50	มาก
รวม	3.20	0.34	ปานกลาง	3.15	0.18	ปานกลาง	4.20	0.22	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	3.00	0.82	ปานกลาง	2.50	1.29	ปานกลาง	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	2.75	0.96	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย	2.75	0.96	ปานกลาง	2.25	1.26	น้อย	4.25	0.50	มาก
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	2.50	1.29	ปานกลาง	2.25	1.26	น้อย	4.50	0.58	มากที่สุด
รวม	2.75	0.20	ปานกลาง	2.44	0.16	น้อย	4.19	0.49	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	2.25	1.50	น้อย	2.25	1.26	น้อย	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	2.50	1.29	น้อย	2.00	1.41	น้อย	4.25	0.96	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	2.50	1.29	ปานกลาง	2.00	1.41	น้อย	3.50	1.73	มาก
รวม	2.42	0.12	น้อย	2.08	0.09	น้อย	4.08	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดสระบัว มีผล ดังนี้

พื้นที่ภายในอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$)

พื้นที่ภายนอกอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$)

ผนังภายนอก (ด้านหน้า/ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดสระบัว เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโค้งต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ผนังภายนอก(ด้านข้าง)			ผนังภายใน(ด้านหน้า+ด้านหลัง)			ผนังภายใน(ด้านข้าง)		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	4.50	0.58	มากที่สุด	3.25	0.50	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.50	0.58	มากที่สุด	3.25	0.50	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.50	0.58	มากที่สุด	3.00	0.82	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.50	0.58	มากที่สุด	3.25	1.26	ปานกลาง	3.50	1.00	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	4.25	0.50	มาก	2.75	0.96	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
รวม	4.45	0.03	มาก	3.10	0.32	ปานกลาง	3.05	0.09	ปานกลาง
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.75	0.50	มากที่สุด	3.00	0.82	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.50	1.73	มาก	2.50	1.29	ปานกลาง	2.50	1.29	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.75	0.50	มากที่สุด	2.50	1.29	ปานกลาง	2.50	1.29	ปานกลาง
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.75	0.50	มากที่สุด	2.25	1.50	น้อย	2.50	1.29	ปานกลาง
รวม	4.44	0.62	มาก	2.56	0.29	ปานกลาง	2.56	0.17	ปานกลาง
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.75	0.50	มากที่สุด	2.50	1.73	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.50	1.00	มากที่สุด	2.50	1.73	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.50	1.91	มาก	2.00	2.00	น้อย	2.50	1.73	ปานกลาง
รวม	4.25	0.72	มาก	2.33	0.15	น้อย	2.75	0.16	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดสระบัว มีผล ดังนี้

ผนังภายนอก (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

ผนังภายใน (ด้านหน้า/ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.33$)

ผนังภายใน (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$)

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดสระบัว เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	โครงสร้างหลังคาภายใน			เพดานภายใน			ฝ้าชั้น(คันทวย)		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.25	0.50	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.50	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.25	0.50	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.50	1.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	4.35	0.22	มาก	4.60	0.03	มากที่สุด	4.25	0.19	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	4.25	0.96	มาก	3.75	1.89	มาก	3.50	1.50	มาก
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.00	0.82	มาก
รวม	4.44	0.19	มาก	4.50	0.70	มากที่สุด	4.13	0.44	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.75	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	4.25	0.96	มาก	4.00	1.73	มาก	3.75	1.89	มาก
รวม	4.58	0.26	มากที่สุด	4.58	0.89	มากที่สุด	4.50	0.98	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดสระบัว มีผล ดังนี้

โครงสร้างหลังคาภายใน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$)

เพดานภายใน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป)

ค้ำยัน (คันทวย) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เพื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$ ขึ้นไป)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดเขารัตน์ไคย เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรม ในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	พื้นที่ภายใน			พื้นที่ภายนอก			ผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)		
	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	3.75	1.26	มาก	3.00	0.82	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	3.75	1.26	มาก	3.75	0.50	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	3.25	0.96	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง	4.50	0.58	มากที่สุด
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	3.75	1.64	มาก	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงสวดสยและสี	3.50	1.00	มาก	3.50	0.58	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	3.60	0.27	มาก	3.45	0.15	ปานกลาง	4.30	0.18	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	2.75	0.96	น้อย	2.75	1.09	ปานกลาง	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.25	0.50	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย	2.00	1.41	น้อย	2.75	1.30	ปานกลาง	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	2.50	1.29	ปานกลาง	2.75	1.30	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก
รวม	2.63	0.41	ปานกลาง	2.88	0.17	ปานกลาง	4.06	0.40	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	1.75	0.96	น้อย	2.50	1.29	ปานกลาง	4.50	4.50	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	1.75	0.96	น้อย	2.50	1.29	ปานกลาง	4.75	4.75	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	2.50	1.00	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง	3.25	3.25	ปานกลาง
รวม	2.00	0.02	น้อย	2.75	0.19	ปานกลาง	4.17	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเขมาภิรตาราม
มีผลดังนี้

พื้นที่ภายในอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประติมากรรมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$)

พื้นที่ภายนอกอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประติมากรรมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$)

ผนังภายนอก (ด้านหน้า/ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประติมากรรมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประติมากรรม ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดเขานันไคยธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ผนังภายนอก(ด้านข้าง)			ผนังภายใน(ด้านหน้า+ด้านหลัง)			ผนังภายใน(ด้านข้าง)		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	4.25	0.96	มาก	3.75	0.96	มาก	3.50	1.29	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.50	0.58	มากที่สุด	4.00	0.82	มาก	3.50	1.29	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.50	0.58	มากที่สุด	4.00	0.82	มาก	3.75	0.96	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก	4.00	1.15	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	4.00	0.00	มาก	3.50	0.58	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง
รวม	4.30	0.39	มาก	3.90	0.16	มาก	3.60	0.17	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	3.25	0.50	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	1.41	ปานกลาง	3.50	0.58	มาก	3.25	0.50	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.25	0.96	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.50	0.58	มากที่สุด	3.00	0.82	ปานกลาง	3.00	0.82	ปานกลาง
รวม	4.06	0.40	มาก	3.25	0.21	ปานกลาง	3.00	0.19	ปานกลาง
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.25	0.96	มาก	3.00	0.82	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.50	0.58	มากที่สุด	3.50	1.00	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.00	1.41	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง
รวม	3.92	0.42	มาก	3.25	0.10	ปานกลาง	2.92	0.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเขานันไคอิฐ มีผลดังนี้

ผนังภายนอก (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

ผนังภายใน (ด้านหน้า/ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$)

ผนังภายใน (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$)

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดเขมาภิรตาราม ใต้ถุน เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรม ในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	โครงสร้างหลังคาภายใน			เพดานภายใน			ค้ำยัน(คันทวย)		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.25	0.50	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.00	0.82	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	4.20	0.33	มาก	4.30	0.18	มาก	4.20	0.19	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1.ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.75	0.50	มาก	3.00	1.41	ปานกลาง	3.50	1.50	มาก
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.00	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	4.06	0.23	มาก	3.88	0.43	มาก	3.94	0.50	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1.ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.25	0.50	มาก	4.00	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.75	0.50	มาก	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	1.22	ปานกลาง
รวม	4.08	0.00	มาก	3.75	0.46	มาก	3.75	0.36	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเขมาภิรตารามมีผลดังนี้

โครงสร้างหลังคาภายใน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

เพดานภายใน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป)

ค้ำยัน (คันทวย) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	พื้นที่ภายใน			ผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)			ผนังภายนอก(ด้านข้าง)		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	3.25	0.50	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก	4.00	1.41	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	3.75	0.50	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	3.25	0.50	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก	3.75	1.26	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	3.50	1.29	มาก	4.25	1.50	มาก	4.50	1.00	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.75	0.96	มาก	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	3.50	0.36	มาก	4.20	0.55	มาก	4.05	0.35	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	2.50	2.50	ปานกลาง	4.25	0.50	มาก	4.00	0.82	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	3.00	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	2.25	2.25	น้อย	4.25	0.50	มาก	3.75	1.26	มาก
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	2.75	2.75	ปานกลาง	3.50	1.29	มาก	3.75	0.96	มาก
รวม	2.63	0.10	ปานกลาง	3.75	0.49	มาก	3.63	0.27	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	1.75	1.75	น้อย	3.75	3.75	มาก	4.00	0.82	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	2.00	2.00	น้อย	4.00	4.00	มาก	3.75	1.26	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	2.75	2.75	ปานกลาง	3.25	3.25	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
รวม	2.17	0.13	น้อย	3.67	0.35	มาก	3.58	0.31	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม มีผล ดังนี้

พื้นที่ภายในอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประสมขุขรชาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$)

ผนังภายนอก (ด้านหน้า/ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประสมขุขรชาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประสมขุขรชาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

ผนังภายนอก (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประสมขุขรชาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาตามรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

(ต่อ) ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบอาคารของพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ผนังภายใน(ด้านหน้า+ด้านหลัง)			ผนังภายใน(ด้านข้าง)			N=4		ระดับความเหมาะสม
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม	4.25	0.96	มาก	3.75	1.26	มาก			
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.50	0.58	มากที่สุด	3.75	1.26	มาก			
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.50	0.58	มากที่สุด	3.75	0.50	มาก			
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก			
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงสวคลายและสี	4.25	0.50	มาก	3.75	1.26	มาก			
รวม	4.35	0.22	มาก	3.85	0.33	มาก			
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1.ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	3.75	1.26	มาก			
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	1.41	ปานกลาง	3.50	0.58	มาก			
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	3.75	1.26	มาก	4.00	0.82	มาก			
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.25	0.96	มาก	3.50	0.58	มาก			
รวม	3.81	0.23	มาก	3.69	0.32	มาก			
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1.ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.50	0.58	มากที่สุด	3.50	0.58	มาก			
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.25	0.96	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง			
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.25	1.50	ปานกลาง	3.50	0.58	มาก			
รวม	4.00	0.46	มาก	3.42	0.22	ปานกลาง			

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม มีผลดังนี้

ผนังภายใน (ด้านหน้า/ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

ผนังภายใน (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและได้วิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคารของพระอุโบสถที่ถูกเลือก 5 หลัง และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสถาปัตยกรรมไทยให้ความคิดเห็น มีผลดังนี้

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	เสมารอบพระอุโบสถ			บันไดทางเข้าอุโบสถ			หน้าบันด้านหน้า		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	3.50	1.29	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	3.75	1.89	มาก	4.25	0.96	มาก	4.00	0.82	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	3.75	1.89	มาก	3.50	1.29	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.25	0.96	มาก	4.00	1.41	มาก	4.00	1.15	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.75	1.26	มาก	3.50	1.00	มาก	3.50	1.29	มาก
รวม	3.95	0.47	มาก	3.75	0.20	มาก	4.05	0.28	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	3.25	1.50	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	1.41	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.25	0.96	มาก	3.25	1.50	ปานกลาง	4.25	0.96	มาก
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.00	0.82	มาก	3.50	1.00	มาก	4.00	1.41	มาก
รวม	3.88	0.26	มาก	3.31	0.30	ปานกลาง	3.88	0.26	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.00	1.41	มาก	3.00	1.83	ปานกลาง	4.50	1.00	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.25	0.96	มาก	3.25	1.50	ปานกลาง	4.50	1.00	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	2.75	1.50	ปานกลาง	3.50	1.00	มาก	3.25	1.71	ปานกลาง
รวม	3.67	0.29	มาก	3.25	0.42	ปานกลาง	4.08	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม มีผลดังนี้

เสมารอบพระอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

บันไดทางเข้าอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมกับการใช้งาน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$)

หน้าบันด้านหน้า ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	หน้าบ้านด้านหลัง			ผู้มาทางเข้าบริเวณระเบียงคต			ระเบียงคต		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.00	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก	4.00	1.41	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.25	0.96	มาก	3.50	0.58	มาก	4.25	0.96	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	3.75	1.50	มาก	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.00	1.15	ปานกลาง	3.50	0.58	มาก	3.50	1.00	มาก
รวม	3.85	0.27	มาก	3.85	0.17	มาก	4.05	0.20	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	3.50	0.58	มาก	3.25	1.50	ปานกลาง
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	2.75	1.50	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.00	1.41	มาก	3.00	1.15	ปานกลาง	3.00	1.83	ปานกลาง
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.00	1.41	มาก	2.75	0.96	ปานกลาง	3.00	1.15	ปานกลาง
รวม	3.75	0.25	มาก	3.06	0.35	ปานกลาง	3.00	0.27	ปานกลาง
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.50	1.00	มากที่สุด	3.50	1.29	มาก	4.00	1.41	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.50	1.00	มากที่สุด	3.50	1.29	มาก	4.00	1.41	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.25	1.71	ปานกลาง	3.00	1.83	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง
รวม	4.08	0.41	มาก	3.33	0.31	ปานกลาง	3.58	0.05	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม มีผลดังนี้

หน้าบันด้านหลัง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประติมากรรมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประติมากรรม ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

ซุ้มทางเข้าบริเวณระเบียงคด ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประติมากรรมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$)

ระเบียงคด ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปประติมากรรมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วน โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	หัวเม็ดทรงมัน			ทางเดินภายในระเบียงคด			ซุ้มหลังคาระเบียงคด		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.00	1.41	มาก	4.00	1.41	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.00	1.41	มาก	4.00	1.41	มาก	4.00	1.41	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	3.75	1.26	มาก	3.75	1.26	มาก	4.00	1.41	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	3.75	1.50	มาก	4.00	1.41	มาก	3.75	1.50	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.25	0.96	ปานกลาง	3.50	1.00	มาก	3.50	1.00	มาก
รวม	3.75	0.21	มาก	3.85	0.18	มาก	3.90	0.26	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	3.75	1.26	มาก	3.25	1.50	ปานกลาง	3.50	1.29	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	2.75	1.50	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย	3.75	1.26	มาก	2.75	2.06	ปานกลาง	3.00	1.83	ปานกลาง
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	3.50	1.00	มาก	2.75	1.50	ปานกลาง	3.00	1.15	ปานกลาง
รวม	3.44	0.20	ปานกลาง	2.88	0.28	ปานกลาง	3.06	0.29	ปานกลาง
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	3.75	1.26	มาก	3.75	1.89	มาก	4.00	1.41	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	3.75	1.26	มาก	3.75	1.89	มาก	4.00	1.41	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	2.75	1.50	ปานกลาง	2.50	1.73	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง
รวม	3.42	0.14	ปานกลาง	3.33	0.09	ปานกลาง	3.58	0.05	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม มีผลดังนี้

หัวเม็คทรงมัน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

ทางเดินภายในระเบียงคด ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$)

ซุ้มหลังคาระเบียงคด ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	บิวท์เสถภายในอุโบสถ			จิตกรรมฝาผนัง(ด้านข้าง)			ภาพเขียนสีบนบานประตู		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.25	0.96	มาก	4.00	1.41	มาก	4.25	0.96	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.00	1.41	มาก	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	3.75	1.50	มาก	4.00	1.41	มาก	4.25	0.96	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.75	1.26	มาก	3.25	1.50	ปานกลาง	3.50	1.00	มาก
รวม	4.00	0.25	มาก	4.00	0.40	มาก	4.15	0.18	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	4.00	1.41	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	2.75	1.50	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.00	1.41	มาก	4.00	1.41	มาก	4.25	0.96	มาก
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.25	0.96	มาก	4.00	1.41	มาก	4.00	1.41	มาก
รวม	3.81	0.29	มาก	3.69	0.04	มาก	3.88	0.26	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.25	1.50	มาก	4.50	1.00	มากที่สุด	4.25	1.00	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.25	1.50	มาก	4.25	1.50	มาก	4.25	1.00	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.00	1.83	ปานกลาง	3.00	1.83	ปานกลาง	3.25	1.71	ปานกลาง
รวม	3.83	0.19	มาก	3.92	0.42	มาก	4.08	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม มีผลดังนี้

บัวหัวเสาภายในอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

จิตรกรรมฝาผนัง (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

ภาพเขียนสีบนบานประตู ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม วัดเกาะแก้วสุทธาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	จิตรกรรมฝาผนัง(ด้านหน้า)วัดใหญ่			เสมาวัดเกาะแก้วสุทธาราม			ลายปูนปั้นประดับประตู(ด้านหน้า)วัดเกาะ		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.00	1.40	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.00	1.40	มาก	4.00	1.41	มาก	4.25	0.96	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	3.75	1.89	มาก	4.00	0.82	มาก	4.25	0.50	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.00	2.00	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.25	1.50	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	3.80	0.30	มาก	4.20	0.53	มาก	4.25	0.19	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.00	1.41	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	2.50	1.73	น้อย	2.75	1.50	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	3.75	1.89	มาก	4.00	0.82	มาก	4.25	0.50	มาก
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	3.75	1.89	มาก	3.75	0.96	มาก	4.25	0.50	มาก
รวม	3.50	0.20	มาก	3.75	0.39	มาก	4.13	0.50	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.25	1.50	มาก	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.25	1.50	มาก	4.25	0.96	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	2.75	2.06	ปานกลาง	2.75	1.50	ปานกลาง	3.50	1.73	มาก
รวม	3.80	0.30	มาก	3.67	0.36	มาก	4.25	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม/พระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม มีผลดังนี้

จิตรกรรมฝาผนัง (ด้านหน้า) พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

เสมา วัดเกาะแก้วสุทธาราม ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

ลายปูนปั้นซุ้มประตู (ด้านหน้า) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ผู้มประตูด้านหน้า			ลายปูนปั้นผู้มประตูด้านหลัง			ผู้มประตูด้านหลัง		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.75	0.96	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.50	1.00	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.75	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก	4.00	0.00	มาก
รวม	4.30	0.24	มาก	4.35	0.34	มาก	4.30	0.43	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.50	1.73	มาก	3.25	1.50	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.00	0.82	มาก	4.25	0.50	มาก	4.00	0.82	มาก
รวม	4.13	0.55	มาก	4.19	0.49	มาก	4.00	0.40	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.25	0.96	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.25	0.96	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.00	1.41	ปานกลาง	3.50	1.73	มาก	3.00	1.41	ปานกลาง
รวม	3.83	0.26	มาก	4.42	0.89	มาก	4.00	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม มีผลดังนี้

ผู้มั่งประตูด้านหน้า ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

ลายปูนปั้นผู้มั่งประตู (ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$ ขึ้นไป)

ผู้มั่งประตูด้านหลัง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	หน้าบ้านด้านหน้า			หน้าบ้านด้านหลัง			ปูนปั้นชายหลังคา		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.50	1.00	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด	4.00	1.15	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.75	0.50	มาก	3.75	0.50	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	4.35	0.20	มาก	4.35	0.20	มาก	4.20	0.29	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.25	1.50	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.00	0.82	มาก	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก
รวม	4.06	0.47	มาก	4.13	0.50	มาก	4.13	0.48	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.75	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.25	0.58	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.50	1.73	มาก	3.75	1.89	มาก	3.50	1.73	มาก
รวม	4.33	0.71	มาก	4.50	0.98	มากที่สุด	4.16	0.98	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยใน พระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม มีผลดังนี้

หน้าบันด้านหน้า ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$)

หน้าบันด้านหลัง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$ ขึ้นไป)

ปูนปั้นชายหลังคา ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม วัดสระบัว เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วนโค้งค้ำรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	จิตกรรมฝาผนัง(ด้านข้าง)			จิตกรรมฝาผนัง(ด้านหน้า+ด้านหลัง)			เสมาวัดสระบัว		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.00	1.15	มาก	4.00	1.48	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.25	0.96	มาก	4.00	1.15	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.00	1.15	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.00	0.82	ปานกลาง	3.25	0.50	ปานกลาง	4.00	0.82	มาก
รวม	4.00	0.27	มาก	4.00	0.36	มาก	4.50	0.13	มากที่สุด
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	1.41	ปานกลาง	2.75	1.26	ปานกลาง	2.25	1.09	น้อย
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก	4.75	0.43	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก	4.75	0.43	มากที่สุด
รวม	4.06	0.40	มาก	3.88	0.15	มาก	4.13	0.32	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.58	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.25	1.50	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง	3.50	1.91	มาก
รวม	4.00	0.46	มาก	4.08	0.53	มาก	4.42	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม/พระอุโบสถวัดสระบัว มีผลดังนี้

จิตรกรรมฝาผนัง (ด้านข้าง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

จิตรกรรมฝาผนัง (ด้านหน้า/ด้านหลัง) ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

เสมาวัดสระบัว ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$ ขึ้นไป)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดสระบัว เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วน
โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ลายปูนปั้นรอบเสมา			ซุ้มประตูด้านหน้ากำแพงแก้ว			ซุ้มประตูด้านหลังกำแพงแก้ว		
	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มาก	4.00	0.82	มาก	3.75	1.26	ปานกลาง
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.00	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.25	0.50	มาก	3.75	0.50	ปานกลาง	3.75	0.50	ปานกลาง
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.75	0.50	มาก	4.50	0.58	มาก	4.25	0.96	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.75	0.50	ปานกลาง	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก
รวม	4.25	0.14	มาก	4.10	0.16	มาก	4.00	0.32	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มาก	3.50	1.29	ปานกลาง	4.00	1.41	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.25	1.50	ปานกลาง	3.25	1.71	ปานกลาง	3.25	1.71	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย	4.75	0.50	มาก	3.25	1.50	ปานกลาง	3.25	1.71	ปานกลาง
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.50	0.58	มาก	3.75	0.50	ปานกลาง	3.25	1.50	ปานกลาง
รวม	4.25	0.48	มาก	3.44	0.53	ปานกลาง	3.44	0.15	ปานกลาง
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	5.00	0.00	มากที่สุด	4.50	1.00	มาก	4.00	2.00	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.75	0.50	มาก	4.00	1.15	มาก	3.75	1.89	ปานกลาง
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.75	1.89	ปานกลาง	3.00	1.83	ปานกลาง	3.50	1.73	ปานกลาง
รวม	4.50	0.98	มาก	3.84	0.44	ปานกลาง	3.75	0.13	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดสระบัว มีผล ดังนี้

ลายปูนปั้นรอบเสมา ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$ ขึ้นไป)

ซุ้มประตูด้านหน้ากำแพงแก้ว ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป)

ซุ้มประตูด้านหลังกำแพงแก้ว ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมกับการใช้งาน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดสระบัว เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วน
โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	กำแพงแก้ว			ซุ้มประตูด้านหน้า			หน้าบันด้านหน้า		
	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.25	0.50	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.25	0.96	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.75	0.50	มาก	4.00	0.00	มาก	4.25	0.50	มาก
รวม	4.15	0.34	มาก	4.25	0.34	มาก	4.40	0.20	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.50	1.73	มาก	3.50	1.73	มาก	3.75	1.89	มาก
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย	4.25	0.50	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.00	0.00	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
รวม	4.06	0.73	มาก	4.38	0.60	มาก	4.38	0.67	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.75	1.89	มาก	3.75	1.89	มาก	3.75	1.89	มาก
รวม	4.25	0.76	มาก	4.33	0.71	มาก	4.58	1.09	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดสระบัว มีผล ดังนี้

กำแพงแก้ว ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

ซุ้มประตูด้านหน้า ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

หน้าบันด้านหน้า ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดสระบัว เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วน
โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	หน้าบ้านด้านหลัง			กรอบหน้าต่างไม้แกะสลัก			ภาพเขียนสีบนหน้าต่าง ประติมากรรม		
	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.75	0.50	มากที่สุด	4.25	0.50	มาก	4.75	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.50	มากที่สุด
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.25	0.50	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	4.25	0.50	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.50	มาก
รวม	4.60	0.03	มากที่สุด	4.60	0.03	มากที่สุด	4.35	0.19	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.75	1.89	มาก	3.25	1.50	ปานกลาง	3.25	1.30	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.43	มาก
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.00	0.00	มาก
รวม	4.44	0.68	มาก	4.19	0.46	มาก	4.06	0.54	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	5.00	0.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.25	0.43	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.50	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.75	1.89	มาก	3.75	1.89	ปานกลาง	3.75	1.64	มาก
รวม	4.58	1.09	มากที่สุด	4.33	0.78	มาก	4.17	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดสระบัว มีผล ดังนี้

หน้าบันด้านหลัง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

กรอบหน้าต่างไม้แกะสลัก ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ ขึ้นไป)

ภาพเขียนสีบานประตู/หน้าต่าง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) จึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดเขาวังโคอิฐ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วน โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	เสมา			หน้าบันด้านหน้า			ลายปูนปั้นด้านหน้าอุโบสถ		
	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.00	0.82	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.75	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก	4.25	0.50	มาก
รวม	4.20	0.16	มาก	4.45	0.19	มาก	4.45	0.20	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.00	0.00	มาก	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.25	1.30	ปานกลาง	3.25	1.48	ปานกลาง	3.25	1.48	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย	3.75	0.50	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	3.50	0.58	มาก	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก
รวม	3.63	0.54	มาก	4.06	0.37	มาก	4.06	0.37	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	3.75	0.50	มาก	4.50	1.00	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	3.75	0.50	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	2.75	1.09	ปานกลาง	3.50	1.66	มาก	3.50	1.66	มาก
รวม	3.42	0.34	ปานกลาง	4.25	0.58	มาก	4.25	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเขมาภิรตาราม มีผลดังนี้

เสมา ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

หน้าบันด้านหน้า ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

ลายปูนปั้นด้านหน้าอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดเขมาภิรตาราม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วน โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ปูนปั้นประดับกระจกหุ้มเสาด้านหน้า			จุ่มประดู่ด้านหน้า			จุ่มประดู่ด้านข้าง		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	4.00	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก
รวม	4.40	0.19	มาก	4.50	0.13	มากที่สุด	4.40	0.19	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.50	1.50	มาก	3.50	1.50	มาก	3.50	1.50	มาก
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
รวม	4.19	0.44	มาก	4.19	0.44	มาก	4.13	0.38	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.50	0.58	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.25	1.48	ปานกลาง	3.75	1.64	มาก	3.75	1.64	มาก
รวม	4.08	0.52	มาก	4.33	0.57	มาก	4.33	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเขมาภิรตารามมีผลดังนี้

ปูนปั้นประดับกระจกหัวเสาด้านบน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

ซุ้มประตูด้านบน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ ขึ้นไป)

ซุ้มประตูด้านข้าง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในกรตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดเขาวังไคอิฐ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วน โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	หน้าบ้านด้านหลัง			ลายปูนปั้นด้านหลัง			ภาพเขียนสีบนโครงสร้างหลังคา		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก	4.25	0.50	มาก
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.00	0.82	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก	4.25	0.50	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.50	1.00	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	4.25	0.50	มาก	4.00	0.82	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	4.40	0.24	มาก	4.30	0.17	มาก	4.20	0.14	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.50	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.25	1.48	ปานกลาง	3.50	1.50	มาก	3.75	0.50	มาก
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก	4.00	0.82	มาก
รวม	4.13	0.43	มาก	4.19	0.44	มาก	4.13	0.15	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.50	1.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	3.75	1.26	มาก
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด	4.00	0.82	มาก
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.50	1.66	มาก	3.75	1.64	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง
รวม	4.25	0.58	มาก	4.33	0.57	มาก	3.67	0.23	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดเขว้านไคอฮู มีผลดังนี้

หน้าบันด้านหลัง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ทนทานต่อการใช้งาน รวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

ลายปูนปั้นด้านหลัง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งาน รวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

ภาพเขียนสีบนโครงสร้างหลังคา ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วน โถง
ต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ลายนูนปั้นภายในอุโบสถ			ลายนูนปั้นซุ้มประตูด้านข้าง			ลายนูนปั้นหัวเสาภายนอก		
	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.00	0.82	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.00	0.82	มาก	4.00	1.41	มาก	4.25	0.96	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.25	0.50	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.25	0.96	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	4.00	0.82	มาก	3.75	0.50	มาก	3.50	1.00	มาก
รวม	4.10	0.17	มาก	4.20	0.38	มาก	4.25	0.22	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	1.41	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปสมัย อยุธยาตอนปลาย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.00	0.82	มาก	3.75	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก
รวม	3.94	0.35	มาก	3.88	0.34	มาก	3.94	0.35	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.50	1.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.25	1.50	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.25	1.71	ปานกลาง	3.50	1.73	มาก	3.50	1.73	มาก
รวม	4.00	0.36	มาก	4.33	0.71	มาก	4.33	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม มีผล ดังนี้

ลายปูนปั้นภายในอุโบสถ ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

ลายปูนปั้นซุ้มประตูด้านข้าง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$)

ลายปูนปั้นหัวเสาภายนอก ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วน โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ลายปูนปั้นชั้นประดับด้านหลัง			หน้าบันด้านหลัง			หน้าบันด้านใน		
	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม	N=4		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.00	0.41	มาก
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.25	0.96	มาก	4.50	0.58	มากที่สุด	4.25	0.96	มาก
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.25	1.50	มาก
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	4.00	0.00	มาก	3.75	0.50	มาก	3.75	0.50	มาก
รวม	4.35	0.40	มาก	4.35	0.19	มาก	4.75	0.46	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก	4.25	0.96	มาก
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.00	1.22	ปานกลาง	3.25	1.30	ปานกลาง	3.25	1.30	ปานกลาง
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด	4.50	0.58	มากที่สุด
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	4.25	0.50	มาก	4.00	0.82	มาก	4.00	0.82	มาก
รวม	4.00	0.34	มาก	4.00	0.30	มาก	4.00	0.30	มาก
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.50	1.00	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.75	0.50	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด	4.50	1.00	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.25	1.48	ปานกลาง	3.50	1.50	มาก	3.50	1.50	มาก
รวม	4.17	0.49	มาก	4.33	0.58	มาก	4.33	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม มีผล ดังนี้

ลายปูนปั้นซุ้มประตูด้านหลัง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

หน้าบันด้านหลัง ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$)

หน้าบันด้านใน ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการออกแบบ ส่วน โถง
 ดือนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รายการ	ฐานชุกชี								
	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม	N=4		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย									
1. ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย	4.25	0.96	มาก						
2. ความเหมาะสมกับการใช้งาน	4.00	1.41	มาก						
3. ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ	4.00	0.82	มาก						
4. การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา	4.50	1.00	มากที่สุด						
5. ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี	3.50	1.00	มาก						
รวม	4.05	0.22	มาก						
ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย	4.00	0.82	มาก						
2. ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน	3.25	1.30	ปานกลาง						
3. ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย	4.25	0.50	มาก						
4. ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม	3.50	0.58	มาก						
รวม	3.75	0.36	มาก						
ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี									
1. ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี	4.25	0.50	มาก						
2. ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ	4.25	0.50	มาก						
3. ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้	3.00	1.41	ปานกลาง						
รวม	3.83	0.53	มาก						

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมไทยในพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม มีผล ดังนี้

ฐานชุกชี ด้านความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความเหมาะสมกับการใช้งาน ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ ขึ้นไป) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

4.4 สรุปผลการทำแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมไทย

ความเหมาะสมของลักษณะผังบริเวณ ความเหมาะสมขององค์ประกอบอาคาร ความเหมาะสมขององค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยพระอุโบสถที่ได้ถูกเลือก คือ พระอุโบสถวัดสระบัว และพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม โดยผลมีดังนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงตารางสรุปผลความเหมาะสมขององค์ประกอบอุโบสถ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบโรงค้อนรับ

รายการ	วัดใหญ่ สุวรรณาราม		วัดเกาะแก้ว สุทธาราม		วัดสระบัว		วัดเขมาภิไธย วชิราลงกรณ		วัดไม้ล้อม	
	N=4		N=4		N=4		N=4		N=4	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
การจัดผังอาคาร										
1.การจัดผังอาคาร	4.23	0.21	3.98	0.11	4.20	0.10	4.00	0.11	3.43	0.05
องค์ประกอบอาคาร										
1.พื้นภายใน	2.63	0.04	3.09	0.02	2.79	0.11	2.74	0.19	2.76	0.14
2.พื้นภายนอก	3.34	0.17	3.01	0.12	2.56	0.05	3.03	0.02	3.87	0.10
3.ผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)	3.78	0.06	3.80	0.06	4.16	0.19	4.18	0.19	3.75	0.04
4.ผนังภายนอก(ด้านข้าง)	4.65	0.07	3.95	0.09	4.38	0.37	4.09	0.01	4.05	0.14
5.ผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)	3.77	0.10	4.18	0.05	2.67	0.09	3.47	0.06	3.65	0.06
	3.83	0.15	4.15	0.20	6.79	0.04	3.17	0.10	4.01	0.11
6.ผนังภายนอก(ด้านข้าง)	4.76	0.11	3.87	0.12	4.46	0.04	4.12	0.17	4.14	0.20
	4.89	0.15	3.98	0.25	4.56	0.45	3.98	0.15		
7.โครงสร้างหลังคา										
8.เพดาน										
องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร										
1.เสมา	3.83	0.12	3.89	0.03	4.35	0.45	3.96	0.15	3.88	0.15
2.หน้าบันด้านหน้า	3.44	0.11	4.11	0.09	4.33	0.42	4.25	0.20	4.11	0.10
3.หน้าบันด้านหลัง	4.00	0.08	3.87	0.09	3.79	0.19	4.25	0.19	4.23	0.20
4.ซุ้มประตูด้านหน้า	3.89	0.09	4.21	0.25	3.73	0.10	4.22	0.17		
5.ซุ้มประตูด้านหลัง	4.42	0.10	4.09	0.17	4.15	0.23	4.34	0.23		
6.ภาพจิตรกรรมฝาผนัง	4.87	0.21	3.32	0.28	4.32	0.19	4.29	0.19	4.17	0.08
7.ภาพจิตรกรรมฝาผนัง	4.04	0.12	4.10	0.04	4.45	0.45	4.26	0.17		
8.ภาพเขียนสีบนประตู	3.70	0.00	3.25	0.26	4.54	0.53	4.27	0.20	4.17	0.25
9.ลายปูนปั้นด้านหน้า	4.88	0.05	3.33	0.39	4.37	0.38	4.00	0.05		
10.ลายปูนปั้นด้านหลัง	3.54	0.11	4.02	0.38	4.19	0.25	3.75	0.19		
รวม	3.93	0.05	3.90	0.11	3.95	0.16	3.91	0.06	3.86	0.06
ระดับความเหมาะสม	มาก		มาก		มาก		มาก		มาก	

จากตารางที่ 4.4 สรุปผลความเหมาะสมขององค์ประกอบของพระอุโบสถ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบโถงต้อนรับ

พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม ได้รับความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$)

พระอุโบสถวัดเกาะแก้วสุทธาราม ได้รับความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$)

พระอุโบสถวัดสระบัว ได้รับความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)

พระอุโบสถวัดเขมาภิเษก ได้รับความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

พระอุโบสถวัดไผ่ล้อม ได้รับความเหมาะสมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

สรุป จากพระอุโบสถทั้ง 5 หลัง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมไทยให้ความคิดเห็นว่าการเลือกทำเพียง 2 หลัง คือ พระอุโบสถที่มีความเหมาะสมอยู่ในอันดับ 1 ได้แก่ พระอุโบสถวัดสระบัว และพระอุโบสถที่มีความเหมาะสมอยู่ในอันดับ 2 ได้แก่ พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

4.5 การวิเคราะห์เพื่อการออกแบบ

4.5.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและผลกระทบต่อโครงการ

4.5.1.1 สภาพแวดล้อมทั่วไป

การเข้าสู่โครงการ โถกัสระอำ รีสอร์ทแอนด์สปา เดินทางโดยรถยนต์เข้าทางถนนร่วมจิตต์
ด้านหน้าโครงการ

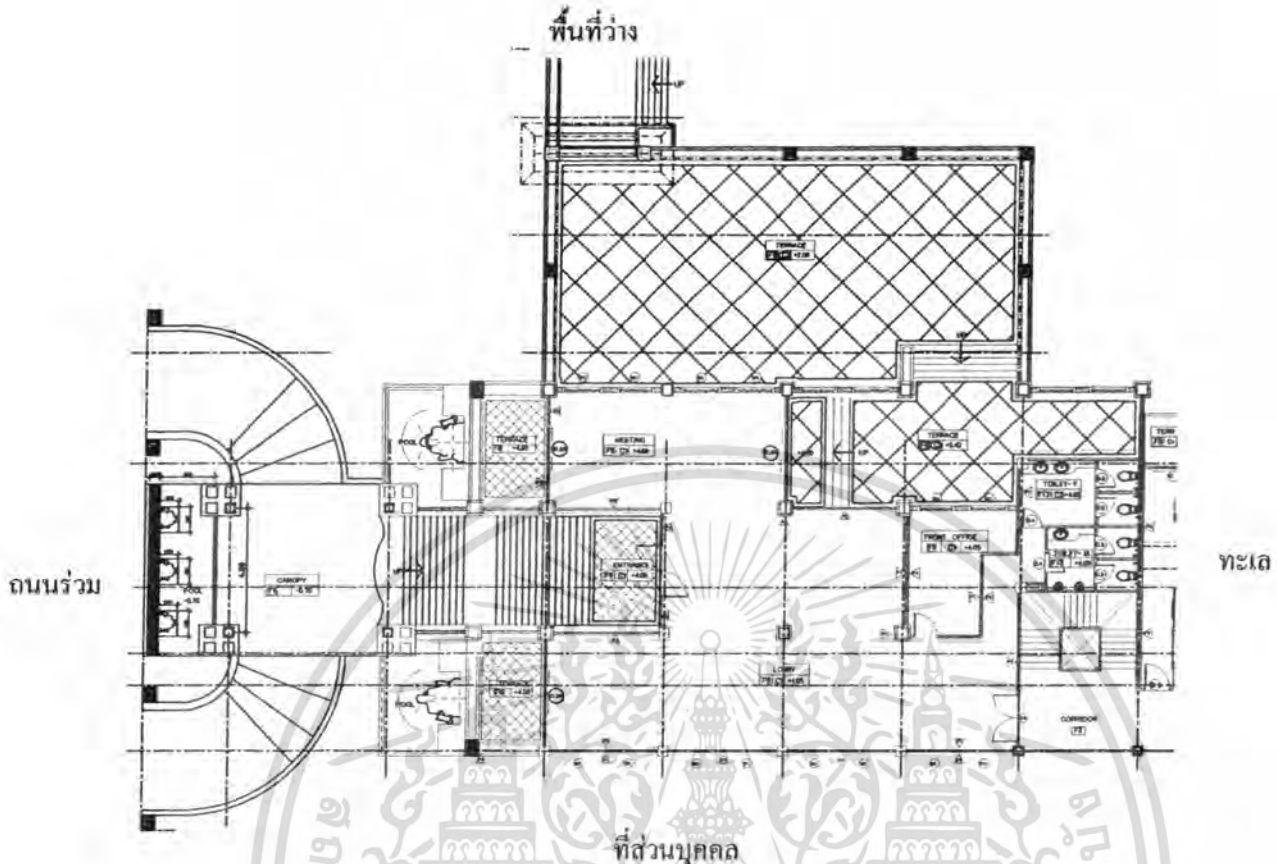
อาคาร โรงแรม โถกัสระอำ รีสอร์ทแอนด์สปา มีพื้นที่อาณาเขต ติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ทะเลระอำ

ทิศใต้ ติดต่อกับ ถนนร่วมจิตต์

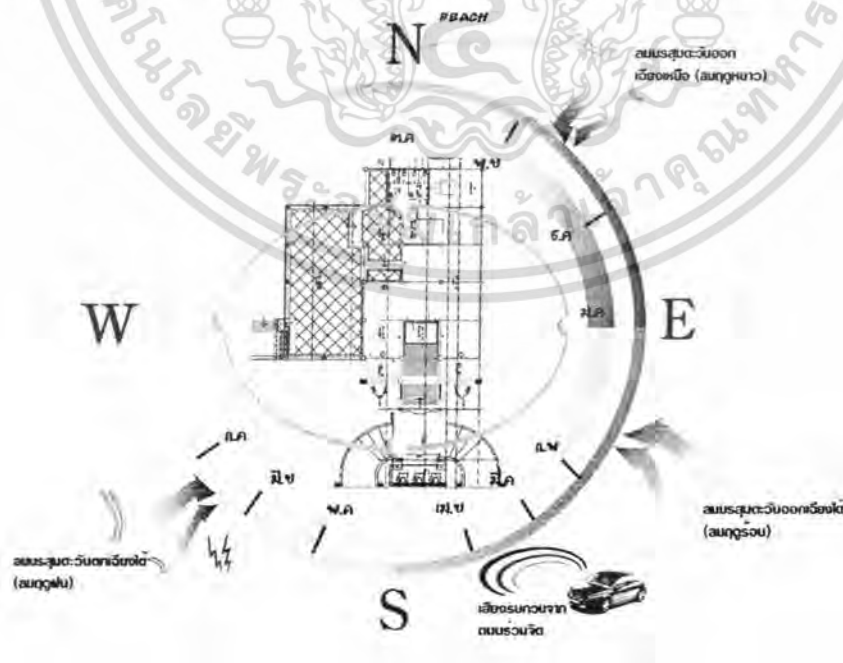
ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ที่ส่วนบุคคล

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ พื้นที่ว่าง

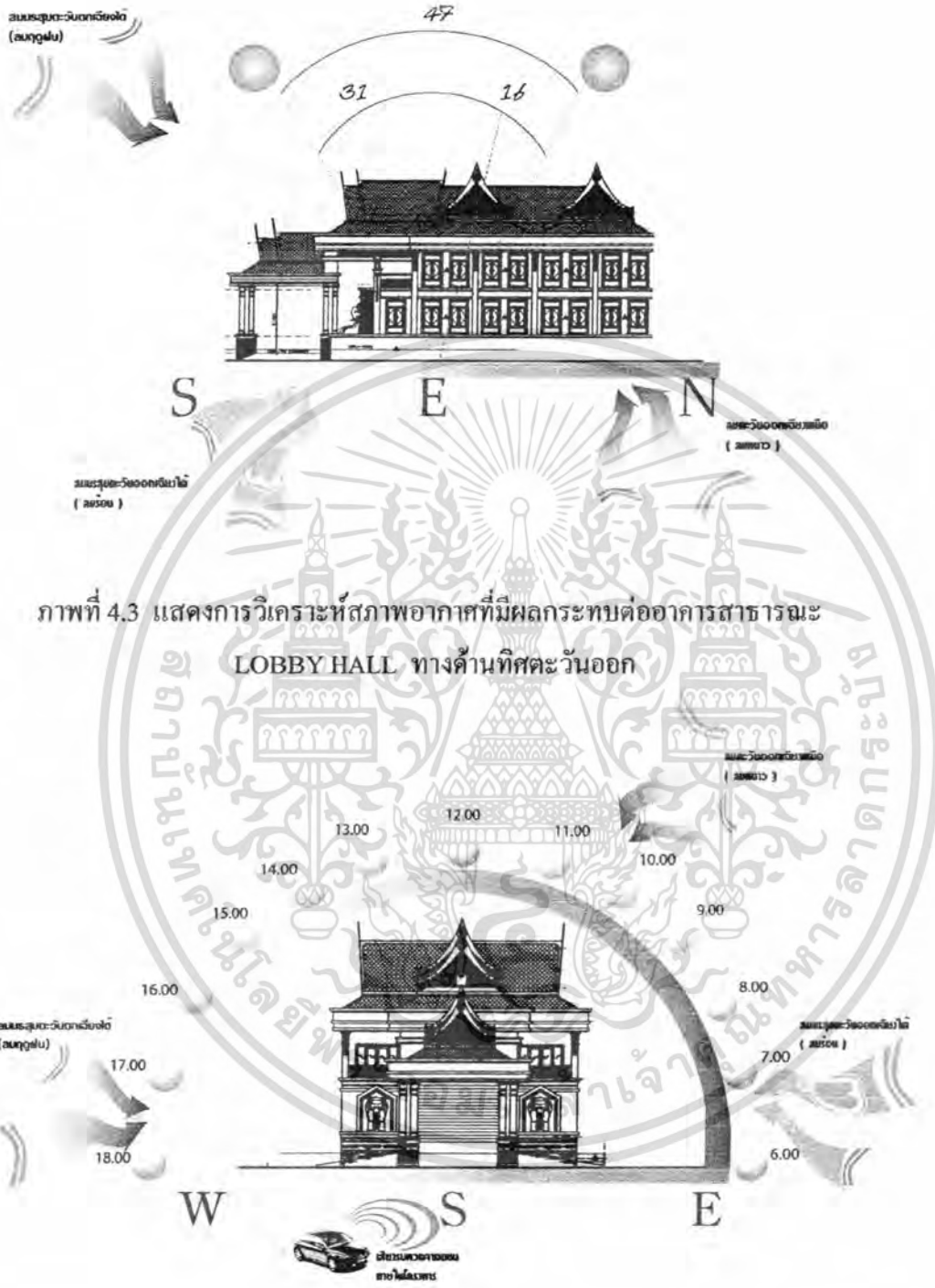
ที่ส่วนบุคคล

ภาพที่ 4.1 แสดงสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโครงการ
สภาพแวดล้อม โคจรอบของตัวอาคารภายในโครงการ ทำให้เกิดผลกระทบต่ออาคารดังนี้

ภาพที่ 4.2 แสดงผลกระทบตัวอาคารจากสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ

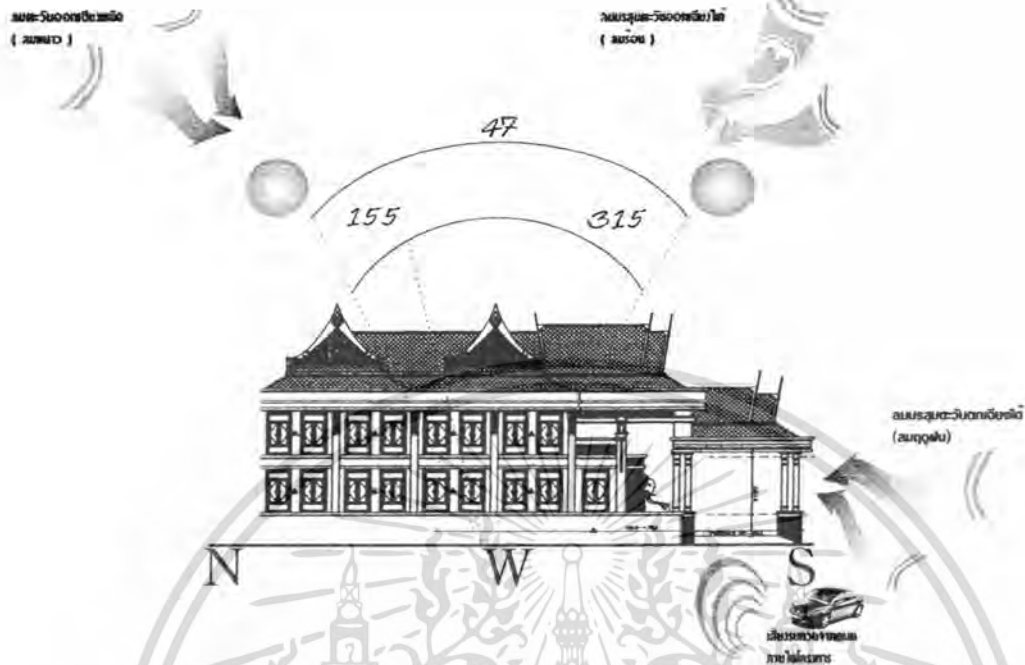
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.3 แสดงการวิเคราะห์สภาพอากาศที่มีผลกระทบต่ออาคารสาธารณะ LOBBY HALL ทางด้านทิศตะวันออก

ภาพที่ 4.4 แสดงการวิเคราะห์สภาพอากาศที่มีผลกระทบต่ออาคารสาธารณะ LOBBY HALL ทางด้านทิศใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.5 แสดงการวิเคราะห์สภาพอากาศที่มีผลกระทบต่ออาคารสาธารณะ
LOBBY HALL ทางด้านทิศตะวันตก

ตารางที่ 4.5 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอาคาร LOBBY HALL

อาคาร LOBBY HALL			
ด้าน	แสงแดด	ลม	ฝน
ด้านทิศเหนือ	แสงแดดทางด้านทิศเหนือไม่มีผลกระทบต่อตัวอาคาร เนื่องจากตัวอาคารเป็นอาคารแบบปิด	ลมที่พัดในด้านนี้คือลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมหนาว แต่เนื่องจากอาคารเป็นอาคารปิดจึงไม่เกิดผลกระทบต่อตัวอาคาร	ทางด้านทิศเหนือไม่มีลมฝน ทำให้ไม่เกิดผลกระทบทางด้านนี้ต่อตัวอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

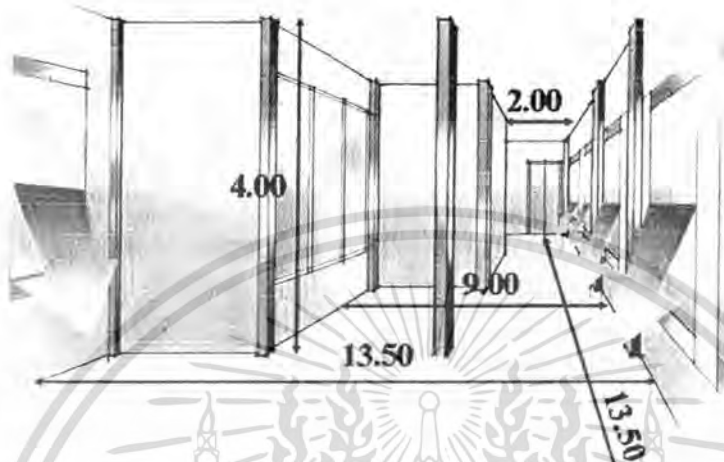
(ต่อ) ตารางที่ 4.5 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอาคาร LOBBY HALL

ด้าน	แสงแดด	ลม	ฝน
ด้านทิศใต้	แสงแดดในช่วงบ่ายเช้า ด้านทิศตะวันตกจะมีผล กระทบในส่วนบริเวณโถง ต้อนรับ เพราะเป็นอาคาร เปิดซึ่งจะทำให้แสงส่องเข้า มายังภายในตัวอาคารใน ช่วงเวลา 13.00 – 16.00 น.	ลมที่พัดในด้านนี้คือลม มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (ลม ฝน) มีผลกระทบต่อตัว อาคารไม่มากเพราะเป็น อาคารปิด มีการยื่นมุมเพื่อ ป้องกันน้ำฝนที่อาจสาดเข้า มาได้ และมีลมตะวันออก เฉียงเหนือซึ่งเป็นลมร้อน ลม ไม่เกิดผลกระทบต่อตัว อาคารเพราะตัวอาคารเป็น อาคารปิด	มีผลกระทบพอสมควร เพราะมีลมมรสุมพัด ผ่านเมื่อกระแสลมแรง จะพัดเอาฝนสาดมา ตามช่องหน้าต่างภายใน อาคารการแก้ปัญหา โดยการสร้างหลังคา มุงกันสาดออกมาจาก ตัวอาคารและปลูกต้นไม้ เพื่อลดความแรง ของกระแสลมที่พัดเอา ฝนเข้ามา
ด้านทิศ ตะวันออก	แสงแดดในช่วงเดือน ตุลาคม – กุมภาพันธ์ จะ อ้อมไปทางทิศใต้แต่จะมี ผลกระทบต่ออาคารในบาง ส่วนเท่านั้น เพราะอาคาร ถูกปิดด้วยกระจกทั้งอาคาร อาจปลูกต้นไม้เพื่อบังแสง แดดในบางช่วง	ลมที่พัดในด้านนี้คือลม มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (ลมหนาว)และมีลมมรสุม ตะวันออกเฉียงใต้ (ลมร้อน)แต่อาคารมีลักษณะปิด ทำ ให้ไม่เกิดผลกระทบต่อตัว อาคารแต่อย่างใด	ไม่มีผลกระทบมากนัก เพราะอาคารมีการปิด ช่องทางลมฝน
ด้านทิศตะวัน ตก	แสงแดดในช่วงฤดูร้อน ช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภา คม จะเฉียงไปทางทิศเหนือ เล็กน้อยทำให้ความร้อนที่ เกิดจากการสะท้อนของ แสงเข้ามาภายในอาคาร แต่ อาคารบริเวณที่แสงแดด ส่องเป็นผนังทึบ	ลมที่พัดในด้านนี้ลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้ ลมอาจทำให้ฝนสาดเข้ามา ในอาคารได้	ไม่มีผลกระทบมากนัก เพราะอาคารมีการปิด ช่องทางลมฝน (อาจมีการปลูกต้นไม้ เพื่อลดผลกระทบที่เกิด จากความแรงของลม)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.2 การวิเคราะห์พื้นที่ว่างภายในอาคารส่วนที่ออกแบบ

1. การวิเคราะห์พื้นที่ว่างภายในอาคาร LOBBY HALL

ภาพที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ว่างภายในอาคาร

พื้นที่ภายในส่วนโถงต้อนรับ โรงแรม โลคัส อะอัมบิซริสอร์ทแอนด์สปา ขนาดความกว้างทั้งหมดของโถง 13.50 เมตร ขนาดความยาว 13.50 เมตร สูง 4.00 เมตร โถงต้อนรับถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ในส่วนที่ 1 เป็นส่วนของที่พักคอยและตู้โทรศัพท์ ในส่วนที่ 2 เป็นส่วนของการต้อนรับมีเคาน์เตอร์ต้อนรับ เคาน์เตอร์ทัวร์ เคาน์เตอร์เบลบอย เป็นส่วนที่ใช้สำหรับรับรองแขกที่มาเป็นครอบครัวทัวร์ และบุคคลภายนอก ตัวโถงต้อนรับเป็นพื้นที่ว่างขนาดใหญ่ เปิดโล่งด้วยผนังกระจกใสทำให้ตัวโถงต้อนรับมีขนาดที่กว้างขึ้น

4.5.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้อาคาร

ประเภทของผู้ใช้อาคาร โครงการ โลคัส อะอัมบิซริสอร์ทแอนด์สปา แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

1. ผู้ให้บริการ แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย คือ

- 1.1 ฝ่ายบริหารและเจ้าหน้าที่ระดับสูง เช่น กรรมการ ผู้จัดการ
- 1.2 เจ้าหน้าที่ทั่วไป เช่น พนักงานลงทะเบียน, พนักงานบัญชี
- 1.3 ลูกจ้าง เช่น พนักงานเสิร์ฟ, รปภ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้รับบริการ คือ บุคคลที่เข้ามาใช้บริการต่างๆของโรงแรม แบ่งได้เป็น

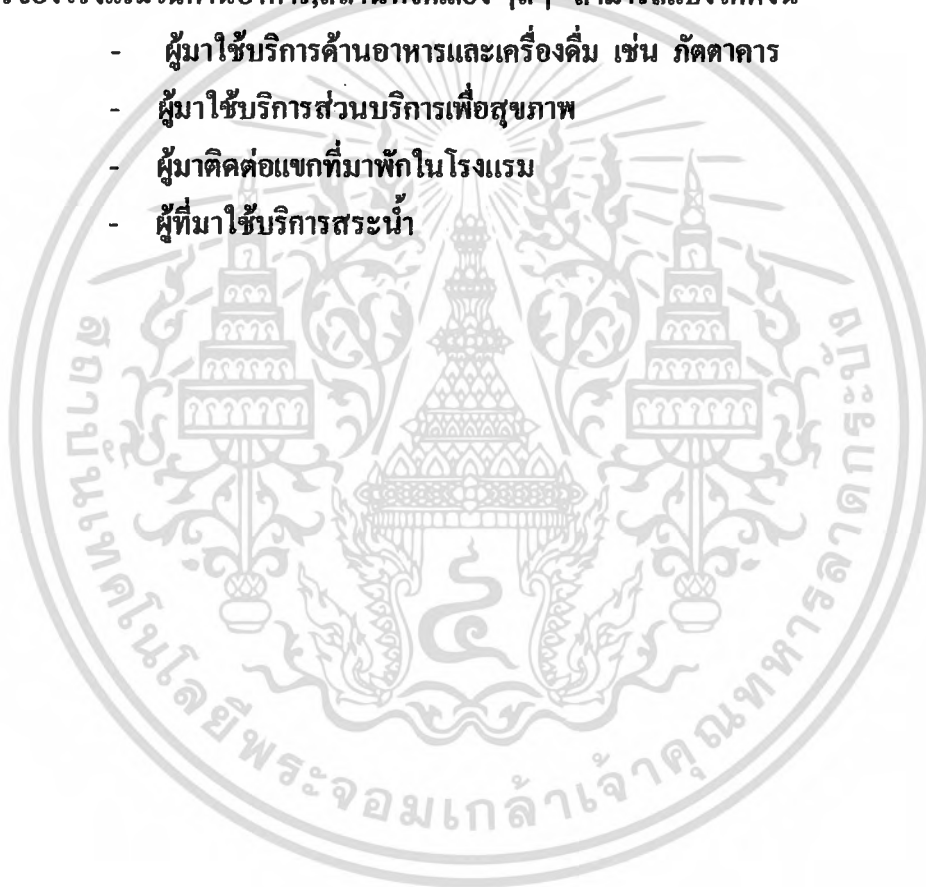
2 ประเภท คือ

2.1 ผู้เข้ามาพักโรงแรม คือ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการห้องพักของโรงแรมเพื่อพักค้างคืน สามารถแบ่งได้ ดังนี้

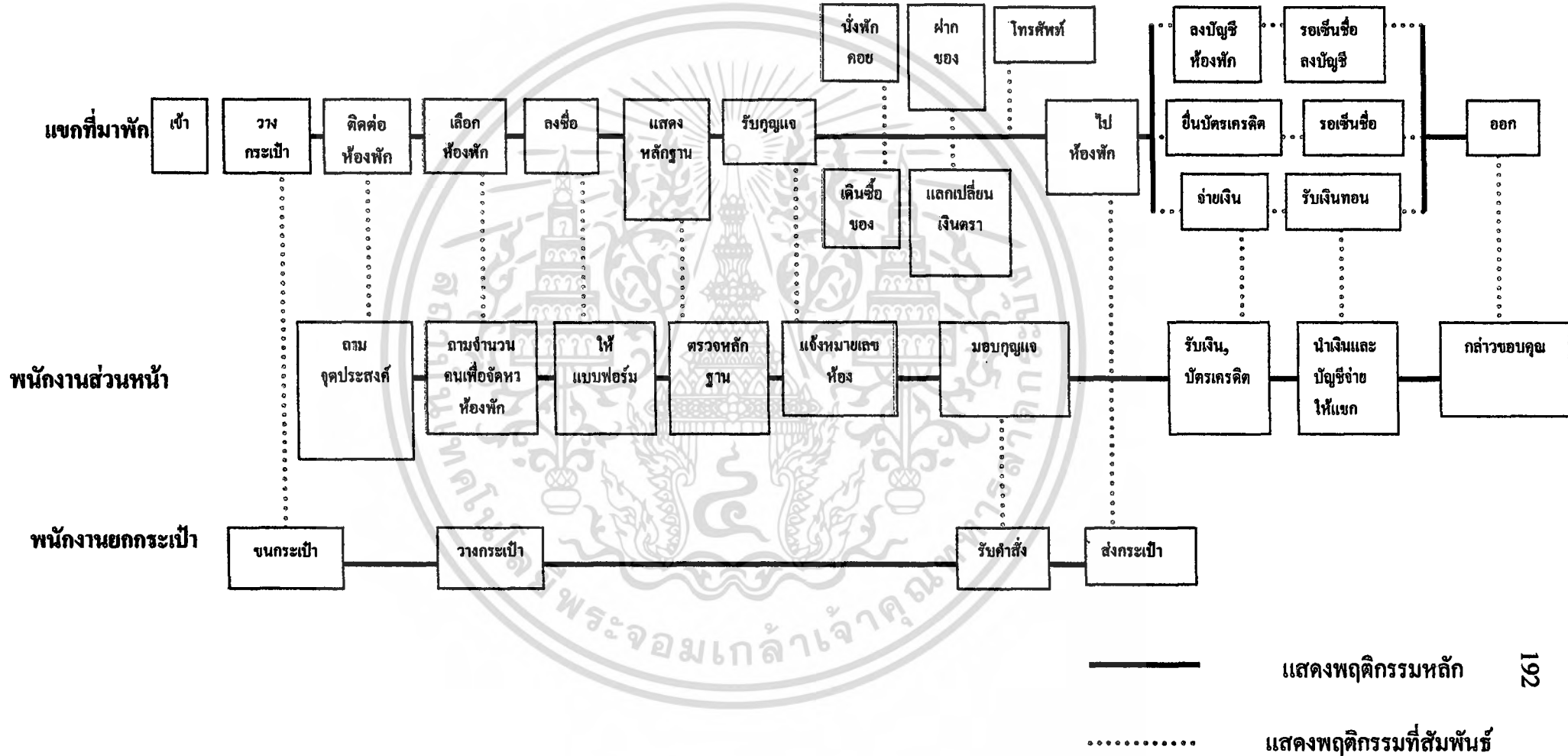
- ผู้ที่เดินทางมาเป็นส่วนตัว
- ผู้ที่เดินทางมากรุปทัวร์

2.2 ผู้ที่มาใช้บริการส่วนอื่นๆ โดยมักจะเป็นลูกค้าภายในจังหวัด ซึ่งนิยมใช้บริการของโรงแรมในด้านอาหาร,สถานที่จัดเลี้ยง ฯลฯ สามารถแบ่งได้ดังนี้

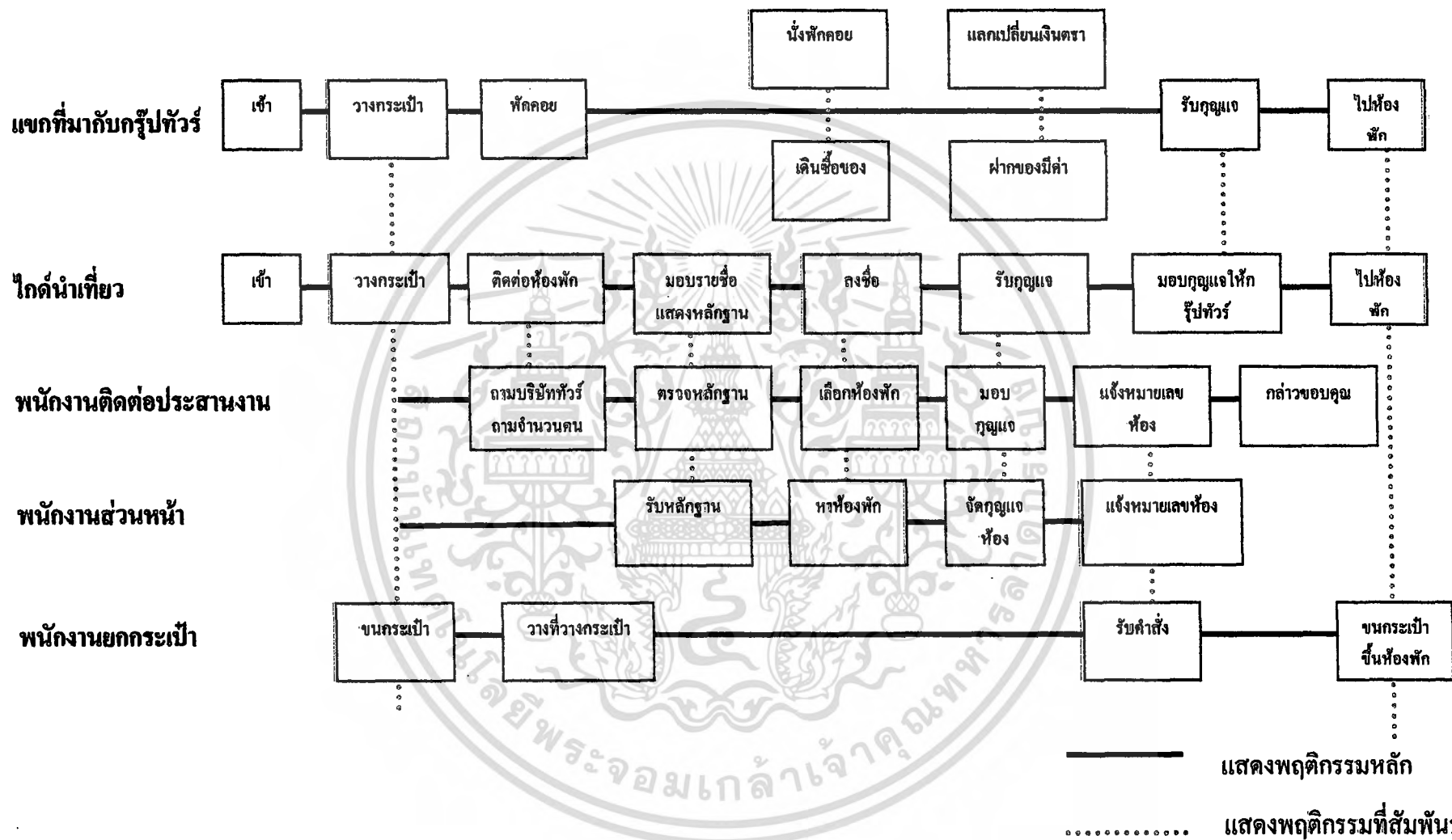
- ผู้มาใช้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม เช่น ภัตตาคาร
- ผู้มาใช้บริการส่วนบริการเพื่อสุขภาพ
- ผู้มาติดต่อแขกที่มาพักในโรงแรม
- ผู้ที่มาใช้บริการสระน้ำ

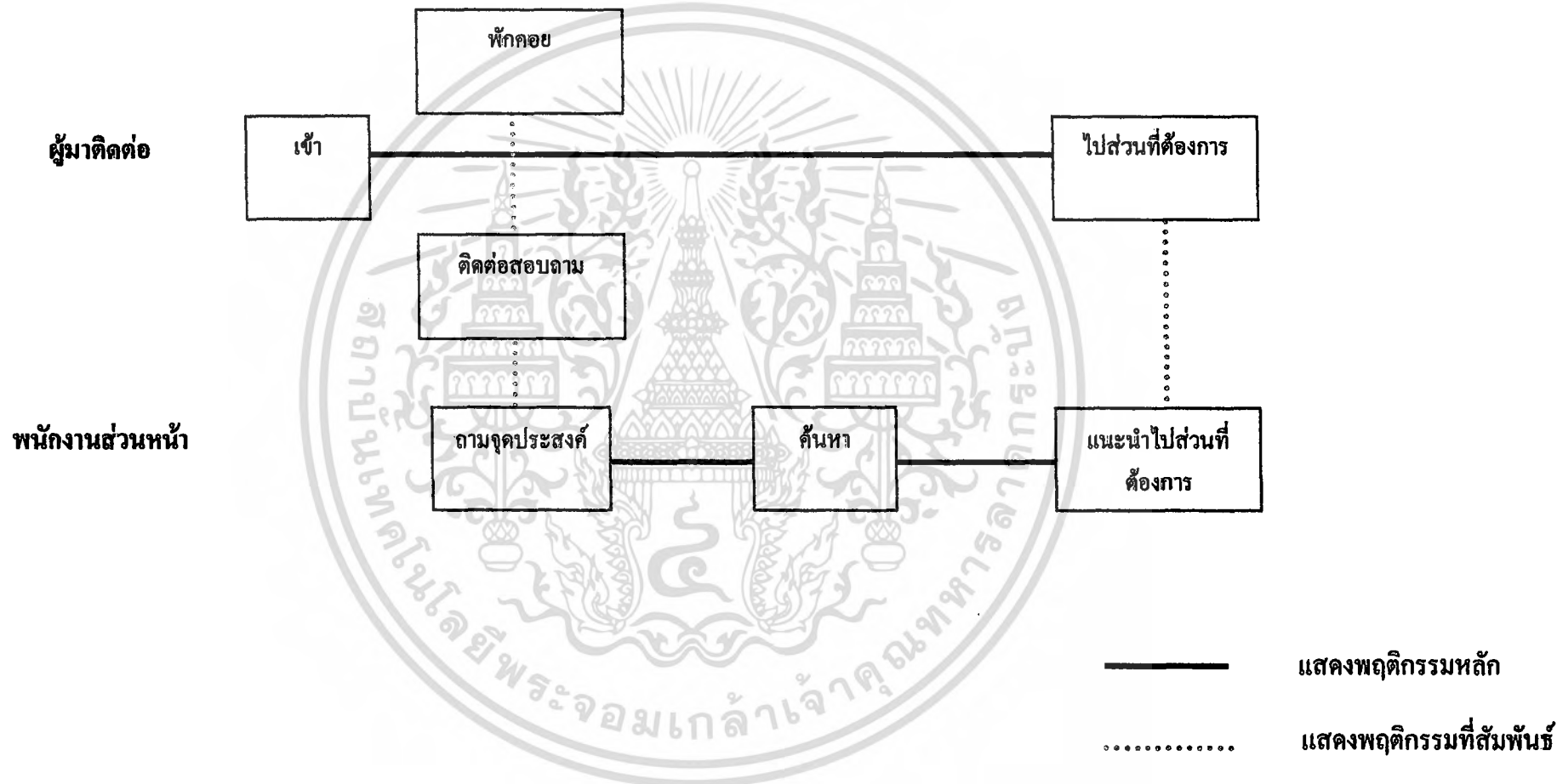
แผนภูมิที่ 4.1 แสดงพฤติกรรมส่วนโถงต้อนรับ (LOBBY HALL)

แผนภูมิที่ 4.2 แสดงพฤติกรรมส่วนโง่งต้อนรับ (LOBBY HALL)

แผนภูมิที่ 4.3 แสดงพฤติกรรมของผู้มาติดต่อหรือมาใช้บริการ

4.5.4 การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

4.5.1 หลักในการหาค่าความสัมพันธ์

หลักในการหาค่าความสัมพันธ์มีหลายวิธี ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ข้อพิจารณาในการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ มีระดับการวิเคราะห์ดังนี้

4.5.1.1 ระดับระหว่างหน้าที่ใช้สอยกับหน้าที่ใช้สอยหลัก โดยพิจารณาความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอยรองต่างๆ

4.5.1.2 ระดับระหว่างหน้าที่ใช้สอยรองต่างๆ โดยพิจารณาในการดำเนินงานของกิจกรรมต่างๆ

4.5.1.3 ระดับระหว่างกิจกรรม โดยพิจารณาความสัมพันธ์ของการกระทำต่างๆ

4.5.1.4 ระดับระหว่างการกระทำกับการกระทำ โดยพิจารณาความสัมพันธ์ในการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ระดับใดก็ตามต้องอาศัยองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบในระดับที่วิเคราะห์นั้น

4.5.2 การจัดระเบียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

โดยเริ่มจากการเก็บข้อมูล ซึ่งอาจได้จากการสัมภาษณ์ สอบถาม สังเกต หรือด้วยวิธีอื่นๆ จำเป็นต้องผ่านการวิเคราะห์ทางสถิติและการจัดระเบียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องเพื่อค้นหาความสัมพันธ์ที่ต้องการ ในกรณีที่ต้องการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอยต้องอาศัยเทคนิคเฉพาะในการจัดระเบียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีความซับซ้อน ทั้งในจำนวนองค์ประกอบและลักษณะความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

เทคนิคในการจัดระเบียบความสัมพันธ์นี้ ยังต้องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ และแสดงรูปแบบความสัมพันธ์ในลักษณะการสรุปย่อข้อมูลความสัมพันธ์อย่างชัดเจน สำหรับโครงการโลตัสชะอำ รีสอร์ทแอนด์สปา สามารถจัดระเบียบความสัมพันธ์ได้ตามลำดับดังนี้

4.5.2.1 การจัดหาค่าความสัมพันธ์หลักของโครงการ

4.5.2.2 การจัดค่าความสัมพันธ์สามารถแจกแจงขั้นตอนการทำได้ดังนี้

ก) การทำตารางค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

(RELATIONSHIP MATRIX)

ข) การหาโครงข่ายความสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(INTERACTION NET DIAGRAM)

ค) การทำแผนภูมิฟองอากาศความสัมพันธ์

(BUBBLE DIAGRAM)

ง) การทำแผนภูมิความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอย

(FUNCTION DIAGRAM)

ก) การทำตารางค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ (RELATIONSHIP MATRIX)

จะแสดงความสัมพันธ์ด้านความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด ทำให้ทราบว่าพื้นที่ใดควรอยู่ใกล้กับพื้นที่ใด และทำให้ทราบถึงรูปแบบของความสัมพันธ์ทั้งหมด เพราะการจัดระเบียบเป็นตารางความสัมพันธ์นี้ทำให้สามารถกำหนดค่าความใกล้ชิดได้ ระหว่างพื้นที่ที่ละคู่จนครบหมด ค่าความสัมพันธ์ใกล้ชิดนี้รวบรวมจากการสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม สังเกต หรือเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับกันทั่วไป ส่วนเกณฑ์การพิจารณาค่าความสัมพันธ์ก็ได้จากการศึกษาพฤติกรรม , กิจกรรมของผู้ใช้โครงการ ความถี่ในการใช้พื้นที่ , การติดต่อสื่อสาร , การบริหารงาน เป็นต้น

เกณฑ์การให้ค่าความสัมพันธ์ สามารถกำหนดได้ดังนี้

- 1 เท่ากับ ความสัมพันธ์น้อย
- 2 เท่ากับ ความสัมพันธ์ปานกลาง
- 3 เท่ากับ ความสัมพันธ์มาก
- 4 เท่ากับ ความสัมพันธ์มากที่สุด

จากคะแนนความสัมพันธ์นี้ทำให้ทราบถึงว่า หน่วยงานไหนมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานใดก็ตาม ถ้าให้คะแนนความสัมพันธ์ออกมาเป็น 4 คะแนน แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันมาก จะทำให้ทราบว่าหน่วยงานทั้งสองมีความสัมพันธ์กันมาก ควรจัดอยู่ใกล้กันที่สุด ถ้าระดับของคะแนนมีความสัมพันธ์ออกมามีค่าน้อยกว่า 4 ลงไป ก็จะทำให้ทราบว่าหน่วยงานทั้งสองมีความสัมพันธ์กันน้อย จึงควรจัดมาอยู่ในบริเวณเดียวกัน ถ้าระดับคะแนนมีความสัมพันธ์น้อยลงมา ความใกล้ชิดของหน่วยงานก็ลดหลั่นกันไปด้วย คือ จะห่างกัน

วิธีการให้คะแนนความสัมพันธ์

การให้คะแนนความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานใดก็ตาม	พิจารณาคะแนนที่ได้ดังนี้	
ความสัมพันธ์ทางด้านบริหาร	1	คะแนน
ความสัมพันธ์ทางด้านบริการ	1	คะแนน
ความสัมพันธ์ทางด้านประโยชน์ใช้สอย	1	คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ทางด้านการติดต่อประสานงาน 1 คะแนน

ค่าคะแนน 4 แทนค่าความสัมพันธ์กันมากที่สุด

หมายถึง หน่วยงานหรือบุคคลที่มีการติดต่อประสานงานกันถี่ หรือต้องปรึกษาหารือกันตลอด หรือต้องให้บริการหน่วยงานอีกฝ่าย เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการบริหารงาน ซึ่งคู่ได้จากพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งกรณีสายงานการบริหารที่ให้ค่าระดับคะแนน 3 บางทีอาจไม่จำเป็นต้องอยู่ใกล้ชิดกันก็ได้ บางกรณีอาจจะอยู่ต่างชั้นกัน

ค่าคะแนน 3 แทนค่าความสัมพันธ์กันมาก

หมายถึง หน่วยงานที่มีการติดต่อประสานงานกันตามลักษณะงานที่ต่อเนื่องกัน จากพฤติกรรมที่ต้องติดต่อประสานงานกันตลอด หรือการให้บริการเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กัน รองลงมาจากค่าคะแนนระดับ 3 ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะงาน หน้าที่งานที่จะต้องสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ซึ่งบางทีตำแหน่งผังอาคารจำเป็นต้องอยู่ใกล้ชิดกัน โดยเป็นไปตามสายงานบริหาร

ค่าคะแนน 2 แทนค่าความสัมพันธ์กันปานกลาง

หมายถึง ความสัมพันธ์กันแต่ละหน่วยงานที่มีการติดต่อประสานงานกันหรือ การบริการ มีความถี่น้อยมาก โดยมีความสัมพันธ์กันตามระบบ โครงสร้างการบริหารเพียงอย่างเดียว โดยคู่ได้จากพฤติกรรมและลักษณะสายงานการบริหาร การวางตำแหน่งผังอาคาร จึงอยู่ใกล้กัน หรือคนละชั้นอาคารสำนักงาน

ค่าคะแนน 1 แทนค่าความสัมพันธ์กันน้อย

หมายถึง ทั้งพฤติกรรม หน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ไม่มีการติดต่อประสานงานกันเลย หรืออาจมีการติดต่อกันบ้างในบางครั้ง โดยกรณีลักษณะโครงสร้างการบริหาร การจัดวางผัง

ข) การทำแผนภูมิโครงตาข่ายความสัมพันธ์ (INTERACTION NET DIAGRAM)

เป็นแผนภูมิที่ถ่ายทอดความสัมพันธ์จากตารางแสดงค่าความสัมพันธ์ (RELATION SHIP MATRIX) โดยนำค่า 3 และ 4 (ความสัมพันธ์มากและมากที่สุด) มาโยงเส้นความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน

การทำแผนภูมิแบบโครงตาข่ายเป็นการทำที่ง่าย เพียงแต่นำค่าความสัมพันธ์มาใช้ แต่การมองความสัมพันธ์ยังยากอยู่ เนื่องจากเส้นยังมากจึงทำให้ดูค่อนข้างสับสน

ค) การทำแผนภูมिरูปฟองอากาศความสัมพันธ์ (BUBBLE DIAGRAM)

เป็นแผนภูมิที่ถ่ายทอดความสัมพันธ์ต่อเนื่องจากแผนภูมิโครงตาข่าย แต่จะปรับตำแหน่งขององค์ประกอบ ให้อยู่ใกล้ชิดกันตามความสัมพันธ์จากเส้น เช่น องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดก็จะอยู่ใกล้กันมากที่สุด องค์ประกอบที่มีค่าน้อยกว่าและพยายามปรับเปลี่ยน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ค่าความสัมพันธ์มีการติดต่อกันน้อยที่สุด ซึ่งจะเป็นการมองที่ง่ายขึ้น โดยยังคงทำให้เป็นไปตามเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ง) การทำแผนภูมิความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอย (FUNCTION DIAGRAM)

เป็นแผนภูมิที่แสดงถึง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบกับกลุ่มผู้ใช้โครงการแต่ละประเภท ในการโยงเส้น สามารถพิจารณาจากพฤติกรรมและหน้าที่ของผู้ใช้โครงการ

แผนภูมิประเภทนี้จะมีการจัดวางตำแหน่งตามหน้าที่ใช้สอย (FUNCTION DIAGRAM) ต่างกันในเรื่องของเส้นที่โยง หากองค์ประกอบใดมีเส้นที่ผ่านมากก็จะมีผลต่อการเพิ่มเนื้อที่ทางสัญจร ในส่วนของการคิดพื้นที่วิเคราะห์

แผนภูมิที่ 4.4 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในโถงต้อนรับโครงการ โถงใต้สซอว์ รีสอร์ทแอนด์สปา

4 แทนค่าความสัมพันธ์มากที่สุด

3 แทนค่าความสัมพันธ์มาก

2 แทนค่าความสัมพันธ์ปานกลาง

1 แทนค่าความสัมพันธ์น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.5 แสดงโครงตาข่ายแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วน โถงต้อนรับ

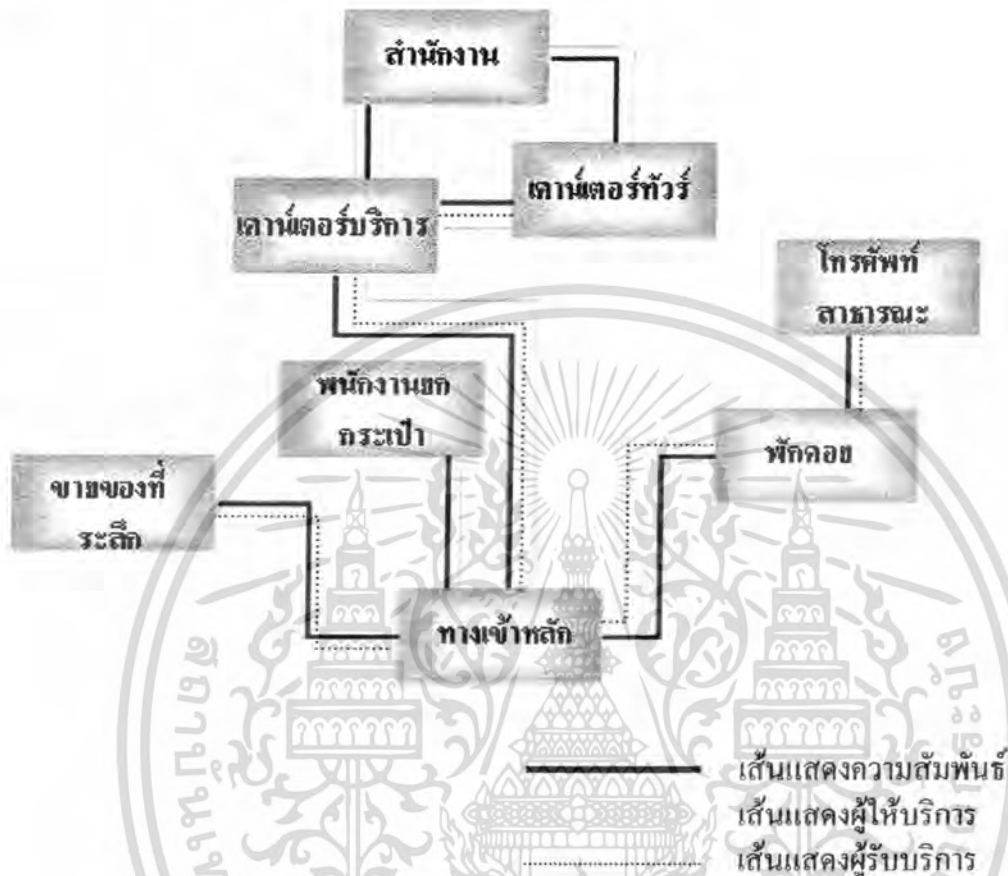

แผนภูมิที่ 4.6 แสดงความสัมพันธ์แบบฟองอากาศภายในส่วน โถงต้อนรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ทางสัญจรภายในส่วนโถงต้อนรับ

4.5.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการ

การวิเคราะห์การจัดแบ่งเนื้อที่ใช้สอยเป็นการคิดพื้นที่องค์ประกอบใช้สอยต่างๆ รวมทั้งพื้นที่ทางสัญจรและศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้พื้นที่ ว่ามีความต้องการใช้สอยเพียงพอกับพื้นที่จริงหรือไม่ เพื่อเป็นการปรับพื้นที่ในแต่ละส่วนของโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการพื้นที่ใช้สอย โดยอาจมีการเพิ่มหรือลดพื้นที่ในแต่ละส่วนจากพื้นที่จริงแต่ยังคงองค์ประกอบใช้สอยทั้งหมดไว้

1 โถงล็อบบี้ (LOBBY HALL)

ลักษณะโดยทั่วไป

โถงต้อนรับเป็นศูนย์กลางของโครงการที่จะจ่ายไปยังส่วนอื่นๆ และเป็นจุดแรกที่แขกผู้มาพักจะได้สัมผัสก่อน ส่วนล็อบบี้ควรอยู่ในตำแหน่งที่สัมพันธ์กับทางเข้าหลัก มีเคาน์เตอร์ต้อนรับ มีบริเวณที่นั่งพัสดุ และมีส่วนบริการอื่นๆ เช่น ห้องน้ำ โทรศัพท์ บริการกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทวิเคราะห์พื้นที่

ที่ตั้ง : อาคารสาธารณะ

เนื้อที่ : 180 ตารางเมตร

เวลาทำการ : ตลอด 24 ชั่วโมง

ผู้ใช้พื้นที่ : แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

1. ผู้ให้บริการ

- 1.1 พนักงานต้อนรับ (RECEPTIONISTS)
- 1.2 พนักงานติดต่อสอบถาม (INFORMATION CLERK)
- 1.3 พนักงานบัญชี - เก็บเงิน (CASHIER)
- 1.4 พนักงานทะเบียน (REGISTRATOR)
- 1.5 พนักงานจองห้องพัก (RESERVATION CLERK)
- 1.6 พนักงานบริการกิจกรรมต่างๆ (ACTIVITY CENTER)
- 1.7 พนักงานขนสัมภาระ (BELL BOY)

2. ผู้ใช้บริการ

- 2.1 แขกผู้มาพักโรงแรม
- 2.2 ผู้มาติดต่อ
- 2.3 ผู้มาใช้บริการอื่น ๆ ในโรงแรม

พฤติกรรมโดยย่อ

1. ผู้ใช้บริการห้องพักที่มาเป็นส่วนตัว

เข้ามาในส่วนโถงต้อนรับ (LOBBY HALL) โดยมีพนักงานต้อนรับ และให้วางกระเป๋า ติดต่อสอบถามพนักงานกล่าวต้อนรับ ให้คำแนะนำ ลงทะเบียนห้องพัก พนักงานลงทะเบียนให้แขก ตรวจสอบหลักฐาน มอบกุญแจ รับผิดชอบของมีค่าในระหว่างที่ลงทะเบียนอาจจะนั่งพักคอย ระหว่างพักคอยอาจใช้บริการในส่วนโถง เช่น ห้องน้ำ ฯลฯ ไปยังห้องพัก

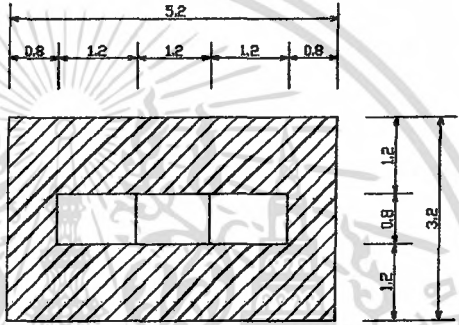
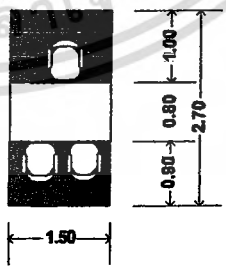
2. ผู้ใช้บริการที่มากับกลุ่มทัวร์ เข้ามาในส่วนล็อบบี้ โดยมีพนักงานต้อนรับ

และให้วางกระเป๋า แขกจะนั่งพักคอย (ในระหว่างที่พักคอยอาจใช้บริการ ในส่วนโถง เช่น ห้องน้ำ ฯลฯ ไกด์แยกไปติดต่อสอบถามส่วนใหญ่จะจองห้องพักไว้ล่วงหน้าแล้ว พนักงานจะตรวจสอบหลักฐานและลงทะเบียน มอบกุญแจห้องพัก ไกด์นำไปแจกจ่ายแก่แขก แขกฝากของมีค่าเสร็จแล้ว ไปยังห้องพัก

3. ผู้ใช้บริการในส่วนอื่น ๆ หรือมาติดต่อกับแขกที่มาพัก เข้ามาในส่วนล็อบบี้

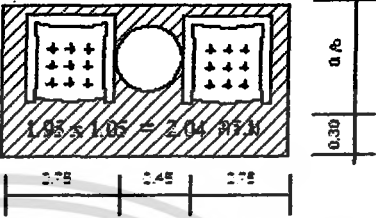
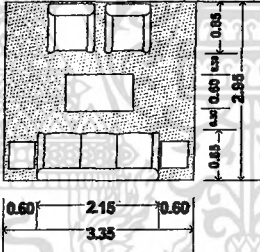
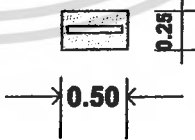
โดยพนักงานต้อนรับ ติดต่อสอบถาม พนักงานแนะนำอาจจะไปใช้บริการในส่วนอื่น ๆ เลขหรือนั่งพักคอย (ในระหว่างที่นั่งพักคอยอาจใช้บริการในส่วน โถงพักคอย เช่น ห้องน้ำ หรือ ฯลฯ ถ้ามาติดต่อกับแขกที่มาพักก็จะโทรศัพท์ที่ติดต่อแล้วนัดพบกันในส่วนต่าง ๆ ของโรงแรมเมื่อเสร็จธุระก็จะออกจากโรงแรม

ตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วน โถงต้อนรับ (LOBBY HALL)

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>1. เคาน์เตอร์ (FRONT DESK)</p> <p>ประกอบด้วย</p> <p>1.1 พื้นที่แคชเชียร์(CASHIER)</p> <ul style="list-style-type: none"> - คอมพิวเตอร์ - โทรศัพท์ - บริเวณเขียนหนังสือ - เก้าอี้ - เครื่องรูดบัตรเครดิต - ที่เก็บเงิน - เครื่องปริ้นเตอร์ <p>1.2 พื้นที่ส่วนลงทะเบียน (INFORMATION)</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริเวณเขียนหนังสือ - โทรศัพท์ - คอมพิวเตอร์ - ช่องเก็บ - ที่เก็บเอกสาร - ภูเขา-ข่าวสาร <p>1.3 พื้นที่ส่วนต้อนรับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เคาน์เตอร์ต้อนรับ - กล้องใส่แผ่นพับ 	 <p>ความต้องการพื้นที่ใช้สอยจาก ความยาวเคาน์เตอร์ x พื้นที่ใช้งาน $5.20 \times 3.20 = 16.64$ ตารางเมตร</p>
<p>2.พื้นที่โต๊ะบริษัททัวร์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะทำงาน 1 ตัว ขนาด 0.90 x 1.20 เมตร - เก้าอี้ 3 ตัว ขนาด 0.45 x 0.45 เมตร 	 <p>ความต้องการพื้นที่ใช้สอย $1.20 \times 2.80 = 3.36$ ตารางเมตร</p>

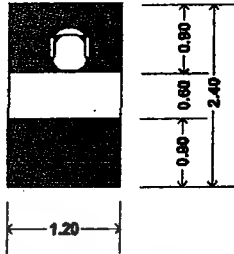
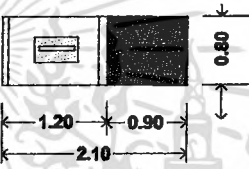
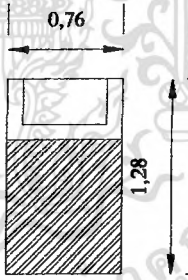
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วนโถงต้อนรับ (LOBBY HALL)

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>3. พื้นที่พักคอย</p> <p>3.1 การจัดชุดที่นั่ง 2 ที่นั่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เก้าอี้ 2 ตัว ขนาด 0.60 x 0.60 เมตร - โต๊ะข้าง 1 ตัว ขนาด 0.45 x 0.45 เมตร 	 <p>พื้นที่ใช้สอย 1 ชุด / 2 ที่นั่ง $1.95 \times 1.05 = 2.04$ ตารางเมตร เฉลี่ยจากชุดที่นั่งต่อ 1 คน = 1.03 ตารางเมตร</p>
<p>3.3 การจัดชุดที่นั่ง 5 ที่นั่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - โซฟาขนาด 3 ที่นั่ง ขนาด 0.80 x 2.00 เมตร - โต๊ะข้าง 2 ตัว ขนาด 0.45 x 0.45 เมตร - โต๊ะกลาง 1 ตัว ขนาด 0.50 x 0.80 เมตร - เก้าอี้นั่งสบาย 2 ตัว ขนาด 0.75 x 0.75 เมตร 	 <p>พื้นที่ใช้สอยชุดที่นั่ง 5 ที่นั่ง $3.00 \times 3.00 = 9$ ตารางเมตร เฉลี่ยจากชุดที่นั่งต่อ 1 คน = 1.80 ตารางเมตร</p>
<p>4. พื้นที่วางกระเป๋า</p>	 <p>ความต้องการพื้นที่ใช้สอย กระเป๋า 1 ใบ = 0.125 ตารางเมตร</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 4.6 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วนโถงต้อนรับ (LOBBY HALL)

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>5. ส่วนสัมภาระ</p> <p>5.1 หัวหน้าพนักงานขนสัมภาระ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะทำงาน 1 ตัว ขนาด 0.60 x 1.20 เมตร - เก้าอี้ 1 ตัว ขนาด 0.45 x 0.45 เมตร 	 <p>ความต้องการพื้นที่ใช้สอย</p> <p>1.20 x 2.10 = 2.52 ตารางเมตร</p>
<p>5.2 พื้นที่รถเข็นกระเป๋า</p> <ul style="list-style-type: none"> - รถเข็นกระเป๋าขนาด 2.10 x 0.80 = 1.68 เมตร 	 <p>ความต้องการพื้นที่ใช้สอย / 1 คัน</p> <p>2.10 x 0.80 = 1.20 ตารางเมตร</p>
<p>6. โทรศัทพ์สาธารณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โทรศัทพ์ที่จำนวน 2 เครื่อง 	 <p>ความต้องการพื้นที่ใช้สอย</p> <p>โทรศัทพ์ 1 เครื่องใช้พื้นที่ 0.97 ตารางเมตร</p>
<p>7. ส่วนสำนักงาน</p>	<p>ความต้องการพื้นที่ใช้สอย 4.00 x 4.90 = 19.6 ตรม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ความต้องการพื้นที่ใช้สอยส่วนโถงต้อนรับ (LOBBY HALL)

ความต้องการพื้นที่ใช้สอย

1. เคาน์เตอร์ (FRONT DESK)

- คิดจากความยาว x ความกว้าง ของเคาน์เตอร์ด้วยพื้นที่ใช้งานคิดเป็น 16.64 ตารางเมตร

2. ที่นั่งพักคอย

- คิดจาก 10 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนห้องพัก = 12 ที่นั่ง
- จำนวนผู้เข้ามาติดต่อและใช้บริการส่วนอื่นๆ 4 คน/1 ชม.(คิดจากกรณีศึกษา)
- จำนวนที่นั่งพักคอยที่ต้องการ = 12 ที่

3. พื้นที่สำหรับ โต๊ะบริษัททัวร์

- คิดจากจำนวนพนักงาน 1 คน มีเก้าอี้รับแขก 2 ที่นั่ง รวมพื้นที่ใช้งาน คือ 3.36 ตารางเมตร / 1 ชุด

ดังนั้น ภายในโครงการใช้โต๊ะ 1 ชุด คิดเป็น $3.36 \times 1 = 3.36$ ตารางเมตร

4. ส่วนสำนักงาน

ความต้องการพื้นที่ใช้สอย $4.00 \times 4.90 = 19.6$ ตรม.

5. พื้นที่หัวหน้าพนักงานขนสัมภาระ (BELL CAPTAIN) จำนวนพนักงาน 1 คน

- คิดจากความยาว x ความกว้าง ของเคาน์เตอร์ และพื้นที่บริการขนาด $2.1 \times 1.2 = 2.52$ ตารางเมตร

(ที่มา: จากองค์ประกอบใช้สอย และ โครงการที่ทำกรณีศึกษา)

พื้นที่สำหรับรถเข็น

- คิดจาก พื้นที่ใช้งานและขนาดของรถเข็น $2.10 \times 0.80 = 1.68$ ตารางเมตร

พื้นที่วางกระเป๋าเดินทาง

- คิดจาก พื้นที่วางกระเป๋าเดินทาง 1 ใบ = 0.125 ตารางเมตร
  - แขก 1 คน มีกระเป๋าเดินทาง 1 ใบ = $0.125 \times 1 = 0.125$ ตารางเมตร
  - แขก 15 คน ใช้พื้นที่วางกระเป๋าประมาณ $0.125 \times 20 = 1.8$ ตารางเมตร
- (ที่มา: จากการสัมภาษณ์ภายในโครงการที่ทำกรณีศึกษา)

6. โทรศัพทสื่อสารณะ

- คิดจากโทรศัพท์จำนวน 1 เครื่อง ใช้พื้นที่ 0.97 ตารางเมตร
- โทรศัพท์จำนวน 2 เครื่อง ใช้พื้นที่ 1.94 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ทางสัญจรภายในส่วน โถงต้อนรับ เป็นส่วนที่มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลาเนื้อที่ สำหรับทางสัญจรจะใช้มากเป็นพิเศษกว่าส่วนอื่น ๆ คิดเป็น 50 % ของพื้นที่เฟอร์นิเจอร์ทั้งหมด พื้นที่เพื่อความไฮโดจคิดจาก 50 % ของพื้นที่ทั้งหมด

ตารางที่ 4.7 แสดงการวิเคราะห์ความต้องการพื้นที่ในส่วน โถงต้อนรับ (LOBBY HALL)

องค์ประกอบ	พื้นที่ต่อ หน่วย ตารางเมตร	จำนวน	พื้นที่รวม ตารางเมตร	ทางสัญจร 100%
1. เคาน์เตอร์ (Front Desk)	16.64	1	16.64	33.28
2. โต๊ะบริษัททัวร์	3.36	1	3.36	6.72
3. การจัดชุดที่นั่งส่วนพักผ่อน				
- การจัดชุดที่นั่ง 2 ที่นั่ง	2.04	4	8.16	16.32
- การจัดชุดที่นั่ง 4 ที่นั่ง	4.84	1	4.84	9.68
- การจัดชุดที่นั่ง 5 ที่นั่ง	-	-	-	-
รวมพื้นที่นั่งส่วนพักผ่อน				15.90
4. ส่วนสำนักงาน	19.6	1	19.6	39.20
5. พื้นที่ส่วนสัมภาระ				
- เคาน์เตอร์ (Bell Captain)	2.52	1	2.52	5.04
- รถเข็น	1.68	1	1.68	3.36
-วางกระเป๋าเดินทาง	0.125	15	1.80	3.60
รวมพื้นที่ส่วนสัมภาระ				12.00
6. โทรศัพท์สาธารณะ	0.97	10	9.70	19.40
รวมพื้นที่วิเคราะห์				126.5

สรุป พื้นที่จริง > พื้นที่วิเคราะห์

180 > 126.5 ตารางเมตร

ดังนั้น พื้นที่เหลือเพื่อเพิ่มเติม $180 - 126.5 = 53.5$ ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่เพิ่มเติมในส่วนโถงต้อนรับ (LOBBY HALL)

องค์ประกอบ	พื้นที่วิเคราะห์	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
		ตารางเมตร	ตารางเมตร
1. เคาน์เตอร์ (Front Desk)	33.28	14.06	47.34
3. โต๊ะบริษัททัวร์	6.72	2.84	9.56
2. การจัดชุดที่นั่งส่วนพักผ่อน	15.90	6.73	22.63
4. ส่วนสำนักงาน	39.20	16.5	55.70
5. พื้นที่ส่วนสัมภาระ	12	5.08	17.08
4. โทรศัพท์สาธารณะ	19.40	8.21	27.61
รวม	126.5	53.5	180

4.5.6 การแบ่งพื้นที่ใช้สอยตามการวิเคราะห์

จากการศึกษาประโยชน์ใช้สอย และนำมาพิจารณาร่วมกับความต้องการของพื้นที่ จึงสามารถสรุปการแบ่งขอบเขตพื้นที่ใช้สอยในส่วนต่างๆ ที่มี ดังนี้

4.5.6.1. โถงต้อนรับ (Lobby Hall)

- 1. เคาน์เตอร์ต้อนรับ
- 2. เคาน์เตอร์ทัวร์
- 3. เคาน์เตอร์เบลด็อย
- 4. ที่วางสัมภาระ
- 5. ส่วนพักผ่อน
- 6. ร้านขายของที่ระลึก
- 7. โทรศัพท์สาธารณะ
- 8. สำนักงาน

ผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการ

ผู้มาติดต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ภาพที่ 4.7 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารญาติให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จัดทำเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับ โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาและพัฒนาการออกแบบต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดของวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการออกแบบสถาปัตยกรรมของอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีในสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเสนอแนะข้อมูลวิธีการวิเคราะห์ และประยุกต์ใช้สู่การออกแบบตามหลักวิชาสถาปัตยกรรมภายใน ของอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในส่วน โถงต้อนรับ โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

5.2 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย 5 ท่าน
2. เจ้าอาวาสและผู้รู้เกี่ยวกับพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัด

เพชรบุรี จำนวน 5 หลัง

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสำรวจการศึกษารายละเอียด พระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลาย แบบสำรวจ แบบมีโครงสร้างที่กำหนดประเด็นให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัยในเรื่องรายละเอียดของงานสกุลช่างเพชรบุรี และลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยใช้การถ่ายภาพ วาดภาพและการสังเคราะห์ด้วย

2. แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสถาปัตยกรรมไทย โดยมีหัวข้อในการประเมิน ดังนี้

- การจัดวางผังพระอุโบสถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- องค์ประกอบของอาคาร
- องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจาก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย เจ้าอาวาสวัดใหญ่สุวรรณาราม เจ้าอาวาสวัดเกาะแก้วสุทธาราม เจ้าอาวาสวัดสระบัว เจ้าอาวาสวัดเขaben ไคอิฐ ผู้ดูแลวัดไผ่ล้อม ผู้ทรงคุณวุฒิค้ำานสถาปัตยกรรมไทย 5 ท่าน

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ ที่ได้จากการลงพื้นที่จริง การถ่ายภาพ การวาดภาพและการสังเกต นำมาจัดหมวดหมู่และนำไปวิเคราะห์เชิงตรรกวิทยาเพื่อสังเคราะห์เป็นแนวทางในการออกแบบโรงต้อนรับในโรงแรม
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าเฉลี่ย (X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

5.6 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. การศึกษาการออกแบบสถาปัตยกรรมของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี ปรากฏผลดังนี้

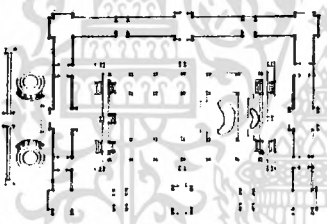
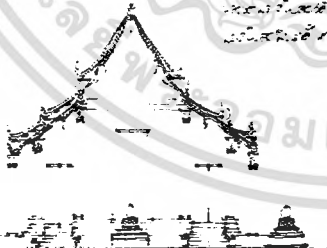
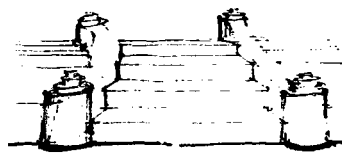
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ทำการประเมินผลเห็นว่า ลักษณะของพระอุโบสถในจังหวัดเพชรบุรีที่ถูกเลือกมา 5 หลังนั้นมีความเป็นเอกลักษณ์ของสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยสังเกตจากบัวหัวเสา และฐานพระอุโบสถที่มีการทำโค้งท้องสำเนาโดยได้รับความเชื่อมาจาก การที่ช่างต้องการหาสิ่งที่แสดงถึงพาหนะที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพาชาวโลกข้ามพ้นวตสงสาร ซึ่งเป็นลักษณะงานสถาปัตยกรรมที่เกิดขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลายเท่านั้น และมีความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรีเป็นอย่างมาก อาจเห็นได้จากลายปูนปั้นหน้าบันทั้งด้านหน้าและด้านหลังพระอุโบสถ รวมถึงคามซุ้มประตูต่างๆ ที่มีความอ่อนช้อยและมีลวดลายไม่เหมือนใคร คือการปั้นลายของช่างสกุลเพชรบุรีนั้น มักทำลาย 2 ซ้าง ไม่เหมือนกันแต่มีความเท่ากันและลงตัว ลักษณะของกนกช่อหางโต วัดเขaben ไคอิฐที่หาอยู่ที่ไหนไม่ได้แล้ว เพราะเป็นฝีมือช่างสกุลเพชรบุรีที่ทำขึ้นมา ลักษณะเพดานภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระอุโบสถที่มีลักษณะโดดเด่น การเขียนลายไทยและการแกะสลักไม้ล้วนเป็นการแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวของกลุ่มช่างสกุลเพชรบุรี

2. การเสนอแนะข้อมูลวิธีการวิเคราะห์ และ ประยุกต์ใช้สู่การออกแบบตามหลักวิชาสถาปัตยกรรมภายใน ของอุโบสถสมัยอยุธยาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี โดยข้อมูลที่ทำการศึกษาวิเคราะห์ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมไทย ซึ่งให้ความคิดเห็นว่า พระอุโบสถวัดสระบัวมีความเป็นพระอุโบสถที่มีลักษณะเป็นงานสกุลช่างเพชรบุรีและ ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาตอนปลายมากที่สุด รองลงมาเป็นพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม จึงเป็นข้อสรุปว่า พระอุโบสถ 2 หลังนี้ถูกเลือกให้เป็นพระอุโบสถที่จะนำมาทำการวิเคราะห์ และนำมาประยุกต์ใช้กับงานสถาปัตยกรรมภายใน

ตารางที่ 5.1 แสดงการนำองค์ประกอบต่างๆ ของพระอุโบสถมาวิเคราะห์และนำมาประยุกต์ใช้กับงานสถาปัตยกรรมภายใน

ลำดับที่	ประเภทของข้อมูลที่วิเคราะห์	การนำไปประยุกต์ใช้
1	 <p>ผังพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม การจัดผังถูกล้อมรอบด้วยระเบียงคด</p>	การจัดแปลน โถงต้อนรับ ที่แบ่งสัดส่วนแบบผังอุโบสถวัดใหญ่
2	 <p>ผนังด้านหน้าพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม การแบ่งช่องของช่วงเสาที่เป็นเอกลักษณ์</p>	การตกแต่งในส่วนหลังคาเรเตอร์ต้อนรับ โดยการแบ่งช่วงเสาและนำลายไม้แกะสลักมาตกแต่ง
3	 <p>เชิงบันไดอุโบสถวัดใหญ่ มีลักษณะการสอบเข้า ด้านใน</p>	นำไปใช้ในส่วนของเชิงบันไดค้ำหน้าโถงต้อนรับ เพื่อให้ความรู้สึกเชื้อเชิญเข้าสู่ด้านใน

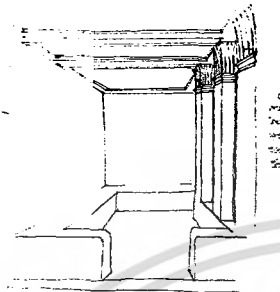

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 5.1 แสดงการนำองค์ประกอบต่างๆ ของพระอุโบสถมหาวิเคราะห์และนำมาประยุกต์ใช้
กับงานสถาปัตยกรรมภายใน

ลำดับที่	ประเภทของข้อมูลที่วิเคราะห์	การนำไปประยุกต์ใช้
4	 <p>ผนังด้านหน้าพระอุโบสถวัดสระบัว ลักษณะการทำซุ้มด้านหน้า ทำให้ดูมีมิติ</p>	<p>ทำซุ้มค้ำหน้าทางเข้าโถงต้อนรับ เพื่อให้เกิดมิติ และความหรูหรา สวยงาม</p>
5	 <p>ซุ้มประตูทางเข้าด้านหน้าพระอุโบสถวัดสระบัว และ วัดใหญ่สุวรรณาราม</p>	<p>ทำซุ้มประตูด้านหน้า ชั้นที่ 1 และ ชั้นที่ 2</p>
6	 <p>ลักษณะ โครงสร้างหลังคาภายในอุโบสถวัดใหญ่ และ วัดสระบัว</p>	<p>โครงสร้างหลังคาค้ำในโถงต้อนรับ รับในส่วนตรงกลาง</p>
7	 <p>ลายดาวเพดานของทั้ง 2 พระอุโบสถ ลักษณะ โครงสร้างของ กรอบลาย และลักษณะของตัวลาย</p>	<p>นำมาทำการตกแต่งเพดานของโถง ต้อนรับ ลักษณะของกรอบไม้ และ ลักษณะของสีที่ใช้</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อ) ตารางที่ 5.1 แสดงการนำองค์ประกอบต่างๆ ของพระอุโบสถมาวิเคราะห์และนำมาประยุกต์ใช้
กับงานสถาปัตยกรรมภายใน

ลำดับที่	ประเภทของข้อมูลที่วิเคราะห์	การนำไปประยุกต์ใช้
8	 <p>พื้นที่ว่างภายในระเบียงคต และ โครงสร้าง</p>	นำไปใช้กับส่วนของร้านขายของที่ระลึก
9	 <p>เสมารอบพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม</p>	ฐานเสมาที่มีการย่อมุม และซ้อนชั้นกันนำมาทำฐานโต๊ะกลางในโถงต้อนรับ
10	 <p>เสมารอบพระอุโบสถวัดสระบัว</p>	นำลายแกะหินทรายบนเสามาทำกรอบฐานเก้าอี้
11	 <p>ลายปูนปั้นฐานอุโบสถวัดสระบัว</p>	นำมาทำฐานของบ่อน้ำด้านหน้าทางเข้าโถงต้อนรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.2 แสดงผลการวิจัยอุโบสถวัดสระบัว 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัยวัดใหญ่สุวรรณาราม

ภาพที่ 5.3 แสดงผลการวิจัยพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม 1

ผลการวิจัยวัดใหญ่สุวรรณาราม

ภาพที่ 5.4 แสดงผลการวิจัยพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6.1 สรุปเพื่อการออกแบบ

โครงการศึกษาพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรี สมัยอยุธยาตอนปลายเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรม กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี เป็นโครงการที่เสนอแนะแนวทางการนำเอกลักษณ์มาใช้ในการตกแต่งโรงแรม โดยโรงแรมที่เลือกมา คือ โรงแรมโลดส์ชะอำบีช รีสอร์ทแอนด์สปา เป็นโรงแรมที่สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยว นักธุรกิจทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาพักผ่อนตากอากาศ จึงเป็นการเหมาะที่จะเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมให้ชาวไทย และต่างชาติได้รู้ถึงความป็นเอกลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรม

5.6.2. สรุปแนวความคิดในการออกแบบและผลงาน

จากการศึกษาสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อม ตลอดจนประโยชน์ใช้สอยของโครงการ และความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้รับบริการ การออกแบบสถาปัตยกรรมภายในจึงต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยและความเหมาะสมของแต่ละส่วนดังนี้

ส่วนโถงต้อนรับ (LOBBY HALL)

ความต้องการในการบริการ

1. เคาน์เตอร์ต้อนรับ
2. เคาน์เตอร์ทัวร์
3. เคาน์เตอร์เบสบอย
4. ชุดรับแขกสำหรับนั่งพักผ่อน
5. โทรศัพท์สาธารณะ
6. ร้านขายของที่ระลึก

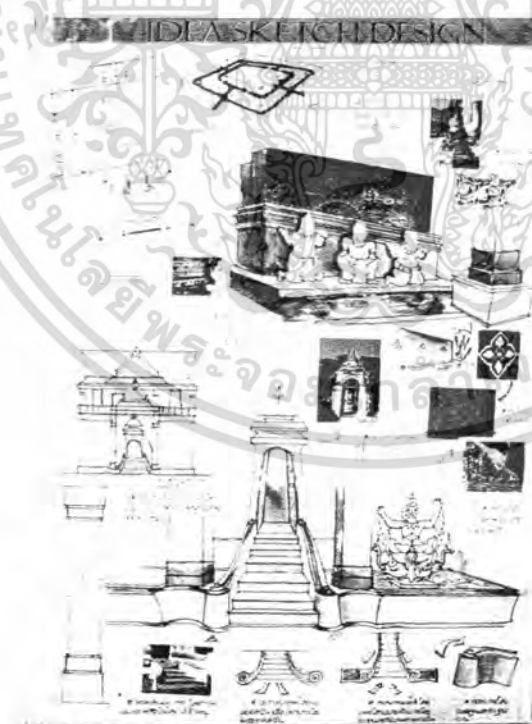
แนวความคิดในการออกแบบโถงต้อนรับ

โถงต้อนรับ เป็นส่วนแรกที่ต้อนรับแขกของโรงแรมและยังเป็นส่วนที่สร้างความประทับใจแรกต่อแขกที่มาเยือน แนวความคิดที่ใช้ในการออกแบบมาจากการนำสถาปัตยกรรมไทยในจังหวัดเพชรบุรี โดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมไทย และการศึกษารายละเอียดและข้อมูลต่างๆ โดยอุโบสถที่ถูกนำมาใช้มีด้วยกัน 2 หลัง คือ พระอุโบสถวัดสระบัว และ พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.5 แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบ

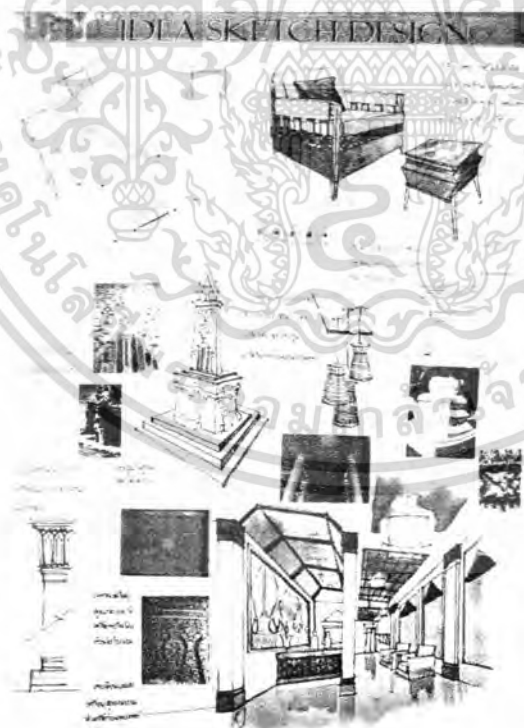

ภาพที่ 5.6 แสดงการสังเคราะห์ในส่วน โถงทางเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

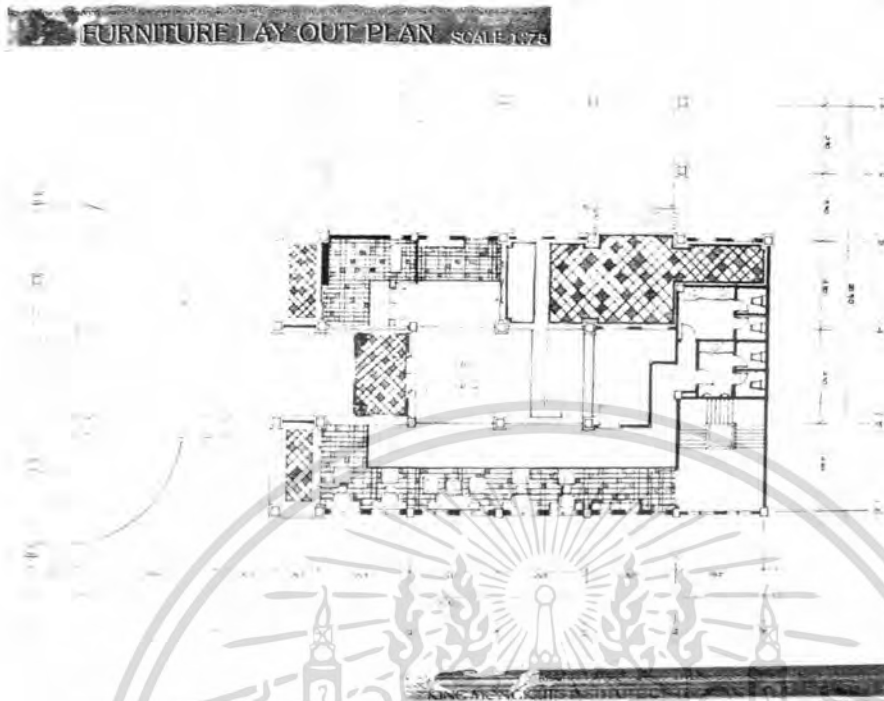

ภาพที่ 5.7 แสดงการสังเคราะห์ในส่วน โถงต้อนรับ

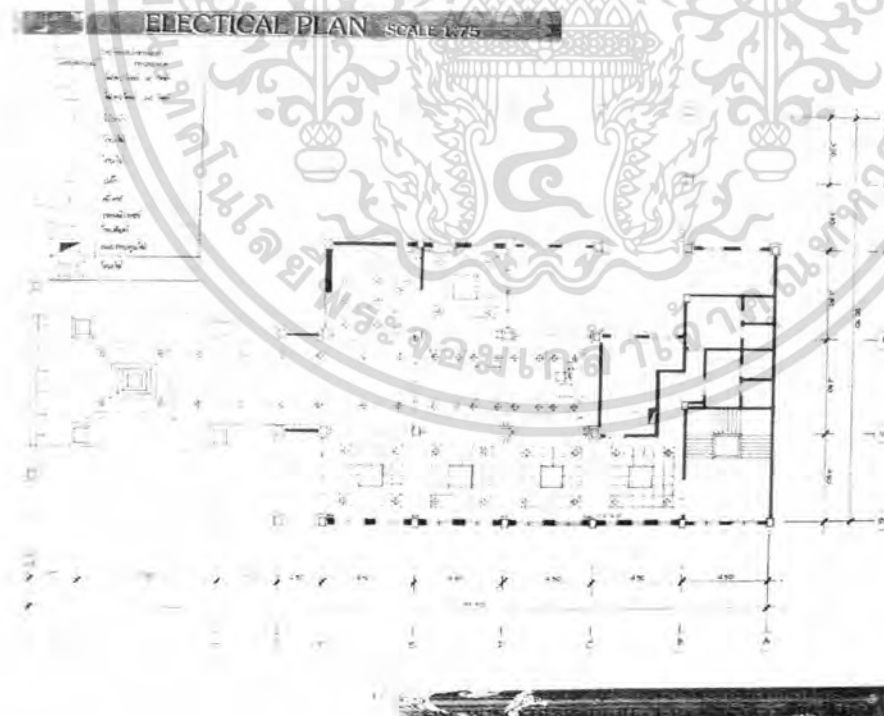

ภาพที่ 5.8 แสดงการสังเคราะห์ส่วนพักผ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.9 แสดงการจัดวางผังเฟอร์นิเจอร์และผังพื้นในส่วน โถงต้อนรับ

ภาพที่ 5.10 แสดงการจัดวางผังฝ้าเพดานและระบบไฟฟ้าในส่วน โถงต้อนรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.11 แสดงรูปด้าน A ในส่วน โถงต้อนรับ

ภาพที่ 5.12 แสดงรูปด้าน B ในส่วน โถงต้อนรับ

ภาพที่ 5.13 แสดงทัศนียภาพส่วน โถงต้อนรับ A

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

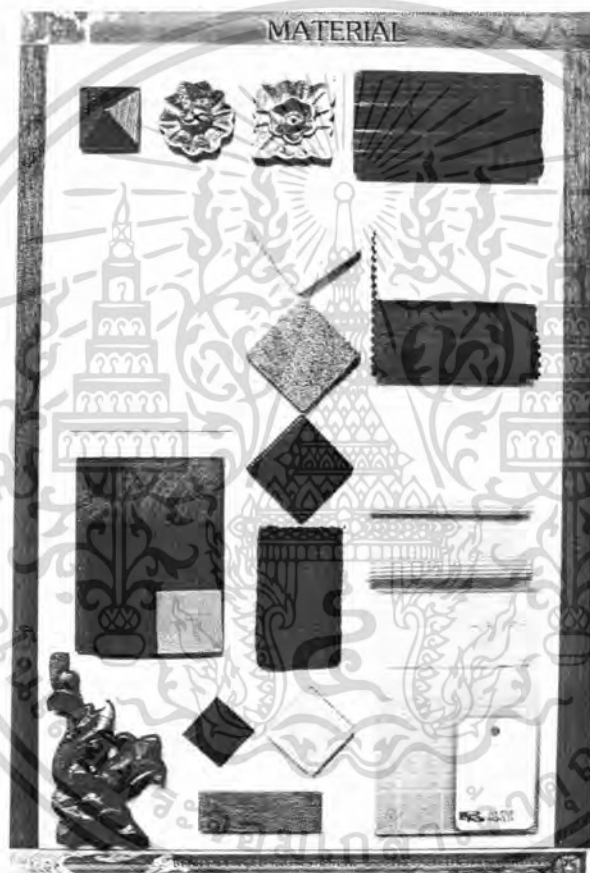
ภาพที่ 5.14 แสดงทัศนียภาพส่วนโถงต้อนรับ B

ภาพที่ 5.15 แสดงทัศนียภาพส่วนโถงต้อนรับ C

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

พื้น	หินขัดสีขาวมุก กระเบื้องดินเผา พรอม
ผนัง	ฉาบปูนเรียบทาสีขาว สลับกับกรุไม้สลัก กระจก
เพดาน	ฝ้าเพดานยิปซัมบอร์ดทาสีขาว กรูฝ้าไม้ตีช่องทาสีแดงเขวน โครมไฟและไฟหลุมตามจุดต่างๆ
เฟอร์นิเจอร์	ไม้เนื้อแข็งแกะลาย บุนวมผ้าไหมสีขาวไข่มุก

ภาพที่ 5.16 แสดงวัสดุส่วน โถงต้อนรับ

5.7 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัย พระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรม ภูมิศึกษา โถงต้อนรับในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี มีหลายรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ในการประยุกต์เพื่อให้การออกแบบสมบูรณ์ ทั้งนี้ควรพิจารณาความเหมาะสมและความมีเอกลักษณ์เฉพาะเป็นสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- จตุรธรรม พยายามานนท์. “มุลเหตุแห่งการเขียนจิตรกรรมฝาผนัง”. วารสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 3, ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2522) : 85-97.
- ฉอง บวสเชลีย์. จิตรกรรมไทยสกุลช่างต่างๆ. แปลโดย สนธิวรรณ อินทรลิม. กรุงเทพฯ : คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ชมพูนุช พงษ์ประยูร. จิตรกรรมฝาผนังในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2512.
- โชติ กัลยาณมิตร. “การวิจัยและวิเคราะห์องค์ประกอบในงานศิลปะและสถาปัตยกรรมไทย”. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2517.
- ประยูร อุตุชาณะ (น.ฉ.ปากน้ำ). หนังสือชุดจิตรกรรมฝาผนังในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2527.
- ทัศนีย์ พิภูล. ทรวคทรงและการตกแต่งโบสถ์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2531.
- หุศดี ทิพทัส. หลักเบื้องต้นในการจัดองค์ประกอบในงานสถาปัตยกรรม. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2528.
- พิริยะ ไกรฤกษ์. ประวัติศาสตร์ศิลป์ในประเทศไทย ฉบับคู่มือนักศึกษา. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2528
- วรรณภา ฉงขลา. การอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2528
- ศิลปากร,กรม. การอนุรักษ์ประติมากรรมในประเทศไทย ชุดที่ 004 เล่ม 3 วัดสระบัว จังหวัดเพชรบุรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศิลปากร, 2537.
- มานพ อิศรเดช. การศึกษาจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา สกุลช่างเพชรบุรี ที่วัดใหญ่สุวรรณาราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ ภาควิชาโบราณคดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- สุรศักดิ์ รอดเพราะบุญ. การออกแบบพระอุโบสถและพระวิหารอยุธยาตอนปลายในเมืองเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2538
- สันติ เล็กสุขุม. ลวดลายปูนปั้นแบบอยุธยาตอนปลาย พ.ศ.2172-2310. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป. 25320
- อนูวิทย์ เจริญศุกกุล. องค์ประกอบสถาปัตยกรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2521.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นการวิจัย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

เพื่อความเข้าใจของผู้เชี่ยวชาญ ต่อคำถามที่ผู้วิจัยตั้งขึ้น จึงอธิบายความหมายของคำถามที่ตั้งขึ้นในบางข้อที่สามารถทำให้ตีความหมายได้หลายอย่าง เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน การทำวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาลักษณะเด่นของแต่ละวัด ความถูกต้องทางสถาปัตยกรรมไทยและเอกลักษณ์ของศิลปะสกุลช่างเพชรบุรี เพื่อนำมาปรับใช้กับการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย หมายถึง การศึกษาอาคารในงานสถาปัตยกรรมไทยประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็น สถานที่เฉพาะ สำหรับพระภิกษุสงฆ์ใช้ทำสังฆกรรม โดยมีลักษณะการสร้างจากกลุ่มช่างที่ทำงานตามแนวคิดวิธีการออกแบบ และฝีมือช่างในแนวทางเดียวกัน ซึ่งเรียกว่ากลุ่มช่างเมืองเพชร และลักษณะสถาปัตยกรรมในช่วงสมัยอยุธยาตอนปลาย
2. การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

หัวข้อการศึกษา

  - 2.1 การจัดวางผังอาคาร
  - 2.2 องค์ประกอบอาคาร
    - พื้น, ผนัง, เพดาน, โครงสร้างหลังคา
  - 2.3 องค์ประกอบในการตกแต่งอาคาร
    - ชูมประดู่, หน้าต่าง, หน้าบัน
    - ลายปูนปั้น, ภาพจิตรกรรมฝาผนัง, การแกะสลัก ไม้
3. แนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน หมายถึง การนำองค์ประกอบต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสกุลช่างเพชรบุรี การปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ และเหมาะสมกับการใช้งาน
4. โถงต้อนรับภายในโรงแรม จังหวัดเพชรบุรี หมายถึง โถงโรงแรมที่เป็นหน้าตาและสะท้อนความเป็นปัจเจกหรือประเภทของ โรงแรม ทำหน้าที่ต้อนรับและสร้างความยินดีให้ลูกค้า และสามารถนำเอาเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทางด้านสถาปัตยกรรมของสกุลช่างเพชรบุรีมาเผยแพร่แก่ผู้พบเห็น ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีค่าการวัด ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

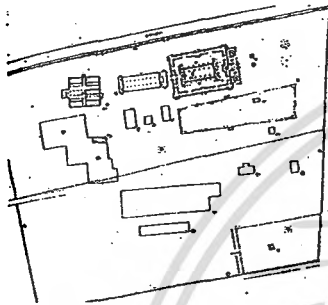
นางสาว นิตยา มะเจี๊ว
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาสาขาศึกษาบัณฑิตกรรมภายใน
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

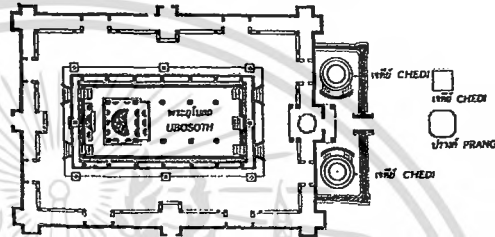
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงค้ำรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 1 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดวางผังของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย
 โปรดพิจารณาจากรูปแบบของการจัดวางผังอาคาร โดยรวม และผังพื้นของพระอุโบสถ แล้วกรอกแบบ
 สอบถามถึงความเหมาะสมของลักษณะอาคาร ที่จะนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงค้ำรับภายใน โรงแรม ใน
 จังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ผังบริเวณวัดใหญ่สุวรรณาราม

รูปที่ 2 ผังพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบโดยรวม					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความเหมาะสมด้านแบบแผนการจัดวาง					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามของระเบียบแบบแผนการจัดวางผัง					
	2.4 ความถูกต้องตามลักษณะการจัดวางผังแบบศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.5 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					

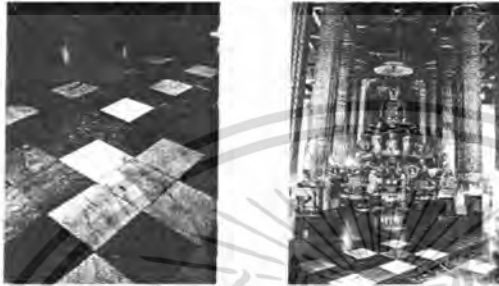
ข้อเสนอแนะ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 2 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบอาคาร ในส่วนของลักษณะพื้น ของพระอุโบสถ
ช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากภาพถ่ายพื้นภายในของพระอุโบสถ แล้วกรอกแบบสอบถามถึงความเหมาะสมของ
ลักษณะพื้น ที่จะนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 พื้นภายในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ: .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาวัสดุสกัดช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 2 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบอาคาร ในส่วนของลักษณะพื้น ของพระอุโบสถสกัดช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายพื้นภายนอกของพระอุโบสถ แล้วกรอกแบบสอบถามถึงความเหมาะสมของลักษณะพื้น ที่จะนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 พื้นภายนอกพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกัดช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงค้ำรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 2 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบอาคาร ในส่วนของลักษณะผนัง ของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายผนังภายนอกของพระอุโบสถ แล้วกรอกแบบสอบถามถึงความเหมาะสมของลักษณะผนัง ที่จะนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงค้ำรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ผนังด้านหน้าพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม รูปที่ 2 ผนังด้านหลังพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

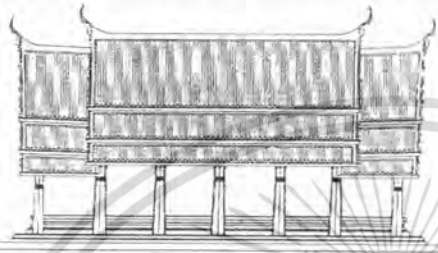
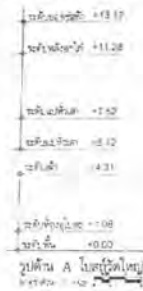
ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 2 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบอาคาร ในส่วนของลักษณะผนัง ของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายผนังภายนอกของพระอุโบสถ แล้วกรอกแบบสอบถามถึงความเหมาะสมของลักษณะผนัง ที่จะนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ผนังด้านข้างพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 2 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบอาคาร ในส่วนของลักษณะผนัง ของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายผนังภายในของพระอุโบสถ แล้วกรอกแบบสอบถามถึงความเหมาะสมของลักษณะผนัง ที่จะนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ผนังด้านหน้าและหลัง พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงสวดสลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

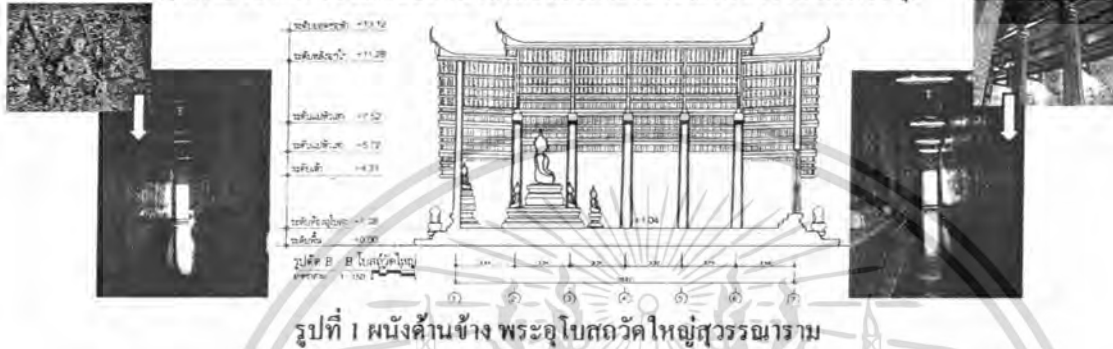
ข้อเสนอแนะ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 2 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบอาคาร ในส่วนของลักษณะผนัง ของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากภาพถ่ายผนังภายในของพระอุโบสถ แล้วกรอกแบบสอบถามถึงความเหมาะสมของลักษณะผนัง ที่จะนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี**

ตอนที่ 2 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบอาคารในส่วน of โครงสร้างหลังคา และลักษณะ
เพดาน ของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่าย โครงสร้างหลังคาและฝ้าเพดาน ของพระอุโบสถ แล้วกรอกแบบสอบถามถึง
ความเหมาะสม ที่จะนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 โครงสร้างหลังคาภายในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงสวดสลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

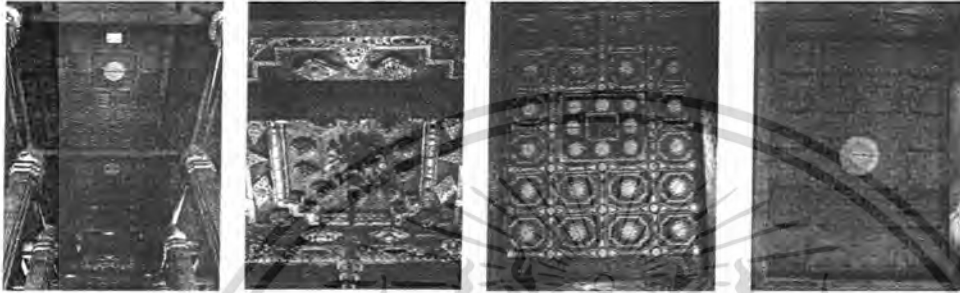
ข้อเสนอแนะ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาโบสถ์สกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 2 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบอาคาร ในส่วนของโครงสร้างหลังคา และลักษณะ
เพดาน ของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่าย โครงสร้างอาคารและฝ้าเพดาน ของพระอุโบสถ แล้วกรอกแบบสอบถามถึง
ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 เพดานภายในพระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถกลางเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงค้ำรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถกลางเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความเหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงค้ำรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะฐานเสมาอรอบอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาโบสถ์สกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่าง
เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความ
เหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะบันไดทางเข้าอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่าง
เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความ
เหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะหน้าบันด้านหน้าอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลาวลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

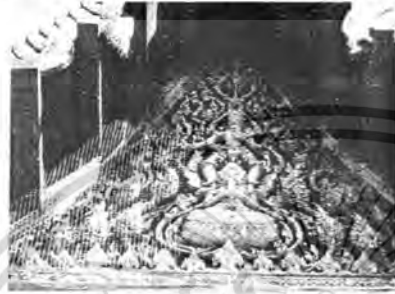
ข้อเสนอแนะ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความเหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะหน้าบันด้านหลังอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่าง
เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความ
เหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะซุ้มประตูทางเข้าอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำมาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่าง
เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความ
เหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะระเบียงครอบอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความเหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะซุ้มประตูค้ำข้างอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงวัสดุและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางค้ำงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่าง
เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความ
เหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะหัวเม็ดทรงมันบริเวณกำแพงแก้ววัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงสวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโรงค้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่าง
เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความ
เหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โรงค้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะทางเดินภายในระเบียงคอรอบอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

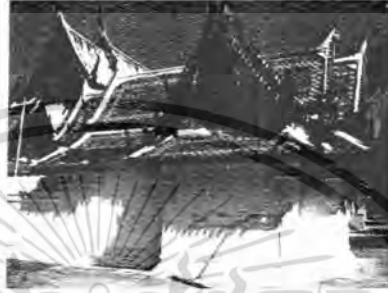
ข้อเสนอแนะ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความเหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะซุ้มหลังคากระเบื้องครอบอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมไทย					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่าง
เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความ
เหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะบัวหัวเสาอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่าง
เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความ
เหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลาวลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่าง
เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความ
เหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายในโรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะภาพจิตรกรรมบนบานประตูภายในอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางค่านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำเอาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถาปัตยกรรมไทย
การวิจัย เรื่อง การศึกษาอุโบสถสกุลช่างเพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน กรณีศึกษาโถงต้อนรับภายในโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 แบบประเมิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถสกุลช่าง
เพชรบุรีสมัยอยุธยาตอนปลาย

โปรดพิจารณาจากรูปถ่ายลักษณะการตกแต่งอาคาร ของพระอุโบสถแล้วกรอกแบบสอบถามถึงความ
เหมาะสมของการนำไปใช้ในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับภายใน โรงแรมในจังหวัดเพชรบุรี

รูปที่ 1 ลักษณะภาพจิตรกรรมด้านหลังพระประธานอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม

ข้อที่	รายละเอียด	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมด้านประโยชน์ใช้สอย					
	1.1 ความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน					
	1.2 ความเหมาะสมกับการใช้งาน					
	1.3 ความสัมพันธ์กันของแต่ละองค์ประกอบ					
	1.4 การตอบสนองกิจกรรมทางศาสนา					
	1.5 ความทนทานต่อการใช้งานรวมถึงลวดลายและสี					
2	ความเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย					
	2.1 ความเป็นเอกลักษณ์ทางค่านงานสถาปัตยกรรมไทย					
	2.2 ความเหมาะสมกับการนำมาเอกลักษณ์ไปใช้งาน					
	2.3 ความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะสมัย อยุธยาตอนปลาย					
	2.4 ความโดดเด่นของงานสถาปัตยกรรม					
3	ความเป็นเอกลักษณ์ของงานสกุลช่างเพชรบุรี					
	3.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มช่างเพชรบุรี					
	3.2 ความถูกต้องของเชิงช่างและลักษณะพิเศษ					
	3.3 ความโดดเด่นและสวยงามของศิลปะในการนำไปใช้					

ข้อเสนอแนะ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดใหญ่สุวรรณาราม	ตอนที่1 การจัดผังอาคาร										ลักษณะพื้นที่ภายใน													
	การจัดวางผังอาคาร																							
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
อ. ทศพร โสคาบรรลุ	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	2	2	2	3	3	2	2	1	1	2	2	2	5	5
รศ.สมคิด จิรทัศน์ากุล	4	5	4	4	4	5	1	4	4	4	3	4	1	4	3	1	4	1	1	1	1	4	3	4
ศ.ดร.สันติ เล็กสุขุม	3	3	3	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	2	1	2	2	2	2
อ.ดีเอียง แซ่ปึง	4	4	4	5	4	5	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5
ค่าเฉลี่ย	4	4.25	4	4.5	4.25	4.75	3.5	4.5	4.25	4.25	3	3.25	2.5	3.75	3	2.25	3.25	2	2	2	2.25	3	3.75	4
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.82	0.96	0.82	0.58	0.5	0.5	1.73	0.58	0.96	0.96	0.82	0.96	1.29	0.96	0.82	1.26	0.96	1.41	1.41	1.41	1.26	1.15	1.5	1.41

4.2 4.25 4.23

0.19 0.49 0.21

3.1 2.38 2.42 2.63

0.19 0.22 0.13 0.04

3.55 3.13

0.22 0.38

ลักษณะพื้นภายนอก							ลักษณะผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)												ลักษณะผนังภายใน								
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5
2	3	3	2	2	2	2	2	2	3	4	4	4	4	3	5	1	5	5	4	4	1	3	3	2	2	3	4
2	1	1	2	1	1	2	1	2	2	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2	3
5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4
3.5	3.5	3	3.5	2.75	3.25	3	3.25	3.5	3.25	4	3.75	3.75	4	3.25	4.25	3	4.25	4.25	4	4	3	3.75	3.75	3.75	3.75	3.25	4
1.73	1.91	1.41	1.73	1.5	2.06	1.15	2.06	1.73	0.96	0.82	1.26	1.26	1.41	0.96	0.96	1.41	0.96	0.96	0.82	0.82	1.41	0.96	0.96	1.26	1.5	0.96	0.82

3.33 3.34

0.57 0.17

3.75 3.94 3.67 3.78

0.25 0.23 0.35 0.06

3.65 3.81 3.5 3.65

0.25 0.38 0.26 0.07

ตอนที่ 2 องค์ประกอบอาคาร

ยอด(ด้านข้าง)			ลักษณะผนังภายใน(ด้านหน้า+ด้านหลัง)												ลักษณะผนังภายใน(ด้านข้าง)												
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1
4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5
1	4	4	3	3	1	3	3	3	3	4	5	1	5	5	4	4	1	3	3	4	4	3	5	1	5	5	4
3	4	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2	3	2	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5
3	4.25	4	3.75	3.75	3	3.75	3.5	3.75	4	3.5	4.25	3	4.25	4.25	4	4	3	3.75	3.75	3.75	4.25	3.25	4	3	4	4.25	4.25
1.41	0.5	0.82	0.96	0.96	1.41	0.96	1.29	0.96	1.15	1	0.96	1.41	0.96	0.96	0.82	0.82	1.41	0.96	0.96	1.26	0.96	0.96	1.41	1.41	1.41	0.96	0.96

3.7 3.94 3.67 3.77 3.75 3.81 3.92 3.83
 0.15 0.23 0.35 0.1 0.13 0.23 0.43 0.15

		โครงสร้างอาคาร+ฝ้า+เพดาน(โครงสร้างหลังคาภายใน)											โครงสร้างอาคาร+ฝ้า+เพดาน(เพดานภายใน)														
3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.2	1.1	1.2
5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5
4	1	4	4	5	3	2	4	1	4	4	3	3	1	5	3	4	3	3	5	1	5	4	5	4	1	5	5
3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1
5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4
4.25	3.25	4	4	4.25	4	3	4	3	4	4	4	4	3	4.25	3.75	4	4	3.25	4.25	3	4.25	3.75	4.5	4.25	3.25	4.25	3.75
0.96	1.71	0.82	0.82	0.96	1.15	1.15	0.82	1.41	0.82	0.82	1.15	1.15	1.83	0.96	0.96	0.82	1.15	0.96	0.96	1.41	0.96	1.26	1	0.96	1.71	0.96	1.89

3.85 3.75 3.67 3.76

0.17 0.3 0.39 0.11

3.85 3.81 4 3.89

0.12 0.23 0.42 0.15

3.95 3.88

0.47 0.26

เสมารอบอุโบสถ										บันไดทางเข้าอุโบสถ									หน้าบันด้าน								
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.2	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5
5	4	5	5	1	5	5	5	5	1	3	5	3	4	4	2	3	2	4	1	2	4	5	4	5	3	2	5
1	3	2	3	3	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	4	3	3	3
4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4
3.75	4.25	3.75	4.25	3	4.25	4	4	4.25	2.75	3.5	4.25	3.5	4	3.5	3.25	3.25	3.25	3.5	3	3.25	3.5	4.25	4	4.5	4	3.5	4.25
1.89	0.96	1.26	0.96	1.41	0.96	0.82	1.41	0.96	1.5	1.29	0.96	1.29	1.41	1	1.5	0.96	1.5	1	1.83	1.5	1	0.96	0.82	0.58	1.15	1.29	0.96

3.67 3.83

0.29 0.12

3.75 3.31 3.25 3.44

0.2 0.3 0.42 0.11

4.05 3.88 4.08 4

0.28 0.26 0.41 0.08

ตอนที่ 3 องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร

		ระเบียงคคต										ซุ่มทางเข้าด้านข้างของระเบียงคคต															
3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
4	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5
3	1	5	5	5	4	4	2	1	1	2	5	5	1	5	5	5	5	4	2	1	1	2	5	5	1	5	5
2	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2
5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
3.5	3	4.25	4	4.25	4.25	3.5	3.25	2.75	3	3	4	4	2.75	4	4	4.25	4.25	3.5	3.25	2.75	3	3	4	4	3	4	4
1.29	1.83	0.96	1.41	0.96	0.96	1	1.5	1.5	1.83	1.15	1.41	1.41	1.5	1.41	1.41	0.96	1.5	1	1.5	1.5	1.83	1.15	1.41	1.41	1.41	1.41	1.41

4.05 3 3.58 3.54

0.2 0.27 0.05 0.11

4 3 3.67

0.26 0.27 0

3.75 3.44

0.21 0.2

หัวเม็ดทรงมัน									ทางเดินภายในระเบียบกต									ลักษณะซุ่มหัด									
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5
4	3	3	4	1	4	4	4	4	1	5	5	5	4	4	2	1	1	2	5	5	1	5	5	5	3	4	2
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	3	2	2	2	2	3
4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4
3.75	3.75	3.25	3.75	2.75	3.75	3.5	3.75	3.75	2.75	4	4	3.75	4	3.5	3.25	2.75	2.75	2.75	3.75	3.75	2.5	4.25	4	4	3.75	3.5	3.5
1.26	1.5	0.96	1.26	1.5	1.26	1	1.26	1.26	1.5	1.41	1.41	1.26	1.41	1	1.5	1.5	2.06	1.5	1.89	1.89	1.73	0.96	1.41	1.41	1.5	1	1.29

3.42

0.14

3.85 2.88 3.33

0.18 0.28 0.09

3.9 3.06 3.58

0.26 0.29 0.05

ตอนที่ 3 องค์ประกอบที่ใช้ในการตก

จัดการเบี่ยงคด						บัวหัวเสาอุโบสถ									ภาพจิตรกรรมฝาผนังด้านข้างภายใน										
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3
4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5
1	1	2	5	5	1	5	5	5	3	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	4	4	5	1	5
2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	3	2	2	3	2	2	2	4	2	3	2	1	2	2	2
4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4
2.75	3	3	4	4	2.75	4.25	4.25	4	3.75	3.75	4.25	2.75	4	4.25	4.25	4.25	3	4.5	4	4.25	4	3.25	4	2.75	4
1.5	1.83	1.15	1.41	1.41	1.5	0.96	0.96	1.41	1.5	1.26	0.96	1.5	1.41	0.96	1.5	1.5	1.83	0.58	1.41	0.96	1.41	1.5	1.41	1.5	1.41

4 3.81 3.83 3.88

4 3.69 3.92 3.87

0.25 0.29 0.19 0.05

0.4 0.04 0.42 0.21

แต่งอาคาร																											
อุโบสถ				ภาพจิตรกรรมบนบานประตูภายในอุโบสถ												ภาพจิตรกรรมฝาผนังด้านหน้าภายในอุโบสถ											
2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3
5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4
5	5	5	1	5	5	5	4	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1
2	3	2	2	4	3	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1
4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5
4	4.5	4.25	3	4.5	4.25	4.25	4.25	3.5	4.25	3	4.25	4	4.5	4.5	3.25	4	4	3.75	4	3.25	4	2.5	3.75	3.75	4.25	4.25	2.75
1.41	1	1.5	1.83	0.58	0.96	0.96	0.96	1	0.96	1.41	0.96	1.41	1	1	1.71	1.4	1.4	1.89	2	1.5	1.41	1.73	1.89	1.89	1.5	1.5	2.06

4.15 3.88 4.08 4.04

3.8 3.5 3.75 3.68

0.18 0.26 0.41 0.12

0.3 0.2 0.32 0.05

วัดเกาะแก้วสุทธาราม	ตอนที่1 การจัดวางผัง																							
	การจัดวางผังอาคาร					ลักษณะพื้นที่ภายใน																		
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
อ.ทศพร โสดาบรตุ	5	4	4	5	4	4	4	3	3	3	4	4	3	5	3	2	2	1	1	2	2	2	4	4
รศ.สมคิด จิระทัศนากุล	5	5	4	5	5	5	1	4	5	4	4	4	3	4	4	2	2	1	2	1	1	2	4	4
ศ.ดร.สันติ เล็กสุขุม	4	4	4	4	4	3	2	4	4	3	4	3	4	5	2	4	3	4	4	5	4	3	4	3
อ.ดีเอียง แซ่ปึง	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4
ค่าเฉลี่ย	4.5	4.25	4	4.75	4.25	4	2.75	3.75	4	3.5	4	3.75	3.5	4.75	3.25	3	2.75	2.5	2.75	2.75	2.5	2.75	4	3.75
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.58	0.5	0	0.5	0.5	0.82	1.5	0.5	0.82	0.58	0	0.5	0.58	0.5	0.96	1.15	0.96	1.73	1.5	1.71	1.29	0.96	0	0.5

4.35 3.6 3.98

0.23 0.39 0.11

3.85 2.75 2.67 3.09

0.34 0.35 0.38 0.02

3.85 2.69

0.34 0.33

ลักษณะพื้นภายนอก										ลักษณะผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)										ลักษณะผนังภายใน							
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
3	4	4	2	2	1	1	2	1	1	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5
3	3	4	1	3	1	2	1	1	3	3	3	3	3	3	4	2	5	4	4	4	1	4	3	4	4	3	5
4	5	3	4	2	4	4	3	3	3	4	2	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	4	4	3	4
4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4
3.5	4.25	3.75	2.75	2.75	2.5	2.75	2.5	2.25	2.75	4	3.5	3.75	4.25	3.5	4.25	3.25	4.5	3.75	4	4	3	4.25	3.75	4.25	4.5	3.5	4.5
0.58	0.96	0.5	1.5	0.96	1.73	1.5	1.29	1.5	1.26	0.82	1.29	0.96	0.96	0.58	0.5	0.96	0.58	0.5	0.82	0.82	1.41	0.5	0.96	0.5	0.58	0.58	0.58

2.5 3.01

0.13 0.12

3.8 3.94 3.67 3.8

0.26 0.22 0.35 0.06

4.05 4.06 3.75 3.95

0.19 0.34 0.36 0.09

ตอนที่ 2 องค์ประกอบอาคาร

ยนอก(ด้านข้าง)			ลักษณะผนังภายใน(ด้านหน้า+ด้านหลัง)										ลักษณะผนังภายใน(ด้านข้าง)														
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1
4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5
1	5	5	4	4	1	5	4	5	5	3	5	1	5	5	5	5	1	5	3	5	5	3	5	1	5	5	5
4	4	3	3	4	3	4	5	4	5	3	5	4	5	4	4	4	4	4	4	3	4	3	5	4	5	5	5
4	4	4	4	4	4	3	3	3	5	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	5	3	4	4	4	4	4
3.25	4.5	4	4	4.25	3	4.25	4.25	4.25	5	3.25	4.75	3.25	4.75	4.25	4.5	4.5	3.25	3.62	3.75	4	4.75	3.25	4.75	3.25	4.75	4.5	4.75
1.3	0.58	0.82	0.82	0.5	1.22	0.96	0.96	0.96	0	0.5	0.5	1.5	0.5	0.5	0.58	0.58	1.5	0.96	0.96	1.15	0.5	0.5	0.5	1.5	0.5	0.58	0.5

4.2 4.25 4.08 4.18 3.87 4.31 4.25 4.15
 0.43 0.5 0.53 0.05 0.3 0.49 0.69 0.2

		โครงสร้างอาคาร+ฝ้า+เพดาน(โครงสร้างหลังคาภายใน)											โครงสร้างอาคาร+ฝ้า+เพดาน(เพดานภายใน)														
3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	4	4	3	3	4	4	3	5	5
5	1	4	4	4	4	3	5	1	5	4	4	4	1	4	4	4	4	3	4	1	5	4	5	5	1	5	5
4	5	4	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	4	3	4	3	3	4	4	5	4	5	5	5	3	3
4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
4.5	3.5	4.25	4	4	4.25	3.5	4.5	3	4.5	3.75	4	4	3	4.25	4	4.25	4.25	3.5	4	3.25	4.25	3.75	4.5	4.5	3.25	4.25	4.25
0.58	1.73	0.5	0.82	0.82	0.96	0.58	0.58	1.41	0.58	0.5	0.82	0.82	1.41	0.5	0.82	0.5	0.96	0.58	0	1.5	0.96	0.5	0.58	0.58	1.71	0.96	0.96

4 3.94 3.67 3.87
0.19 0.43 0.35 0.12

4.05 3.81 4.08 3.98
0.21 0.64 0.65 0.25

4.1 3.81
0.2 0.23

เขตยานนอก									ค่ายัน (กันทวย)									ลักษณะ									
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.2	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4	5
5	4	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	4	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5
3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	4	2	4	3	2	4	2	4	4	5	5	3	3	2	3	4	4	4
4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4
4.25	4	3.75	4.25	3	4.25	3.75	4.25	4	3	4.5	4	4.5	4.25	3.5	4.5	2.75	4.5	4.25	4.75	4.75	3	4.25	4	4	4.75	4	4.5
0.96	0.96	0.5	0.96	1.41	0.96	1.26	0.96	1.41	1.41	0.58	1.41	0.58	0.96	1	0.58	1.5	0.58	0.5	0.5	0.5	1.41	0.96	1.41	0.82	0.5	0	0.58

3.75 3.89

0.26 0.03

4.15 4 4.17 4.11

0.35 0.48 0.53 0.09

4.2 3.75 3.67 3.87

0.53 0.39 0.36 0.09

ฐานสมาชิก						รายหมู่บ้านผู้มั่งคั่งทางเข้าอุโบสถ									ลักษณะผู้มั่งคั่งด้านหน้าอุโบสถ												
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1
4	3	3	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	4	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5
1	5	5	5	5	1	5	5	5	4	4	5	1	5	5	4	4	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5
2	4	3	3	3	2	4	3	4	4	3	5	4	4	4	4	5	4	4	3	4	3	3	4	5	4	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4
2.75	4	3.75	4	4.25	2.75	4.5	4.25	4.25	4.5	3.75	4.75	3.25	4.25	4.25	4.5	4.75	3.5	4.5	4.25	4.5	4.5	3.75	4.5	3.5	4.5	4	4.25
1.5	0.82	0.96	0.82	0.96	1.5	0.58	0.96	0.5	0.58	0.5	0.5	1.5	0.5	0.5	0.58	0.5	1.73	0.58	0.96	0.58	1	0.5	0.58	1.73	0.58	0.82	0.96

4.25 4.13 4.25 4.21 4.3 4.13 3.83 4.09
0.19 0.5 0.69 0.25 0.24 0.55 0.26 0.17

ตอนที่ 3 องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร

		ลายปูนปั้นซุ้มประตูด้านหลังอุโบสถ										ซุ้มประตูด้านหลังอุโบสถ															
3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5
5	1	5	5	5	4	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5
3	3	3	4	4	4	4	4	4	5	4	4	5	4	4	3	3	3	4	4	3	4	3	4	4	3	4	4
4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
4.25	3	4.25	4.5	4.5	4.5	4	4.5	3.25	4.75	4.25	4.75	5	3.5	4.5	4.25	4.25	4.5	4	4.5	3	4.5	4	4.5	4.5	3	4.5	4.5
0.96	1.41	0.96	0.58	0.58	0.58	0	0.58	1.5	0.5	0.5	0.5	0	1.73	0.58	0.96	0.96	1	0	0.58	1.41	0.58	0.82	0.58	0.58	1.41	0.58	0.58

4.35 4.19 4.42 4.32

0.34 0.49 0.89 0.28

4.3 4 4 4.1

0.43 0.4 0.48 0.04

4.35 4.06

0.2 0.47

หน้าบ้านด้านหน้าอุโบสถ									หน้าบ้านด้านหลังอุโบสถ									ปูนปั้นชาย									
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
5	5	4	5	4	4	3	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	4	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5
5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	3	4	5
4	3	3	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	5	4	4	4	5	4	5	4	3	4	3	3	4
4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4
4.5	4.5	3.75	4.75	3.25	4.25	4	4.75	4.75	3.5	4.5	4.5	4.5	4.5	3.75	4.75	3.25	4.25	4.25	5	4.75	3.75	4.5	4.25	4.5	4	3.75	4.5
0.58	1	0.5	0.5	1.5	0.5	0.82	0.5	0.5	1.73	0.58	0.58	0.58	1	0.5	0.5	1.5	0.5	0.5	0	0.5	1.89	0.58	0.96	0.58	1.15	0.5	0.58

4.33 4.25

0.71 0.26

4.35 4.13 4.5 4.33

0.2 0.5 0.98 0.39

4.2 4.13 4.16

0.29 0.48 0.69

เศจูโบสถ			ภาพจิตรกรรมฝาผนังด้านข้างภายในอุโบสถ												ภาพจิตรกรรมฝาผนังด้านหน้าภายในอุโบสถ												
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1
4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5
1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	3	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	3	5	1	5	5	5
4	4	4	5	4	5	3	4	3	4	2	4	3	4	3	4	3	4	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4
4	4	4	4	4	4	3	3	3	5	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	5	3	3	3	3	3	4
3.25	4.5	4.25	4.75	4.24	3.5	4	4.25	4	4.75	3	4.5	3	4.5	4.25	4.5	4.25	3.25	4	4	4.25	4.5	3.25	4.25	2.75	4.25	4.25	4.5
1.5	0.58	0.5	0.5	0.58	1.73	1.15	0.96	1.15	0.5	0.82	0.58	1.41	0.58	0.96	0.58	0.96	1.5	1.48	1.15	0.96	1	0.5	0.96	1.26	0.96	0.96	0.58

4 4.06 4 4.02 4 3.88 4.08
0.27 0.4 0.46 0.38 0.36 0.15 0.53

3.2	3.3
5	4
5	1
4	4
4	4
4.5	3.25
0.58	1.5

วัดสระบัว	ตอนที่1 การจัดวางผัง																							
	การจัดวางผังอาคาร					ลักษณะพื้นที่ภายใน																		
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
อ.ทศพร โสดาบรรุก	5	4	4	5	5	5	5	5	4	4	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4
รศ.สมคิด จิระทัศนากุล	5	3	4	4	4	5	1	4	5	4	3	3	3	3	4	3	2	2	2	1	1	1	2	3
ศ.ดร.สันติ เกื้อสุขุม	5	5	3	2	4	5	4	4	5	5	3	2	2	2	3	2	2	2	1	1	2	2	3	2
อ.ดีเยี่ยม แซ่ปึง	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	3	4	5	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ค่าเฉลี่ย	4.75	4	3.75	4	4.25	4.75	3.5	4.25	4.5	4.25	3.25	2.75	3	3.5	3.5	3	2.75	2.75	2.5	2.25	2.5	2.5	3	3.25
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.5	0.82	0.5	1.41	0.5	0.5	1.73	0.5	0.58	0.5	0.5	0.5	0.82	1.29	0.58	0.82	0.96	0.96	1.29	1.5	1.29	1.29	0.82	0.96

4.15 4.25 4.2

0.4 0.54 0.1

3.2 2.75 2.42 2.79

0.34 0.2 0.12 0.11

3.15 2.44

0.18 0.16

ลักษณะพื้นภายนอก									ลักษณะผนังภายนอก(ด้านหน้า-ด้านหลัง)									ลักษณะผนังภายใน									
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
3	4	4	3	2	2	2	2	2	2	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
2	2	3	1	3	1	1	1	1	1	4	4	4	4	4	5	1	4	4	5	5	1	5	5	5	4	4	5
2	3	2	2	2	2	2	2	1	1	4	3	4	3	4	5	4	4	5	4	3	4	4	4	4	4	5	
4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	
2.75	3.5	3.25	2.5	2.75	2.25	2.25	2.25	2	2	4.25	4	4.25	4.25	4.25	4.75	3.25	4.25	4.5	4.5	4.25	3.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.25	4.75
0.96	1.29	0.96	1.29	0.96	1.26	1.26	1.26	1.41	1.41	0.5	0.82	0.5	0.96	0.5	0.5	1.5	0.5	0.58	0.58	0.96	1.73	0.58	0.58	0.58	0.58	0.5	0.5

2.08 2.56

0.09 0.05

4.2 4.19 4.08 4.16

0.22 0.49 0.59 0.19

4.45 4.44 4.25 4.38

0.03 0.62 0.72 0.37

ตอนที่ 2 องค์ประกอบอาคาร

ชนอก(ด้านข้าง)			ลักษณะผนังภายใน(ด้านหน้า-ด้านหลัง)												ลักษณะผนังภายใน(ด้านข้าง)												
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1
4	5	5	5	5	5	3	3	2	3	2	2	1	1	1	2	2	1	3	3	2	3	2	2	1	1	1	2
1	5	5	5	5	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
5	5	5	4	3	3	3	3	3	2	2	3	2	2	1	1	1	1	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2
4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5
3.5	4.75	4.75	4.75	4.5	3.5	3.25	3.25	3	3.25	2.75	3	2.5	2.5	2.25	2.5	2.5	2	3	3	3	3.5	2.75	2.75	2.5	2.5	2.5	2.75
1.73	0.5	0.5	0.5	1	1.91	0.5	0.5	0.82	1.26	0.96	0.82	1.29	1.29	1.5	1.73	1.73	2	0.82	0.82	0.82	1	0.96	0.96	1.29	1.29	1.29	1.5

3.1 2.56 2.33 2.67 3.05 2.56 2.75 2.79
 0.32 0.29 0.15 0.09 0.09 0.17 0.16 0.04

		โครงสร้างอาคาร+ฝ้า+เพดาน(โครงสร้างหลังคาภายใน)										โครงสร้างอาคาร+ฝ้า+เพดาน(เพดานภายใน)																
3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	
2	1	5	5	5	5	4	4	5	4	4	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4
2	2	4	4	4	5	4	5	3	5	5	5	5	3	5	5	5	4	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	
3	2	5	4	4	3	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4
5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4
3	2.5	4.5	4.25	4.25	4.5	4.25	4.5	4.25	4.5	4.5	4.75	4.75	4.25	4.75	4.5	4.75	4.75	4.25	4.75	3.75	4.75	4.75	5	4.75	4	4.5	4.25	
1.41	1.73	0.58	0.5	0.5	1	0.5	0.58	0.96	0.58	0.58	0.5	0.5	0.96	0.5	0.58	0.5	0.5	0.5	0.5	1.89	0.5	0.5	0	0.5	1.73	0.58	0.5	

4.35 4.44 4.58 4.46

0.22 0.19 0.26 0.04

4.6 4.5 4.58 4.56

0.03 0.7 0.89 0.45

4.25 4.13

0.19 0.44

ค่ายัน (ต้นทวย)								ลักษณะฐานเสมา															ลายปูนปั้น					
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	
5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	3	5	2	5	5	5	5	5	5	5	5	3	4		
5	4	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	4	4	4	5		
4	3	3	4	4	4	3	5	4	4	5	4	4	4	5	5	2	5	5	5	4	3	4	3	4	5	5		
4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4		
4.5	4.25	3.75	4.5	3.5	4.5	4	5	4.75	3.75	4.75	4.5	4.5	4.75	4	4.75	2.25	4.75	4.75	5	4.75	3.5	4.5	4	4.25	4.75	3.75	4.5	
0.58	0.96	0.5	0.58	1.5	0.58	0.82	0	0.5	1.89	0.5	0.58	0.58	0.5	0.82	0.5	1.09	0.43	0.43	0	0.5	1.91	0.58	0.82	0.5	0.5	0.5	0.58	

4.5 4.29

0.98 0.4

4.5 4.13 4.42 4.35

0.13 0.32 0.99 0.45

4.25 4.25 4.5 4.33

0.14 0.48 0.98 0.42

ตอนที่ 3 องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร

		กำแพงแก้วรอบอุโบสถ										ซุ้มประตูด้านหน้าอุโบสถ															
3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5
1	1	5	4	4	4	4	5	1	4	4	4	4	1	5	5	4	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5
4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4	5	4	3	3	4	4	5	4	5	5	3	4	5	3	4
5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4
3.75	3.5	4.5	4.25	4	4.25	3.75	4.5	3.5	4.25	4	4.5	4.5	3.75	4.5	4.25	3.75	4.75	4	4.75	3.5	4.75	4.5	4.5	4.75	3.75	4.25	4.5
1.89	1.73	0.58	0.5	0	0.96	0.5	0.58	1.73	0.5	0	0.58	0.58	1.89	0.58	0.96	0.5	0.5	0	0.5	1.73	0.5	0.58	1	0.5	1.89	0.96	0.58

4.15 4.06 4.25 4.15

0.34 0.73 0.76 0.23

4.25 4.38 4.33 4.32

0.34 0.6 0.71 0.19

4.4 4.38

0.2 0.67

หน้าบ้านด้านหน้าอุโบสถ							หน้าบ้านด้านหลังอุโบสถ												กรอบหน้าตา								
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
4	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	4
5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	4	4	5
4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5
4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4
4.25	4.75	4.25	4.5	3.75	4.75	4.5	5	5	3.75	4.75	4.75	4.5	4.75	4.25	4.75	3.75	4.75	4.5	5	5	3.75	4.25	4.75	4.75	4.75	4.5	4.5
0.5	0.5	0.5	0.58	1.89	0.5	0.58	0	0	1.89	0.5	0.5	0.58	0.5	0.5	0.5	1.89	0.5	0.58	0	0	1.89	0.5	0.5	0.5	0.5	0.58	0.58

4.58 4.45

1.09 0.45

4.6 4.44 4.58 4.54

0.03 0.68 1.09 0.53

4.6 4.19 4.33 4.37

0.03 0.46 0.78 0.38

เงไม้กะสลัก			ภาพเขียนสีบนหน้าต่างและบานประตู														
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3
4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	5	4
1	5	5	5	5	1	4	4	4	4	4	5	1	4	4	4	4	1
4	5	5	5	4	5	5	5	4	3	4	5	4	4	4	4	4	5
4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5
3.25	4.5	4.5	4.75	4.5	3.75	4.5	4.5	4.25	4.25	4.25	4.75	3.25	4.25	4	4.25	4.5	3.75
1.5	0.58	0.58	0.5	0.58	1.89	0.58	0.58	0.5	0.96	0.5	0.5	1.3	0.43	0	0.43	0.5	1.64

4.35 4.06 4.17 4.19

0.19 0.54 0.68 0.25

วัดเขมาภิรตาราม	ตอนที่1 การจัดวางผัง																							
	การจัดวางผังอาคาร										ลักษณะพื้นที่ภายใน													
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
อ.ทศพร โสดาบรรลุ	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4	3	3	1	1	1	1	1	3	4
รศ.สมคิด จิระทัศนากุล	4	4	4	4	4	4	1	4	5	1	4	4	3	4	4	2	3	1	3	1	1	3	2	3
ศ.ดร.สันติ เล็กสุขุม	4	3	4	3	4	3	3	3	4	4	2	2	2	1	2	2	3	2	2	2	2	3	3	4
อ.ดีเอียง แซ่ปึ้ง	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4
ค่าเฉลี่ย	4.25	4	4.25	4.25	4.25	4	3	4	4.5	3.5	3.75	3.75	3.25	3.75	3.5	2.75	3.25	2	2.5	1.75	1.75	2.5	3	3.75
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.5	0.82	0.5	0.96	0.5	0.82	1.22	0.82	0.58	1.5	1.26	1.26	0.96	1.64	1	0.96	0.5	1.41	1.29	0.96	0.96	1	0.82	0.5

4.2 3.8 4
0.22 0.37 0.11

3.6 2.63 2 2.74
0.27 0.41 0.02 0.19

3.45 2.88
0.15 0.17

ลักษณะพื้นภายนอก									ลักษณะผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)									ลักษณะผนังภายใน									
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
3	4	4	3	2	2	2	2	2	2	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5
2	3	3	1	3	1	1	1	1	3	5	5	5	4	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	4	4	5
3	4	3	3	4	4	4	3	3	4	3	4	4	4	3	4	3	4	3	4	5	4	3	4	4	3	4	4
4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4
3	4	3.5	2.75	3.25	2.75	2.75	2.5	2.5	3.25	4.25	4.5	4.5	4.5	3.75	4.5	3	4.5	4.25	4.5	4.75	3.25	4.25	4.5	4.5	4.25	4	4.5
0.82	0.82	0.58	1.09	0.96	1.3	1.3	1.29	1.29	0.96	0.96	0.58	0.58	0.58	0.5	0.58	1.41	0.58	0.96	0.58	0.5	1.5	0.96	0.58	0.58	0.96	0	0.58

2.75 3.03

0.19 0.02

4.3 4.06 4.17 4.18

0.18 0.4 0.56 0.19

4.3 4.06 3.92 4.09

0.39 0.4 0.42 0.01

ตอนที่ 2 องค์ประกอบอาคาร

ชนอก(ด้านข้าง)			ลักษณะผนังภายใน(ด้านหน้า+ด้านหลัง)												ลักษณะผนังภายใน(ด้านข้าง)												
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1
4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	3	3	2	2	3	4	3	5	5	5	5	4	3	3	2	2	3
1	5	5	5	5	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
3	3	4	3	4	3	3	4	4	4	3	3	4	4	3	3	4	4	2	2	3	3	2	2	3	2	3	2
4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4
3	4.25	4.5	4.25	4.5	3	3.75	4	4	4.25	3.5	3.25	3.5	3.25	3	3	3.5	3.25	3.5	3.5	3.75	4	3.25	3	3.25	2.75	3	2.75
1.41	0.96	0.58	0.96	0.58	1.41	0.96	0.82	0.82	0.96	0.58	0.5	0.58	0.96	0.82	0.82	1	0.96	1.29	1.29	0.96	1.15	0.96	0.82	0.5	0.96	0.82	0.96

3.9 3.25 3.25 3.47 3.6 3 2.92 3.17
 0.16 0.21 0.1 0.06 0.17 0.19 0 0.1

		โครงสร้างอาคาร+ฝ้า+เพดาน(โครงสร้างหลังคาภายใน)											โครงสร้างอาคาร+ฝ้า+เพดาน(เพดานภายใน)														
3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
4	3	5	5	5	5	4	5	4	4	3	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	3	4	4	4	5	5	
2	2	4	4	4	5	4	5	3	5	5	5	5	3	5	5	5	4	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5
3	2	3	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3	4	3	4	4	3	4	3	3	4
4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
3.25	2.75	4	4.25	4	4.75	4	4.25	3.75	4.25	4	4.25	4.25	3.75	4.5	4.25	4.5	4.5	3.75	4.25	3	4.25	4	4	4.25	3	4.25	4.5
0.96	0.96	0.82	0.5	0.82	0.5	0	0.96	0.5	0.5	0.82	0.5	0.5	0.5	0.58	0.96	0.58	0.58	0.5	0.5	1.41	0.5	0.82	0.82	0.5	1.41	0.96	0.58

4.2 4.06 4.08 4.12
0.33 0.23 0 0.17

4.3 3.88 3.75 3.98
0.18 0.43 0.46 0.15

4.2 3.94
0.19 0.5

ค้ำยัน (คันทวย)							ลักษณะฐานเสา												หน้าบ้านด้าน									
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	
4	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	4	4	3	3	3	3	3	3	5	5	5	5	5	5
5	4	4	4	1	4	4	4	4	1	4	5	4	5	4	4	1	4	4	4	4	1	5	5	5	5	4	5	
3	4	3	4	4	4	3	3	4	3	3	4	3	4	3	4	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3	
4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	
4	4.5	3.75	4.25	3.5	4.25	3.75	4	4.25	3	4	4.5	4	4.75	3.75	4	3.25	3.75	3.5	3.75	3.75	2.75	4.5	4.5	4.25	4.75	4.25	4.25	
0.82	0.58	0.5	0.5	1.5	0.5	0.5	0.82	0.5	1.22	0.82	0.58	0.82	0.5	0.5	0	1.3	0.5	0.58	0.5	0.5	1.09	0.58	0.58	0.96	0.5	0.5	0.96	

3.75 3.96

0.36 0.15

4.2 3.63 3.42 3.75

0.16 0.54 0.34 0.19

4.45 4.06 4.25 4.25

0.19 0.37 0.58 0.2

องค์ประกอบที่ใช้ในการตกแต่งอาคาร

		ชั้นประดับด้านหน้าอุโบสถ											ชั้นประดับด้านข้างอุโบสถ															
3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5
4	3	4	5	4	4	3	4	4	3	4	3	4	4	4	4	3	4	3	3	4	4	3	4	3	4	4	4	4
4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4
4.5	3.25	4.5	4.75	4.5	4.75	4	4.5	3.5	4.25	4.5	4.5	4.75	3.75	4.5	4.5	4.25	4.75	4	4.25	3.5	4.5	4.25	4.75	4.5	3.75	4.5	4.5	4.5
0.58	1.48	0.58	0.5	0.58	0.5	0.82	0.58	1.5	0.96	0.58	1	0.5	1.64	0.58	0.58	0.96	0.5	0.82	0.96	1.5	0.58	0.96	0.5	1	1.64	0.58	0.58	0.58

4.5 4.19 4.33 4.34
0.13 0.44 0.57 0.23

4.4 4.13 4.33 4.29
0.19 0.38 0.57 0.19

4.4 4.13
0.24 0.43

หน้าบ้านด้านหลังอุโบสถ								ถายปูนปั้นด้านหลังอุโบสถ												ภาพจิตรกรรมบนโครงส							
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	4	4	4	5	4	5
3	3	4	3	3	4	4	3	4	3	3	4	3	3	3	4	4	4	3	4	3	4	4	3	4	4	3	4
4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4
4.25	4.5	4.25	4.25	3.25	4.5	4.5	4.5	4.75	3.5	4.25	4.5	4.25	4.5	4	4.5	3.5	4.5	4.25	4.75	4.5	3.75	4.25	4	4.25	4.75	3.75	4.25
0.96	1	0.5	0.96	1.48	0.58	0.58	1	0.5	1.66	0.96	0.58	0.96	1	0.82	0.58	1.5	0.58	0.96	0.5	1	1.64	0.5	0.82	0.5	0.5	0.5	0.5

4.25 4.26

0.58 0.17

4.3 4.19 4.33 4.27

0.17 0.44 0.57 0.2

4.2 4.13 3.67 4

0.14 0.15 0.23 0.05

รั้งหลังคาภายในอุโบสถ					
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3
4	4	3	4	4	4
3	5	5	5	5	3
4	5	4	2	3	2
4	4	4	4	4	4
3.75	4.5	4	3.75	4	3.25
0.5	0.58	0.82	1.26	0.82	0.96

วัดไฟล้อม	ตอนที่1 การจัดวางผัง										ลักษณะพื้นที่ภายใน													
	การจัดวางผังอาคาร																							
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
อ.ทศพร โสดาบรฤ	5	2	3	5	3	3	3	2	3	3	3	4	3	4	4	2	1	1	1	1	1	1	5	5
รศ.สมคิด จิระทัศนากุล	3	1	3	3	2	4	1	3	4	4	3	3	3	3	1	3	1	2	1	1	3	5	5	
ศ.ดร.สันติ เล็กสุขุม	4	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	4	3	2	3	3	4	3	4	1	2	3	3	4
อ.ดีเอียง แซ่ปึ้ง	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ค่าเฉลี่ย	4	2.5	3.5	4	3.25	3.75	2.75	3.25	3.5	3.75	3.25	3.75	3.25	3.5	3.75	2.5	3	2.25	2.75	1.75	2	2.75	4.25	4.5
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.82	1.29	0.58	0.82	0.96	0.5	1.26	0.96	0.58	0.5	0.5	0.5	0.5	1.29	0.96	1.29	1.41	1.5	1.5	1.5	1.3	1.26	0.96	0.58

3.45 3.4 3.43

0.26 0.34 0.05

3.5 2.63 2.17 2.76

0.36 0.1 0.13 0.14

4.2 3.75

0.55 0.49

ตอนที่ 2 องค์ประกอบอาคาร

ลักษณะผนังภายนอก(ด้านหน้า+ด้านหลัง)							ลักษณะผนังภายนอก(ด้านข้าง)											ลักษณะผนังภายใน									
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
4	5	4	4	4	4	3	4	4	4	5	5	4	5	4	4	4	4	3	4	4	4	5	5	5	5	5	5
5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	4	4	5
3	2	4	4	3	4	2	4	3	4	2	3	2	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3	4	4	3	4	3
4	5	4	4	4	4	4	2	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4
4	4.25	4	4.25	3	4.25	3.5	3.75	4	3.25	4	4.25	3.75	4.5	3.75	4	3	3.75	3.75	4	3.75	3	4.25	4.5	4.5	4.25	4.25	4.25
0.82	1.5	0	0.5	1.41	0.5	1.29	1.26	0.82	1.5	1.41	0.96	1.26	1	0.5	0.82	1.41	1.26	0.96	0.82	1.26	1.41	0.96	0.58	0.58	0.96	0.5	0.96

3.67 3.87

0.35 0.1

4.05 3.63 3.58 3.75

0.35 0.27 0.31 0.04

4.35 3.81 4 4.05

0.22 0.23 0.46 0.14

ด้านหน้า-ด้านหลัง)			ลักษณะผนังภายใน(ด้านข้าง)															ลายปูนปั้นภายในอุโบสถ									
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1
4	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4	4	4	3	4	4	4	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5
1	5	5	5	5	1	4	4	4	4	4	5	3	5	4	3	3	3	4	4	4	4	4	5	1	5	5	5
3	2	3	4	3	4	2	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3	4	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5
3	3.75	4.25	4.5	4.25	3.25	3.75	3.75	3.75	4.25	3.75	3.75	3.5	4	3.5	3.5	3.25	3.5	4	4	4.25	4.25	4	4.25	3	4.5	4	4.5
1.41	1.26	0.96	0.58	0.96	1.5	1.26	1.26	0.5	0.96	1.26	1.26	0.58	0.82	0.58	0.58	0.96	0.58	0.82	0.82	0.5	0.96	0.82	0.96	1.41	0.58	0.82	1

3.85 3.69 3.42 3.65 4.1 3.94 4 4.01
0.33 0.32 0.22 0.06 0.17 0.35 0.36 0.11

		ลายปูนปั้นซุ้มประตูด้านข้างอุโบสถ											ลายปูนปั้นหัวเสาภายนอกอุโบสถ														
3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2
5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	3	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5
5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5
2	3	3	2	3	4	3	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	3	2	3	3	4	3	4	4	4	3	4
5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4
4.25	3.25	4.25	4	4.25	4.75	3.75	4.25	3	4.5	3.75	4.75	4.75	3.5	4.5	4.25	4.5	4.5	3.5	4.25	3	4.5	4	4.75	4.75	3.5	4.25	4.5
1.5	1.71	0.96	1.41	0.96	0.5	0.5	0.96	1.41	0.58	0.96	0.5	0.5	1.73	0.58	0.96	0.58	1	1	0.96	1.41	0.58	0.82	0.5	0.5	1.73	0.96	0.58

4.2 3.88 4.33 4.14

0.38 0.34 0.71 0.2

4.25 3.94 4.33 4.17

0.22 0.35 0.71 0.25

4.35 4

0.4 0.34

ลายปูนปั้นซุ้มประตูด้านหลังอุโบสถ									หน้าบันด้านหลังอุโบสถ									หน้าบันตัว									
1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1
5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5
5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5
3	4	4	3	3	4	4	3	4	3	3	4	4	4	3	3	4	4	3	4	4	4	4	2	3	2	3	3
4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4
4.25	4.75	4	4.25	3	4.5	4.25	4.5	4.75	3.25	4.25	4.5	4.5	4.75	3.75	4.25	3.25	4.5	4	4.75	4.75	3.5	4.5	4	4.25	4.25	3.75	4.25
0.96	0.5	0	0.96	1.22	0.58	0.5	1	0.5	1.48	0.96	0.58	0.58	0.5	0.5	0.96	1.3	0.58	0.82	0.5	0.5	1.5	0.58	1.41	0.96	1.5	0.5	0.96

4.17 4.17

0.49 0.08

4.35 4 4.33 4.23

0.19 0.3 0.58 0.2

4.15 4 4.17 4.11

0.46 0.3 0.29 0.1

นโนบาย						ฐานข้อมูล											
2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3
4	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4	4	4	4	3	4	4	3
1	5	5	5	5	1	5	5	5	5	4	5	1	5	4	4	4	1
4	4	3	3	3	4	3	2	3	3	2	3	4	4	3	4	4	3
4	4	4	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5
3.25	4.5	4	4.5	4.5	3.5	4.25	4	4	4.5	3.5	4	3.25	4.25	3.5	4.25	4.25	3
1.3	0.58	0.82	1	1	1.5	0.96	1.41	0.82	1	1	0.82	1.3	0.5	0.58	0.5	0.5	1.41

4.05 3.75 3.83 3.88

0.22 0.36 0.53 0.15

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวนิตยา มะเจี้ยว
วัน เดือน ปีเกิด	28 เมษายน 2527
ที่อยู่	147 หมู่ 9 ตำบลท่าช้าง อำเภอท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี 76130
ประวัติการศึกษา	2545 จบการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ระดับการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ คณะศิลปกรรม สาขาวิชาออกแบบตกแต่งภายใน 2547 จบการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาออกแบบภายใน
ปัจจุบัน	ศึกษาอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม สาขาวิชา สถาปัตยกรรมภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้